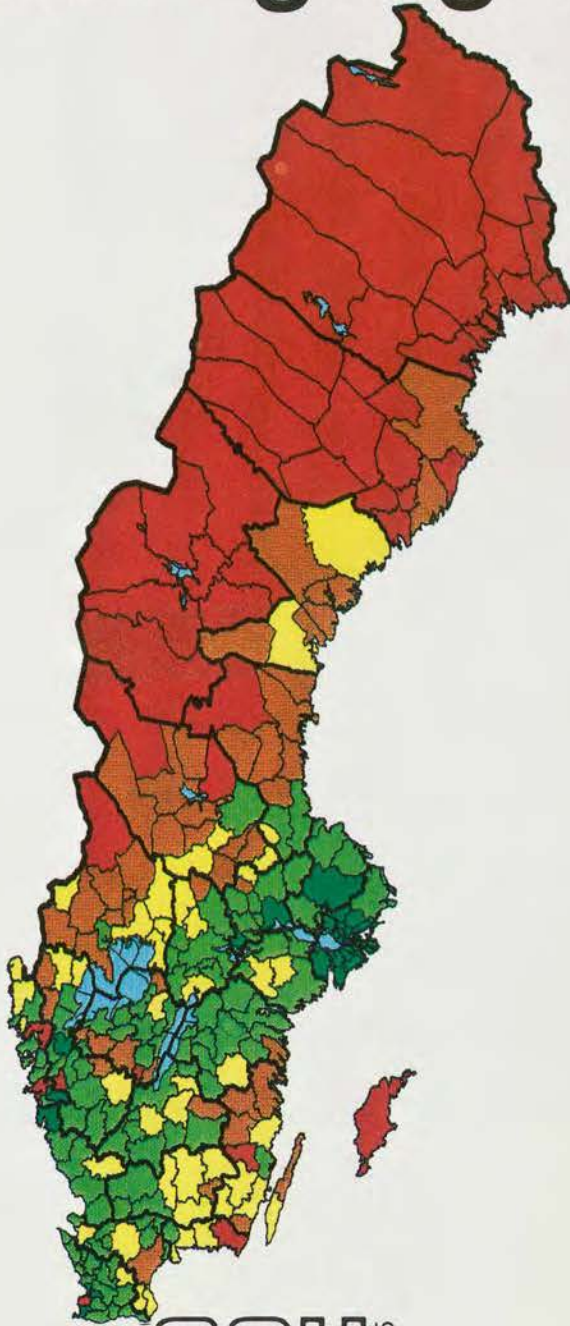

Ref

Staten i geografin

SOU 1989:65

Underlagsmaterial från 1987 års
regionalpolitiska kommitté

Statens offentliga utredningar

1989:65

Arbetsmarknadsdepartementet

Staten i geografin

Underlagsmaterial från 1987 års regionalpolitiska kommitté
Stockholm 1989

Allmänna Förlaget har utgivit en bibliografi över SOU och Ds som omfattar åren 1981-1987. Den kan köpas från förlagets Kundtjänst, 106 47 STOCKHOLM.
Best. nr. 38-12078-X.

Beställare som är berättigade till remissexemplar eller friexemplar kan beställa sådana under adress:

Regeringskansliets förvaltningskontor
SOU-förrådet

103 33 STOCKHOLM

Tel: 08/763 23 20 Telefonid 8¹⁰ - 12⁰⁰ (externt och internt)

08/763 10 05 12⁰⁰ - 16⁰⁰ (endast internt)

FÖRORD

Enligt direktiven till 1987 års regionalpolitiska kommitté bör kommittén analysera hur olika politikområden påverkar den regionala utvecklingen.

Föreliggande studie av statsbudgetens geografiska fördelning som utarbetats inom Expertgruppen för forskning om regional utveckling (ERU) på kommitténs uppdrag, har bildat ett av flera underlag för kommitténs betänkande.

Bertil Zachrisson
Ordförande i REK87

Innehållsförteckning

I	INLEDNING	9
	GEOGRAFIN I POLITIKEN	9
	TOTALA RESURSÖVERFÖRINGAR	13
2.1	Geografisk fördelning	13
2.2	Datamaterialet	15
2.3	Resursöverföringar och regionalpolitik	19
2.4	Rapportens uppläggning	22
II	RESURSÖVERFÖRINGARNAS FÖRDELNING PÅ SAMHÄLLEN	23
	TRANSFERERINGSSAMHÄLLET	25
	SERVICESAMHÄLLET	28
4.1	Förvaltning	30
4.2	Omsorg	32
4.3	Företagsutveckling	33
4.4	Arbetsmarknadsutveckling	35
4.5	Infrastruktur	36
4.6	Avslutning	38
	KOMPLEXSAMHÄLLET	40
5.1	Försvaret	41
5.2	Bostad och energi	43
5.3	Avslutning	44
	KULTUR, UTBILDNING OCH FORSKNING-KOMPETENSSAMHÄLLET	45
	REAKTIONSSAMHÄLLET	51
7.1	Reaktionspolitik för individer	53
7.2	Reaktionspolitik för kommuner	55
7.3	Reaktionspolitik för företag	56
7.4	Reaktionspolitik för geografisk balans – regionalpolitik	58
	AVSLUTNING	60
III	RESURSÖVERFÖRINGARNAS SAMMANSÄTTNING OCH GEOGRAFISKA OMRÅDEN	63
	REGIONER OCH RESURSÖVERFÖRINGAR	64
8.1	Inlandet	65
8.2	Städer	67
8.3	Huvudstadsregionen	68
8.4	Göteborg/Malmö-regionen	69
8.5	Mellan- och Sydostregionen	70
8.6	Övriga landet	72

8.7	Regionprofilernas grund i olika överföringar	73
8.8	Regionjämförelser	74
BUDGETENS UTFALL PÅ LÄN		78
9.1	Resursöverföringar länsvis	78
9.2	Länsöverföringarna i ett omfördelningsperspektiv	84
RESURSÖVERFÖRINGAR OCH KOMMUNER		85
10.1	Kommunstorlek	85
10.2	En enkel kommunklassificering	90
10.3	Sju regionalpolitiskt intressanta städer eller stadspär	93
 IV ANALYS AV ANSLAGENS INRIKTNING OCH MOTTAGARE		 99
RESURSÖVERFÖRINGAR OCH MOTTAGARE		108
12.1	Individer som mottagare	108
12.2.	Företag som mottagare	109
12.3	Kommunen som mottagare	111
12.4	Staten som mottagare	112
12.5	Organisationer som mottagare	115
12.6	Sammanfattning	116
 V SUMMERING		 117
 Bilagor		
Databasen GEOPOL - indelningar, data och definitioner		123
Kartor		165

FÖRORD

Regeringen tillsatte 1987 en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppgift att utreda regionalpolitikens inriktning m.m. Kommitténs uppgift var bl a att värdera på vilket sätt en effektiv sektorpolicy som var anpassad till de regionalpolitiska målen skall bedrivas. Därvid förväntades kommittén värdera om dagens modell, där varje sektorsorgan skall medverka till att skapa en balanserad regional utveckling, kan utvecklas eller om en ny modell bör skapas. Detta innebar att utredningen fick i uppdrag att redovisa förslag till hur planeringen och genomförandet av åtgärder inom regionalpolitiskt viktiga samhällssektorer bör vara utformade för att på bästa sätt kunna tillgodose regionalpolitiska mål.

En utgångspunkt för ovanstående arbete i kommittén har varit ERU:s kartläggning av statliga resursöverföringars betydelse för infrastruktur och sysselsättning. ERU fick i december 1985 regeringens uppdrag att genomföra en sådan kartläggning. En forskargrupp bestående av Björn Beckman, Lunds universitet, Arne Eriksson, ERU, Einar Holm, Umeå universitet, Bo Lennertorp, Lunds universitet samt Hans Tapper, Linköpings universitet etablerades. I en första omgång genomförde forskargruppen en kartläggning av överföringen till sju län. Resultatet av detta arbete har redovisats i Ds I 1987:6 "Geografin i politiken". I samband med att ERU fick i uppdrag att ta fram ett underlag till regionalpolitiska kommittén utvidgades kartläggningen till att omfatta hela riket. Resultatet av denna riksomfattande kartläggning av de statliga resursöverföringarna redovisas i denna rapport.

Till grund för rapporten ligger ett omfattande arbete med att insamla uppgifter om hur olika statliga utgifter fördelar sig geografiskt. Datainsamlingen har skett i ett samarbete mellan länsstyrelser, myndigheter och ERU:s forskargrupp. Utan den arbetsinsats som personal vid länsstyrelser och myndigheter lagt ned hade studien inte varit möjlig att genomföra. ERU tackar därför dessa personer som möjliggjort kartläggningen.

Denna rapport har utarbetats av forskargruppens två medlemmar från Lunds universitet, Björn Beckman, Statsvetenskapliga institutionen och Bo Lennertorp, Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi. Studien har fortlopande diskuterats i ERU:s styrelse.

Stockholm den 4 oktober 1989

Bertil Löfberg
Ordförande i ERU

I INLEDNING

Kapitel 1 GEOGRAFIN I POLITIKEN

"STATEN I GEOGRAFIN" handlar om den geografiska fördelningen av statens resursöverföringar under budgetåret 1985/86. Dessa utgör summan av utgifter via statsbudgeten, det sociala försäkringssystemet och driftskostnader för kommunikationsverken under budgetåret 1985/86. Från denna summa på ca 435 mrd kronor har vi tagit bort kostnaderna för räntan på statsskulden, statens investeringar, belopp som exporteras, som bidrag till FN, samt statliga utgifter som varit omöjliga att fördela geografiskt. Totalt omfattar de fördelade medlen 342 mrd kronor. I genomsnitt utgör det 41 000 kr/invånare, men variationerna mellan olika geografiska områden som län och kommuner är stora. När det gäller kommunerna rör det sig om variationer från 20 000 till 100 000 kr/invånare. För länens del är variationen mellan 32 000 till 55 000 kr/invånare.

Undersökningen visar att de statliga resursöverföringarna till Stockholm uppgår till ca 58 000 kr/invånare. Samma omfattning har överföringarna till Storuman. Resursöverföringarna till Stockholm och Storuman har emellertid mycket skiftande sammansättning. I Stockholm avser resursöverföringen främst offentlig service och transfereringar, medan det för Storumans del gäller transfereringar, sysselsättningspolitik och offentlig service. I studien tar vi upp frågan om de statliga resursöverföringarnas sammansättning i samtliga kommuner i landet.

- Vilken är bilden av de statliga resursöverföringarna när hela landet studeras?
- Hur fördelar sig statens resursöverföringar kommunvis?
- Hur stora är dessa resursöverföringar?

- Hur stora är resursöverföringarna inom olika politikområden?
- Varierar det geografiska utfallet över olika politikområden?
- Vilka politikområden stöder de regionalpolitiska prioriteringarna?
- Vilka politikområden uppvisar utfall som starkt avviker från regionalpolitikens prioriteringar?

Den här undersökningen är en utveckling av en tidigare analys av statens resursöverföringar med syfte att påverka sysselsättning och infrastruktur. Analyserna har sitt ursprung i regeringens uppdrag till ERU att genomföra en studie av de statliga insatserna i några delar av stödområdet. Studien skulle för det första avse en kartläggning av omfattning och användning av sådana statliga resursöverföringar vars syfte är att påverka sysselsättning och infrastruktur. För det andra skulle studien avse olika slag av förändringar och effekter av dessa förändringar skulle analyseras.

En första kartläggning presenterades våren 1987 (DsI 1987:6). I denna analyserades statliga resursöverföringar till individer, företag, kommuner och inom staten. Omfattningen av resursöverföringarna uppgick till 38 miljarder kronor och de geografiska områdena utgjordes av sju län. Diskussionen kring resultaten av kartläggningen ledde fram till att en studie borde göras, som omfattade hela landet och hela statsbudgeten. Det gällde framför allt att få belyst frågan om olika politikområdens regionala effekter.

Under hösten 1987 tillsattes regionalpolitiska kommittén, REK 87. I utredningsdirektiven anges att kommittén i nära samarbete med ERU skall värdera på vilket sätt en effektiv och efter regionalpolitiska mål väl utformad sektorpolitik skall bedrivas. Denna rapport utgör ett av underlagen för kommitténs bedömning av sektorpolitiken. Analysen är den första heltäckande och detaljerade studien av politikens geografiska utfall (i kronor) med ambitionen att studera de statliga resursöverföringarna kommunvis. Studien utgör ett försök att förklara variationer i det geografiska utfallet av statens resursöverföringar. Dessutom ligger analysen till grund för ERU:s fortsatta arbete med att studera politikförändringar och dess olika effekter.

Resultaten från vår tidigare undersökning ger ett antal utgångspunkter för analysen. Resursöverföringar i den offentliga sektorn har avgörande betydelse för den regionala utvecklingen. Frågan är emellertid vilka de regionala utfallen är när den offentliga sektorn delas upp på olika områden.

- Vilka delar av den offentliga sektorn – affärsverken, kultur, försvar, utbildning, statlig service – har betydelse för vilka geografiska områden?

- Vad innebär statsbidragen till kommuner och landsting i detta avseende?

Regionalpolitiken utgör endast en liten del av de totala resursöverföringarna. Den regionala utvecklingen påverkas till stor del av resursöverföringar inom andra politikområden. Vi fann i den tidigare undersökningen att endast några politikområden hade en s.k regionalpolitisk profil, nämligen arbetsmarknads-, jordbruks-, skatteutjämningsbidrags- och statlig servicepolitik.

- Kvarstår detta förhållande när såväl antal kommuner som mängden resursöverföringar utökas?

Det regionala utfallet i den tidigare kartläggningen gav upphov till mönster kallade Norrbotteneffekten resp Bergslagseffekten.

Norrbotteneffekten innebar att kommunerna i Norrbottens län erhöll resursöverföringar betydligt över förväntade, beräknade värden. Dessa beräknade värden beaktade yrkesverksamhetsgrad, arbetslöshet, åldersfördelning och stödområdestillhörighet. Dessutom tolkade vi Norrbotteneffekten som ett resultat av en koncentration av statens resursöverföringar till några få stora kommuner i Norrbottens län.

- Kvarstår Norrbotteneffekten vad gäller de statliga resursöverföringarna?
- Är de statliga resursöverföringarna koncentrerade till stora kommuner?

Bergslagseffekten innebar att geografiska områden, där de regionalpolitiska problem var förhållandevis nya, erhöll lägre resursöverföringar än motsvarande andra områden. Vi tolkade detta som en organisatorisk tröghet och ett inlämningsproblem. Det offentliga beslutssystemet behöver tid för anpassning till nya förhållanden. Det tar därmed ganska lång tid innan nya regionalpolitiska problem kommer till uttryck i en geografiskt prioriterad resursöverföring inom olika politikområden.

- Kvarstår Bergslagseffekten?
- Finns det andra geografiska områden, som på motsvarande sätt uppvisar lägre värden på de statliga resursöverföringarna?
- Finns det områden som uppvisar högre värden på de statliga resursöverföringarna?

Innan vi närmare behandlar de redovisade frågorna skall vi emellertid först återvända till den första frågan: hur fördelar sig statens samlade resursöverföringar kommunvis?

Kapitel 2

TOTALA RESURSÖVERFÖRINGAR

2.1 Geografisk fördelning

Hur stora är de totala resursöverföringarna? Hur fördelar de sig per invånare och kommun?

Det finns avsevärda variationer mellan kommunerna vad gäller de totala resursöverföringarna för budgetåret 1985/86. För att kunna jämföra kommuner med varierande befolkningsstorlek relateras resursöverföringarna till antalet invånare, dvs kronor/invånare. Detta mått är också valt för att det kan vara en approximation av en grundtanke i den svenska folkstyrelsen, nämligen medborgarnas lika rättigheter att delta i utövandet av politisk makt – en individ en röst. Studien är som framgått inriktad på utfallet av politiken och belyser därmed även en andra aspekt på medborgarskapet, nämligen den sociala sidan. Den sociala sidan av medborgarskapet innebär att medborgaren har rätt till en välfärd för alla uppbyggd på att olika institutioner inrättas för att förse medborgaren med t ex utbildning och sociala förmåner (Pettersson m fl 1989). I den här studien belyses den geografiska fördelningen av statens resursöverföringar i välfärdspolitiken men studien är ingen analys av välfärdens geografiska fördelning.

Det högsta värdet på de totala resursöverföringarna, Arbogas 108 000 kr/invånare, är mer än fem gånger större än det lägsta värdet, Salems 20 040 kr/invånare. I förhållande till riksmedelvärdet, dvs de totalt fördelade resursöverföringarna dividerade med folkmängden i Sverige (41 000 kr/invånare), utgör det lägsta värdet hälften av medelvärdet. Det högsta värdet är ca 2,5 gånger större än riksmedelvärdet.

Det geografiska utfallet av de totalt fördelade resursöverföringarna redovisas i figur 2.1 (se bilaga 2). I figuren har vi utgått från riksmedelvärdet 41 000 kr/invånare, definierat ovan, och satt det lika med 100. Kring riksmedelvärdet har vi konstruerat ett intervall, som begränsas till 10% mer respektive mindre än riksmedelvärdet. Medelvärdeskommunerna, markerade med gul färg i figuren har alltså indexvärden från 90–109. Det innebär att de statliga resursöverföringarna varierar mellan 36 700 och 45 000 kr/invånare. Det finns 61 kommuner i medelvärdesgruppen. Lerum, Mölndal, Ronneby, Klippan och Bollnäs är kommuner som återfinns på riksmedelvärdet. Andra kommuner i den här gruppen är Piteå, Berg, Robertsfors och Lindesberg.

Det finns en grupp kommuner som erhåller mer resurser genom statliga överföringar. I denna grupp med högre värden är intervallgränser satta till 110–159. Det motsvarar ett intervall på 45 000–65 000 kr/invånare. I figuren redovisas dessa kommuner med brun färg. Gruppen består av 39 kommuner. Kommunerna återfinns främst i Norrland, t ex Vilhelmina, Arjeplog och Gällivare. Några kommuner från södra Sverige ingår i gruppen, t ex Karlskrona, Malmö, Göteborg och Eksjö. Av inledningskapitlet framgår att även Stockholm tillhör denna grupp.

Den mörkröda färgen i figur 2.1. visar de kommuner som mottar stora statliga resursöverföringar. Det är definierat till 60% mer än riksnormvärdet dvs mer än 65 000 kr/invånare. Det är fråga om 8 kommuner, Övertorneå och Boden i Norrland, Solna och Vaxholm i huvudstadsregionen samt Arboga, Karlsborg, Uddevalla och Linköping.

Det finns också kommuner som erhåller mindre resurser och dessa markeras med ljusgrönt i figur 2.1. Intervallgränserna utgörs av indexvärdena 40–89, vilket motsvarar 20 000–36 000 kr/invånare. I den här gruppen förekommer samtliga återstående kommuner (dvs 176). Det är huvudsakligen kommuner i södra Sverige. Minst per invånare får Ale och Lerum i Älvsborgs län, Vellinge och Staffanstorps i Malmöhus län, Håbo i Uppsala län samt Tyresö och Salem i Stockholms län.

Några kommuner i den lägsta klassen, dvs mindre än 40% av riksnormvärdet, finns inte i materialet. I figur 2.1. framgår det genom att inte någon kommun är redovisad med en mörkgrön färg.

Kommunfördelningen över indexklasserna tyder på en inte alltför ojämn geografisk fördelning. Det finns inte några kommuner i den lägsta klassen och det är få kommuner (8) i den högsta klassen.

I absoluta tal är de statliga resursöverföringarna störst till Stockholm. Resursöverföringarna uppgår till ca 38 mrd kr. De två andra storstadskommunerna, Göteborg och Malmö, kommer därefter. Trots jämnstora befolkning erhåller Stockholm 2,6 mrd kronor mer än Göteborg och Malmö tillsammans.

När vi betraktar kommuner, som återfinns kring riksnormvärdet 41 000 kr/inv (indexvärde 100) varierar dessa kommuner med avseende på befolkningsstorlek. Bollnäs, med ca 28 000 invånare och av Kommunförbundet klassificerad som en s.k. normalkommun, får i absoluta tal 1,14 mrd kronor i statliga resursöverföringar. Motsvarande värde för en annan normalkommun, Klippan med ca 16 000 invånare, uppgår till 0.660 mrd kronor. Det lägsta absoluta värdet på de statliga resursöverföringarna, ca 0.132 mrd

kronor återfinns i landsbygdskommunen Ydre. Även landsbygdskommunen Essunga (0.154), normalkommunen Storfors (0.166) och glesbygdskommunen Dorotea (0.188) har låga värden när det gäller den absoluta summan för de statliga resursöverföringarna.

Geografin i den statliga politiken visar på ett utfall i riktning med de auktoriserade regionalpolitiska prioriteringarna enligt stödområdesindelingen. Det finns emellertid även enstaka kommuner i mellersta och södra Sverige i den grupp som erhåller ganska mycket resurser. Bland dessa kommuner återfinns Stockholm.

2.2 Datamaterialet

I detta avsnitt redovisas datamaterialets uppläggning, beräkningar och representativitet.

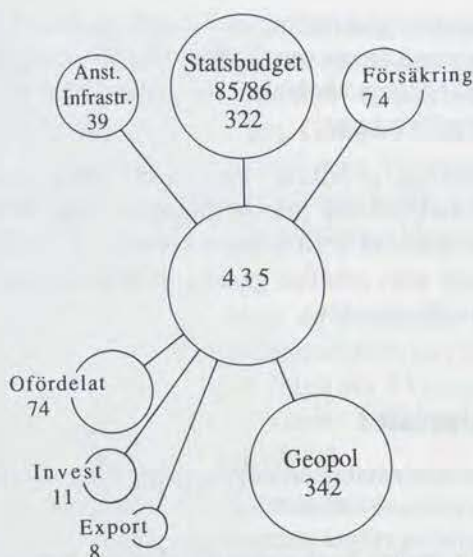
Utgångspunkten för studien är att staten överför resurser för olika ändamål. Det kan vara fråga om ekonomiska resurser för att täcka kostnaden för riksdagens verksamhet, men det kan också vara frågan om att stödja kulturverksamheten i en kommun i Norrlands inland. I undersökningen har strävan varit att fånga upp så stor del av de statliga resursöverföringarna som möjligt.

Vi har utgått från utgiftssidan i den statliga budgeten för budgetåret 1985/86. Statens budget innehåller emellertid inte samtliga resursöverföringar. En stor del av dessa, framför allt till individer, kommer från socialförsäkringssektorn. Vi har därför inkluderat den del av socialförsäkringssektorn som inte ingår i den statliga budgetens utgiftssida i vår redovisning av resursöverföringar. Det finns emellertid även annan verksamhet som brukar hänföras till staten eller statlig verksamhet. I detta sammanhang gäller det de statsanställda. Kostnaderna för dessa redovisas inte i sin helhet på budgeten. Hit hör kostnader för anställda inom affärsverk och ytterligare en del organisationer. Vi har inkluderat dessa kostnader i de totala resursöverföringarna.

Studien är avgränsad till statens ekonomiska del av den offentliga sektorns verksamhet. Undersökningen ger därför ingen helhetsbild av de offentliga, dvs stat och kommun, insatserna i samhället. Det som studeras är statens inklusive socialförsäkringssystemets bidrag, i form av ekonomiska resursöverföringar, i försöken att påverka samhällsutvecklingen.

Utgångspunkter för vår analys är alltså utgifterna på den statliga budgeten, resursöverföringar från socialförsäkringssystemet, som inte återfinns i budgeten, och resursöverföringar för driftskostnader av affärsverken m.m (jmf figur 2.2.). Våra resursöverföringar motsvarar med andra ord överföringar i

Figur 2.2. Från statsbudget till GEOPOL – från totala till i undersökningen kommunfördelade resursöverföringar.

bruttotermer och utgörs av bidragskronor. Statens inkomster ingår inte i vår analys.

Enligt denna beräkningsmetod erhålls en totalsumma på 435 mrd kr. Denna totalsumma har reducerats av tre skäl. För det första inriktar sig undersökningen på geografin i politiken i Sverige. Vi har därför tagit bort resursöverföringar till utlandet, internationella organisationer etc, omfattande drygt 8 mrd kr. För det andra är undersökning avgränsad till s.k driftskostnader. Resursöverföringar till investeringar är svåranalyserade när man arbetar med en kort tidsperiod, vilket är fallet i denna undersökning (investeringar studeras i ett annat ERU-projekt). Investeringarna omfattar ca 11 mrd kr. För det tredje förekommer resursöverföringar, som är ytterst svåra att fördela per kommun. Ett exempel är statens utgifter för räntan på statsskulden. Ett annat är kostnader för exportkrediter. Omfattningen av sådana anslag uppgår till 74 mrd kr. Därmed återstår 342 122 288 000 kr. Detta är de resursöverföringar, som innefattas i undersökningen, dvs de totalt fördelade statliga resursöverföringarna. Om samtliga resursöverföringar, utom exporterade medel, hade varit möjliga att fördela så hade riksmedelvärdet ökat med ca 10 000 kr/invånare.

Källor och datainsamling

I rapporten "Geografin i Politiken" (DsI 1987:6) konstaterade vi att det var möjligt att genomföra en analys av statliga resursöverföringar från central (nationell) nivå ända ner till kommunnivå. Undersökningen bygger på statsbudgetens utfall, vilket innebär att analysen omfattar förbrukade medel.

Materialet för studien har samlats in på olika sätt. En del av datamaterialet samlades in via länsstyrelserna. Det gäller resursöverföringar som fördelas på länsnivå. En annan del av datamaterialet har insamlats direkt. Härvid användes material från myndigheters verksamhetsberättelser och anslagsframställningar. En annan typ av material har hämtats från SCB, som kommunal och landstingskommunal finansstatistik och utbetalning av statsanställdas löner. Statistiskt material från myndigheter t ex AMS, SIND, STU har också samlats in. I materialinsamlingen ingår också redovisningar av utbetalningar från riksförsäkringsverket. En fjärde typ av material är grundläggande data om våra kommuner och landsting vad gäller befolkning, näringslivstruktur, utbildning. En femte typ av material är bearbetningar och sammanställningar kring resursöverföringar t ex Kommunförbundets rapport "Lokal och regional näringspolitik. Sammanfattning av studier i fem län".

Data som insamlats har inte alltid medgett en exakt fördelning per kommun. För vissa anslag har vi tvingats göra olika former av beräkningar avseende utfallet per kommun. I många fall har vi utgått från resursöverföringens storlek i länet som helhet. Därefter har vi som princip använt målgruppens storlek i kommunen som fördelningsgrund. Den valda beräkningsmetoden leder till en enhetlig "styckkostnad" i respektive län. Metoden utjämnar variationerna mellan kommunerna inom ett län. En närmare redovisning över sammanslagning av anslag och fördelningsnycklar redovisas i bilaga 1.

Det finns ytterligare påpekanden att göra i detta sammanhang. Analysen omfattar resursöverföringens första steg. Det innebär att vi studerar t ex den geografiska fördelningen av resurser till företag. Ytterligare skeenden i senare steg studeras inte som t ex att bidragen används för inköp i andra företag. Enligt vår uppfattning är en analys av resursernas användning i andra och tredje steg en forskningsvärd men komplicerad uppgift. En sådan uppgift har inte varit möjligt att utföra inom ramen för denna studie. Detta innebär att effekter av resursöverföringar undantas i analysen. Tillvägagångssättet har konsekvenser vilka är mest tydliga vad gäller stöd till företag och resursöverföringar inom försvarsområdet. Den här rapporten visar erhållna resursöverföringar till mottagande företag, vilket innebär att spridningseff-

fekter genom inköp, import etc inte belyses i materialet. Speciellt tydligt blir detta förhållande inom försvarsområdet där resursöverföringen till FFV, SAAB etc registreras efter fördelningen av anställda inom försvarsindustrin (jmf Arbogas höga tal i kr/invånare, se ovan). Vi studerar inte heller i detta sammanhang hur resursöverföringarna påverkar verksamheten, t ex om stora resursöverföringar till kommunerna ger högre kommunal service.

Ett andra påpekande gäller redovisningen av den statliga verksamheten, som i stor utsträckning bygger på material från den statliga lönestatistiken. Grundprincipen är att överföringar till statlig verksamhet beräknats med utgångspunkt från de anställdas löner. Den totala lönesumman för en myndighet har sedan justerats med hänsyn till övriga omkostnader för driften av myndigheten dvs lokaler och övriga driftskostnader. På så vis har ett "driftskostnadspålägg" konstruerats för den statliga verksamheten. Detta varierar mellan verksamhetsområden. Med utgångspunkt från utbetalda lönerna för statsanställda per kommun har ett kommunvärde erhållits genom att multiplicera lönen med en faktor för "driftskostnadspåläggen". Därmed överensstämmer totalvärdet med statsbudgetens uppgifter.

En andra grundprincip har varit att hålla samman den statliga personalen i en grupp. Det betyder att myndigheternas personal redovisas under statlig förvaltning och inte under respektive verksamhetsområde. Så t ex återfinns resurserna för de anställda inom arbetsmarknadsverket inom området förvaltning medan resurser som överförs för KAS och beredskapsarbeten återfinns inom området "reaktion på individens sysselsättningsproblem". En konsekvens av dessa grundprinciper är att uppgifterna i denna studie inte är direkt jämförbara med t ex budgetens redovisning av resurser för ett visst ändamål. I den här studien har vi alltså gjort en uppdelning mellan förvaltning/myndigheter och övrig verksamhet inom en sektor.

I studien särredovisas fyra områden av den statliga verksamheten, nämligen försvaret, kommunikationssektorn, forskningen och den högre utbildningen samt AMU-verksamheten. Dessutom ingår de statliga resurserna för lärarlöner på gymnasiet under området utbildning.

En tredje fråga är i vilken utsträckning budgetåret 1985/86, i vissa fall kalenderåret 1986, ger en representativ bild av geografin i politiken. Studien har begränsats till ett år framför allt pga av datamaterialets karaktär och storlek. En studie över en längre period hade varit att föredra. I en sådan undersökning hade förändringar av politiska program och införandet av nya åtgärder kunnat analyseras. Samtidigt gäller emellertid att politiska program förändras förhållandevis långsamt. Resursöverföringar styrs exempelvis av regler, antal anställda och andra faktorer som förändras marginellt. Jämfö-

relser över åren 1984–1988 i sju län visar endast mindre förändringar utom i två avseenden. Det ena gäller investeringar, vilket är ett av motiven för att exkludera dessa. Det andra är förekomsten av nya program t ex insatserna i Bergslagen. Denna typ av problem kommer man alltid att möta i undersökningar inriktade mot politikens geografiska utfall. I politiken formas nya program, existerande program förändras kontinuerligt och andra program avslutas. I ett sådant perspektiv blir valet av mätår inte någon större fråga. En motsvarande kontroll i den totala budgeten visar också på en förhållandevis stark kontinuitet i olika anslag. I den analys som görs i detta sammanhang, där olika anslag aggregeras till breda politikområden får sådana förändringar mindre betydelse. Dock påverkar vissa anslag resultaten och under året 1986 gäller det framför allt stödet till varven. Denna typ av speciella insatser från statens sida är ett ofta återkommande inslag i politiken och ett annat år kan det vara fråga om något annat område som erhåller speciellt stora resursöverföringar. Den geografi i politiken som presenteras i denna undersökning är i huvudsak representativ för statliga resursöverföringars mönster under mitten av 1980-talet.

Det omfattande insamlingsarbetet visar att dataunderlaget för kommunvisa studier av statliga resursöverföringar är bristfälligt. Det finns inte heller idag 1989 ett informationssystem som kan vara ett underlag för studier av det geografiska utfallet av statlig politik. Den här undersökningen är den första samlade studien med syftet att redovisa en heltäckande och detaljerad bild av politikens geografiska utfall i kronor.

2.3 Resursöverföringar och regionalpolitik

Regionalpolitikens främsta mål brukar betecknas regional balans. Detta mål är också ett centralt välfärdspolitiskt mål. De välfärdspolitiska målen uppnås genom att politik genomförs i många program och sektorer. I dessa behandlas geografiska variationer i välfärden på olika sätt. I vissa politiska program är den geografiska målsättningen explicit, dvs politiken innehåller geografiska prioriteringar med syfte att utjämna välfärdsskillnader. I andra program bidrar utfallet av politiken till en sådan utjämning, trots att någon geografisk intention inte förekommer. Med avseende på den roll politiska program har i förhållande till de regionalpolitiska målen kan politiska program klassificeras i fyra grupper (jmf DsI 1987:6);

- (primär) regionalpolitik,
- sekundär regionalpolitik,
- program med regionalpolitisk betydelse samt
- övrig politik eller program med regional betydelse.

I de två förstnämnda grupperna finns det en uttalad geografisk målsättningen i de politiska programmen. I den (primära) regionalpolitiken utgör den geografiska målsättningen en central del av de politiska programmen. I den sekundära regionalpolitiken är den geografiska målsättningen underordnad i förhållande till programmets centrala mål.

I de två sistnämnda grupperna är det avgörande politikens geografiska utfall. Vad gäller program av regionalpolitisk betydelse varierar utfallet av politiken över geografiska områden. Denna variation kan antingen vara i enlighet med de regionalpolitiska målen eller i motsättning till dessa. När det gäller övrig politik eller program med regional betydelse finns inga systematiska variationer i politikens utfall över geografiska områden.

Regionalpolitiken innehåller dels mål om att skapa förutsättningar för ett i stort sett bibehållet bosättningsmönster, dels mål om välfärdens fördelning. Det förstnämnda kan också kallas för regionalpolitikens servicemål och det innehåller en geografisk precisering av målen för välfärdspolitiken. Genomförandet av denna del av regionalpolitiken har i stort sett skett genom en skattefinansierad utbyggnad av den offentliga sektorn. Lokaliserings- och investeringsbeslut har varit politiskt styrda. En hög tillväxttakt i ekonomin har varit en nödvändig förutsättning för denna politik. Därmed har resurser skapats för individuella resursöverföringar och utbyggnad av offentlig sektor. På så sätt har skillnader i välfärden kunnat utjämnas. Tillväxten i ekonomin har varit förenad med en snabb strukturomvandling av näringslivet. Denna har samtidigt varit en viktig faktor bakom uppkomsten av regionalpolitiska problem.

Den del av regionalpolitiken som avser lika tillgång till arbete utgör en geografisk precisering av målet om full sysselsättning. Denna kan endast nås med stöd av näringslivets insatser. Regionalpolitiskt stöd till näringslivet har tillkommit för att försöka påverka dess lokalisering. Avsikten med politiken har varit att få till stånd en geografisk omfördelning genom att påverka företagens kostnader. Denna lokaliseringspolitik utgör grunden för regionalpolitiken.

Med lokaliseringspolitiken som utgångspunkt har regionalpolitiken utvecklats till att omfatta allt bredare områden (jmf DsI 1987:6; Ds 1989:28). I direktiven till den senaste svenska regionalpolitiska utredningen har det uttryckts på följande vis:

"Åtgärder för att allmänt förbättra näringslivsmiljön i skilda regioner vad gäller teknisk kompetens, utbildning, kommunikationer m.m har fått en allt större betydelse för att åstadkomma regional utveckling. Därför måste regionalpolitiska hänsyn vägas in i många politikområden. /---/ Detta innebär att utredningen bl.a. bör

Tabell 2.1. Samband mellan politiska mål, instrument och samhällssektorer.

	Dagens	Morgondagens
Regionalpolitik	Reaktionssamhället	
Sekundär regionalpolitik		Kultur, utbildning – forskningsamhället
Regionalpolitisk betydelse	Servicesamhället Komplexsamhället	
Övrig politik	Transfereringssamhället	

redovisa förslag till hur planeringen och genomförandet av åtgärder inom regionalpolitiskt viktiga samhällssektorer bör vara utformade för att bäst kunna tillgodose regionalpolitiska mål./---/. Störst vikt bör dock läggas vid industri-, arbetsmarknads, jord- och skogsbruks-, utbildnings-, kultur-, miljö- och kommunikationsområdena. Möjligheterna att påverka tjänstesektorns, t ex turismens utveckling och lokalisering bör också beaktas"

Den breda bild av regionalpolitikens omfattning, som uttrycks i citatet ovan, ligger bakom indelningen i politiska program. I den internationella diskussionen har regionalpolitikens omfattning vidgats på motsvarande sätt som i Sverige. Det framgår t ex i den sammanställning om samband mellan politiska mål, val av politiska instrument och samhällssektorer som gjorts av "The Federal – Provincial Task Force on Regional Development Assessment" i Kanada 1987 (Ministry of Industry 1987 och som anpassats till svenska förhållanden i tabell 2.1.).

Ytterligare en aspekt på politiska program skall behandlas. Politiska program kan var inriktade på att lösa akuta problem, men också på att skapa bättre förutsättningar för framtiden. I regionalpolitikens perspektiv blir det fråga om program som är inriktade på att lösa problem på "dagens arbetsmarknad" å ena sidan och program som är inriktade på "morgondagens arbetsmarknad" å den andra (jmf DsI 1987:6). Problem på dagens arbetsmarknad kan exemplifieras med tillfälliga sysselsättningsproblem i en bransch, t ex varven. Det kan emellertid också gälla åtgärder så att mer varaktig sysselsättning skapas. När det gäller "morgondagens arbetsmarknad" är det fråga om program som på lång sikt antas ge positiva effekter på sysselsättningen. Sådana åtgärder kan exemplifieras med investeringar i dels fysisk infrastruktur, dels investeringar för utveckling av kompetens, t ex utbildning och forskning.

2.4 Rapportens uppläggning

Rapporten är upplagd i tre avsnitt.

I del II är analysen systematiserad efter politikens innehåll. Politiken har delats upp i fem samhällen, nämligen **transfereringssamhället**, där pensioner, sjukförsäkring, barnbidrag och liknande överföringar ingår; **reaktions-samhället**, dvs överföringar som syftar till att lösa (sysselsättnings-) problem i företag, i kommuner, för individer och påverka den regionala balansen (regionalpolitik); **komplexsamhället** bestående av försvaret samt bostads- och energipolitik; **servicesamhället**, vilket utgörs av förvaltning, omsorg, drift av kommunikationsväsendet mm samt; **kompetenssamhället**, vilket utgörs av utbildning, kultur och forskning.

Del III handlar om resursöverföringarna sammansättning och utfall för olika geografiska områden. I avsnittet behandlas regionalpolitiska områden, regioner, län och kommungrupper. Dessutom klassificerar vi kommuner efter resursöverföringarnas sammansättning och gör en närmare analys av vissa kommuner.

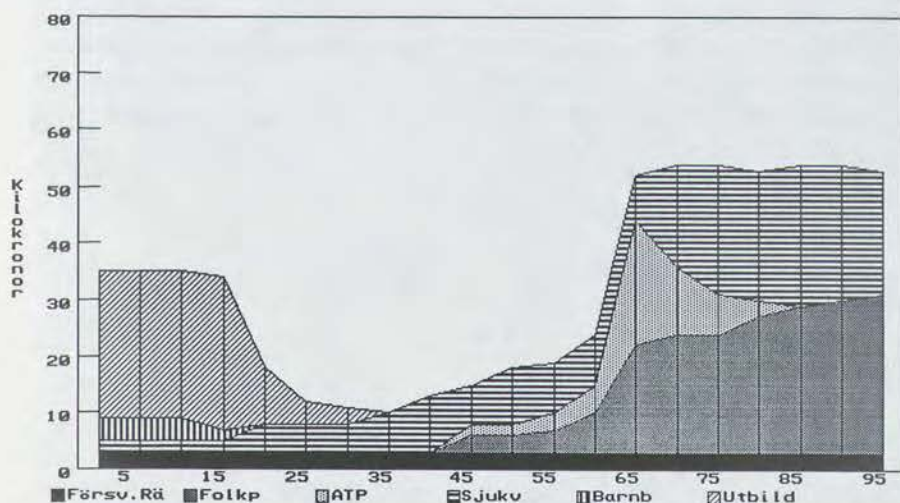
Den fjärde delen innehåller flera perspektiv på resursöverföringarna. I det första studeras i vilken utsträckning resursöverföringarna är inriktade på dagens eller morgondagens arbetsmarknad. Det andra perspektivet behandlar det geografiska utfallet när resursöverföringarna uppdelas efter mottagare. Avslutningsvis diskuteras resultaten av studien med utgångspunkt från regionalpolitiska målsättningar.

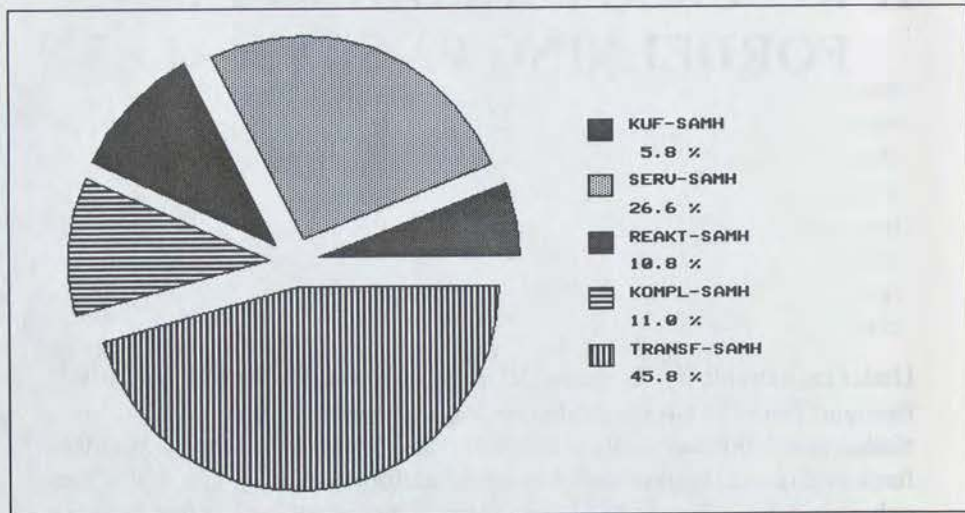
II RESURSÖVERFÖRINGARNAS FÖRDELNING PÅ SAMHÄLLEN

Under en individs liv får denne del av olika former av statliga resursöverföringar. Det är t ex fråga om barnbidrag, statens stöd till den obligatoriska skolan och folkpension. Individer kan också få del av offentliga tjänster i form av daghem, högskoleutbildning, arbetsförmedling, sjukvård, föräldra- och sjukpenning. Som individer dra vi också nytta av offentliga investeringar i vår roll som bilist, tågpassagerare eller flygpassagerare. För en del av befolkningen gäller dessutom att de har en funktion i försvaret.

När den offentliga verksamheten delas upp i ett tidsperspektiv kan offentliga tjänster och transfereringar illustreras enligt fig 3.1.

Figur 3.1. Vissa offentliga tjänster och transfereringar schematisk fördelade över en individs livsperiod (efter SCB 1985).

Figur 3.2. Uppdelning av de totala resursöverföringarna på samhällen (se text).

I den här rapporten behandlas, som tidigare redovisats, endast statens utgiftssida. De kan avse olika ändamål och politiken får därmed skiftande innehåll. De statliga resursöverföringarna har i detta sammanhang delats upp i fem olika s.k. samhällen; transfereringssamhället, servicesamhället, komplexsamhället, kompetenssamhället och reaktionssamhället. I den här delen av rapporten studeras den kommunvisa fördelningen av de statliga resursöverföringarna inom respektive samhälle. Utgår man från den totala summan resursöverföringar 342 mrd kr fördelas dessa på de olika samhällena enligt figur 3.2.

Kapitel 3

TRANSFERERINGSSAMHÄLLET

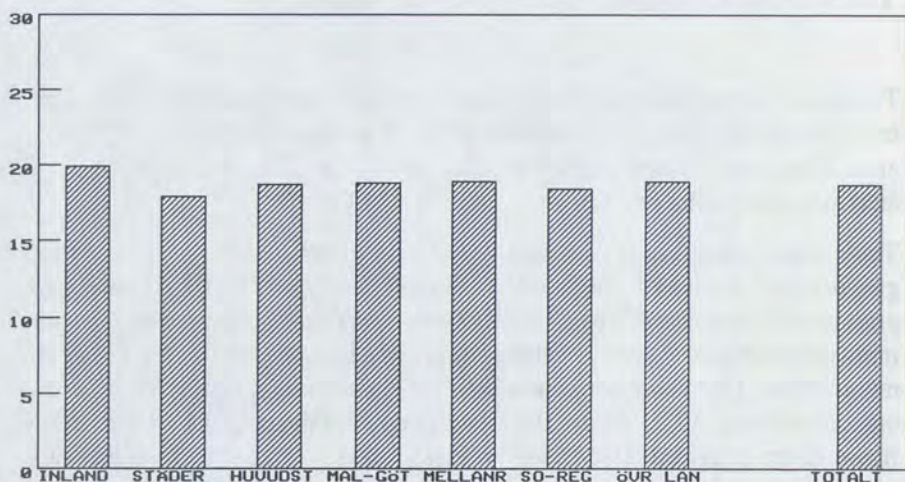
Transfereringssamhället är det största området av resursöverföringarna. Det omfattar 156 572 kkr, vilket motsvarar 45,7% av de totala resursöverföringarna. Det är med andra ord en mycket stor del av statens åtaganden som återfinns inom detta område.

Transfereringarna utgör den typ av politiska program som är riktade mot grupper eller individer oberoende av bostadsort. Transfereringar innebär i princip att resursöverföringar sker utan motprestation. Resursöverföringar inom detta område sker med en hög grad av automatik och tillfaller alla inom målgruppen. I transfereringssamhället ingår barnbidrag, sjukpenning, folk- och delpension, ATP, och föräldraförsäkring. Till gruppen hör också ytterligare några program. Det gäller yrkesskadeförsäkringen, sjukvårdsersättningen till landstingen, konsumenternas andel av subventioner på jordbruksprodukter och grundskolan. Motivet för detta är, när det gäller sjukvårdserättningen och jordbrukssubventionerna, att dessa är fördelade efter invånarantal (ang sjukvårdserättningen jmf prop 1987/88:63; bilaga 1). För grundskolans del har vi utgått från att det finns en grundskola i varje kommun. Skolan är på denna nivå obligatorisk och erhåller statsbidrag i princip efter antal elevgrupper. Skillnader i kommunernas struktur är givetvis av betydelse för den enskilda kommunen, elever och föräldrar. Variationen mellan kommuner vad gäller grundskolan är ringa och därför har principen om resurser efter elevantalet fått avgöra resursöverföringens placering till transfereringssamhället, trots att den i strikt mening inte är någon egentlig transferering. Detta gäller även sjukvårdserättningen till landstingen. Vad gäller yrkesskador har vi antagit att dessa fördelar sig efter den yrkesverksamma befolkningen (se bilaga 1).

Figur 3.3 (se bilaga 2) är konstruerad på samma sätt som redovisningen av de totala resursöverföringarna (se figur 2.1 ovan). Bilden av transfereringssamhället visar att en mycket stor andel av kommunerna återfinns i riksmedelvärdesgruppen (gul färg). Ett mindre antal kommuner tillhör gruppen med mer resursöverföringar (brun) och ungefär lika många kommuner ingår i gruppen med mindre resursöverföringar. Av kartbilden framgår att det inte finns några kommuner vare sig i klassen med mycket höga eller med mycket låga värden på resursöverföringarna, vilket tyder på en jämn fördelning.

Det finns dock ett tydligt mönster kring storstäderna. I de tre fallen visar centralkommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö ganska höga värden

Figur 3.4. Transfereringssamhällets utfall på regioner (kr/inv.).

medan kranskommunerna eller förortskommunerna visar ganska låga värden.

Variationerna mellan kommunerna är små och uppgår till ca 25% över resp under riksnedelvärde. Det sistnämnda är 18 800 kr/invånare och kommuner som Mark, Helsingborg, Gävle, Degerfors och Skellefteå finns på denna nivå. Det högsta värdet registreras för Bjurholm och Åsele och nivån uppgår där till knappt 24 000 kr/invånare. I gruppen med högre värden finns 50 kommuner. De är av mycket skiftande karaktär allt från storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö till glesbygdskommuner som Ragunda, Bräcke och Pajala. I gruppen med lägre värden finns 44 kommuner. Lägst värden noteras för förortskommuner som Staffanstorps och Håbo (ca 13 000 kr/invånare). I den lägre gruppen återfinns många s.k. förortskommuner men även större och mellanstora städer som Luleå, Kiruna och Mariestad.

När det gäller absolutbeloppen dominerar naturligen de stora kommunerna. För Stockholm uppgår värdet till ca 14,5 mrd, Göteborg ca 9 mrd och för Malmö knappt 5 mrd kr. För de små kommunerna rör det sig om absolutbelopp på mindre än 0.100 mrd kronor. Ydre, Sorsele, Dorotea och Malå utgör exempel på sådana kommuner.

En slutsats som är möjlig att dra av de redovisade talen är att en gruppering av kommunerna i olika regionalpolitiska områden inte bör visa på någon

Tabell 3.1. Indelning i regionalpolitiskt intressanta regioner.

Benämning	Antal kommuner	Befolkning
Inlandet	36	412 989
Städer	26	1 409 714
Huvudstadsregionen	28	1 762 616
Göteborg/Malmö	29	1 434 391
Mellanregionen	36	975 787
Sydostregionen	24	542 108
Övriga landet	105	1 820 534

nämnvärd geografisk variation. De regionalpolitiska områden, som används i den här studien, har satts samman på följande sätt.

Tre regioner är valda efter de regionalpolitiska prioriteringarna. Det gäller Norrlands inland, Bergslagsområdet och ett område i sydöstra Sverige. Därutöver har vi valt att särbehandla huvudstadsregionen, medan de två övriga storstadsområdena lagts samman till en region. Vi har valt att sammanföra kommuner som är residensorter och/eller högskoleorter till en grupp, kallad Städer. Till denna grupp har vi också fört kringliggande kranskommuner, eftersom de ingår i städernas lokala arbetsmarknader. Regionindelningen har även beaktat diskussionen om städerna som innovations- och tillväxtcentra i ett modernt samhälle. Speciellt tydlig blir detta hänsynstagande vid bestämningen av Mellanregionen (ett utvidgat Bergslagen) där högskoleorterna inkluderats. Men även uppdelningen i Städer och Övriga landet samt avgränsningen av Huvudstadsregionen har skett med detta hänsynstagande. I fortsättningen av framställningen används denna regionindelning.

Det geografiska utfallet av transfereringssamhället med avseende på regioner uppvisar en förhållandevis jämn fördelning räknat i kr/invånare.

Den enda större avvikelser är skillnaden mellan Inlandet och Städer. Denna uppgår till 2 000 kr/invånare. Det föreligger med andra ord inga systematiska eller större variationer i transfereringssamhällets geografiska utfall.

Transfereringssamhället är ett exempel på en politik av regional betydelse i den mening att de politiska programmen tillför ekonomiska resurser till regionen och att politikens geografiska utfall inte varierar annat än med avseende på befolkningens sammansättning.

Resursöverföringarna ger en ekonomisk grund som i stort är lika över hela landet. Det är det största politikområdet vad gäller resursöverföringar och har därmed stor betydelse för välfärden i samhället.

Kapitel 4

SERVICESAMHÄLLET

Servicesamhället omfattar 26,5% av de totala resursöverföringarna, vilket motsvarar ca 91 mrd kr (definition se nedan). I storleksordningen är det den näst största programgruppen. Servicesamhällets geografiska utfall framgår av figur 4.1 (se bilaga 2).

Servicesamhället uppvisar stora variationer mellan kommunerna. Solna är den kommun som erhåller mest, nämligen ca 48 000 kr/invånare. Riksmedelvärdet uppgår till knappt 11 000 kr/invånare, vilket överförs till t ex Varberg, Älvdalen och Helsingborg. Lomma, Essunga, Tjörn och Gagnef hör till de kommuner som får lägst ca 3 000 kr/inv. Detta innebär att värdet för den kommun som erhåller mest är tolv gånger större än för den kommun som erhåller minst. Räknat i relation till riksmedelvärdet är Solnas värde drygt fyra gånger högre, medan Essungas är 1/4-del. Variationen mellan kommunerna är således betydande.

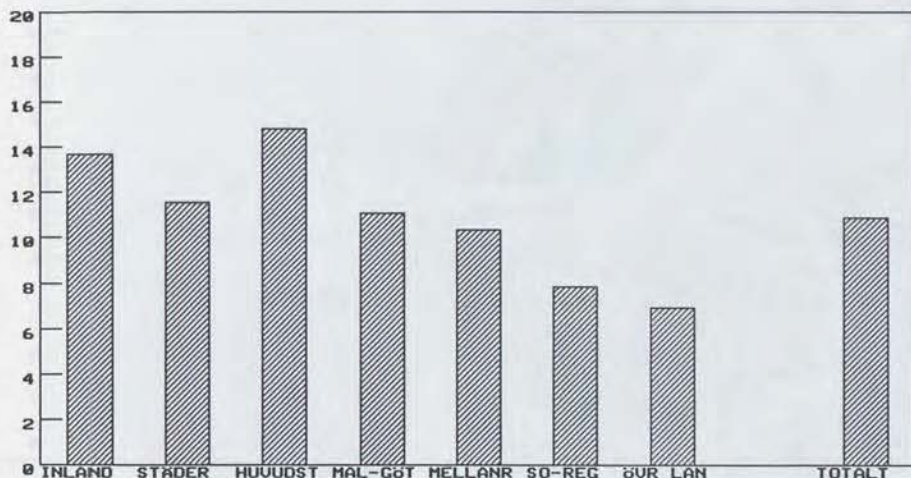
Kommungruppen kring riksmedelvärdet är liten och omfattar endast 26 kommuner. Även gruppen med mer resursöverföringar (indexvärden 110–159) är liten och består av endast 28 kommuner. I den här gruppen ingår mycket olika kommuner som Vilhelmina, Haparanda och Göteborg. I gruppen varierar nivån på resursöverföringarna från 12 000 i Svedala till knappt 17 000 kr/invånare i Nässjö.

Antalet kommuner som erhåller stora resursöverföringar är endast 16. Det är kommuner som Ånge, 25 000, Stockholm 24 000, Härmösand 19 000 och Malmö 17 800 kr/invånare. Det är alltså 70 av landets kommuner som ligger på en nivå kring riksmedelvärdet och högre. En stor majoritet av landets kommuner hamnar med andra ord klart under riksmedelvärdet. Ett sådant resultat har givetvis med lokalisering av offentlig service att göra. Serviceanläggningar utgörs i stor utsträckning av odelbara storheter och anläggningarna betjänar vanligen flera kommuner. Ett exempel är lokaliseringen av den statliga länsförvaltningen.

I den grupp på 120 kommuner som mottar mindre resursöverföringar finns kommuner som Trollhättan 9 000, Timrå 7 000 och Töreboda ca 6 000 kr/invånare.

Den grupp som erhåller de lägsta resursöverföringarna omfattar 50 kommuner till vilka överföringarna är ca 4 000 kr/invånare eller lägre.

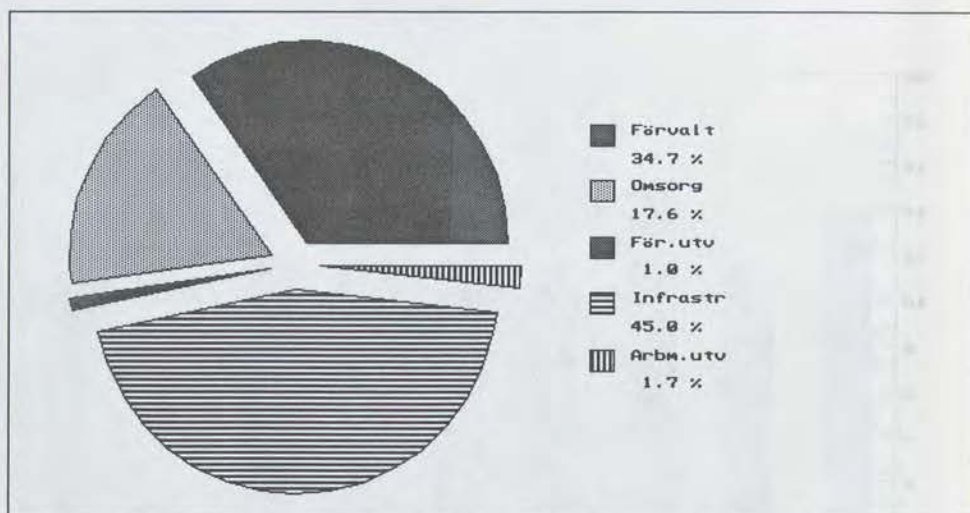
Figur 4.2. Servicesamhällets utfall på regioner (kr/inv).

I absoluta tal visar vår analys av servicesamhället att det till Stockholm överförs nästan 16 mrd kronor, medan överföringarna till Essunga endast uppgår ca 0.017 mrd kronor. I genomsnitt överförs ca 320 millioner kronor till en kommun, vilket ungefärligen motsvaras av överföringarna till Sollefteå resp Nacka.

Fördelningen mellan regionalpolitiska områden varierar i betydande utsträckning (jmf figur 4.2). Kring riksnivåvärdet ca 11 000 kr/invånare är variationen från 7000 i Övriga landet till ca 15 000 i Huvudstadsregionen. Resursöverföringarna är stora till Inlandet. Detta kan tyda på en regionalpolitiska kompensation för stora avstånd och gles bebyggelse. Övriga geografiska områden, Mellanregionen och Sydostregionen, har betydligt lägre värden.

Servicesamhället i sin helhet tycks ha en regionalpolitisk profil i den meningen att kommuner i norra Sverige uppvisar höga värden. I mellersta och södra Sverige påminner kartbilden närmast om en leopardpäl. De framträdande fläckarna är residensstäder och/eller kommuner som är knutpunkter i järnvägsnätet.

Servicesamhället består av fem olika delområden, förvaltning, omsorg, företagsutveckling, arbetsmarknadsutbildning och infrastruktur, vilka i olika

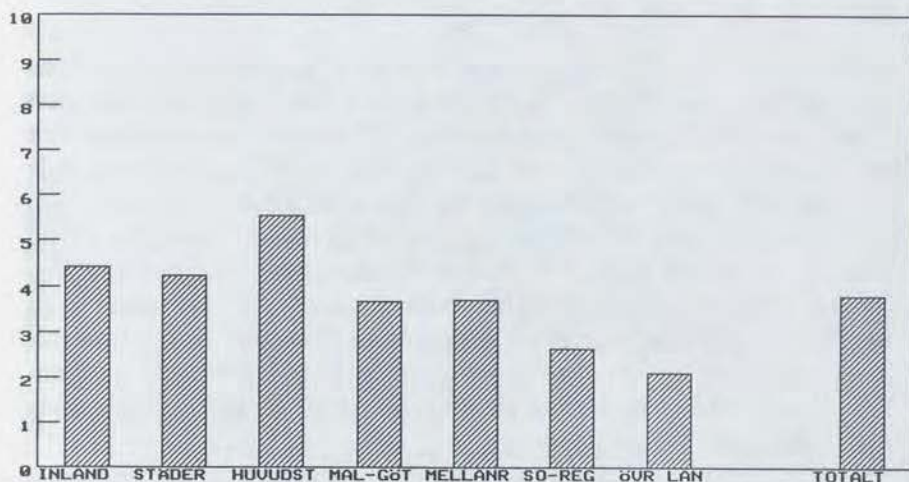
Figur 4.3. Servicesamhällets delområden.

utsträckning bidrar till den redovisade bilden. Delområdenas storlek och andelar av servicesamhället framgår av figur 4.3.

4.1 Förvaltning

Till förvaltning hör anslag till den civila statsförvaltningen inklusive försäkringskassorna men exklusive kultur, utbildning och forskning. Dessutom ingår anslag till hovstat, riksdag, regering, stöd till politiska partier samt statsbidrag som bokförts under central kommunal och landstingskommunal administration (jmf bilaga 1). Förvaltning är i stort de statliga driftskostnaderna för landets administration samt vissa bidrag till kommuner och politiska partier. Omfattningen av området är ca 32 mrd kr, vilket är drygt 1/3-del av servicesamhällets resursöverföringar (se figur 4.3) eller drygt 9% av totalresurserna.

I genomsnitt överförs knappt 4 000 kr/invånare för förvaltning. Som vi tidigare påpekat har detta resultat erhållits genom att statsförvaltningens utbetalda lönesummorna per kommun studerats (jmf avsnitt 2.2. samt bilaga 1). Huvudstadsregionen uppvisar det högsta värdet, nämligen drygt 5 500 kr/invånare. På en andra nivå återfinns Inlandet och Städer, där resursöverföringen uppgår till ca 4 300 kr/invånare. Vad gäller Mellanregionen,

Figur 4.4. Förvaltning och regioner. Överföringar i kkr/invånare

Sydostregionen och Övriga landet uppvisar dessa regioner värden betydligt under riksmedelvärdet.

Nationens centrum, Huvudstadsregionen, framträder naturligen med höga värden i regionjämförelsen. Därutöver framträder förvaltning i viss mån som regionalpolitiskt anpassad. Inlandet är den region som placerar sig närmast efter Huvudstadsregionen och på en något högre nivå än Städer. Sydostregionen och Övriga landet erhåller minst resurser för förvaltning.

Riksmedelvärdet på detta anslagsområde uppgår som nämnts till knappt 4 000 kr/invånare. Betraktas detta anslagsområde kommunvis finner vi att sammanlagt 230 av Sveriges 284 kommuner ligger vid eller under riksmedelvärdet. Spännvidden i denna stora grupp är mellan ca 300 i Salem och 4000 i Skara. I den här gruppen finns landsbygdskommuner som Nordmaling (1 500) och bruksorter som Olofström (1 100) och Munkfors (1 000). Där ingår vidare de flesta s.k. normalkommuner som Vimmerby (1 800), Forshaga (1 200) och Kalix (3 100) liksom merparten av förortskommunerna. Däremot uppvisar glesbygdskommuner en mycket skiftande bild. Några återfinns i den stora gruppen, som Berg (1 700) och Åre (2 000) medan andra återfinns bland de återstående 50 kommunerna, som uppvisar högre eller betydligt högre värden. Exempel på sådana glesbygdskommuner är Jokkmokk (12 000), Överkalix (6 500) och Pajala (6 300). Emellertid dominerar storstäderna och de större städerna i den här gruppen. Stockholm t.ex. erhåller

knappt 10 000 kr/invånare eller i absoluta tal knappt 7 mrd kr. Solna toppar listan med ett värde på 18 500. I gruppen finns också de flesta residensstäder som Falun, Mariestad och Vänersborg.

Det geografiska utfallet av förvaltning uppvisar en koncentration till dels de orter dit staten lokaliserat sin administration, dels orter inom de glest bebodda områdena i Sverige. Lokalisering av förvaltning har en mycket stor regionalpolitisk betydelse, eftersom det är fråga om ett långsiktigt åtagande från statsmakternas sida. Inte minst framgår detta av den diskussion som förts i samband med omlokalisering av statliga myndigheter. Emellertid avspeglas beslut sedan lång tid tillbaka i förvaltningens lokaliseringssmönster. Det är därför inte rimligt att hävda att förvaltningen i sin helhet är ett område som kan klassificeras som sekundär regionalpolitik, när historisk bundenhet härrör sig från en tid då regionalpolitik inte utgjorde ett självständigt politikområde. Förvaltning klassificeras därför som ett politikområde med regionalpolitisk betydelse.

4.2 Omsorg

Det andra området i servicesamhället är omsorg. Omsorgssamhället omfattar drygt 16 mrd kr. Här ingår anslag till socialtjänst, sjukvård, statshälsan och poster som rättshjälp och utbildning för handikappade. Det är huvudsakligen frågan om statsbidrag till kommuner och landsting (jmf bilaga 1).

Resursöverföring för omsorg fördelar sig förhållandevis jämnt över de regionalpolitiska regionerna. Variationen är av mindre omfattning. Dock utgör Huvudstadsregionen och Göteborg/Malmö-regionen undantag. Dessa regioner noteras för klart högre värden än andra regioner. Till "stadsområdena", Huvudstadsregionen och Göteborg/Malmö-regionen överförs ca 2500 kr/invånare. För de övriga fem regionerna gäller att det överförs mellan ca 1 300 (Övriga landet) och ca 1 800 (Städer). På regionnivå är det med andra ord fråga om en "storstadspolitik". Någon systematisk regionalpolitisk anpassning finns inte utan området karakteriseras snarast av en politik med regional betydelse.

De kommunvisa skillnaderna är små. Många kommuner ligger runt riksnivåvärdet 1 900 kr/invånare. Det finns mycket få kommuner som starkt avviker uppåt, dvs har mycket högre värden än riksnivåvärdet. De få kommuner som noterar höga värden är de där de stora regionsjukhusen är belägna. De kommuner som erhåller mindre resursöverföringar utgör en stor majoritet. Variationerna ligger här mellan Eskilstunas 1 600 och Vimmerbys

1 000. Lägst nivå finner vi i Stenungsund, Gagnef och Orsa där värdet uppgår till drygt 700 kr/invånare.

När det gäller absolutvärdena dominerar åter storstäderna. Värdena uppgår till knappt 2 mrd kr för Stockholm, 1,4 mrd kr för Göteborg och ca 0.900 mrd kr för Malmö. Som motsats till storstäderna står Högsby, Sorsele och Ydre för vilka resursöverföringen uppgår till mindre än 0.004 mrd kronor.

Omsorg är ett av de områden där variationerna mellan kommunerna är minst. Emellertid avviker några kommuner framför allt p.g.a lokaliseringen av region- och utbildningssjukhus. Fördelningen över regioner och kommuner är förhållandevis jämn. Området bör klassificeras som en politik med regionalpolitisk betydelse, med tanke på dess vikt för sysselsättningen.

4.3 Företagsutveckling

Det tredje området kallas företagsutveckling. Det avser statens service inriktad på utveckling av företag. Området är avgränsat så att resurser huvudsakligen för den egentliga serviceverksamheten ingår. Resursöverföringar för de statsanställdas löner och kringkostnader (lokaler, materiel etc) återfinns inom området förvaltning.

Företagsutveckling omfattar rationaliseringsverksamheten inom skogs- och jordbruk. Vidare ingår ett antal program med anknytning till jordbruket, vilka återfinns på jordbruksdepartementets budget. Under 1986 gav staten stöd till några investmentbolag och banker. Även dessa anslag återfinns under företagsutveckling. Utvecklingsstödet till tekoindustrin samt utvecklingsfondens verksamhet och administration ingår också i området (jmf bilaga 1).

Företagsutveckling kan betraktas som samhällets "friskvård" för näringslivet inklusive jordbruks- och skogsbruksföretag. Syftet med programmen är i första hand att utveckla företagen för att de bättre skall kunna arbetat på en allt mer internationaliserad marknad. Vidare syftar programmen mot att bidra till att undanröja hinder för företagens utveckling vad gäller riskkapital, utbildning, information och service. På så sätt kan politiken stimulera företagens produktion, export, förnyelse och konkurrenskraft (prop 1986/87:74).

Företagsutveckling omfattar 873 millioner kr, dvs 0,25% av de totala resursöverföringarna och är det minsta området inom servicesamhället. Tidigare utredningar har visat på de små resurser som riktas mot utveckling av företag

(SOU 1984:47), varför det låga värde som erhålls i denna studie inte är överraskande.

När vi summerar företagsutvecklingen visar materialet att anslagen endast har någon större omfattning i Inlandet, nämligen ca 600 kr/invånare. I övriga områden är insatserna mycket små. Så t ex uppgår riksmedelvärdet till 100 kr/invånare. Övriga regioner ligger de facto på nivåer under riksmedelvärdet.

Inriktningen mot Inlandet återspeglas vid en analys av enskilda kommuner. De 29 kommuner som har högst värden är samtliga från Inlandet. Sorsele har högst värde med 2 600 kr/invånare. Efter inlandskommunerna kommer Stockholm, beroende på att kapitaltillskottet till Sveriges Investeringsbank tekniskt har förts till Stockholm. Den redovisade fördelningen antyder att variationerna mellan kommunerna är mycket liten. Resursöverföringen är ungefärligen lika stor (mätt per invånare) till större städer, bruksorter och landsbygdskommuner.

Anslagen under företagsutveckling är en liten del av servicesamhället. Service inom detta område ombesörjes huvudsakligen på marknadens villkor. Företagen köper tjänster från olika specialistföretag när det gäller företagsutvecklande uppgifter. De små variationerna i materialet visar på en anpassning till de regionalpolitiska målsättningarna. I det stora flertalet program inom området anges att regionalpolitisk hänsyn skall tas i politiken. I den meningen är politiken inom detta område en sekundär regionalpolitik.

Till jordbruksföretag förekommer stöd i andra former än de resursöverföringar som återfinns på budgetens utgiftssida. Det gäller ett stödssystem som är utformat på annat sätt, nämligen genom gränsskydd och subventioner. Stödet till jordbruksföretagen "syns inte" på budgetens utgiftssida utan är ett indirekt stöd via det pris konsumenterna betalar vid köp av "jordbruksvaror". Jordbruksnämnden har sin rapport "Vart går jordbruksstödet ?" beräknat stödet till jordbruket dels storleksmässigt dels regionalt (Jordbruksnämnden 1988). Enligt rapportens beräkningar uppgick jordbruksstödet till ca 10 mrd kr för budgetåret 1983/84. I jämförelse med vårt material motsvarar det ca 3% av de totala resurserna och är av samma storleksordning som stöden till industriföretagen inom Reaktionssamhället (se nedan). Jordbruksstödet har till resultat att de kommuner som är belägna på slättbygderna i mellersta och södra Sverige erhåller överföringar uppgående till ca 6 mrd kr. För Norrlands del är motsvarande tal ca 1 mrd kr. För övriga delar av landet rör det sig om ca 3 mrd kr. Vi har i denna rapport inte haft möjlighet att kommunanpassa Jordbruksnämndens geografiska indelning med våra regionalpolitiska områden. För Norrlands del gynnar stödet de större produktionsenheterna i kustlandet, dvs kommuner som huvudsakligen återfinns i gruppen Städer

eller Övriga landet. Till slättbygderna räknas Mälardalen, Skaraborgs län, Malmöhus län och delar av Östergötlands län. Det innebär att jordbruksföretagen belägna i dessa områden har en betydande resursöverföring genom jordbruksstödet. Området som kallas skogs- och mellanbygden utgörs av Småland, delar av Blekinge och Kristianstad och Älvsborgs län samt det område vi kallar Mellanregionen.

När vi summerar bilden av den direkta resursöverföringen via utgifter på budgeten och det indirekta stödet via gränsskydd får vi följande bild. Stödet till utveckling av jord- och skogsbruksföretag ges till de företag som har de bästa förutsättningarna. Det innebär att den historiska lokaliseringen av dessa företag starkt påverkar resursöverföringarnas geografiska fördelning, eftersom naturgivna förutsättningar spelat den avgörande rollen för dessa företags framväxt. Jordbruksstödet går i störst utsträckning till företag belägna på de bästa jordbruksmarkerna, skogsstödet till företag där skogen växer sedan mer än hundra år tillbaka. Däremot är stödet till utvecklingen av "företag" på budgetens utgiftssida bättre anpassat till regionalpolitikens geografiska prioriteringar. Emellertid är storleken av dessa resursöverföringar betydligt mindre och omfattar i vår analys delvis jord- och skogsbruksföretagen. Därmed är resursöverföringarna till utveckling av "industriella företag" mycket små i förhållande till stödet av utvecklingen inom de s.k. primärnäringsarna. Detta förhållande redovisades av 1982 års regionalpolitiska utredning. Det finns inget i vår data som tyder på att bilden vad gäller företagsutvecklingens inriktning i någon större utsträckning förändrats.

4.4 Arbetsmarknadsutveckling

Den fjärde gruppen i servicesamhället kallar vi överföringar för arbetsmarknadsutveckling. Det är definierat som s.k. utbudspåverkande åtgärder, dvs åtgärder som ger den sökande sådan kompetens att hon/han efterfrågas på arbetsmarknaden. I gruppen ingår AMU-verksamheten och programmet "Starta-eget" (jmf bilaga 1). Enligt våra begrepp är dessa verksamheter mer inriktade på morgondagens samhälle än de efterfrågeskapande verksamheterna i arbetsmarknadspolitik. Serviceområdet "arbetsmarknad" har en omfattning på 1,9 miljarder, vilket motsvarar 0,54% av de totala resurserna. Det är i detta sammanhang viktigt att erinra om uppdelningen mellan förvaltning och verksamhet, vilket redovisades i avsnitt 2.2.

Variationerna är inte oväsentliga mellan de regionalpolitiska områdena. Framför allt framträder Inlandet (670 kr/invånare) och i viss mån Sydostregionen (390). Lokaliseringen av AMU till stora kommuner ger ett högre värde för Städer. I övriga regioner är de utbudstimulerande åtgärderna

förhållandevis jämnt fördelade och nivån på överföringarna uppgår till ca 100 kr/invånare.

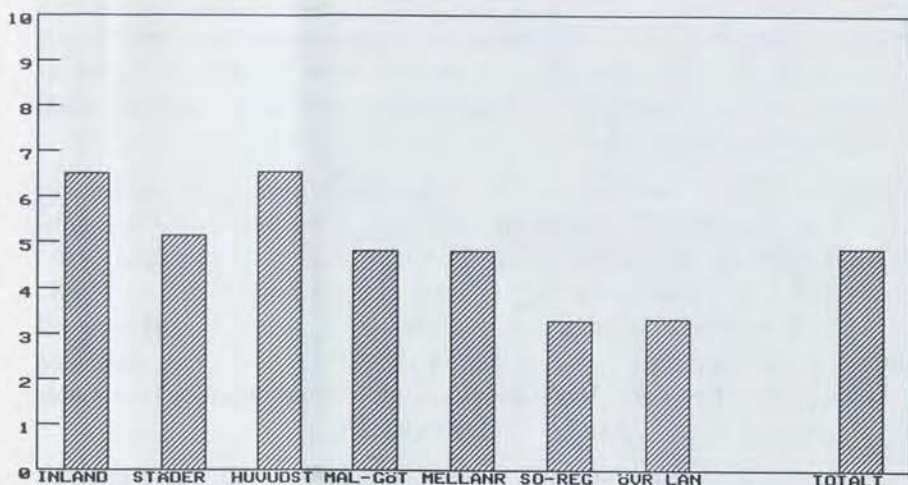
I detta fall är det fråga om ett förhållandevis litet område med små variationer kommunvis, när man bortser från de högst placerade kommunerna. Riksnivået uppgår till knappt 200 kr/invånare. Det är tio gånger mer än de 20 som tillförs Lomma, Salem, Heby, Ekerö och Hylte. Riksnivået är mindre än 1/10-del av de 2 900 som Gällivare uppvisar. Den stora mängden kommuner (264) återfinns i intervallet 20–400 kr/invånare. Delvis förklaras dessa variationer av lokaliseringen av AMU-anläggningar, delvis av arbetslöshetens fördelning. Så t ex uppgår resursöverföringen i Skellefteå till 220, Markaryd 150, Tyresö 100 och Smedjebacken 80 kr/invånare.

Arbetsmarknad är till sin karaktär nära kopplad till regionalpolitiken och dess sysselsättningsmål. Det finns en regionalpolitiska anpassning i politikområdet och området kan därför klassificeras som sekundär regionalpolitik.

4.5 Infrastruktur

Det femte området är driften av infrastrukturen avseende kommunikationer. Anslagen har stor betydelse för det moderna samhällets funktion. Infrastrukturen är en av komponenterna i det som i debatten kallas K-samhället och uppfattas som en strategisk faktor i den regionala utvecklingen. Det geografiska utfallet visar den bindning som uppstått över tid p.g.a en mängd beslut om investeringar. Vi har tidigare påpekat att resursöverföringar för investeringar inte ingår i undersökningen. Emellertid måste telenätet skötas, vägar och anläggningar underhållas, flygplatser bemannas, konduktörer och lokförare finnas på tågen etc etc. Serviceområdet infrastruktur avser resurser för driften av affärsverken. Därutöver ingår resurser för drift av statliga, kommunala och enskilda vägar.

Resursöverföringar för affärsverkens drift framgår inte av statsbudgetens utgiftssida. Vi har därför utgått från lönestatistiken för statsanställda där affärsverken ingår. Lönesummorna för affärsverken inom kommunikationsområdet och vägverkets personal har fördelats kommunvis. Därutöver har vi använt en omvandlingsfaktor på lönesumman för att täcka in omkostnader i form av fordon, lokaler, datorer, materiel etc (jmf bilaga 1). Enligt detta beräkningssätt som avstämts med affärsverkens verksamhetsberättelser, budgeten och andra beräkningar har vi skattat infrastrukturområdets resursöverföringar till 41 mrd kr. Det är en summa som motsvarar 12% av de totala resursöverföringarna.

Figur 4.5. Infrastruktur och regioner. Överföringar i kkr/invånare.

Variationerna mellan regionerna är stora. Huvudstadsregionen och Inlandet, dvs centrum och nordlig periferi, uppvisar ungefärligen samma värde på resursöverföringarna, nämligen ca 6 500 kr/invånare. Däremot tycks den sydöstra periferin, Sydostregionen, vara ett område där driften av infrastruktur kräver föga resurser. Förhållandet är detsamma för det område vi kallar Övriga landet. Infrastrukturens lokalisering till knutpunkter, vanligen större orter eller städer, framgår även tydligt i figur 4.1 (se ovan).

De redovisade resultaten är delvis en följd av det mönster för infrastruktur som råder i landet. I en studie av interregional infrastruktur för transport och kommunikationer har Sundberg & Carlén gjort regionala analyser (Sundberg & Carlén 1989). Deras analyser visar att i förhållande till folkmängd har norra Sverige, Huvudstadsregionen och västkustlänen fått större andelar av satsningarna på infrastruktur. Vad gäller sydöstra Sverige och södra Sverige har dessa delar av landet fått mindre andelar av investeringarna.

När vi jämför uppgifterna för driften av infrastruktur med uppgifterna om investeringar i infrastruktur framträder likheter framför allt vad gäller tre regioner. Det är Inlandet, Huvudstadsregionen och Sydostregionen. För de två förstnämnda finner man höga nivåer på de ekonomiska insatserna och för den sistnämnda en låg nivå.

När vi väljer att betrakta infrastrukturen ur ett kommunperspektiv finner vi en betydande variation mellan kommunerna. De kommuner som har infrastrukturanläggningar som flygplatser och järnvägsknutpunkter erhåller stora resursöverföringar. Det är med andra ord inte utan orsak som Ånge har ett värde på ca 21 000 kr/invånare. Andra kommuner med höga värden är Hallsberg, 15 000, Sundbyberg och Stockholm, som båda erhåller ca 11 000 och Arvidsjaur med ca 7 000.

Riksmedelvärdet är ca 4 900 kr/invånare. Kring detta värde ligger kommuner som Falun, Kristianstad, Haparanda och Mora. Totalt finns ca 150 kommuner i den grupp som i anslutning till kartbilderna kallas mindre resursöverföringar. För dessa kommuner ligger överföringen på nivåer mellan 2 000–4 000 kr/invånare. De kommuner som har riktigt låga värden, definierat till under 2 000 kr/invånare uppgår till 70 stycken. Bland dessa återfinns Ljusnarsberg, Degerfors, Vallentuna, Essunga, Bromölla och Hammarö. Den sistnämnda kommunen har det lägsta värdet.

Infrastrukturen är regionalpolitiskt anpassad i den meningen att Inlandet uppvisar höga värden på resursöverföringarna. Å andra sidan är det fråga om stora resursöverföringar till Städer och Huvudstadsregionen. Variationen mellan regioner och kommuner är mycket stor. Det är fråga om en regionalpolitiskt mycket betydelsfull politik. Det är knappast möjligt att hävda att infrastruktur entydigt stöder de regionalpolitiska målen. Det är emellertid en politik som ger höga nivåer på resursöverföringar till städer och knutpunkter i kommunikationssystemen. I den meningen tycks det snarare vara fråga om en politik som är regionalpolitiskt betydelsefull men i riktning som ur regionalpolitisk synpunkt kan diskuteras. Det finns nämligen inom detta område uttalade intentioner om att verksamheten skall anpassas till de regionalpolitiska målsättningarna. Infrastrukturuområdet betraktas därför som sekundär regionalpolitik även om utfallet inte helt överensstämmer med uttalade regionalpolitiska intentioner.

4.6 Avslutning

Servicesamhället är av grundläggande betydelse för den regionala utvecklingen både vad gäller tjänster och sysselsättning. Framför allt är sysselsättningsaspekten viktig i detta sammanhang. Servicesamhället utgör en långsiktig bindning för den regionala utvecklingen. Lokalisering av statliga myndigheter framstår i ett sådant perspektiv som en central regionalpolitisk fråga. Det framgår av vår analys att servicesamhället avseende de traditionellt regionalpolitiska områdena har en regionalpolitisk profil. Denna profil skapas av Inlandets höga värden inom områdena infrastruktur och förvalt-

ning. Samma prioritering återfinns för arbetsmarknad och företagsutveckling, men överföringarnas storlek är i dessa två områden så små att de ytterst marginellt påverkar helhetsbilden. Emellertid återfinns knappast sådan regionalpolitisk anpassning med avseende på de "nyare" regionalpolitiskt prioriterade områdena, Mellanregionen och Sydostregionen.

Samtliga anslag inom servicesamhället utgör instrument för långsiktig regional utveckling. Lokalisering av service innebär ett långsiktigt åtagande framför allt för organ inom den offentliga sektorn. Därmed är de centrala byggstenar i arbetet med att bygga upp robusta och fungerande regioner.

Kapitel 5

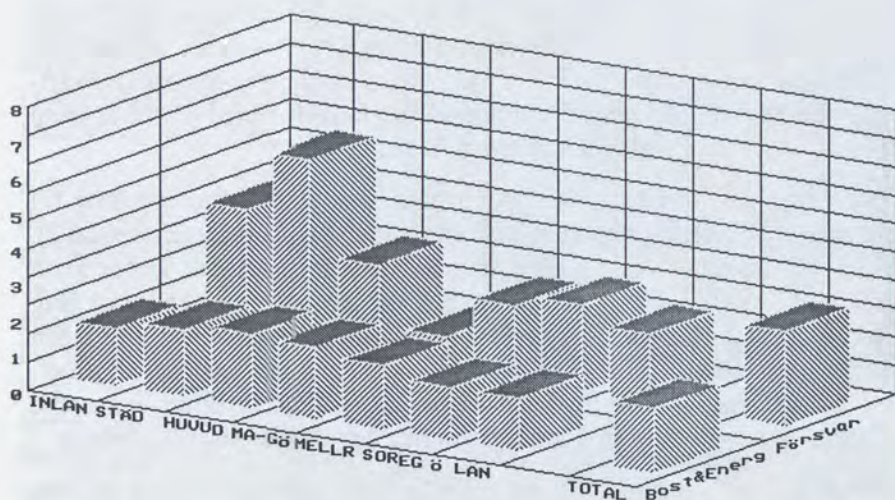
KOMPLEXSAMHÄLLET

I diskussioner om politiskt beslutsfattande talar man ofta om olika typer av bindningar eller låsningar. President Eisenhower myntade på sin tid begreppet "det militärindustriella komplexet". I svensk politik används också detta begrepp. Under de senaste årens diskussion kring nedläggningar av regementen har termen "kommun och regementskomplexet" myntats. I debatten har även andra komplex diskuterat. Ett sådant är "det bostadspolitiska komplexet". Debattörerna syftar i detta sammanhang på den starka koppling som finns mellan byggherre, fastighetsförvaltare, intresseorganisationer, byråkratier och politiker (jmf t ex Malmsten 1984).

I vårt begrepp komplexsamhället har vi anknutit till denna diskussion. Avgränsningen av komplexsamhället är gjord på följande vis. Vi har arbetat med två typer av komplex. Det ena, försvarskomplexet, innefattar försvarets förvaltning, militärförbanden, materielanskaffning och militär forskning. Det andra komplexet, bostads- och energikomplexet, omfattar statsbidragen till bostadspolitiska åtgärder, bostadsbidrag, räntebidrag, energibesparingsstöd samt ersättningar till kärnkraftindustrin (jmf bilaga 1). När vi nedan redovisar det geografiska utfallet vill vi påpeka att utfallet skall tolkas med viss försiktighet. Kommunvärdena är beräknade och vi redovisar våra beräkningsgrunder nedan i anslutning till delredovisningen av försvaret och bostads- och energipolitiken.

Komplekxkartans profil skapas av det "militära Sverige" (se figur 5.1, bilaga 2). I rött framträder orter som praktiskt taget alla har regementen, flygflottiljer eller försvarsindustri. När detta skrivs demonstrerar invånare i Växjö, Karlskrona och Uddevalla för att de militära anläggningarna skall vara kvar på orten. Med tanke på storleken av komplexsamhället, drygt 37 mrd kr är detta inte förvånande. Kartan visar att det är ett begränsat antal, nämligen 46 kommuner, som ligger över riksmedelvärdet och ett stort antal kommuner, nämligen 163, som ligger i den lägsta klassen. Det innebär att variationerna mellan kommunerna är avsevärda.

När vi studerar komplexsamhällets utfall på de regionalpolitiska områdena kan man hävda att det är en politik för Städerna. Denna grupp har det högsta värdet på resursöverföringen ca 7 300 kr/inv (jmf fig 5.2.). Av figuren framgår vidare att även på regionnivå är variationerna stora och att det är försvarskomplexet som skapar variationen. Inlandet och Huvudstadsregio-

Figur 5.2. Försvars- samt bostads- och energikomplexet uppdelat på regioner (kkr/invånare).

nen har även de höga värden. Men vilken blir bilden när de två delområdena förvaret och bostad- och energi studeras var för sig ?

5.1 Försvaret

Variationerna mellan regioner ökar när man enbart studerar försvaret (se fig 5.2). Städer erhåller ca 5 400 kr/invånare, vilket i absoluta tal motsvarar 7,6 mrd kr. I Göteborg/Malmö-regionen uppgår resursöverföringen till ca 1 000 kr/invånare motsvarande ca 1,4 mrd kr. Vad gäller Övriga landet, Mellanregionen och Sydostregionen uppgår resursöverföringarna i runda tal till drygt 2 000 kr/invånare. Givetvis varierar absolutbeloppen avsevärt, eftersom befolkningsunderlaget uppvisar stora skillnader mellan regionerna. Huvudstadsregionens värde 2 700 kr/invånare motsvarar 4,8 mrd kronor, vilket är det näst största absolutvärdet. Inlandets värde är 3 700 kr/invånare.

Utgångspunkten för fördelningen av resurser har varit dels den kommunala fördelningen av löne till försvarsanställda, dels redovisningar av materiel- anskaffningens och försvarsforskningens fördelning i offentligt utredningsmaterial (SOU 1984:62; SOU 1985:43; SOU 1987:8). Vi har även använt annat material som redovisats i samband med artiklar om svensk försvarsindustri (t ex Affärsvärlden 1988). Fördelningen av försvarsresurserna har

skett med vissa skattningar. För militärförbanden har de utbetalda lönerna multiplicerats med en omräkningsfaktor inom varje försvarsgren så att vi erhållit en avstämning med utfallet på statens budget. Det innebär att varje lönekrona svarar för en enhetskostnad inom försvarsgrenen. Vi har gått tillväga på motsvarande sätt när det gäller fördelningen av materielanskaffning och försvarsforskning. Fördelningen är gjord efter antal anställda i resp företag och anläggning och inom resp försvarsgren.

Fördelningsmetoden har den uppenbara bristen att resursströmmarna till underleverantörer, för import av materiel o l inte ingår i analysen (se kap 2). Importen uppgår till ca 15% av materielanskaffningsvärdet, varför vissa uppgifter i databasen är något för höga. Våra kontroller med en minskning av 15% av materielanskaffningen förändrar värdena men ej rangordningen mellan kommuner och regioner. Å andra sidan jämnar enhetskostnadprincipen sannolikt ut variationerna mellan orter beroende på forskningsintensiva anläggningar sannolikt erhåller mer resurser än produktionsanläggningar.

Med bakgrund av resultaten är det rimligt att kalla försvarspolitiken för "den dolda geografin i politiken". Detta förhållande blir inte mindre tydligt när vi studerar utfallet kommunvis. Det är rimligt att hävda att vissa kommuner "lever" på försvaret t ex Karlsborg, där resursöverföringen uppgår till 61 000 kr/invånare. Beroendet är också stort i kommuner som Sollefteå, Mölndal och Klippan, i vilka värdena är ca 10 500. Motsatsen till Karlsborg utgörs av de drygt 110 kommuner i landet som inte erhåller några resursöverföringar alls inom försvaret. Inte heller i det åttiotial kommuner där resursöverföringen ligger under 100 kr per invånare har försvaret någon större betydelse.

Försvaret har delats upp i två delar. Den ena avser militärförbanden dvs regementen, flottiljer, baser etc. Den delen av förvaret har ett utfall på relativt många kommuner. Den andra delen, materielanskaffningen och det militära FoU-arbetet är betydligt mer koncentrerat till ett mindre antal kommuner (med reservation för underleverantörer och import). Den regionalpolitiska anpassningen eller snarare de regionalpolitiska instrumenten för att anpassa försvaret till regionalpolitiska målsättningar bör därför variera inom de två områdena.

Det ligger kanske något i påståendet att när det gäller försvaret är det inte fråga om en dold regionalpolitik utan fråga om en dold ortspolitik för 100 av Sveriges kommuner. Lokaliseringen av förvaret har en avsevärd regionalpolitisk effekt. Området klassificeras därför som en politik med regionalpolitisk betydelse.

5.2 Bostad och energi

Jämfört med försvaret blir bilden helt annorlunda när vi betrakta det geografiska utfallet för bostad och energi (jmf fig 5.2.). Variationerna mellan de regionalpolitiska områdena är små kring riksmedelvärdet 1 800 kr/invånare. Det innebär att befolkningsstorleken blir avgörande för absolutvärdena och Huvudstadsregionen uppvisar därmed det högsta värdet på 3,7 mrd kr.

Även inom detta område är värdena beräknade. Det har sitt ursprung i att länsbostadsnämnderna med aktivt stöd från Bostadsstyrelsen vägrade delta i datainsamlingen. Vi fick därför välja en annan insamlingsmetod än för övriga områden. Vi har utgått från länsvisa fördelningar av räntebidrag, energibesparingsbidrag och övriga stöd som utbetalats av Bostadsstyrelsen. De länsvisa sammanställningarna är uppdelade på småhus och flerbostadshus. Efter intervjuer med handläggare på Bostadsstyrelsen användes antalet flerbostadshus som byggts i kommunerna under de 10 senaste åren som bas för fördelningen av stöd till flerbostadshus. För småhus utgjorde fördelningsgrunden de senaste fem årens byggnation. På så sätt skapades kommunvisa fördelningstal per län, vilka styrte kommunfördelningen av överföringarna inom bostad- och energiområdet.

Variationen mellan kommuner är liten. Det innebär att flertalet kommuner ligger runt riksmedelvärdet 1 500 kr/invånare. Några kommuner som Ljusnarsberg, Avesta och Mellerud uppvisar låga värden. Det motsatta förhållandet gäller Stockholm, Uppsala, Vallentuna och Helsingborg, där nivån på resursöverföringen ligger mellan 2 200 och 3 500 kr/invånare. Annorlunda uttryckt ligger värdet i dessa kommuner på ungefär det dubbla riksmedelvärdet. Kommuner med de högsta värdena är kärnkraftkommunerna Östhammar och Varberg. Det beror på att ersättningen för försening av idrifttagning av kärnkraftreaktorerna i Forsmark och Ringhals fördelats till dessa kommuner.

Variationen mellan regioner och kommuner är av mindre omfattning. Bostads- och energisektorn är ett av de områden som uppvisar minst variation i vårt material. Vare sig i bostadssektorn eller i energisektorn finns några uttalade regionalpolitiska intentioner. Enligt den indelning vi presenterade i inledningen av rapporten blir det därmed fråga om en politik med regional betydelse eller snarare övrig politik.

5.3 Avslutning

Det regionalpolitiska utmaningen inom Komplexsamhället återfinns inom försvarsområdet. Försvaret har idag en resursöverföringsprofil som inriktar sig på de stora kommunerna och framför allt den region som kallas Städer. Det är fråga om långsiktiga åtgärder, där delar av verksamheten sannolikt har stora effekter på näringslivets utveckling. Försvarspolitikerna har därför en stor regionalpolitisk betydelse. Vad gäller bostadspolitikerna är det uppenbart att den har betydelse för individernas möjligheter till val av arbete och bostadsort. Indirekt kan detta vara en betydelsfull faktor i en regions möjligheter till regional utveckling.

Kapitel 6

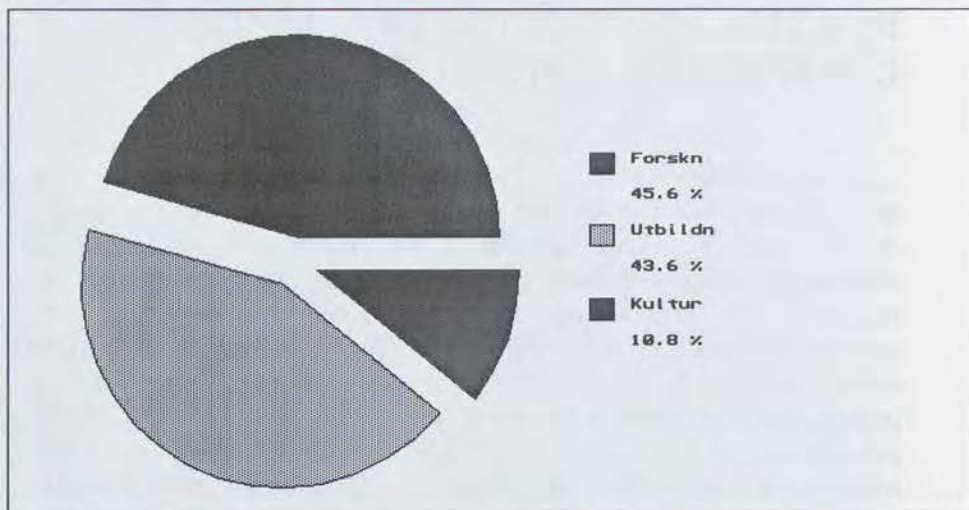
KULTUR, UTBILDNING OCH FORSKNING-KOMPETENSSAMHÄLLET

I regionalpolitiken har frågan om kultur, utbildning och forskning varit central under 1980-talet. Ett av regionalpolitikens nya och viktigaste områden har varit utvecklingen av teknisk kompetens. Inom ramen för det regionalpolitiska arbetet har man genomfört regionala program angående industrin, utbildningsplanering och teknikspridning. I anknytning till programmet regionala projektmedel har inte obetydliga resurser satsats på utbildning, utvecklingsarbete och forskningsinriktad verksamhet. Teknikspridning och FoU-insatser har vidare ingått som viktiga inslag i den s.k paketpolitiken. Frågan om regional utveckling inom utbildnings- och forskningsområdet har de senaste åren blivit så tydlig att den numera redovisas under en särskild huvudtitel i budgetpropositionen.

I andra sammanhang har det i diskussionen om nyskapande, kreativitet och ekonomisk tillväxt hävdats att tillgången på kulturinstitutioner, olika utbildningsmöjligheter och forskningskompetens utgör centrala faktorer för utveckling. När det gäller forskning- och utbildning har man i vissa fall talat om kunskapsutvecklingens gravitationsfält (de Geer m fl 1986) – ett gravitationsfält som bygger på lokalisering av högteknologisk kompetens och skillnader i humankapital, dvs kompetens/utbildningsnivå hos befolkningen. Andra har talat om att det framtida samhället är beroende av utvecklingen i "K-samhället", dvs kommunikationer, kunskap, konst och kreativitet (Andersson-Strömquist 1988). Vi har tidigare i rapporten behandlat kommunikationer under rubriken infrastruktur i servicesamhället. De tre återstående K:na dvs kunskap, konst och kreativitet studeras här som de statliga resursöverföringarna till utbildning, kultur och forskning. Sammanfattningsvis kallar vi detta i fortsättningen för kompetenssamhället, vars geografiska utfall framgår av figur 6.1 (se bilaga 2).

Det dominerande intrycket av figur 6.1 är den geografiska koncentrationen av kompetenssamhället till ett mycket litet antal kommuner. Detta återspeglas i att de gröna färgerna dominerar Sverigekartan. Det är endast 22 kommuner som ligger ovanför eller nära riksmedelvärdet 2 400 kr/invånare. På nivån för riksmedelvärdet finns kommuner som Örebro, Trollhättan och Svalöv. Det är 139 kommuner som erhåller mindre resursöverföringar, vilket markeras med ljusgrönt på kartan. Det motsvarar överföringar på drygt 2 000 till knappt 1 000 kr/invånare. I denna grupp finns glesbygdskommuner som

Figur 6.2. Kompetenssamhällets delområden

Jokkmokk, Åre och Vilhelmina. Där finns också stora städer som Jönköping, Södertälje och Skellefteå. Det är 123 kommuner som erhåller resursöverföringar under 950 kr/invånare och därmed är markerade med mörkgrön färg i figur 6.1. Exempel på sådana kommuner är Arboga, Sorsele, Emmaboda, Berg, Nordanstig och Båstad. Motpolen utgör Lund, Uppsala, Solna, Stockholm och Linköping med de högsta värdena. För Linköpings del är det fråga om det dubbla riksnormvärdet, dvs knappt 5 000 kr/invånare och för Lunds del mer än sex gånger riksnormvärdet, vilket motsvarar ca 15 000 kr/invånare.

I absoluta tal rör det sig om knappt 1,3 mrd kronor för Lunds del. Stockholm har det högsta absolut värdet på ca 3,6 miljarder kr. Köping och Vetlanda representerar genomsnittskommuner och resursöverföringens absoluta storlek uppgår i dessa fall till ca 0.035 mrd kronor.

Kompetenssamhälle innehåller tre delområden; kultur, utbildning och forskning. Fördelningen mellan de tre områdena framgår av figur 6.2.

Delområdet kultur omfattar anslag under huvudtitlarna kulturverksamhet och massmedier mm på utbildningsdepartementets budget. Vårt kulturbegrepp är mycket vitt definierat, vilket innebär att huvudtiteln idrott, rekreation och turism under jordbruksdepartementet också ingår. Förutom användningen av det mycket breda kulturbegreppet finns det ytterligare skäl till

denna definition. Under huvudtitel kulturverksamhet återfinns ett anslag till ungdomsorganisationers lokala verksamhet. Enligt SCB går 68 miljoner kronor av detta anslag till idrottsorganisationer, vilket utgör ca 80% av anslaget (SCB 1989). Det är ytterligare ett skäl att föra hela huvudtiteln till delområdet kultur (jmf bilaga 1).

Utbildning avser statens bidrag till gymnasieskolan, vuxenutbildningen, folkhögskolor samt bidragsdelarna av studiemedelsystemet (jmf bilaga 1).

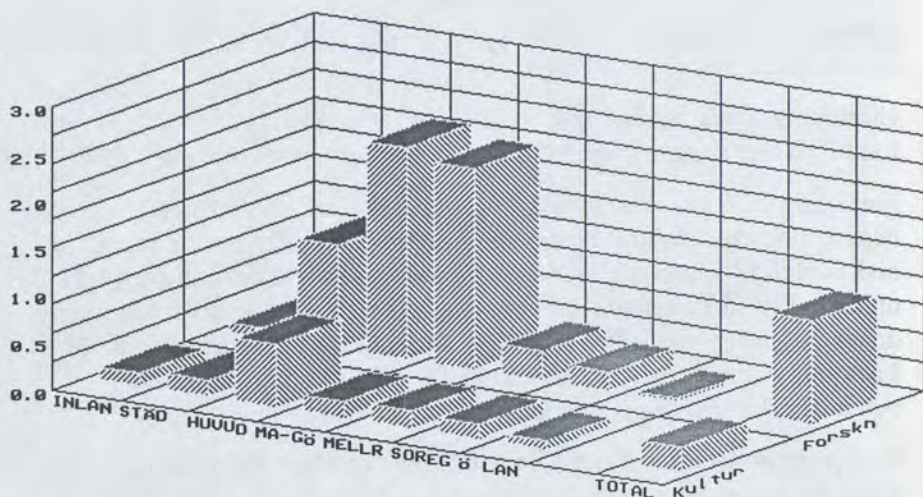
Forskning utgöres av huvudtiteln högskola och forskning under utbildningsdepartementet, utbildning och forskning under jordbruksdepartementet, teknisk forskning och utveckling vid STU, bidrag till rymdforskning och Tele-X under industridepartementet samt några smärre anslagsposter för forskning under övriga departement. Vi har dessutom tagit hänsyn till privatfinansierad forskning vid universitet och högskolor genom att anslag från övriga svenska och utländska anslagsgivare medräknats (jmf bilaga 1).

Kompetenssamhällets fördelning över regioner visar att forskning, utbildning och kultur är ett område som gynnar städerna. Huvudstadsregionen, Göteborg/Malmö-regionen och Städer uppvisar de högsta värdena i nu nämnd ordning. Det är emellertid fråga om skillnader mellan ca 4 000 i Huvudstadsregionen och ca 2 500 för Städer. Vad gäller de övriga regionerna varierar överföringarna från ca 1 000 för Övriga landet till ca 1 700 kr/invånare för Mellanregionen.

En närmare analys av de tre delområdena visar att utbildning är relativt jämnt fördelat över de regionalpolitiska områdena. Det är fråga om mindre variationer kring värdet 1 000 kr/invånare. Materialet visar att Mellanregionen och Städer har något högre värden och att Övriga landet, Göteborg/Malmö- och Huvudstadsregionen något lägre värden. Den jämna fördelningen tyder på att regionalpolitiska prioriteringar haft genomslag i utbildningssektorn.

Även på kommunnivå erhålls bilden av en jämn fördelning. Det är endast sju kommuner som hamnar i gruppen med mycket mer resursöverföringar och i gruppen med mycket mindre resursöverföringar finns 53 kommuner. I det sistnämnda fallet är givetvis gymnasieskolans lokalisering av betydelse för utfallet. Gruppen består också av små kommuner som ingår i större kommuners pendlingsomland. Flertalet kommuner återfinns i ett intervall mellan 1 600 till 700 kr/invånare. Den jämna fördelningen innebär att vi inte behandlar delområdet vidare.

Figur 6.3. Kultur och forskningsanslag fördelat på regioner. Höjdaxeln anger anslag i kkr/invånare. Planets två axlar anger region- och anslagsbeteckning.

Kultur och forskning

Den geografiska fördelning av resurser för kultur och forskning framgår av figur 6.3.

Huvudstads- och Göteborg/Malmö-regionen dominerar både forskning och kultur, vilket framgår av den geografiska fördelningen på regioner (se figur 6.3).

Kulturen omfattar drygt 2,1 miljarder kr och är därmed av samma storleksordning som den (primära) regionalpolitiken. Hälften av resursöverföringen inom kulturområdet går till Stockholm. Det innebär att värdet för Huvudstadsregionen är det högsta, nämligen ca 700 kr/invånare, vilket är avsevärt högre än riksmedelvärdet 260 kr/invånare. Övriga regioner ligger samtliga under riksmedelvärdet på en nivå kring 150 kr/invånare. Endast Övriga landet avviker markant med ett lägre värde – ca 100 kr/invånare.

Stockholms kommun har det högsta värdet per invånare, nämligen 1 600 kr. Jämfört med riksmedelvärdet tillförs Stockholm 6 gånger mer resurser per invånare. Jämfört med en normalkommun klassificerad i regionen Övriga landet är Stockholms värde ca 16 gånger högre.

Stockholms unika position inom kulturområdet resulterar i att kommunvariationen blir mycket stor på så sätt att några kommuner är starka avvikare. Bortser man från avvikarna, Stockholm, Vadstena, Härnösand, Malmö, Kalmar och Gotland blir emellertid bilden annorlunda. Variationen mellan kommunerna blir betydligt mindre. Materialet visar att 200 kommuner erhåller 100 kr/invånare eller lägre. Övertorneå, Gällivare, Vindeln och Borgholm är exempel på kommuner där resursöverföringens nivå uppgår till ca 100 kr/invånare. Riksmedelvärdet uppgår till ca 260 kr/invånare och kan exemplifieras med Ragunda, Gävle och Katrineholm.

Kultur har en unik profil när det gäller det geografiska utfallet. En kommun, Stockholm, dominerar bilden. Övriga kommuner har mycket små resursöverföringar. Därmed blir inte heller variationerna mellan kommunerna generellt sett särskilt stora. Ur ett regionalpolitiskt perspektiv kan man i resultaten inte finna något som pekar på anpassning till regionalpolitiska prioriteringar.

Forskningen omfattar 9,1 mrd kr och har samma karaktär som infrastruktur. Det är ett område som i stor utsträckning kräver geografiskt koncentrerade insatser. Det är forskning som skapar kompetenssamhällets starkt ortskoncentrerade bild. Det visar sig att nära 7 av drygt 9 mrd kr för forskning fördelar sig på sex kommuner, Stockholm, Göteborg, Uppsala, Lund, Umeå och Linköping. Vidare är det 18 kommuner som befinner sig ovanför eller vid riksmedelvärdet ca 1 000 kr/invånare. Betraktas forskning ur ett kommunperspektiv framstår naturligtvis skillnaderna som avsevärda. De tidigare nämnda kommunerna har även höga per capita värden, vilket också är fallet för Lomma (lantbruksuniversitetet), Hedemora (lantbruksuniversitetet), Solna (Karolinska institutet) och Luleå (högskolan).

Sammanlagt 139 kommuner saknar resursöverföring för forskning. Sätts en gräns vid värdet 100 kr/invånare innebär det att 80 kommuner befinner sig i intervallet 1–99 kr/invånare. Hit hör bl a Värnamo, Gotland, Sollefteå, Arvidsjaur och Mullsjö. Det innebär att 34 kommuner ligger i intervallet 100 – 1000 kr/invånare och bland dessa finns Norrköping, Borlänge, Örebro och Kalmar.

Betraktas forskning i ett regionperspektiv uppvisar Huvudstadsregionen ett värde på ca 2 250 kr/invånare. Motsvarande värde är för Göteborg/Malmöregionen, 2 100, och för Städer 1 100. Vad gäller de övriga regionerna uppgår värdena till mellan 30 kr/invånare för Övriga landet och 320 kr/invånare för Mellanregionen.

Det geografiska utfallet av forskning visar tydligt på den historiska bindning som finns till tidigare lokaliseringsbeslut. De gamla universitetsorterna

dominerar när det gäller resursöverföringarnas geografiska fördelning. Det finns därmed inte någon större anpassning till regionalpolitiska prioriteringar.

Det geografiska utfallet för kultur och forskning har stora likheter. Det är fråga om resursöverföringar som är koncentrerade till ett fåtal kommuner. Det stora flertalet kommuner erhåller därmed små resursöverföringar.

Kapitel 7

REAKTIONSSAMHÄLLET

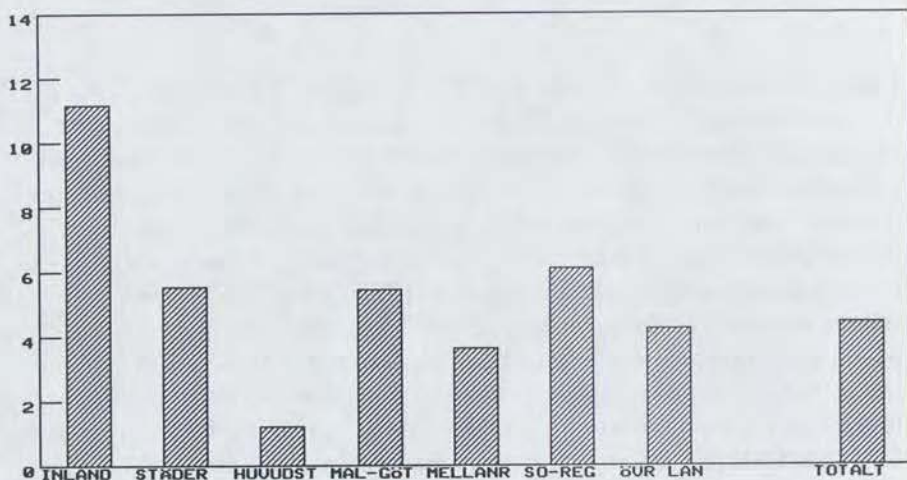
Reaktionssamhället omfattar knappt 37 miljarder kr, vilket utgör 10,8% av de kommunfördelade resurserna. I reaktionssamhället ingår den (primära) regionalpolitiken, den kommunala skatteutjämningen, stöd till företag med svårigheter samt dels den s.k. efterfrågestimulerande delen av arbetsmarknadspolitiken, dels arbetsanpassning och stöd till samhällsföretagsgruppen. När det gäller överföring till företag med svårigheter präglas datamaterialet framför allt av varvpolitiken. Budgetåret 1985/86 tog "Uddevalla-paketet" statens resurser i anspråk, medan "Kockums-paketet" (Malmö) ännu inte i någon större utsträckning belastar budgeten. Samtidigt framträder i materialet effekter av tidigare statliga beslut vad gäller varven och stålindustrin. Den bild som erhålls över reaktionssamhället i sin helhet och reaktionspolitik för företag är alltså präglad av 1980-talets situation. Reaktionsamhällets geografiska utfall framgår av figur 7.1 (se bilaga 2).

Figur 7.1 visar en förväntad karta med höga värden i norra Sverige (rött) och låga värden i de södra delarna av landet (grönt). Sydostregionen uppvisar förhållandevis höga värden jämfört med övriga delar av södra Sverige. Man kan notera att Mellanregionen och Sydostregionen tycks ha ungefär samma nivå på resursöverföringarna. Av Norrlandslänen uppvisar Västernorrlands och Gävleborgs län avvikande mönster genom att många kommuner inte återfinns i den högsta klassen. Vidare framträder de fyra kommunerna Uddevalla, Göteborg, Malmö och Karlskrona, vilket är ett resultat av stödet till varven.

Det finns 47 kommuner i den grupp som erhåller störst resursöverföringar. Undantaget varvskommunerna är det endast i undantagsfall att dessa kommuner ligger utanför det regionalpolitiska stödområdet. Högsby med en resursöverföring på ca 7 500 kr/invånare är en sådan kommun. Värdet på resursöverföringarna varierar mellan 9 000 och 13 000 kr/invånare för flertalet kommuner i gruppen.

Ungefär lika många kommuner finns i gruppen med högre värden på resursöverföringarna. Resursöverföringarna uppgår till ca 7 000 för Arvika, Malung, Orsa och Ljusnarsberg, vilka är kommuner med de högsta värdena i gruppen. Filipstad, Färgelanda, Falköping och Fagersta är kommuner med lägre värden i gruppen och resursöverföringens nivå är i dessa kommuner ca 5 000 kr/invånare.

Figur 7.2. Reaktionssamhällets fördelning på regionalpolitiska regioner (kkr/invånare).

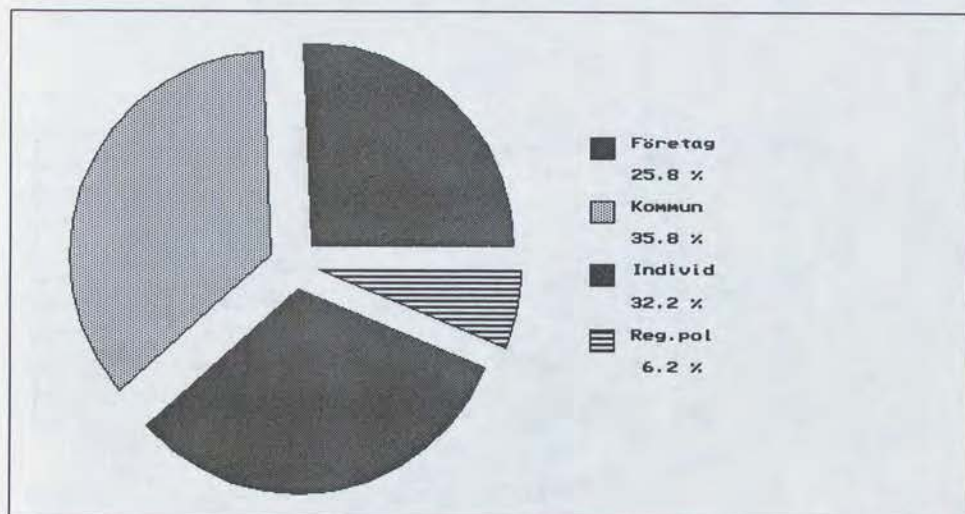
Kring riksmedelvärdet 4 400 kr/invånare finns 51 kommuner. Det är kommuner som Lindesberg, Ömsköldsvik, Lysekil och Ludvika.

Dubbelt så många kommuner (dvs 101) ingår i gruppen med lägre resursöverföringar. Samtliga, utom Falun, Sandviken och Gävle, ligger i Svealand och Götaland. Det är fråga om stora kommuner som Borås (3 100), normalkommuner som Boxholm (3 800) och landsbygdskommuner som Båstad (2 400).

I gruppen med lägst resursöverföringar finns 34 kommuner varav 29 är förortskommuner. För dessa varierar överföringens värde mellan 500 och 1 500 kr/invånare. Dessutom ingår Arboga, Trollhättan, Västerås, Uppsala och Stockholm i den här gruppen.

Variationen mellan kommunerna är mycket stor. Gällivare där resursöverföringen uppgår till drygt 16 000 kr per invånare har ett värde som ligger fyra gånger över riksmedelvärdet. När det gäller kommuner med låga värden kan Nynäshamn vara ett exempel. Resursöverföringen uppgår här till ca 1 000 kr per invånare vilket är 1/4-del av riksmedelvärdet.

Betraktat i ett kommunperspektiv uppgår överföringarna till Malmö, i absolutvärde till ca 2,5 mrd. Men även Göteborg, Uddevalla och Karlskrona har absolutvärden, som överstiger 1 mrd kr. För de kommuner som ligger på

Figur 7.3. Reaktionssamhällets delområden.

riksmedelvärdet (per invånare) kan motsvarande tal vara 53 miljoner kr (Bengtsfors) eller 136 miljoner (Nässjö).

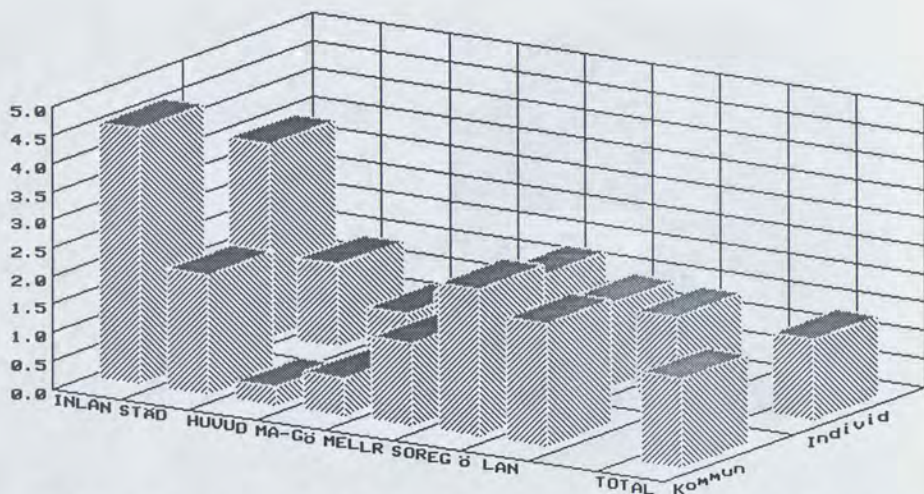
Variationen mellan regionerna är stor (se figur 7.2). Resursöverföringar till Inlandet uppgår till drygt 11 000 kr/invånare. Som en motpol till Inlandet står Huvudstadsregionen, där resursöverföringen uppgår till ca 1 200 kr/invånare. I förhållande till den regionalpolitiska prioriteringen kan man notera Mellanregionens låga värde på ca 3 700 jämfört med Sydostregionens 6 000 kr/invånare. De övriga regionerna Städer, Göteborg/Malmö och Övriga landet har värden som inte avviker allt för mycket från riksgenomsnittet.

Reaktionssamhället är uppdelat på fyra områden; reaktionspolitik för individer, kommuner, företag och geografisk balans – regionalpolitik. Fördelningen mellan de fyra områdena och deras relativa storlek framgår av figuren 7.3.

7.1 Reaktionspolitik för individer

Politiska program med inriktning på att lösa individers problem omfattar ca 12 mrd kr. Det är till största delen fråga om arbetsmarknadspolitikens efterfrågeskapande åtgärder, beredskapsarbeten av icke-investeringskaraktär, flyttningsbidrag, lönebidrag, ungdomslag och samhällsföretag. Statens

Figur 7.4. Reaktionspolitik för individer och kommuner fördelat på regioner (kr/invånare).

bidrag till det kontanta arbetslöshetsunderstödet (KAS) och till arbetslöshetskassorna ingår också i detta område. Det är också fråga om vissa åtgärder inom invandrapolitiken, som flyktningmottagning (jmf bilaga 1).

Det geografiska utfallet överensstämmer med regionalpolitiska prioriteringar, vilket framgår av figur 7.4. Det högsta värdet erhålls i Inlandet med ca 3 500 kr/invånare. Därefter följer Mellanregionen och Sydostregionen. Den sistnämnda regionen har emellertid endast något högre värde än gruppen Städer och Övriga kommuner. Dessa tre regioner ligger nära riksnivåvärdet ca 1 400 kr/invånare. Det gäller även för Göteborg/Malmö-regionen. Det är endast Huvudstadsregionen som uppvisar ett värde som ligger klart under riksnivåvärdet.

I ett kommunperspektiv framträder "klassiska" regionalpolitiska kommuner i Norrlands inland när det gäller de högsta värdena. Övertorneå, Kiruna, Övertorneå och Jokkmokk har värden mellan 5 000 och 6 000 kr/invånare. Det är nära fyra gånger mer än riksnivåvärdet. I den övre delen av rangordningen återfinns också ett flertal kommuner där industrins strukturalisering orsakat sysselsättningsproblem, som Munkfors (ca 3 500) och Fagersta (ca 3 000). Göteborg och Växjö är exempel på kommuner som ligger på riksnivåvärdesnivå. I den nedre delen av kommunrangordningen är Stockholms, Göteborgs och Malmös kranskommuner rikligt företräd-

da. Resursöverföringen till dessa uppgår till mellan 200 – 500 kr/invånare och det rör sig om ett 30-tal kommuner. Den stora gruppen kommuner, ett hundratal, återfinns i intervallet 700 – 1 400 kr/invånare.

I absoluta tal erhåller Stockholm den största resursöverföringen, vilken uppgår till ca 650 millioner kr. För de kommuner som ligger på riksmedelvärdet kan de absoluta resursöverföringen variera från ca 600 millioner kr (Göteborg) via 95 millioner (Växjö) till ca 13 millioner (Valdemarsvik). Förortskommunerna runt Stockholm erhåller i absoluta tal några millioner kr per kommun. För de kommuner som har mycket höga värden i kr/invånare råder ett annat förhållande. Det gäller kommunerna i Norrbottens och Västerbottens inland. Här kan överföringarnas absolutvärden exemplifieras med ca 45 millioner kr i Pajala, drygt 15 millioner i Åsele och drygt 60 millioner i Strömsund.

7.2 Reaktionspolitik för kommuner

Statsbidrag till kommuner i utjämning syfte har länge varit ett viktigt instrument i regionalpolitiken. Frågan har diskuterats såväl i utredningar om statsbidragen till kommuner som i utredningar om regionalpolitiken. Det gäller även den nyss avslutade regionalpolitiska kommittén, REK 87. Här redovisas därför endast kortfattat om det geografiska utfallet av politiken som reaktion på kommuners (ekonomiska) problem.

I detta anslagsområde ingår skatteutjämningsbidragen till kommuner och landsting samt de extra skatteutjämningsbidragen. Bidragen till landstingen har fördelats i proportion till landstingsanställda i kommuner.

Anslagsområdet omfattar drygt 13 mrd kr. Fördelningen på regionalpolitiska områden framgår av figur 7.4.

Av figur 7.4. framgår den regionalpolitiska profilen på skatteutjämningsbidragen. Det är en profil som ytterligare stärkts av de förändringar som vidtogs i skatteutjämningsystemet från 1988. I det nya systemet "försköts" resurser från södra till norra Sverige.

På kommunnivå framträder samma bild som för överföringar till individer. Kommuner i de "klassiska" regionalpolitiska områdena har höga värden. Så t ex erhåller Boden ca 6 500, Åre ca 6 000 och Gällivare ca 5 000 kr/invånare. Riksmedelvärdet är 1 600 kr/invånare, vilket gäller för t ex Flen, Storfors, Kumla, Tjörn och Älmhult. Förortskommunerna runt storstäderna har låga eller mycket låga värden.

Anslagsområdet uppvisar en anpassning till regionalpolitiska prioriteringar och klassificeras som sekundär regionalpolitik.

7.3 Reaktionspolitik för företag

I detta anslagsområde ingår politiska program, vars syfte är att lösa problem i företag. Det är fråga om insatser som i andra sammanhang kallats defensiv industripolitik. I anslagsområdet ingår stödet till varvsnäringen och stödet till stålindustrin, främst SSAB. Dessutom har vi räknat ersättningen till SJ för köp av vissa tjänster till detta anslagsområde. Det är nämligen ett politiskt program upprättat som en reaktion på ett "företags" problem. I analogi med detta ingår bidragen till lokal och regional kollektivtrafik också i anslagsområdet. Slutligen har de prisreglerande åtgärderna på jordbrukets område räknats hit.

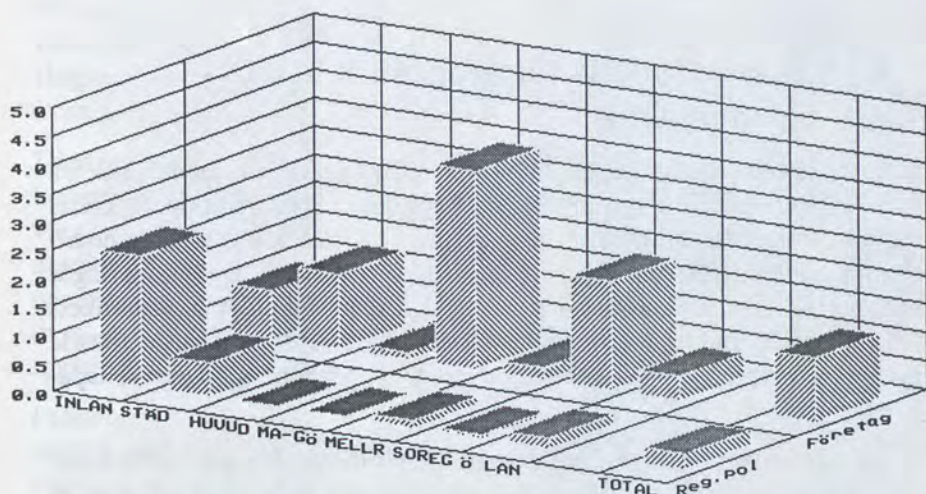
Beräkningarna av kommunvärdet är i princip gjorda efter "näringens" lokalisering (jmf bilaga 1). När det gäller ersättningen till SJ utgör Transportrådets ersättningsnorm vår beräkningsgrund.

Anslagsområdet uppgår till ca 9,5 mrd kr och utgör knappt 3% av de totala resursöverföringarna.

Varvspolitiken dominerar helt bilden av det geografiska utfallet (jmf figur 7.5). Göteborg/Malmö-regionen och Sydostregionen har mycket höga värden. För den förstnämnda regionen är det fråga om ca 3 500 kr/invånare och för den sistnämnda ca 2 000. Vad gäller de regioner som inte direkt är påverkade av varvspolitiken har Inlandet det högsta värdet ca 900 kr/invånare. För Övriga landet är det ca 400, Mellanregionen ca 250 och för Huvudstadsregionen drygt 100 kr/invånare.

På kommunnivå är det tal om mycket stora variationer. Det är ett förhållande som sannolikt alltid kommer finnas inom detta område. Näringslivets strukturrationalisering kommer att drabba olika typer av industrier. För vår undersökningsperiod är det fråga om varv och stål. Vid ett annat tillfälle kan det vara fråga om andra branscher. Näringslivets historiska lokalisering blir därmed avgörande för politikens geografiska utfall.

Det är få kommuner som erhåller stora resursöverföringar. Varvskommuner och stålkommuner återfinns högt upp i en rangordning, men även andra kommuner ligger högt i rangordningen. Exempel på detta är Dorotea (knappt 3 000 kr/invånare) Kiruna och Åre (ca 1 800) och Vilhelmina (1 600), vilka är belägna i det regionalpolitiska stödområdet. Sammanlagt är det 32 kommuner i gruppen mer respektive mycket höga resursöverföringar. Några av

Figur 7.5. Reaktionspolitik för företag och regionalpolitik fördelat på regioner (kkr/invånare).

dessas som Nässjö, Herrljunga och Gullspång hamnar i denna grupp på grund av statens stöd till SJ. Kommuner som Stenungsund, Falköping, Hylte är exempel på kommuner som befinner sig nära riksmedelvärdet 1 100 kr/invånare. Under detta värde befinner sig 240 av landets kommuner. För dessa kommuner utgör överföringarna till företag med problem allt från 1 000 till mindre än 100 kr/invånare. Kring det sistnämnda värdet finns kommuner som Älvdalen, Filipstad och Gävle. För de kommuner som erhåller minst resursöverföringar är det fråga om värden på 10 kr/invånare. Detta gäller för t ex Stockholm, Solna och Partille.

När det gäller resursöverföringar i absoluta tal slår naturligtvis varvspolitiken genom i materialet. För Göteborgs del rör det sig om ca 425 miljoner kr. När det gäller kommuner kring riksmedelvärdet uppgår resursöverföringen till ca 12 miljoner kr i Hylte och ca 22 i Alvesta.

Den politik som är en reaktion på företags problem utgår från kriterier på sysselsättning/arbetslöshet. Politikens syften är oftast att skapa en ny näringslivsstruktur i den drabbade regionen. Det är kriterier och syften som överensstämmer med de som ligger till grund för regionalpolitiken. Vi klassificerar därför reaktionspolitiken för företagen som sekundär regionalpolitik. Företagens historiska lokalisering är emellertid avgörande för poli-

tikens geografiska utfall. Det är fråga om överföringar som koncentreras till ett mindre antal kommuner.

7.4 Reaktionspolitik för geografisk balans – regionalpolitik

Regionalpolitiken omfattar ca 2,3 mrd kr vilket ger ett riksnomedelvärde på 270 kr/invånare. I anslagsområdet ingår program som traditionellt kallas regionalpolitik. Det är fråga om anslaget regional utveckling under industri-departementet (numera arbetsmarknadsdepartementet). Dessutom ingår transportstödet för Norrland och Gotland. Vidare inkluderas jordbrukets Norrlandsstöd, bidrag till Norrlandsfonden samt samtliga insatser riktade mot vissa geografiska områden dvs Bergslags-, Malmö- och Uddevallapaketen (jmf bilaga 1).

Regionalpolitiken är i huvudsak en politik för Inlandet. Resursöverföringarna till Inlandet uppgår till ca 2 300 kr/invånare. Det är ett värde som är ungefär åtta gånger högre än riksnomedelvärdet. Den region som kommer närmast är Städer, där bl a Norrlands kuststäder eller stödjepunkter i skogslänen ingår. För denna region uppgår resursöverföringen till ca 600 kr/invånare. Övriga regionalpolitiskt prioriterade regioner, Mellanregionen och Sydostregionen, har värden på 100 resp 60 kr/invånare. I Övriga landet uppgår överföringen till knappt 200, Göteborg/Malmö-regionen ca 120 och för Huvudstadsregionen uppgår överföringen till mindre än en krona per invånare.

När regionalpolitiken betraktas kommunvis blir variationen stor. Kommuner som ligger högt på rangordningen efter resursöverföring per invånare har mycket höga värden. Det är 65 kommuner som har värden i den högsta gruppen. Kiruna med en överföring på ca 7 200 kr/invånare ligger högst. Bland de andra kommunerna i denna grupp är det endast en kommun som är belägen utanför det reguljära regionalpolitiska stödområdet, nämligen Uddevalla. I gruppen finns alltså kommuner som Arjeplog (3 800), Arvidsjaur (1 000), Robertsfors (2 200), Ragunda (1 100) och Östersund (500kr/invånare).

I gruppen med högre resursöverföringar finns endast 14 kommuner. För dessa kommuner är resursöverföringen mellan 300 och 450 kr/invånare. I gruppen finns kommuner som den större staden Sundsvall, normalkommunen Smedjebacken och den mellanstora staden Söderhamn.

Borlänge och Karlskrona är kommuner som finns nära riksmedelvärdet 270 kr/invånare.

Få kommuner, 16, finns i gruppen med mindre resursöverföringar. Här varierar överföringen från 230 till 120 kr/invånare. Normalkommunerna Hagfors och Hedemora samt den mellanstora staden Härnösand kan vara exempel på kommuner i gruppen.

I den nedre delen, dvs mycket mindre resursöverföringar, är det ungefär 180 kommuner med lägre värden än 100 kr/invånare. Av dessa är det 49, som i våra indexberäkningar erhåller indexvärdet 0, vilket innebär att överföringen är mindre än 10 kr/invånare. De regionalpolitiska insatserna i dessa kommuner består enbart av insatser inom ramen för regionala utvecklingsinsatser m.m, dvs "länsanslaget". Det är huvudsakligen fråga om glesbygdsstöd och regionala projektmedel.

I absoluta tal överförs den största summan till Uddevalla, närmare bestämt ca 300 millioner kr. Andra höga absolutvärden, ca 200 millioner kr, hamnar i Kiruna och Luleå. Vad gäller kommuner kring riksmedelvärdet, Borlänge och Karlskrona, uppgår resursöverföringen till ca 14 millioner kr. För kommuner med små regionalpolitiska resursöverföringar är det många gånger tal om belopp under en million kr.

Regionalpolitikens geografiska utfall är starkt sammankopplad med stöd-områdesindelningen. Den medvetna geografiska prioriteringen i politiken har betydande genomslagskraft. Undantag gäller orter utanför stödområdet, där "regionalpolitiska problem" uppstått med anledning av problem i stora företag.

AVSLUTNING

Analysen av de geografiska utfallet av resursöverföringarna uppdelade efter samhällen, dvs i stort efter ändamål, visar på varierande regionalpolitiska anpassning.

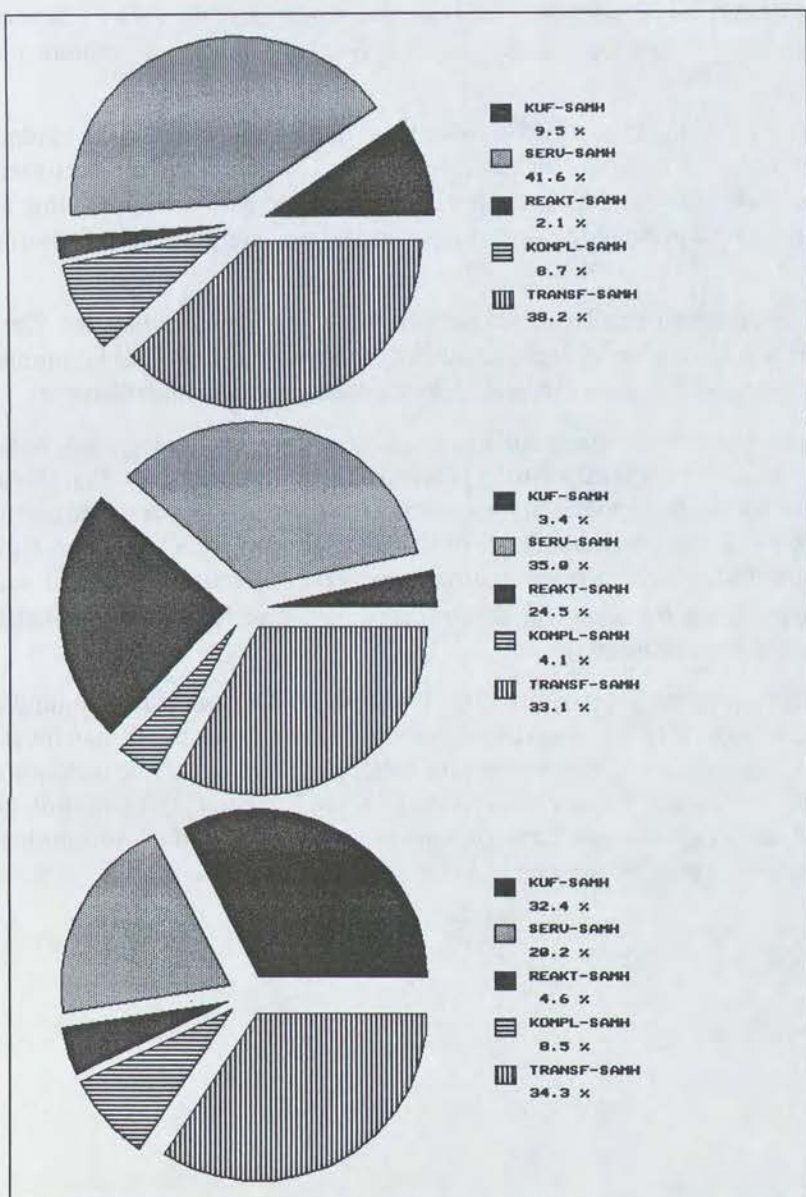
Geografin i den statliga politiken visar totalt sett på ett utfall i riktning med de auktoriserade regionalpolitiska prioriteringarna enligt stödområdesindelingen. Det finns emellertid även enstaka kommuner i mellersta och södra Sverige som erhåller stora resurser. Bland dessa kommuner återfinns Stockholm och några kommuner med anknytning till försvaret.

Transfereringssamhället är ett exempel på en politik av regional betydelse, dels i den mening att de politiska programmen tillför ekonomiska resurser till regionen, dels i den mening att politikens geografiska utfall inte varierar annat än med avseende på befolkningens sammansättning. Överföringarna ger en ekonomisk grund som i stort är lika över hela landet. Det är det största politikområdet vad gäller resursöverföringar och har därmed stor betydelse för välfärden i samhället.

Servicesamhället är av grundläggande betydelse för den regionala utvecklingen både vad gäller tjänster och sysselsättning. Framför allt är sysselsättningsaspekten viktig i detta sammanhang. Servicesamhället utgör en långsiktig bindning för den regionala utvecklingen. Lokalisering av statliga myndigheter framstår i ett sådant perspektiv som en central regionalpolitisk fråga. Det framgår av vår analys att servicesamhället avseende de traditionellt regionalpolitiska områdena har en regionalpolitisk profil. Denna profil skapas av Inlandets höga värden inom områdena infrastruktur och förvaltning. Samma prioritering återfinns för arbetsmarknad och företagsutveckling, men överföringarnas storlek är i dessa två områden så små att de ytterst marginellt påverkar helhetsbilden. Emellertid återfinns knappast sådan regionalpolitisk anpassning med avseende på de "nyare" regionalpolitiskt prioriterade områdena, Mellanregionen och Sydostregionen.

Samtliga anslag inom servicesamhället utgör instrument för långsiktig regional utveckling. Lokalisering av service innebär ett långsiktigt åtagande framför allt för organ inom den offentliga sektorn. Därmed är de centrala byggstenar i arbetet med att bygga upp robusta och fungerande regioner.

Det regionalpolitiska utmaningen inom Komplexsamhället återfinns inom försvarsområdet. Försvaret har idag en resursöverföringsprofil som inriktar sig på de stora kommunerna och framför allt den region som kallas Städer. Det är fråga om långsiktiga åtgärder, där delar av verksamheten sannolikt

Figur 7.6 Resursöverföringarnas relativa sammansättning i Stockholm, Jokkmokk och Lund.

har stora effekter för kommunens utveckling. Försvarspolitiken har därför en stor regionalpolitisk betydelse. Vad gäller bostadspolitiken är det uppenbart att den har betydelse för individernas möjligheter till val av arbete och bostadsort. Indirekt kan detta vara en betydelsfull faktor i en regions möjligheter till utveckling.

Det geografiska utfallet av forskning visar tydligt på den historiska bindning som finns till tidigare lokaliseringsbeslut. De gamla universitetsorterna dominerar när det gäller resursöverföringarnas geografiska fördelning. Det finns därmed inte någon större anpassning till regionalpolitiska prioriteringar.

Det geografiska utfallet för kultur och forskning har stora likheter. Det är fråga om resursöverföringar som är koncentrerade till ett fåtal kommuner. Det stora flertalet kommuner erhåller därmed små resursöverföringar.

Det är reaktionspolitiken för individer, kommuner och geografisk balans som bildar den regionalpolitiska profilen på reaktionssamhället. Framför allt gäller det reaktionspolitiken för kommuner, vilken tillsammans med förvaltning inom servicesamhället ger förutsättningar för utveckling av de regionalpolitiskt prioriterade regionerna, i synnerhet Inlandet. Här bidrar reaktionspolitiken för individer tillsammans med transfereringssamhället att upprätthålla välfärden.

Det är med andra ord en splittrad bild som erhålls. Det innebär att kommuner med samma nivå på resursöverföringen från staten trots allt har mycket skiftande mönster på överföringarna. Detta kan illustreras av de tre kommunerna Stockholm, Jokkmokk och Lund. I figur 7.6. visas sammansättningen av resursöverföringarna för de tre kommunerna och de olika förutsättningar som råder i dessa kommuner.

III RESURSÖVERFÖRINGARNAS SAMMANSÄTTNING OCH GEOGRAFISKA OMRÅDEN

I denna del av rapporten studeras sammansättningen av resursöverföringen med utgångspunkt från olika geografiska områden. I stället för att studera budgetens sektorer betraktas dess utfall territoriellt. I stället för att tala om att utbildningsdepartementets utgifter ligger kring 40 miljarder, beskriver vi i detta avsnitt att Mellanregionen mottar i överföringar lika mycket eller att socialdepartementets utgifter på drygt 80 miljarder i stort motsvarar överföringarna till Huvudstadsregionen.

När det gäller de territoriella nivåerna behandlas inledningsvis de sju regionalpolitiska regionerna, som presenterades i den förra delen. Varje regions "budget" studeras och därefter jämförs regionerna med avseende på "budgetens" sammansättning. Därefter undersöks resursöverföringarnas sammansättning på län. I det följande kapitlet studeras utfallet på kommuner. För det första med avseende på kommunstorlek. För det andra presenteras en klassificering av kommunerna. Klassificeringen bygger på vilken typ av resursöverföringar som dominerar i respektive kommun. För det tredje genomförs en närmare analys av utfallet för sju städer eller stadspär.

Kapitel 8

REGIONER OCH RESURSÖVERFÖRINGAR

I samband med genomgången av de fem "samhällena" beskrevs hur de sju olika regionerna mottog varierande belopp för olika ändamål. I det följande skall regionala likheter och olikheter närmare granskas, dvs hur de 342 milliarder som är geografiskt fördelade faller ut över regionerna, mot bakgrund av vad som tidigare tagits upp.

Med tanke på regionernas mycket varierande sammansättning och befolkningsunderlag – från knappt en halv miljon i Inlandet till Huvudstadsregionens 1.7 miljoner, är skillnader inte särskilt överraskande. Funktioner som universitet och regering/riksdag kan inte förväntas ha samma spridning inom alla regioner. Dessa har sammansatts närmast med tanke på att ta fram regionalpolitiskt intressanta kommungrupperingar. Av detta skäl är ett mått som kronor/invånare ibland missvisande. Trots detta utgör det ett enkelt mått för att fånga skillnader, när befolkningen varierar kraftigt mellan regionerna.

Om resursöverföringarna skulle fördelats jämnt över befolkningen i varje region, dvs varje person skulle motta knappt 41 000 kr/inv så hade budgetens medel fördelats enligt kolumn I i tabell 8.1. Beroende på bl a de ovan nämnda skillnader mellan regioner så motsvarar detta långt ifrån det faktiska utfallet, vilket framgått av framställningen i del II. Från en över befolkningen jämn fördelning måste närmare 31 mrd omfördelas mellan regionerna för att ett resultat som motsvarar den faktiska fördelningen skall erhållas (se kol II i tabell 8.1). De är främst tre regioner, Inlandet, Städer och Huvudstadsregionen, som mottar de omfördelade summorna på bekostnad av främst Övriga landet (11 milliarder) samt Mellanregionen och SO-regionen (se tabell 8.1).

I den fortsatta framställningen talas om omfördelningsvinster och –förluster, plusområden resp minusområden etc. Dessa begrepp skall enbart förstås som tekniska beskrivningar av hur respektive regions resursöverföringar faktiskt är sammansatta i förhållande till en jämn fördelning och sammansättning över befolkningen av resursöverföringarna.

Den faktiska fördelningen av resursöverföringarna framgår av kol III i tabell 8.1. Regionerna skiljer sig kraftigt åt vad gäller överföringen mätt som kr/invånare. Mest överföringar får Inlandet (51 490 kr/invånare); lägst de kommuner som hamnat i gruppen Övriga landet (34 670 kr/invånare, se vidare tabell 8.1).

Tabell 8.1 Resursöverföringarnas regionala fördelning jämnt fördelade efter befolkning (kol I) samt efter den faktiska fördelningen, absolut (kol III) och i kronor/invånare (kol IV).

	I Fiktiv förd Milliarder	II Differens Kol III-I	III Faktisk fördelning Milliarder	IV Kronor/inv
Inlandet	16.90	+ 4.36	21.26	51.49
Städer	57.70	+ 5.38	63.09	44.75
Huvudstads.reg	72.15	+ 4.67	76.82	43.58
Malmö-Göteborg	58.71	+ 0.98	59.69	41.61
Mellanregionen	39.94	- 2.25	37.69	38.62
SO-regionen	22.19	- 1.74	20.45	37.73
Övriga landet	74.52	-11.40	63.12	34.67
Summa	342.12	0.00	342.12	40.93

De stora kommunernas centrala roll som mottagare av statliga överföringar visar sig i att efter Inlandet kommer de tre regioner som är hopsatta av de största kommunerna och deras omland. De ur regionalpolitisk synvinkel intressanta delarna som Mellanregionen och SO-regionen får avsevärt mindre räknat per invånare.

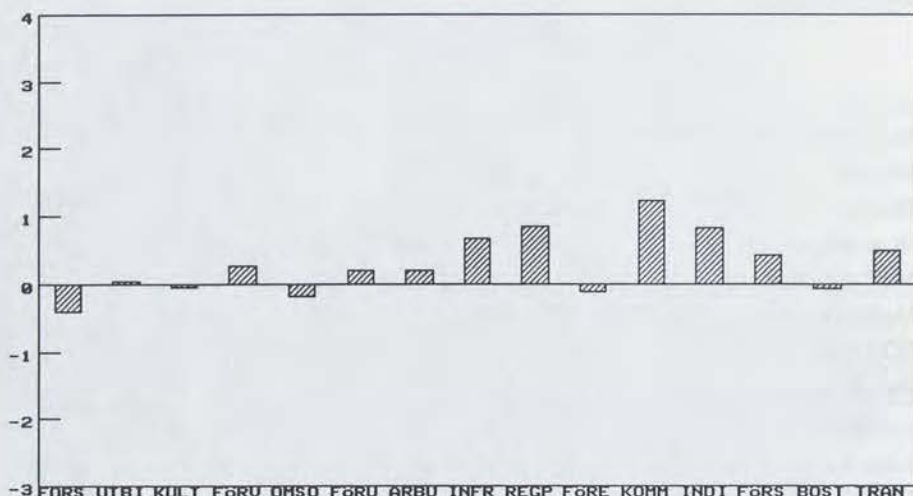
8.1 Inlandet

Inlandet (omfattande stödområde A och B samt Östersund och Kiruna) har länge uppfattats som ett regionalpolitiskt problemområde. Detta är inte minst betingat av liten befolkning som är starkt spridd, vilket gör att avståndsfaktorn utgör ett väsentligt handikapp. Befolkningsstorleken medför också att det finns många svårigheter när staten intervenerar med syfte att förbättra områdets struktur.

Överföringarna till Inlandet granskas nedan med utgångspunkt från avvikelser i relation till motsvarande riksmedelvärdet för var och en av de femton anslagsgrupperna tillhörande de tidigare presenterade "samhällena" (jmf bilaga 1).

De stora "vinsterna" för Inlandet ligger inte oväntat inom reaktionssamhällets område (se fig 8.1). Om vi bortser från ersättning till arbetslösa personer (där självfallet kr/invånare utgör ett dåligt mått) och från transfereringarna (som är direkt relaterade till åldersstrukturen i regionen) så är det tre anslagsgrupper som markant profilerar regionen i förhållande till riksgenom-

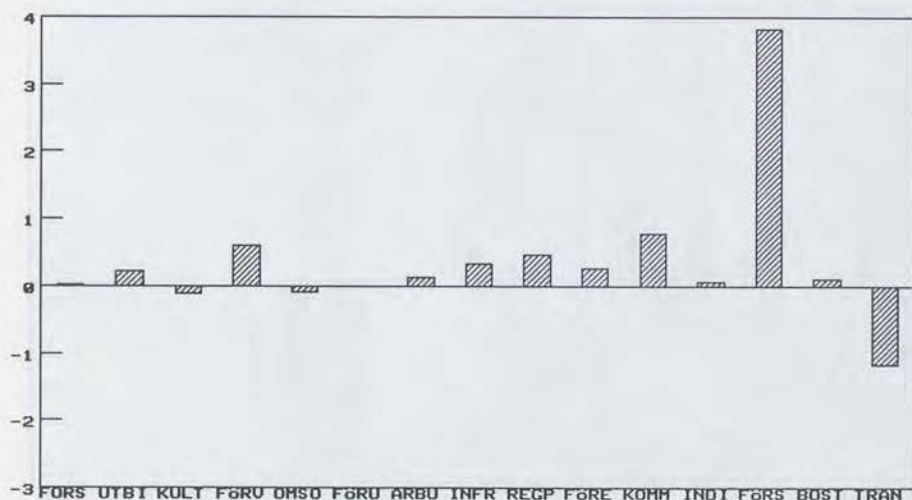

Figur 8.1 Omfördelningstal för Inlandet avseende 15 anslagsgrupper.

snittet. Det är inte oväntat regionalpolitiska anslag (838 millioner mer till regionen än om anslaget hade fördelats jämnt över Sverige), skatteutjämningsbidrag (1 228 millioner mer) samt anslag till drift av infrastrukturen (672 millioner mer). Därefter i ordning kommer anslag till militärförband (412 millioner) följt av mindre omfördelningssummor över nästan alla anslagsgrupperna.

Det finns också anslag där Inlandet "förlorar" i relation till andra regioner och det gäller i synnerhet forskningen. Inlandet får här 408 millioner mindre än vad en genomsnittlig fördelning hade gett. Att inlandet inte skulle stå starkt för detta anslag var väntat, men storleksordningen är något överraskande med tanke på att både Östersund (med högskola) och Kiruna (med rymdforskning) tillhör regionen. Dessa två kommuner svarar för närmare 85% av forskningsanslagen (totalt 32 millioner) till regionen.

Diagrammet (se fig 8.1) visar generellt att Inlandet får omfördelningsvinster nästan över samtliga femton anslag. Även om vissa av dessa är generellt verkande (arbetslöshet etc) framträder en bild av en regionalt medveten politik inom samtliga sektorer. Det finns med andra ord en glesbygdsanpassning i den sektoriella politiken.

Figur 8.2 Omfördelningstal för Städerna avseende 15 anslagsgrupper.

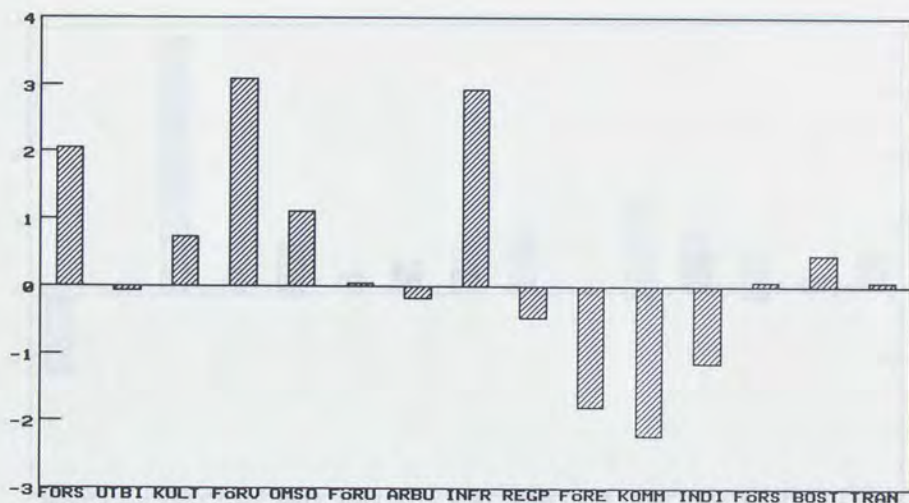
8.2 Städer

I denna "region" ingår residensstäder och större kommuner utanför de regionalpolitiskt definierade regionerna. Kommuner som Luleå, Umeå, Linköping, Jönköping och Halmstad ingår i "regionen". Städer har i absoluta tal den största omfördelningsvinsten, vilken uppgår till 5,4 mrd (se tabell 8.1 ovan). Fördelningen över alla anslagsområden påminner om den för Inlandet med värden över genomsnittsvärdet för nästan hela området. Däremot skiljer sig Städer från Inlandet, genom att "vinsterna" har en utpräglad profil (se fig 8.2).

Försvaret och den statliga förvaltningen ger Städer dess karaktäristika. Det totala anslaget till försvaret uppgår till 7.6 mrd , vilket är 3.8 mrd mer än om försvarsanslagen varit fördelade på de sju regionerna efter folkmängd. På samma sätt uppgår anslagen till förvaltning till 5.9 mrd , vilket innebär en omfördelningsvinst på 0.6 mrd. Regionalpolitiska anslag och skatteutjämningsbidrag (till och med mer än förvaltning) ger Städer omfördelningsvinster. Det enda område som ger omfördelningsförlust av någon betydelse är transfereringarna.

Sammantaget är Städer vinnare över hela sektorsfältet, med få undantag. Förklaringen till detta resultat är flera. För det första utgör inte regionen Städer en sammanhängande geografisk region utan är en typ av kommuner.

Figur 8.3 Omfördelningstal för Huvudstadsregionen avseende 15 anslagsgrupper.

För det andra är försvaret av historiska skäl ofta är lokaliserat till den typ av kommuner som ingår i gruppen. Detta ligger också bakom förvaltningens stora betydelse. Residensstäderna är centralmaktens regionala utposter med länsstyrelser, Riksbanksfilialier etc. De utgör därför också viktiga knutar i infrastrukturen (totalt 7.2 mrd), men den låga omfördelningsvinsten (drygt 3 millioner) visar att kommungruppen inte på något sätt är extremt gynnad.

8.3 Huvudstadsregionen

Huvudstadsregionen omfattar 28 kommuner kring Stockholm. Totalt mottar regionen i överföringar 76.8 mrd, vilket innebär 4.7 mrd mer än befolkningsandelen vid jämn fördelning (se tabell 8.1 ovan).

Profilen över omfördelningsvinster respektive omfördelningsförluster skiljer sig drastiskt från de två tidigare studerade regionerna. Huvudstadsregionen har utpräglade plusområden och minusområden. Samtliga anslagsgrupper inom Reaktionssamhället ger klara omfördelningsförluster, vilket inte är överraskande med tanke på de regionalpolitiska prioriteringarna. Framför allt är skatteutjämningsbidrag och stöd till företag s.k minusområden (se figur 8.3).

Den största omfördelningsvinsten kommer på anslag till förvaltning, vilken inte heller är anmärkningsvärt, eftersom regionen har alla huvudstadens funktioner (hov, regering, riksdag etc). Huvudstadsregionen får 9.8 mrd, vilket är 3 mrd mer än om förvaltningen fördelats efter befolkningen. Detta är i och för sig en närmast orimlig fördelningsprincip, men används här tekniskt för att visa varför Huvudstadsregionen för närmare 3 500 kronor mer per invånare än genomsnittligt för Riket som helhet.

Forskning och kultur ger också stora omfördelningsvinster till regionen. Även om exempelvis vinsten inom kultursektorn i absoluta tal inte är så stor utgör den dock 1/3 av hela kulturanslaget. (Stockholms kommun får hälften av kulturanslaget i hela landet, se kapitel 6.)

Anslag till drift av infrastruktur, för omsorg (sjuk- & hälsovård) är andra stora "plusområden". I mindre utsträckning utgör anslagen till bostads- & energisektorn också ett vinstområde.

Sammanfattningsvis innehåller anslagsfördelningen till Huvudstadsregionen bilden av regionen som ett förvaltningscentrum till vilken forskning och kultur också i stor utsträckning koncentrerats. Huvudstadsregionens karaktär och dess stora befolkning ger också en viss "logik" till varför anslagen till infrastrukturens drift också är så stora.

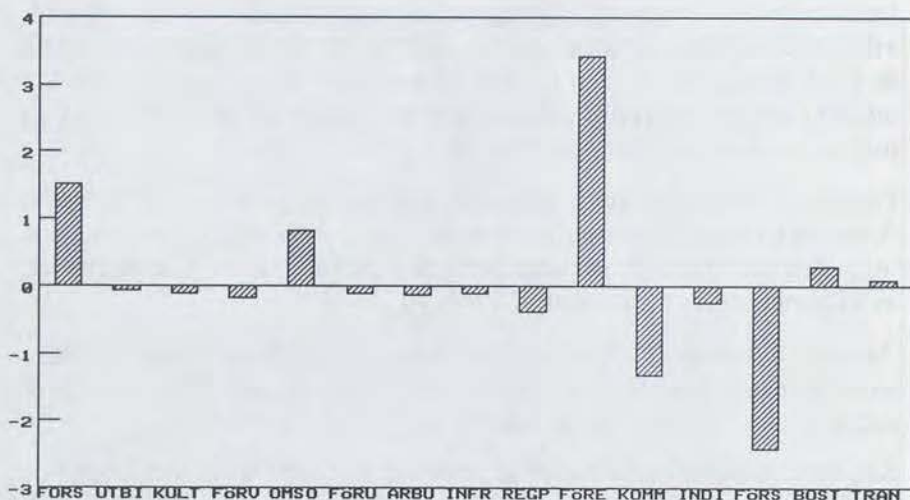
8.4 Göteborg/Malmö-regionen

Denna region, som förutom kommunerna Malmö och Göteborg består av 27 kommuner, erhåller i överföringar 59.7 mrd, vilket räknat per invånare ligger något – 700 kr – över riksmedelvärdet. Detta innebär att regionen i nettotermer inte får någon större omfördelningsvinst. Det visar sig emellertid att anslagsprofilen är mer intressant än vad detta påpekande egentligen ger vid handen.

I likhet med Huvudstadsregionen är skatteutjämningsbidragen ett minusområde för Göteborg/Malmö-regionen. Den största omfördelningsförlusten ligger emellertid på försvarsanslagen. Det kan förklaras av att vare sig Göteborg eller Malmö har många militärförband eller centrala militära funktioner. Till viss del ingår emellertid företag i regionen i det "militär-industriella komplexet", men inte i sådan omfattning att det kompenserar för avsaknaden av militära förband (se figur 8.4).

De viktiga omfördelningsvinsterna ligger inom områden som forskning och omsorg. Dessa kan förmodas vara relativt stabila över tiden. Stöd till företag i kris är ett anslag där Göteborg/Malmö-regionen uppvisar omfördelnings-

Figur 8.4 Omfördelningstal för Malmö-Göteborgregionen avseende 15 anslagsgrupper.

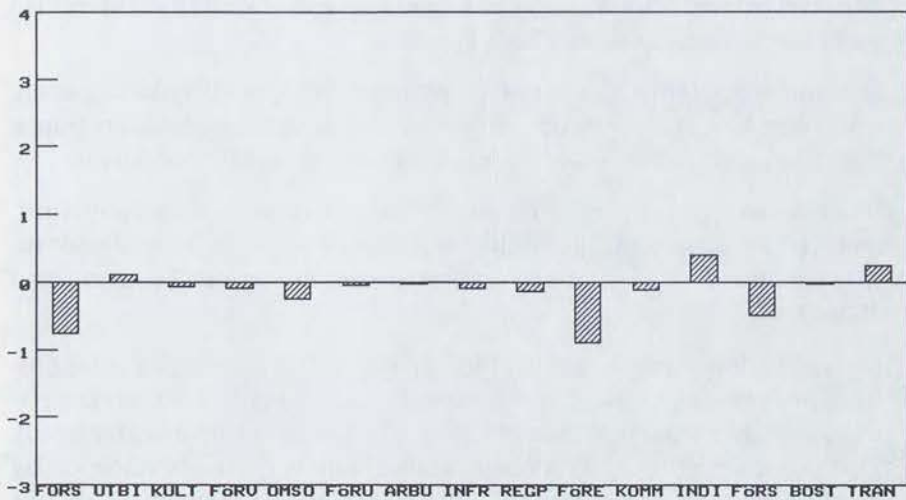
vinster. Detta anslag kan inte antas vara stabilt över tiden. Strukturuomvandlingen inom varvsindustrin drabbade regionen hårt bl a det undersökta året 1986. Idag ser bilden sannolikt annorlunda ut och en gissning är att Malmö-Göteborgregionen inte längre ligger över riksmedelvärdet.

8.5 Mellan- och Sydostregionen

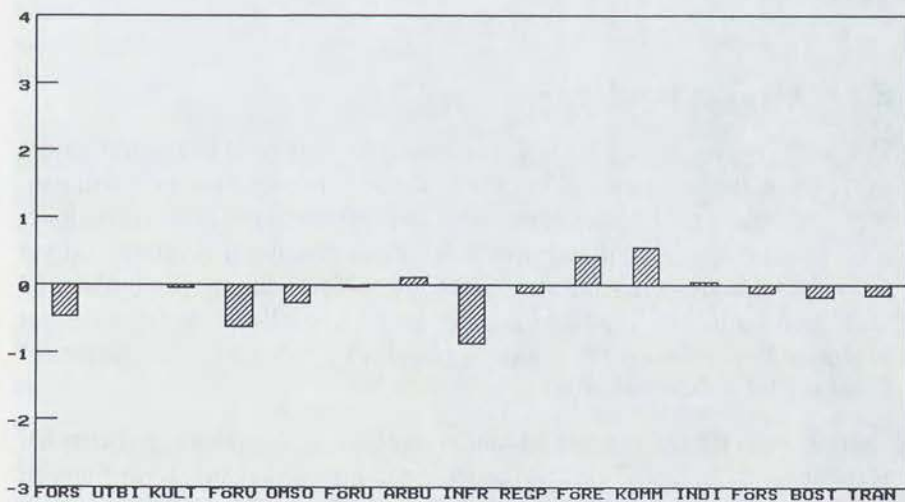
Både Mellanregionen och Sydostregionen har under hela 1980-talet uppmärksamats som regioner med en negativ utveckling och en besvärlig strukturell situation (se SOU 1989:12). Regionerna har under senare år också utpekats som viktiga områden för regionalpolitiska insatser. Trots detta får båda regionerna mindre än riksmedelvärdet och ungefär lika mycket i överföringar per invånare (se tabell 8.1 ovan).

I absoluta tal är omfördelningsförlusten störst för Mellanregionen, vilket är en följd av att regionen har nästan dubbelt så många invånare som Sydostregionen. Omfördelningsprofilerna har i stort inte några utmärkande drag för någon av regionerna (se figurerna 8.5 och 8.6).

På forskningsområdet förlorar båda regionerna stort. Driften av infrastrukturen ger regionerna också mindre än riksmedelvärdet. Störst är minusom-

Figur 8.5 Omfördelningstal för Mellanregionen avseende 15 anslagsgrupper.

Figur 8.6 Omfördelningstal för Sydostregionen avseende 15 anslagsgrupper.

rådet för Sydostregionen, som skulle behöva kompenseras med nästan en mrd för att komma upp till medelvärdet. Detta förhållande svarar väl mot den föreställning många har om en region som inte är särskilt väl utvecklad vad gäller kommunikationer (jmf kap 4).

Stöd till företag i strukturuomvandling går huvudsakligen till Sydostregionen, vilket kan förklaras av stödet till varvsindustrin detta år. Mellanregionen ligger på detta område under medelvärdet trots stödet till stålindustrin.

Skatteutjämningsbidragen ger Sydostregionen en stor omfördelningsvinst, men Mellanregionen får en omfördelningsförlust. Även detta förhållande ser idag annorlunda ut i och med att skatteutjämningsbidragen till kommunerna ändrats.

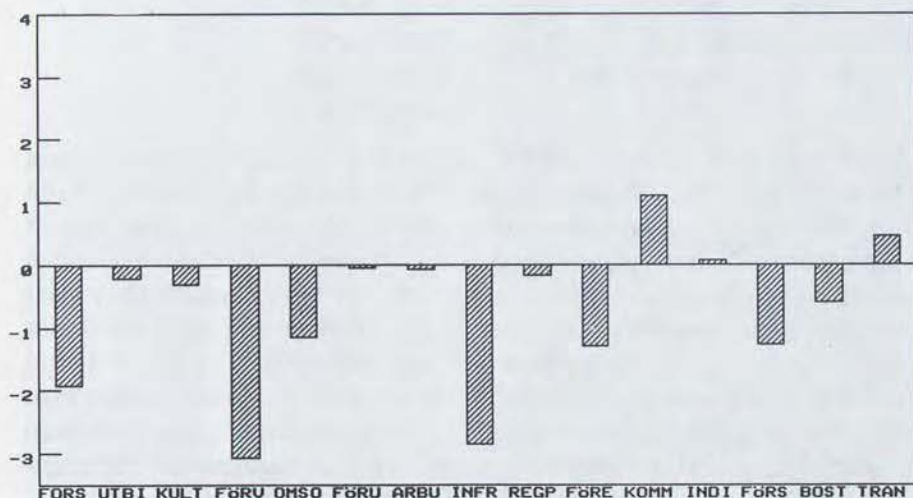
Sammanfattningsvis så visar omfördelningsprofilerna att regionernas problem inte genomsyrat vare sig regionalpolitiken eller olika sektorsers geografiska politik i motsats till vad som gäller för exempelvis Inlandet (se ovan). Detta visar sig tydligast för Mellanregionen, som bortsett från större anslag än genomsnittet till arbetslösa individer (vilket innehåller automatik) och på transfereringssidan (också ett område med automatik) inte erhåller större anslag än riksmedelvärdet.

Sydostregionens situation är densamma. Ett tillfälligt anslag till varvsindustri hjälper upp bilden tillsammans med skatteutjämningsbidrag. I övrigt antyder profilen inte någon medveten politik för att särskilt stödja utvecklingen i regionen.

8.6 Övriga landet

Den sista "regionen" är en grupp av kommuner som blivit över när de andra grupperingarna har gjorts. Gruppen omfattar kommuner med en sammanlagd befolkning på 1.8 millioner, vilket gör den störst bland de sju regioner som studeras här. Kommungruppen får minst räknat per invånare – drygt 6 000 kr/invånare mindre än riksmedelvärdet. Kommungruppen erhåller 63 mrd, men borde fått 11.4 mrd mer för att nå upp till riksmedelvärdet per invånare. Med andra ord har vi en stor grupp av kommuner som är "förlorare" i omfördelningshänseende.

Detta är i och för sig inte anmärkningsvärt eftersom de andra regionerna har formats på ett sådant sätt att de "plockat russinen ur kakan". Kvar finns ett antal mindre kommuner utan uttalade problem, men också utan satsningar på forskning och kultur; utan residensstäders regementen och andra funktioner; utan stora kommuners eller områdets basindustrier i kris etc etc.

Figur 8.7 Omfördelningstal för Övriga landet avseende 15 anslagsgrupper.

Detta avspeglas också tydligt i omfördelningsprofilen (se figur 8.7). Omfördelningsvinst av betydelse enbart inom skatteutjämnningens område. Viss vinst vad gäller transfereringar, vilken står i direkt relation till befolkningens struktur. Detta resultat bör tolkas som att kommungruppen har en "gammal" befolkning.

Den stora omfördelningsförlusten för denna grupp av kommuner behöver inte avspegla att invånarna är sämre lottade ur välfärdssynpunkt. Vår regionindelning har "bäddat" för förlusten genom att formera övriga kommungrupper på ett speciellt sätt.

8.7 Regionprofilernas grund i olika överföringar

Genomgången av de sju regionernas profiler har klart visat att det är på vissa områden som den statliga politiken eller de statliga överföringarna har ett stort genomslag.

Det är sex anslagsgrupper som i absoluta tal ger de största omfördelningarna (räknat, som tidigare, i relation till ett riksmedelvärde). Grupperna är

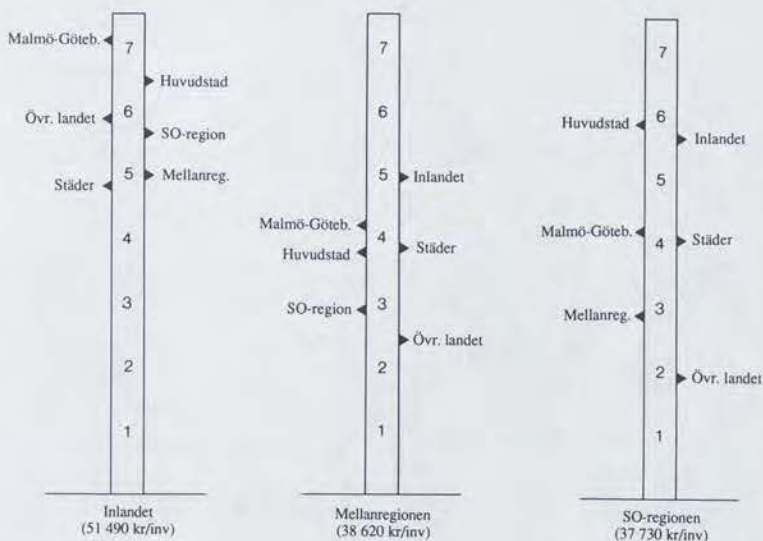
Forskning	7.13 miljarder
Förvaltning	7.93 miljarder
Infrastrukturdrift	7.85 miljarder
Företagsstöd	8.19 miljarder
Skatteutjämningsbidrag	7.31 miljarder
Försvarsanslag	8.58 miljarder

Undantaget skatteutjämningsbidraget utgör de alla anslag som riktar sig mot lokaliserade enheter. Sådana enheter förutsätt vara av en viss storlek, ha en viss lokalisering och betjäna ett givet omland, vilket gör dem omöjliga att fördela jämnt över en nation efter befolkning. Även om beräkningsgrunden kan ifrågasättas (och dessutom är beroende av regionindelningen) visar tabellen ovan på områden för den statliga politiken som har mycket stor betydelse för bosättningsmönster och regionalpolitik. Det är emellertid också områden som genom sin natur inte kan förändras snabbt i tiden utan kräver en långsiktigt utformad politik. För många kommuner kan dock även mindre förändringar i ett nationellt perspektiv, som indragning av regementen, omlokalisering av statlig förvaltning, strukturomvandling inom industrin etc, snabbt förorsaka akuta problem alternativt en snabb expansion.

De ovan utpekade anslagsgrupperna är de som undersökningen visat har störst regional betydelse avseende statens överföringar. Det rör sig om betydande belopp som årligen överförs från staten. Trots svårigheter att kortsiktigt förändra dem visar genomgången att staten inte ensidigt behöver hamra på den regionalpolitiska tangenten utan bör utnyttja hela klaviaturen för att uppnå de regionalpolitiska målen.

8.8 Regionjämförelser

Ovanstående beskrivning har hanterat region för region. I detta avsnitt skall regionernas anslagsprofiler jämföras med varandra. Detta sker genom att ett mått skapas som blir större desto mer olika profilerna är. Utgångsvärdena är de femton anslagsgrupperna (se ovan). (Jämförelsemåttet mellan två regioner utgörs av "avståndet" mellan regionerna mått som skillnader i percapita värden i kvadrat och summerat för alla anslagsgrupperna. Kvadratroten ur summan utgör måttet. Detta är en funktion av dels anslagens totala storlek, dels fördelningen på olika grupper.) Avståndet mellan två regioner med identiska överföringar räknat per invånare för alla femton grupperna blir lika med noll. Måttet växer med skillnaderna i överföringar och med avseende på hur ojämnt dessa är fördelade.

Figur 8.8 Likheter mellan regioner. Skalan anger i "avståndstermer" (se text) likheten mellan en region och de övriga.

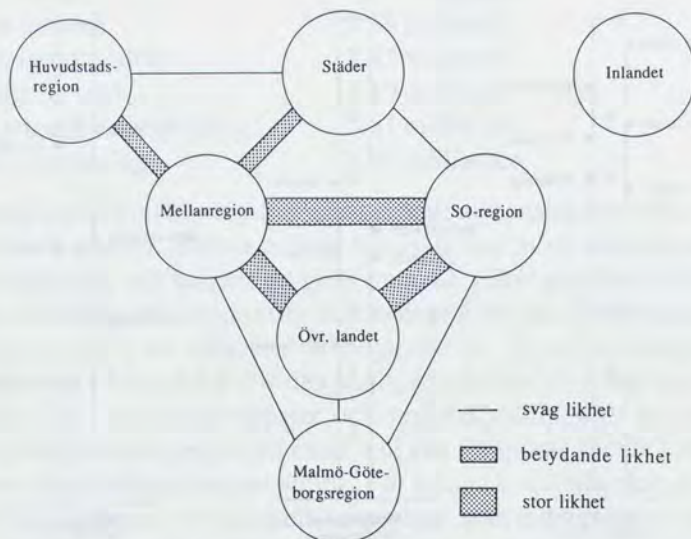
I figur 8.8 redovisas avståndet från Inlandet, Mellanregionen och Sydostregionen till andra regioner. Måttet är konstruerat så att man inte samtidigt kan visa det sammanvägda avståndet från fler än en region.

Mellanregionen och Sydostregionen har i stort samma totala överföringar räknat per invånare. Avståndet är därigenom ett mått på hur olika denna totalsumma är fördelad över de femton anslagsgrupperna.

Mellanregionen "liknar" mest den region vi kallat Övriga landet (undantaget riksgenomsnittet), därefter kommer Sydostregionen. Avståndet till de tre stadsregionerna är ungefär detsamma (se figur 8.8). Skillnader i totalvärden är inte anmärkningsvärd och därför består avståndet i olika sammansättning av resursöverföringen till regionen s.k. anslagsprofiler. Det är främst områdena forskning, omsorg, skatteutjämning och arbetslöshet som skapar denna skillnad.

På störst avstånd från Mellanregionen ligger Inlandet. Detta beror dels på betydligt högre totalöverföringar per invånare till Inlandet, dels på mycket olika profiler. Anslag som regionalpolitik, skatteutjämningsbidrag, arbetslöshetsersättning, försvar och infrastrukturdrift skapar skillnaden.

Figur 8.9. Likhet mellan regioner avseende resursöverföringar (se text).

Sydostregionens anslagsprofil skiljer sig inte anmärkningsvärt från Mellanregionens (se figur 8.8). Dock finns en påtaglig skillnad och den berör avståndet till Huvudstadsregionen. Detta är t o m större än till Inlandet, trots detta områdes särpräglade profil. Det stora avståndet till Huvudstadsregionen grundas främst på överföringarna till drift av infrastruktur och förvaltning, där Huvudstadsregionen får ca 3 000 kr mer per invånare än Sydostregionen och på forskning och omsorg, där Sydostregionen också får betydligt mindre. Sydostregionen får mycket mer än Huvudstadsregionen när det gäller skatteutjämningsbidrag. Även stödet till varvsindustrin ligger bakom att avståndet mellan regionerna är så stort.

Den säregna profilen över resursöverföringarna till Inlandet visar sig också i avståndsdiagrammet (se figur 8.8). Exempelvis är avstånden från Mellanregionen till alla andra regioner kortare än det kortaste avståndet från Inlandet till någon annan region. Detta är delvis en följd av totalöverföringarnas storlek till respektive region, men är också baserat på skillnader i överföringar till olika ändamål. Det är framför allt inom "reaktionspolitikens" område som Inlandet får stora överföringar jämfört med andra regioner.

Avslutningsvis skall likheter och skillnader mellan regionerna illustreras i en sammanfattande figur (se figur 8.9). På så sätt återges också det sammantagna avstånden mellan de tre "stadsregionerna" och övriga regioner.

Likheten mellan regionerna, som de framkommer genom de valda avståndsmåtten, karakteriseras som stor, betydande, svag beroende på avståndets storlek.

Tre regioner – Mellanregionen, Sydostregionen och Övriga landet uppvisar sinsemellan starka samband och därmed stora likheter. Betydande likheter gäller mellan Huvudstads- och Mellanregionen, samt mellan den senare och Städer (se figur 8.9).

Göteborg/Malmöregionen är svagt kopplat till de tre regioner som inbördes uppvisar stora likheter. Göteborg/Malmöregionens koppling till övriga regioner är på det sätt vi gjort beräkningarna obefintlig, vilket innebär att det valda måttet uppvisar ett högt värde. Svaga likheter finns mellan Städer och Huvudstadsregionen respektive Sydostregionen. Det är anmärkningsvärt att Malmö-Göteborgsregionen inte ens uppvisar svag likhet med Huvudstadsregionen eller Städer.

Med de gränser som här gäller uppvisar Inlandet inte någon likhet med någon annan regionen. Närmast kommer Städer i likhet med Inlandet (se figur 8.8)

Även om den använda metoden med en typ av fiktiva avstånd kan diskuteras eftersom den komprimerar skillnaden mellan två regioner i ett enda mått, så sammanfattar den på ett adekvat de likheter och olikheter som uppmärksammades i den tidigare redogörelsen för regionernas anslagsprofiler i avsnitten ovan.

Kapitel 9

BUDGETENS UTFALL PÅ LÄN

9.1 Resursöverföringar länsvis

I avsnitten ovan behandlades överföringar till regioner. Dessa var sammansatta av kommuner till geografiska områden större än län eller av kommuner med vissa karaktäristika (exv gruppen Städer). Regionernas avgränsning skär många gånger genom gränserna för länen varför det tidigare resultatet inte direkt kan överföras till länen. Vilket är det geografiska utfallet när vi systematiskt arbetar med länen som geografiskt område?

Länen är homogena i det avseende att staten har vissa funktioner, som måste finnas i varje län. Exempelvis kommer residenskommunerna stora överföringar inte att märkas utan de utjämnar snarare de geografiska variationerna.

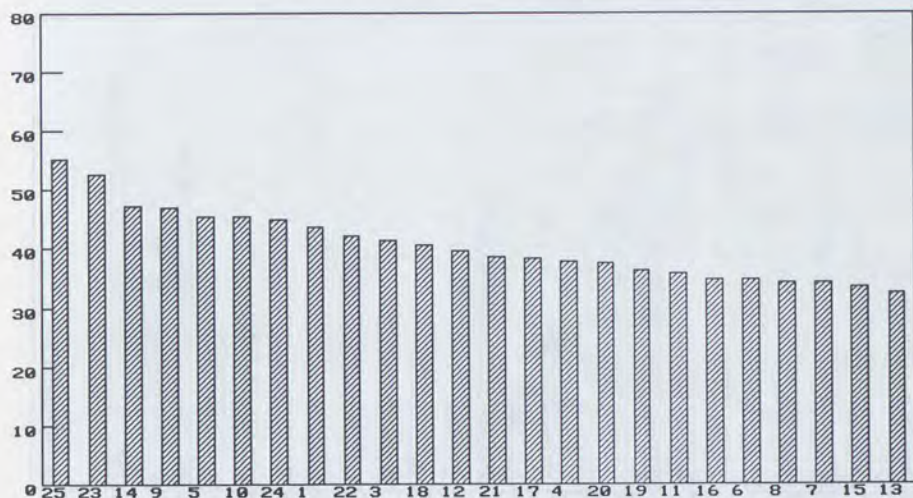
Den relativt jämna fördelningen av överföringar, räknat per invånare, framgår av figur 9.1. Norrbottens och Jämtlands län får markant mer än övriga län (55 000 resp 52 500 kr/invånare). Dessa ligger väl samlade utefter en svagt sluttande linje från strax under 50 000 till drygt 32 000 kr/invånare (Hallands län).

De fem nordligaste länen ligger över genomsnittet, med de två ovan nämnda i topp. I mellansverige ligger Södermanlands, Örebro, Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län strax under det genomsnittliga värdet. Undantagen är Stockholms län, vilket ligger över, samt Västmanlands län som ligger klart (mer än 10%) under genomsnittsvärdet.

De flesta länen i södra Sverige befinner sig under de genomsnittliga överföringarna. Undantagen härifrån är några län som ligger klart över medelvärdet. Dessa är Östergötlands, Göteborgs & Bohus, Gotlands samt Blekinge län.

Denna bild ger i stora drag samma utfall som beskrivningen av de sju regionerna i tidigare avsnitt. De kraftiga överföringarna till Norrland och de två storstadsområdena framkommer även på länsnivå. De måttliga överföringarna till mellansverige och de låga till södra Sverige avspeglas också tydligt på denna nivå.

Bakom de beskrivna skillnaderna ligger variationer inom de fem "samhällen" som tidigare behandlats.

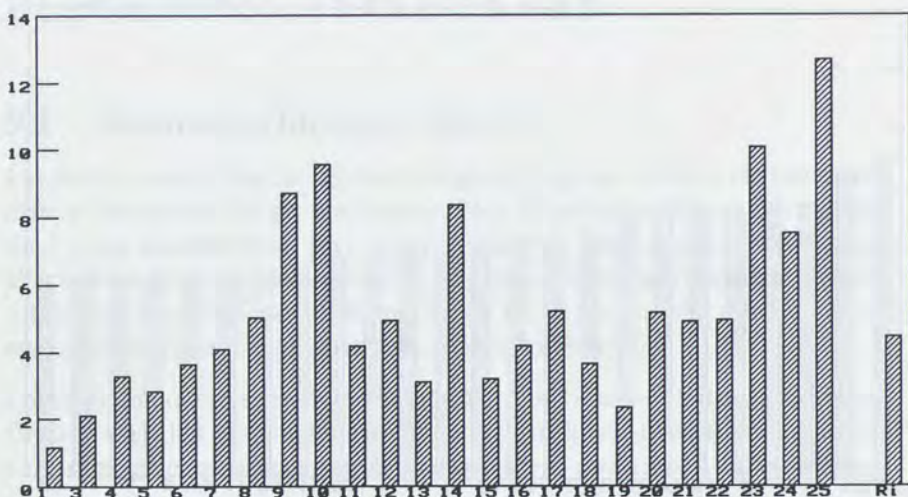
Figur 9.1 Totalöverföring per invånare länsvis i rangordning. (Sifferkodernas betydelse framgår av bilaga 1, tabell 3.)

Transfereringarna är mycket jämnt fördelade över de 24 länen, varför vi inte behandlar dessa i den fortsatta analysen.

De mest profilgivande är komplex- och reaktionssamhället. De sex länen med mest överföringar (se fig 9.1) ligger nästan samtliga i topp för dessa två samhällen. Även om dessa sammanlagt inte svarar för mer än 10% av samtliga överföringar gör den ojämna fördelningen över länen att de två samhällena ändå ger utslag till förmån för dessa län. För att få en bild av hur den ojämna fördelningen skapas skall det länsvisa utfallet skall även granskas på den finare anslagsnivån (15 anslag) som använts i samband med jämförelser mellan de sju regionerna. Bilden förstärks av att också överföringarna till servicesamhället i stor utsträckning går till de sex länen.

Reaktionssamhället nämndes tidigare som en av de mera profilskapande anslagsgrupperna. Mest pengar går till kommuner i form av skatteutjämningsbidrag. Det är några län som erhåller betydligt mer än andra. De är Jämtland, Gotland och Norrbotten och i mindre utsträckning Västerbottens län. Jämtland får mer än tre gånger riksgenomsnittet och Västerbotten mer än 1 000 kr/invånare mer än efterföljande län i rangordning. De tre storstads-länen samt Västmanlands län får mindre än 1 000 kr/invånare.

Figur 9.2 Reaktionssamhället fördelat efter län (kkr/invånare).

Efter skatteutjämningsbidragen svarar ersättningen åt arbetslösa individer för det största beloppet. Det geografiska utfallet följer helt arbetslösheten. Norrbotten och Jämtland mottar störst överföringar. Därefter kommer Gävleborgs och Värmlands län.

Stödet till industriföretag i kris gick undersökningsåret huvudsakligen till "varvslänen" Göteborgs & Bohus, Malmöhus och Blekinge län. Norrbotten med bl a stålindustri mottog också stora överföringar. I övrigt var fördelningen relativt jämn. Minst belopp i kronor per invånare får Uppsala och Örebro län.

Det regionalpolitiska stödet kommer främst Norrbotten, Jämtland och Västerbotten till del. Dock får också Gotland medel i paritet med norrlandslänen (räknat i kr/invånare).

Den länsvisa fördelningen av reaktionssamhället framgår av figur 9.2.

Den bild som erhålls av reaktionssamhället för året 1986 kan jämföras med den sammanställning av statliga stödinsatser i form av bidrag och motsvarande, som finns presenterad i 1981/82 års regionalpolitiska proposition (prop 1981/82:s 22). Datamaterialet innehåller i stort sett liknande anslag.

Undantaget är det reguljära stödet till industrin, som ingår i 1970-talets material.

De högsta värdena erhålls i båda undersökningarna för Norrbotten och Jämtland. Under 1970-talets andra hälft följer Västernorrlands, Västerbotten, Gotland, Göteborg o Bohus samt Blekinge län i nu nämnd ordning. Vår undersökning visar att samma län återfinns bland de län som erhåller mest fast ordningen är något förändrad. Det finns med andra ord en stark stabilitet i resursöverföringarna inom detta område vad gäller 1970-talets slut och 1980-talets mitt.

Det andra profilskapande samhället var Komplexsamhället. Inom Komplexsamhället är det försvaret som ger profil åt det geografiska utfallet. Detta förklaras av att det dels är den anslagsgrupp som har störst spridning, dels att det uppgår till så mycket som ca 2 700 kr/invånare. De fem "försvarslänen", vilka minst får 1 000 kr/invånare och högst 5 700 kr/invånare mer än något annat län, är:

Östergötlands län	9 880 kr/invånare
Blekinge län	7 080
Gotlands län	6 910
Jämtlands län	6 680
Norrbottens län	5 130

Anslagen till bostads- och energisektorn uppvisar knappast någon spridning alls. Mest per invånare får Uppsala län (2 660), vilket är två gånger mer per invånare än för Norrbottens län, som får minst.

I analysen av de fem "samhällena" diskuterades den stora regionalpolitiska betydelsen av offentlig service. I servicesamhället är anslagsgruppen förvaltning (som domineras av den statliga förvaltningen) en stor del. Den omfattar i genomsnitt 3 780 kr/invånare. De sex län som ligger över detta värde är:

Stockholms län	5 700 kr/invånare
Norrbottens län	5 220
Gotlands län	4 940
Östergötlands län	4 110
Göteborgs & Bohus län	4 100
Västernorrlands län	4 070

Övriga nitton län hamnar på en nivå motsvarande ca 2 500 kr/invånare.

För anslagsgruppen Omsorg (sjukvård, barn- o äldreomsorg mm) ligger riksgenomsnittet på strax under 2 000 kr/invånare. Fem län ligger över detta värde och det är:

Stockholms län	2 620 kr/invånare
Göteborgs & Bohus län	2 500
Malmöhus län	2 440
Västerbottens län	2 140
Östergötlands län	2 020

Anslagen för infrastrukturens drift utgör en stor del av överföringarna, ca 12% vilket motsvarar 4 900 kr/invånare. Det är sju län som ligger över riksgenomsnittet, nämligen

Norrbottens län	7 050 kr/invånare
Stockholms län	6 940
Jämtlands län	6 880
Västernorrlands län	6 500
Västerbottens län	5 550
Göteborgs & Bohus län	5 290
Örebro län	5 110

De fyra nordligaste länen ingår i listan och beloppen indikerar också att det är frågan om betydande överföringar till dessa län. Så t ex utgör anslagen till driften av infrastruktur mer än 13% av Jämtlands läns samtliga överföringar. Det är endast tre län som erhåller mindre än 3 000 kr/invånare för denna anslagsgrupp, och det är Blekinge, Södermanland och Halland.

Övriga anslagsgrupper inom Servicesamhället (företags- och arbetsmarknadsutveckling) är mindre betydande räknat i kronor och är dessutom relativt jämnt fördelade. Nämnvärt är två undantag. Jämtland får betydligt mer än något annat län för företagsutveckling. Detsamma gäller för Norrbottens län avseende anslag för arbetsmarknadsutveckling.

Kompetenssamhället uppvisar inte oväntat en annorlunda spridningsbild. Fem län (Uppsala, Västerbotten, Göteborgs & Bohus, Stockholm och Malmöhus i rangordning) ligger klart över de övriga som inbördes uppvisar en mycket liten spridning. Överföringarna till kompetenssamhället är inte så stora att de kraftigt inverkar på helhetsbilden av det geografiska utfallet.

Kompetenssamhället präglas i synnerhet av anslagen till forskning och högre utbildning. Tre län ligger här klart i toppen:

Uppsala län	5 650 kr/invånare
Västerbottens län	2 790
Göteborgs & Bohus län	2 210

Tabell 9.1 Indelning av kommuner länsvis efter rangordning avseende totala överföringar i kr/invånare. Det intervall residenskommun tillhör är markerat med ***.

Stockholm	* 5	5	1	14
Uppsala	* 2	2	1	1
Södermanland	1	* 5	1	0
Östergötland	* 2	1	7	3
Jönköping	2	* 1	3	5
Kronoberg	0	* 2	4	2
Kalmar	* 1	2	7	2
Gotland	* 1	0	0	0
Blekinge	* 2	0	2	1
Kristianstad	* 3	1	3	6
Malmöhus	* 2	2	6	10
Halland	0	* 2	0	4
Göteb & Bohus	* 3	3	5	4
Älvsborg	1	* 4	8	5
Skaraborg	1	* 5	5	6
Värmland	* 1	9	4	2
Örebro	* 4	1	5	1
Västmanland	1	* 3	3	4
Kopparberg	* 3	9	2	1
Gävleborg	* 2	5	3	0
Västernorrland	* 3	3	1	0
Jämtland	* 7	1	0	0
Västerbotten	*11	4	0	0
Norrbottn	*13	1	0	0
Ant kommuner	71	71	71	71

Därefter följer tre län med värden på mellan 1 000 – 2 000 kr/invånare (Malmöhus, Stockholm och Östergötland). Övriga län ligger runt 250 kr/invånare eller ännu lägre. Undantag är dock Norrbotten med 790 kr/invånare.

Utbildningen (gymnasienivå) är den anslagsgrupp som har minst spridning av alla femton anslagsgrupperna. Länen ligger nära riksnedelvärdet på drygt 1 000 kr/invånare.

Kulturanlagen går främst till Stockholms och Gotlands län. För övriga län rör det sig om små överföringar.

Skillnaderna inom länen kan sannolikt vara stora i flera fall. Det gäller ju som tidigare visats att residenskommunerna vanligen får betydligt större överföringar i kronor per invånare än de övriga i länet.

För att belysa den inomregionala spridningen redovisas i tabell 9.1 länsvis hur många kommuner som faller inom kvartiler om kommunerna rangordnas efter totala överföringarnas storlek räknat i kronor per invånare (se kap 2). Den första kvartilen innehåller de 71 kommuner som får mest osv. Tabellen utvisar också i vilket intervall residenskommunen i länet hamnar.

Av residenskommunerna hamnar merparten i det första intervallet, dvs bland de 71 kommuner som får mest överföringar per invånare (se tab 9.1). Norrlandslänens kommuner ligger med få undantag i de två första kvartilerna och tillhör därmed den hälft av Sveriges kommuner som får mer än den andra hälften. Förhållandet är det omvända för län i Sydsverige samt Stockholms och Västmanlands län. I övriga län är spridningen stor mellan kvartilerna, vilket tyder på ganska stora variationer inom länen.

9.2 Länsöverföringarna i ett omfördelningsperspektiv

Överföringarna till de sju regionerna granskades utifrån s.k. omfördelningstal. Dessa angav hur mycket mer eller mindre överföringar som regionen borde ha för att bli lika med riksgenomsnittet. Det visade sig att nära 31 mrd kronor måste omfördelas för att samtliga regioner skulle få lika stora överföringar räknat i kronor per invånare.

Görs samma beräkningar med länen som geografisk enhet kan omfördelningsbeloppet förväntas växa, eftersom det är fler (och därmed mindre) geografiska områden. Det visar sig att närmare 37 mrd (nära 11 % av samtliga överföringar) måste byta län. Det är fjorton län som förlorar gentemot de resterande tio för att den faktiska fördelning skall uppstå från en fullständigt jämn fördelning. Exempelvis får Stockholms län 4.2 mrd mer än om länet fått överföringar motsvarande genomsnittet. Samma tal är för Norrbottens län 3.7 mrd och för det mest vinnande länet Göteborgs & Bohus 4.6 mrd.

De fyra nordligaste länen får 6.6 mrd mer än om de hade överföringar enligt riksgenomsnittet. Smålandslänet skulle behöva överföringar på sammanlagt 4.6 mrd för att komma i paritet med riksgenomsnittet. Motsvarande belopp för de två länen i Västergötland/Dalsland är 4.9 mrd.

Kapitel 10

RESURSÖVERFÖRINGAR OCH KOMMUNER

10.1 Kommunstorlek

I detta avsnitt redovisas budgetens utfall för ett antal kommungrupper efter befolkningsstorlek. De 284 kommunerna är indelade i fem storleksklasser.

Den första klassen innehåller samtliga kommuner med fler än 60 000 invånare. Tillsammans utgör de 27 stycken, varav 16 är residensstäder. I absoluta tal kronor räknat erhåller de tre storstäderna naturligt mest. Därefter följer Linköping (8:e kommunen i storleksordning), Uppsala och Norrköping. När vi studerar överföringen som i kr/invånare bland de 27 kommunerna får Linköping mest (68 000) och Huddinge minst (27 000).

Den andra klassen omfattar kommuner från 27 000 till 60 000 invånare och den innehåller 59 kommuner, varav sju är residensstäder. Mest per invånare får Solna (83 000) och minst Lerum (nästan 22 000).

Den tredje klassen omfattar kommuner mellan 16 000 och 27 000 invånare. Den innehåller 56 kommuner, varav en utgörs av den resterande residensstaden Mariestad. Kiruna har störst folkmängd i klassen och erhåller också mest per invånare (drygt 59 000). Staffanstorps får minst inom klassen (drygt 20 000).

Tillsammans omfattar de tre klasserna hälften av Sveriges kommuner, dvs medianvärdet för folkmängden ligger på 16 000. (Medelvärde ligger strax under 30 000 invånare vid undersökningstillfället).

Den största klassen omfattar 76 kommuner mellan 10 000 och 16 000 invånare. Den innehåller den största variationen räknat per invånare, eftersom Arboga och Salem ingår. Det är kommunerna som får mest respektive minst per invånare.

Slutligen bildar de 66 minsta – upp till 10 000 invånare – en klass. Här ingår Karlsborg och Vaxholm som tack vare stora anslag från försvarsdepartementet erhåller mest per capita. (Anslagen från detta departement svarar för cirka 65% av de två nämnda kommunernas överföringar.) Gnosjö får minst per invånare.

Tabell 10.1 Totalöverföringarnas fördelning över kommunklasser efter folkmängd. (kr/invånare)

Klass	Folkmängdsintervall	Antal kommuner	Kr/inv
1	60 000 –	27	47 000
2	27 000 – 59 999	59	38 700
3	16 000 – 26 999	56	34 800
4	10 000 – 15 999	76	32 400
5	– 9 999	66	39 200
		284	40 900

Totalöverföringarnas fördelning

I tidigare avsnitt har framkommit att de stora kommunerna med många statliga funktioner får mer per invånare än mindre kommuner. Det finns tydligen en tendens till överföringar som stödjer en ortshieraki. Detta bekräftas i viss utsträckning när fördelningen över kommungrupperna redovisas (se tabell 10.1).

Det är enbart klassen med de största kommunerna som ligger över riksnivået. För att få en uppfattning om fördelningens ojämnheter används omfördelningstal, som är beräknade på samma sätt som tidigare. Denna gång skall de emellertid beskriva hur mycket mer eller mindre klasserna får i relation till riksnivået.

Den största kommunklassen ligger över riksnivået och erhåller 21 mrd kronor mer än om överföringarna hade motsvarat riksnivået. Det rör sig med andra ord om drygt 6 000 kr/invånare. Alla andra klasser får skjuta till kronor för denna obalans. Mest räknat totalt och per invånare "förlorar" klassen 4 (10 000–15 999). För denna kommungrupp rör det sig om mer än 8 mrd och drygt 8 500 kr/invånare. Därefter kommer klass 3 med över 7 mrd och 6 000 kr/invånare. Klass 2, den med kommuner mellan 27 000 och 59 999, omfördelar 5 mrd och drygt 2 000 kr/invånare. Klassen med de minsta kommunerna har en mindre omfördelning – under miljarden eller 1 700 kr/invånare.

De redovisade omfördelningstalen rör totalbeloppet. Strömmarna plus eller minus ser annorlunda ut om de olika delsamhällena studeras (se nedan).

Fördelningen inom olika samhällen

Inledningsvis skall vi redovisa samma typ av beräkning av omfördelningar på kommunnivå, som vi tidigare gjort på region och länsnivå. En sådan

omfördelningsberäkning visar att totalt 81.8 mrd (24% av totala överföringar) måste omfördelas mellan kommunerna för att alla skall få lika stora överföringar räknat i kr/invånare i förhållande till den faktiska fördelningen. Betraktas de absoluta beloppen så får Stockholms kommun mer än en milliard mer än den skulle fått om riksgenomsnittet gällt. Kommuner som Jokkmokk och Pajala får 131 resp 118 millioner mer än efter genomsnittet. De stora "förlorarna" är Västerås, Kungsbacka, Botkyrka och Huddinge, vilka skulle behöva få mer än 800–900 millioner i tillskott för att få överföringar i paritet med Riket.

Det visar sig att exakt en fjärdedel av kommunerna får mer än genomsnittet, dvs dessa kommuner delar på de nära 82 milliarderna, medan de resterande 3/4 av landets kommuner tillskjuter denna summa.

Vad gäller omfördelningen mellan kommuner av olika storlek uppvisar överföringarna till forskning, utbildning och kultur (kompetenssamhället) nära nog samma fördelningsbild som totalbeloppet. Mest får här de tre största kommunklasserna, dock är det enbart den största som får mer än genomsnittet. Det är framför allt inom forskning och kultur som denna grupp dominerar. Genomgående minst per invånare får den fjärde kommunklassen, den med folkmängd mellan 10 000 och 15 999.

Det samhälle som mer än något annat skapar den presenterade bilden över totalfördelningen är inte oväntat servicesamhället. Överföringarna till infrastruktur och förvaltning ger den största kommunklassen dess dominerande ställning. Genomsnittsvärdena per invånare ligger inom dessa områden klart över riksmedelvärdet. Räknat i kronor rör det sig om en omfördelning från de andra klasserna på 11.5 och för hela samhället på 13.5 mrd.

Den näst största kommunklassen erhåller näst mest räknat per invånare, vilket också är en följd av anslagen till förvaltning och infrastruktur och i viss mån till omsorg.

Det är endast för de mindre anslagsposterna till företags- och arbetsmarknadsutveckling som ordningen är en annan. För dessa poster gäller att den minsta kommungruppen får mest per invånare

Det vi kallar reaktionssamhället bryter det mönster som redovisats ovan. Även detta får sägas vara väntat. Det stora anslaget inom samhället är skatteutjämningen till kommuner och den uppvisar en efter kommunernas storlek helt omvänd rangordning mot befolkningen, vilket nästan också stämmer för stödet till industrin och det regionalpolitiska stödet.

Detta innebär att den minsta kommunklassen får mest i överföringar per invånare (7 000), därefter kommer de tre mellanklasserna med i stort sett lika

mycket överföringar per invånare (ca 4 500). Minst överförs således till den största kommunklassen (3 900) .

De jämna percapita-värden antyder också att det inte rör sig om några större omfördelningar i relation till riksmedelvärdet. Den största klassen har ett minus på ca 1.7 mrd. Den näst minsta kommunklassen (10 000–15 999) har också ett mindre minus, medan de övriga har positiva överföringar, dvs de ligger över riksmedelvärdet. Kraftigast över ligger den minsta kommunklassen, som mottar 1.3 mrd (ca 2 600 kr/invånare) mer än om den legat på riksmedelvärdet för reaktionssamhället.

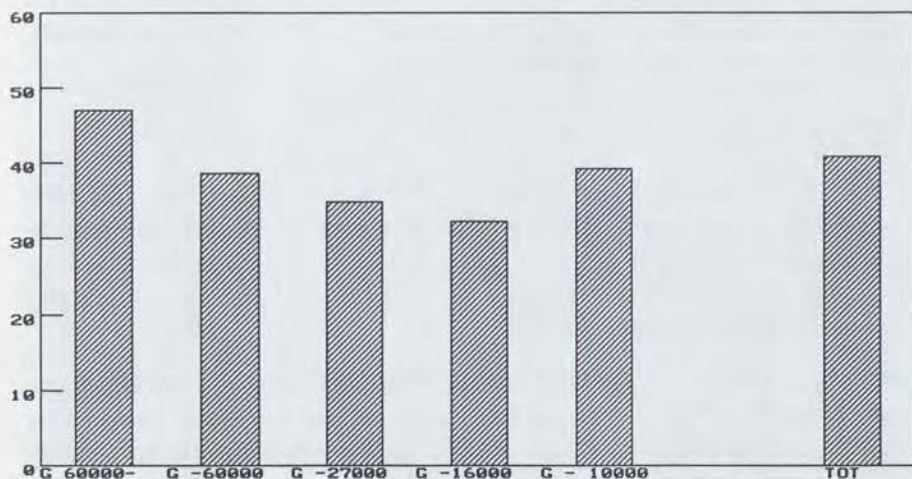
Komplexsamhället består av två delar – anslag till militära förband och beställningar samt anslag till bostadssektorn. Inbördes uppvisar de något olika fördelningar. Anslagen till bostadssektorn följer i stort kommunklasserna efter folkmängdsstorlek. De två största klasserna ligger över genomsnittet för sektorn. Överföringarna till militärsektorn ligger över genomsnittet för de två största kommunklasserna (klass 1+2). Den minsta kommunklassen – under 10 000 invånare – ligger under men nära genomsnittet. Denna situation grundas framför allt på att både Karlsborg och Vaxholm tillhör denna klass. I likhet med tidigare är det kommunklassen 4 som har störst negativ omfördelning – mer än 2 mrd för komplexsamhället.

Störst positiv omfördelning har – också som vanligt – den största kommunklassen (2.6 mrd), därefter följer den näst största klassen med en positiv omfördelning på netto 1.7 miljarder. För denna klass gäller dock att bostadssektorn har en liten negativ omfördelning, som dock uppvägs av en kraftig positiv omfördelning för militärsektorn.

Transfereringssamhället uppvisar en relativt jämn fördelning över klasserna. Som väntat erhåller stora kommuner (klass 1) och de mindre kommunerna (klass 3,4 och 5) överföringar över genomsnittet, medan kommunerna i de två mellanstora klasserna får mindre än genomsnittet. Även om fördelningen är jämn rör det sig om stora belopp i kronor räknat. De minsta kommunerna får 0.6 mrd mer än vad som fordrats för komma i paritet med genomsnittet. Den största kommunklassen får grovt räknat dubbelt så mycket.

Sammanfattning

Den observerade fördelning av överföringar över kommunklasserna visade en viss antydning om att följa folkmängdsstorleken (se tabell 10.1). Dock skjuter den minsta kommunklassen (kommuner under 10 000 i folkmängd) upp så mycket att den hamnar näst efter de största kommunerna räknat i överföringar per invånare (se fig 10.1).

Figur 10.1 Totala överföringar i kr/invånare över kommunklasser (indelningen se text och tabell 10.1)

Bakom den observerade fördelningen ligger främst överföringarna till servicesamhället och inom detta till förvaltning och infrastruktur. Detta samhälles fördelning visar samma "vagga" som totalfördelningen.

Överföringarna till kompetenssamhället stärker den ortshierakiska profilen (ju mindre kommuner, desto mindre överföringar), men överföringarna till detta samhälle är mindre betydande. I viss mån kan kompleksamhället också sägas stödja tanken på en överföringar efter en ortshieraki, men fördelningen är relativt plan, dvs variationen per invånare är liten.

Det är framför allt överföringarna till reaktionssamhället som bryter ortshierakin och stödjer kommunerna i de tre minsta klasserna – främst den minsta. För dessa tre klasser är överföringarna till detta samhälle större än till kompleksamhället, vilket inte är fallet för de två största kommunklasserna. Även transfereringssamhället "motverkar" ortshierakin, även om fördelningen som bekant är ganska jämn för detta samhälle.

Redovisningen efter kommunstorlek bekräftar tidigare mönster. De stora städerna och små problemkommuner får stora överföringar på "bekostnad" av en mellangrupp av kommuner – storleksmässigt och regionalt belägna i exv Sydostregionen, Hallands och Älvsborgs län.

10.2 En enkel kommunklassificering

I detta avsnitt skall de enskilda kommunernas överföringar studeras. En enkel klassificering görs med utgångspunkt från överföringar per invånare till de fem samhällen som tidigare beskrivits.

Klassificeringen

Transfereringarna utgör den största överföringsposten. Den svarar för 46% av samtliga studerade överföringar och är därmed dominerande inom de flesta kommuner. En klassificering efter vilket av de fem samhällena som hade högst överföring per invånare hade därför resulterat i att nästan alla kommuner hamnat i samma klass.

Det finns emellertid ett antal kommuner där överföringarna till andra anslagsgrupper än transfereringarna dominerar. Dessa kan därför sägas ha en mycket särpräglad profil. I elva kommuner är överföringarna till servicesamhället störst. Dessa elva "servicekommuner" är

Stockholm, Solna, Sigtuna, Nynäshamn, Hallsberg, Vännäs, Ånge, Jokkmokk, Övertorneå, Luleå samt Kiruna.

Det är alla kommuner som återfinns i servicesamhällets topp. I Hallsberg, Ånge och Vännäs är det driften till infrastrukturen som ger kommunerna deras serviceprofil. Det är små kommuner men stora järnvägsknutar. Mest till drift av infrastruktur får dock Solna; 4 000 kr/invånare mer än Ånge och i absoluta tal ca 1 mrd mer.

Solna, Stockholm, Jokkmokk, Luleå, Övertorneå får stora överföringar till förvaltningsområdet. I viss utsträckning gäller detta även Sigtuna och Kiruna, men definitivt inte Nynäshamn, som exempelvis får 6 000 kr/invånare mindre än Luleå.

Sigtuna, Solna och Stockholm får dessutom stora överföringar till omsorgsområdet (mellan 3 000 och 4 000 kr/invånare gentemot ett riksmedelvärde på drygt 1 900). Övertorneås plats bland servicekommuner är betingat framför allt av anslag för arbetsmarknadsutveckling och förvaltning.

Andra särpräglade kommuner är de som domineras av försvaret. Det är fråga om kommuner som både har militärförband och företag som svarar för försvarets materielanskaffning. Hit hör sju kommuner, nämligen

Haninge, Vaxholm, Linköping, Karlsborg, Arboga, Östersund samt Boden.

Som tidigare framgått överförs mest till Arboga räknat per invånare om totalbeloppet betraktas. Mer än hälften av detta går till försvaret. Listan upptar i övrigt välkända "försvarskommuner".

Ytterligare en kommun har en särpräglad profil och det gäller Uddevalla som till följd av varvsstödet blir den "mesta" stödkommunen. Detta förhållande är specifikt för det undersökta året och i dagens läge hade Uddevalla sannolikt inordnat sig i gruppen med vanliga kommuner (se nedan).

Sammanlagt rör det sig om 19 kommuner som inte i likhet med de övriga 265 kommunerna har transfereringarna som mest betydande överföring.

Det andra steget i klassificeringen är att vi studerar vilket samhälle som kommer "på andra plats" dvs efter transfereringar. Med hänsyn till att servicesamhället är det som efter transfereringarna har störst överföringar så kan förväntas att serviceområdet är det som i vanliga kommuner är näst störst (räknat i kr/invånare). Det finns emellertid en räkka kommuner som avviker från detta förväntade mönster. Först är det 15 kommuner för vilka anslagen till försvaret och bostads- & energisektorn (komplexsamhället) är betydande. Det är typiska regementskommuner spridda över hela landet, nämligen

Upplands Väsby, Lidingö, Enköping, Strängnäs, Eksjö, Ronneby, Klippan, Ängelholm, Mölndal, Trollhättan, Lidköping, Skövde, Karlskrona, Lindsberg och Söderhamn.

En andra grupp, omfattande 57 kommuner, karaktäriseras som reaktionskommuner, då överföringarna till reaktionssamhället är större än till servicesamhället. Det är 12 kommuner i Inlandet, 9 i Sydostregionen, 7 i Mellanregionen, 4 från gruppen Städer och resterande 25 från gruppen av kommuner som tillhör Övriga landet. Kommuner från Huvudstads- eller Göteborg/Malmö-regionen saknas helt.

Ytterligare två kommuner faller ut på denna nivå i klassificeringen och det är grannkommunerna Lund och Lomma, vilka präglas av stora överföringar till forskning. För Lommas del gäller det Lantbruksuniversitetet i Alnarp.

Övriga 191 kommuner avviker inte från att få störst överföringar till i första hand transfereringar och i andra hand servicesamhället. Eftersom överföringarna till komplex- och reaktionssamhället är av samma storleksordning så klassificeras återstoden enbart med avseende på av vilken överföring som i tredje hand är störst.

Det är 38 kommuner som i tredje hand har störst överföringar till komplexsamhället. Gruppen domineras av kommuner från Huvudstads- och Göte-

Tabell 10.3 Typindelning av kommuner utifrån kronor/invånare för fem anslagsgrupper ("samhällen").

Nivå 1	Kommuner för vilka transfereringarna inte utgör den största överföringen
	11 servicekommuner
	7 komplexkommuner
	1 reaktionskommun
Nivå 2	Kommuner för vilka inte överföringar till servicesamhället är näst störst.
	57 reaktionskommuner
	15 komplexkommuner
	2 kompetenskommuner
Nivå 3	Kommuner vars typ beror av största överföringar efter de till transfereeringar och servicesamhället
	148 reaktionskommuner
	38 komplexkommuner
	5 kompetenskommuner

borg/Malmö-regionen samt Städer. Tillsammans finns 23 av kommunerna inom dessa regioner.

Huddinge, Danderyd, Uppsala, Vadstena och Umeå har i tredje hand störst överföringar till forskning, utbildning och kultur.

För de övriga 148 kommunerna gäller att reaktionssamhället dominerar som tredje överföring i ordning. Alla regioner är representerade i denna grupp som är mest frekvent och kan därmed sägas motsvara en svensk typkommun med utgångspunkt från denna klassificering.

Typkommunen för mest överföringar via transfereringar,; därefter till servicesamhället och i tredje hand till reaktionssamhället. Försvars- och forskningsanslagen är av blygsam omfattning i dessa kommuner.

En sammanfattning av klassificering görs i tabell 10.3

Trots den aggregerade nivå som klassificering gjorts utifrån framträder många av kommunerna med sina profiler. Mest utpräglat är detta för de 19 som föll ut på den översta nivån och som visade sig kraftigt dominerade av anslag till förvaltning, infrastruktur och försvar.

På den andra nivån (efter transfereringar och service) slår reaktionssamhället igenom i 57 av de totalt 74 kommunerna. Det är först på denna nivå som typiska forskningskommuner dyker upp, vilket inte är direkt förvånande eftersom anslagen till detta område enbart utgör 6% av de totala överföringarna.

De 24 residensstäderna tillhör enligt dessa klassificeringskriterier olika typer. Den första nivån tillhör Stockholm och Luleå, båda servicekommuner, samt Linköping och Östersund, där försvaret har en unikt stor betydelse. Den andra nivån omfattar enbart Karlskrona som karaktäriseras av reaktionsanslag, sannolikt av tillfällig karaktär eftersom merparten är riktade till varvet.

På nivå 3, där prägeln inte är så markant, eftersom både transfereringar och servicesamhället ligger före räknat i överföringar per invånare, är residensstäderna

Nyköping, Jönköping, Växjö, Kristianstad, Halmstad, Karlstad, Västerås, Falun och Härnösand

komplexkommuner, dvs försvaret har stor betydelse.

En annan stor grupp kan karaktäriseras som reaktionskommuner och de är Kalmar, Gotland, Malmö, Göteborg, Vänersborg, Mariestad, Örebro samt Gävle.

De resterande två residensstäderna, Uppsala och Umeå, är forsknings-, utbildnings- och kulturkommuner.

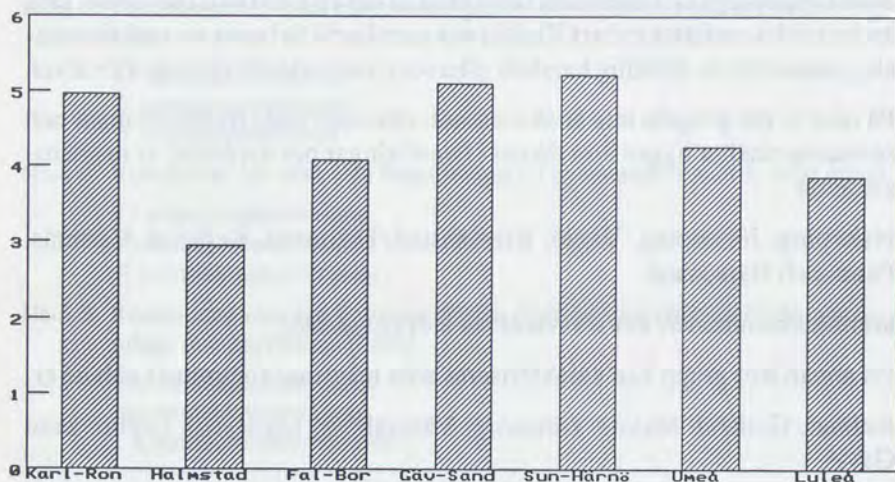
Bilden av residensstaden som en förvaltnings- och militärort vidimeras av typindelningen. Mönstret bryts dock av överraskande många av orterna som tillhör reaktionskommuner och få av dem för vilka forskning, utbildning och kultur spelar någon dominerande roll.

10.3 Sju regionalpolitiskt intressanta städer eller stadspär

Ett av regionalpolitikens viktigaste mål är att bygga upp en hållfast struktur i kommuner och regioner. Denna undersökning visar att den primära regionalpolitikens anslag är viktiga, trots att de är starkt begränsade. Emellertid finns regionalpolitiska överväganden inom stora delar av den statliga politiken. Kombinationen av primär och sekundär regionalpolitik syns därför vara av vital betydelse, eftersom en sådan inte enbart ger större utrymme i pengar utan också ett vidare spektrum av insatser.

Vissa funktioner, som försvar, högskolor, förvaltning etc kräver dock en viss storlek och kan därför inte fritt fördelas utan måste koncentreras till vissa punkter. Några av dessa stödjelörter med regional betydelse skall närmare granskas nedan med avseende på deras sammansättning av statliga överföringar. Ur gruppen Städer väljs Luleå, Umeå samt Sundsvall–Härnösand. I

Figur 10.2 Överföringar i absolutbelopp (milliarder)

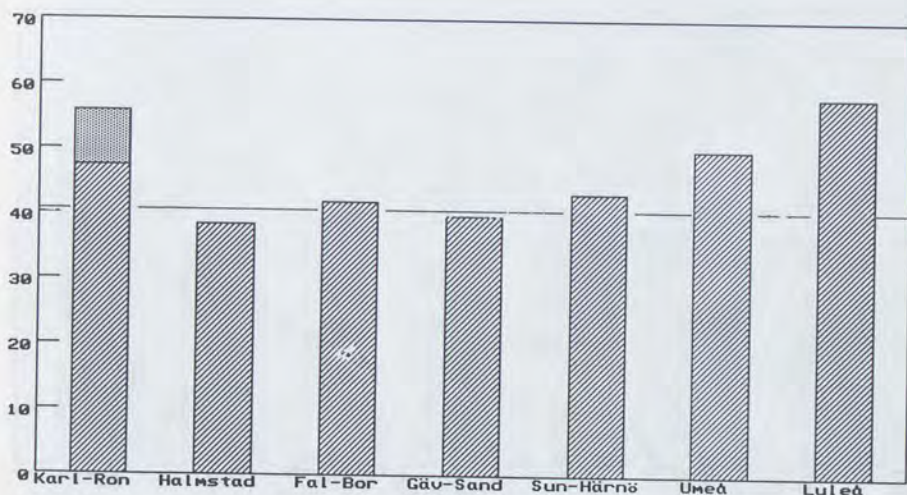
Mellanregionen Gävle–Sandviken samt Falun–Borlänge; i Sydostregionen Karlskrona–Ronneby. För jämförelsens skull tas Halmstad med från gruppen av kommuner som tillhör Övriga landet.

Luleå, med minst befolkning bland de valda kommuner, har hälften av Gävle–Sandvikens befolkning. I övrigt har orterna runt 90 000 invånare, förutom Sundsvall-Härnösand med 120 000 (se tabell 10.2).

Trots relativt stora skillnader i befolkning erhåller alla orterna, utom Halmstad, mellan 4–5 mrd i totalöverföringar (se figur 10.2). Om överföringarna räknas per invånare framträder Umeå, Luleå och Karlskrona–Ronneby som

Tabell 10.2 Kommunbefolkning i de sju stödjepunkterna. (Uppgiften avser befolkning 1985.)

Luleå	66 557
Umeå	85 108
Sundsvall-Härnösand	120 519
Gävle-Sandviken	128 207
Falun-Borlänge	97 511
Karlskrona-Ronneby	88 775
Halmstad	77 151

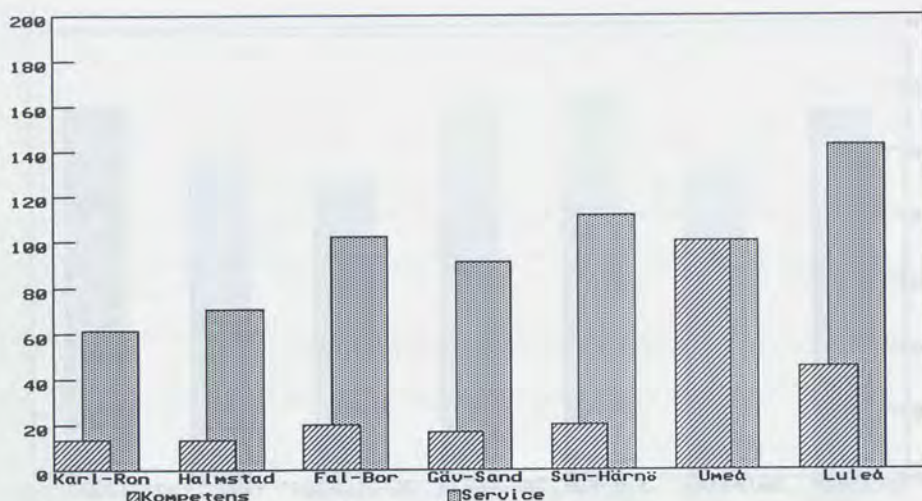
Figur 10.3 De totala överföringarna i kr/invånare. Den horisontella linjen i diagrammet visar riksnedelvärde för kr/invånare. (Den markerade delen av stapeln för Karlskrona-Ronneby utgör varvsstöd.)

de största mottagarna. För Karlskrona-Ronneby spelar varvsstödet en stor roll, utan det hade överföringarna legat strax under Umeås (se figur 10.3). Halmstad och Gävle-Sandviken får minst, även mindre än riksnedelvärde (=40 900) per invånare.

Under många år har Umeå stått i centrum för statliga satsningar för att utveckla orten till ett regionalt betydelsefullt centrum. Umeå brukar också anföras som ett lyckat exempel på en sådan politik. En snabb befolkningsökning tyder bl a på en positiv utveckling. Umeå får också mer överföringar per invånare till alla "samhällen" utom transfereringar, som ju starkt är knutna till framför allt en befolkningsstruktur med många äldre. Av dessa skäl skall de andra orterna studeras med utgångspunkt från Umeå. Det sker på så sätt att överföringarna relateras till Umeås situation. Index 100 visar samma anslagsstorlek som Umeå; över respektive under detta värde på mer eller mindre anslag per invånare än Umeå.

De kanske två viktigaste samhällena från framtidsynpunkt är Servicesamhället och kompetenssamhället (forskning, utbildning och kultur). Framför allt för det senare framgår Umeås särställning (se figur 10.4). Luleå, som ligger på andra plats, får mindre än hälften av Umeå räknat per invånare och de andra orterna ligger på en femtedel eller ännu lägre. I kronor räknat rör

Figur 10.4 Service- och kompetenssamhället. Umeå=100.

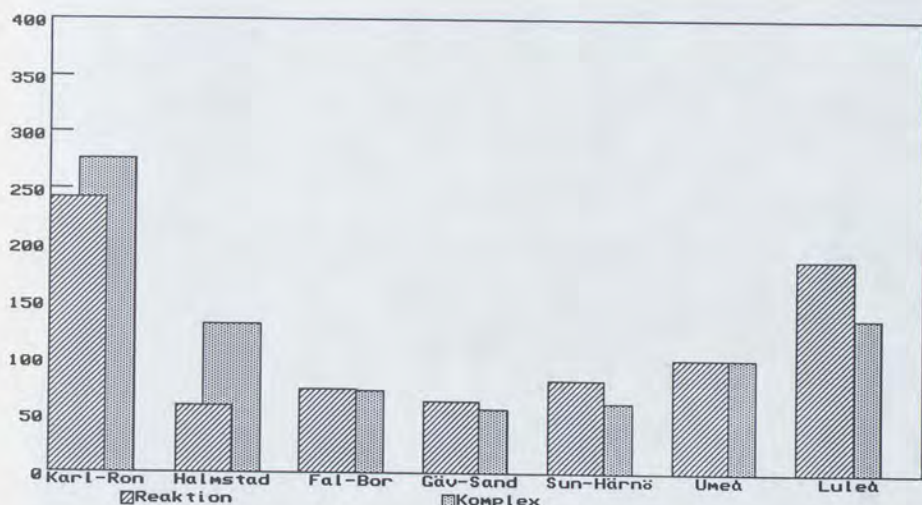
det sig om skillnader mellan knappt 10 000 till drygt 1 000 kr/invånare. Umeå får drygt 40% av anslagen för alla orterna inom detta område.

Servicesamhället visar en jämnare profil. Luleå erhåller här högsta värdet och Umeå hamnar först på fjärde plats. Minst anslag får Karlskrona-Ronneby och Halmstad (se figur 10.4). Luleås topplacering betingas främst av anslagen till områdena statlig förvaltning och drift av infrastruktur, på vilka områden även Sundsvall-Härnösand är starkt. Halmstad och Karlskrona-Ronneby ligger under riksnivåvärdet inom samtliga servicesamhällets delområden utom det mindre området utveckling av arbetsmarknad.

Överföringarna till reaktions- och komplexsamhället visar båda i stort sett samma mönster för orterna i relation till Umeå, men av olika skäl (se figur 10.5). Reaktionspengar går till Karlskrona och Luleå (varvs- och stålindustri). Luleå får sexfald mer än Umeå av regionalpolitiskt stöd och ännu mer jämfört med de andra städerna.

Komplexsamhällets profil skapas av försvarsverksamhet. Det är dock mindre utpräglat för Umeå, som får mer i överföringar per invånare till bostads- & energisektor. Försvarets stora betydelse framträder klarast för Karlskrona-Ronneby, Halmstad och Luleå (se figur 10.5).

Sammfattningsvis har genomgången av de sju städerna visat på att de är mycket olika i sina profiler vad gäller statliga överföringar.

Figur 10.5 Reaktions- och komplexsamhället. Umeå=100.

Umeå intar en särställning genom tyngdpunkten på framför allt forsknings- och utbildningsanslag, men även till servicesamhället. Nära hälften av överföringarna går till dessa områden.

Nära en tredjedel av överföringarna till Luleå faller inom servicesamhällets område. I likhet med Karlskrona–Ronneby får staden stora överföringar till reaktions- och komplexsamhället. Den stora skillnaden mellan dessa städer är att Luleå får regionalpolitiska anslag, som dels är mera stadigvarande, dels mer framtidsinriktade än det tillfälliga varvsstödet till Karlskrona–Ronneby.

De andra städerna bärs upp av anslagen till servicesamhället, dock inte i större omfattning än att de ligger kring riksmedelvärdet för totalöverföringar (se figur 10.3). För Halmstads del tillkommer betydande anslag till försvaret, trots det får staden inte oväntat minst i totala överföringar per invånare av de sju här studerade städerna.

Bilden av anslagsfördelningen tyder på att det är lång väg att gå innan stadsparen Karlskrona–Ronneby, Falun–Borlänge, Gävle–Sandviken och Sundsvall–Härnösand når likhet med Umeås överföringar i storlek och profil. Sannolikt utgör värden i närheten av Umeås ett "måste" för att dessa orter skall kunna utvecklas till centra för regional utveckling och därmed få en stor regionalpolitisk betydelse.

IV ANALYS AV ANSLAGENS INRIKTNING OCH MOTTAGARE

Kapitel 11 REGIONER OCH ANSLAGENS INRIKTNING MOT DAGENS ELLER MORGONDAGENS ARBETSMARKNAD

I inledningskapitlet definierades fyra olika typer av politik med utgångspunkt från regionalpolitiskt perspektiv. Indelningen hänförde sig till att geografin behandlas på skilda sätt inom olika politikområden. De fyra typerna av politik är

- regionalpolitik
- sekundär regionalpolitik
- program med regionalpolitisk betydelse
- program med regional betydelse eller övrig politik

Den första gruppen omfattar regionalpolitisk motiverade program. Huvudsakligen återfinns dessa program under anslaget regional utveckling på industridepartementets huvudtitel (numera arbetsmarkandsdepartementet). Till detta brukar läggas ytterligare program, nämligen transportstödet till Norrland och Gotland, regionalt prisstöd till jordbruket i norra Sverige samt vissa skogsvårdspolitiska åtgärder. I den här undersökningen kallas dessa program reaktion mot geografisk obalans och ingår som en del i reaktions-samhället (se kap 7 och bilaga 1).

Tabell 11.1. Klassificering av politiska program efter tänkt effekt i tiden och efter regionalpolitisk indelning

Programgrupp	Inriktning mot:	
	Dagens arbetsmarknad	Morgondagens arbetsmarknad
Regionalpolitik		
Sekundär reg.pol		
Reg.politisk betydelse		
Övrig politik		

Den andra gruppen, sekundär regionalpolitik, omfattar program där regionalpolitiska motiv är inbyggda i de politiska programmens mål. Dessa motiv är dock sekundära, medan prioriteringar med hänsyn till programspecifika mål är primära.

Den tredje gruppen, program med regionalpolitisk betydelse, avser program som inte har regionalpolitiska motiv utan enbart programspecifika mål. Emellertid varierar programmens geografiska utfall i sådan omfattning att det faktiskt blir frågan om geografiska prioriteringar. Dessa kan bero på sysselsättning, befolkningskoncentration, prestation av viss service etc. Vissa områden erhåller stora överföringar inom ett program men lite från ett annat. I andra områden är förhållandena annorlunda. Variationen i det geografiska utfallet innebär att regioners utvecklingsbetingelser stöds av olika politiska program. Det geografiska utfallet kan vara dels i överensstämmelse med, dels gå i annan riktning än regionalpolitiska intentioner.

Sekundär regionalpolitik och politik med regionalpolitisk betydelse motsvarar det som i andra sammanhang kallas regionalpolitisk anpassning i sektorpolitiken.

Vad gäller den fjärde gruppen, övrig politik, har de olika programmen inga regionalpolitiska intentioner. Dessutom är det geografiska utfallet av politiken sådant att det inte förekommer några skillnader mellan olika regioner. Som framgår av kapitel 3 uppvisar summan av anslagen i Transfererings-samhället dessa egenskaper.

Resursöverföringarna kan även indelas efter politikens tänkta effekt i tiden. Vissa politiska program har som tänkt effekt att rätta till problem i dagens samhälle. Andra har som tänkt effekt att ge förutsättningar för morgondagens samhälle. I andra sammanhang har vi kallat detta för program inriktade mot "dagens arbetsmarknad" eller "morgondagens arbetsmarknad" (jmf Ds I 1987:6).

När man kombinerar den innehållsmässiga och tidsmässiga indelningen av politiska program erhålls en egenskapsrymd (se tabell 11.1).

I rapporten har resursöverföringar analyserats med avseende på anslag och samhällen. Tidigare har också sammansättningen av anslagen för olika regioner behandlats. I detta avsnitt analyseras först anslagens fördelning med avseende på dess effekt i tiden och dess "regionalpolitiska" klassificering, dvs anslagen skall placeras in i matrisen i tabell 11.1. Därefter studeras fördelningen över regioner. Därmed besvaras frågan i vilken utsträckning resursöverföringarna till en viss region är inriktade mot morgondagens eller dagens arbetsmarknad.

Anslag tillhörande transfereringssamhället har klassificerats som övrig politik (jmf kap 3.). Den tänkta effekten i tiden avser dagens arbetsmarknad. Det gäller huvudsakligen att ge människor i samhället goda levnadsvillkor, t ex när de inte har möjlighet att arbeta vid sjukdom eller yrkesskada. Det gäller också levnadsvillkoren efter arbetslivet som pensioner och ATP. Därmed berörs indirekt många andra delar av samhället genom att individers köpkraft tryggas genom transfereringar. I mycket liten utsträckning berörs däremot direkt villkoren för näringslivet och olika förutsättningar för morgondagens arbetsmarknad. Det är endast subventioner av läkemedel och delar av prisstödet till jordbruket som är inriktade på företagen. I förhållande till transfereringarnas storlek är det fråga om några få procent av anslagen.

Anslagen till bostäder och energi inom komplexsamhället har också klassificerats som övrig politik (jmf kap 5). Fördelningen över regioner är relativt sett jämn, vilket varit det avgörande kriteriet i detta sammanhang. Emellertid är det svårt att finna en klassificering med avseende på dagens eller morgondagens arbetsmarknad. Bostäder är investeringar och har därmed en långsiktig effekt i tiden. Bostadsstrukturens roll i regionalpolitiken har varit stor under slutet av 1960-talet och är inte oväsentlig i dagens situation med bostadsbrist på många orter. Karaktären av investeringar är tydlig i bostadsbyggandet, vilket innebär en lång tidshorisont. Samtidigt innebär bostadsbyggandet sysselsättning på dagens arbetsmarknad. Bostadsbyggandet har under en följd av år styrts av den aktuella efterfrågan på bostäder och av kommunala beslutsaktörers uppfattning av bostadsmarknadens kortsiktiga utveckling (se t ex B Johannesson; Kommunal Bostadspolitik. 1989). En del av överföringarna inom bostadsområdet avser energibesparande åtgärder varför bostad och energi bör studeras samtidigt. Utan att underskatta bostadsinvesteringarnas betydelse för regional utveckling har vi med hänsyn till de kortsiktiga sysselsättningseffekterna av bostadsbyggandet valt att klassificera bostad och energi som en politik för dagens arbetsmarknad.

Anslagen under Omsorg inom servicesamhället består till stora delar av överföringar till kommuner och landsting för verksamheter inom socialtjänst och sjukvård. Det är fråga om viktiga delar av välfärdssamhället, där lokaliseringen av anläggningarna t ex sjukhusen är av regionalpolitisk betydelse. Det geografiska utfallet påvisar vissa variationer över regionerna. Det är fråga om program med regionalpolitisk betydelse. När det gäller inriktning är det fråga om en politik för dagens arbetsmarknad.

Reaktion på individens problem är program inriktade på att lösa dagens problem, framför allt arbetslöshet. Det är fråga om sekundär regionalpolitik.

Vad gäller förvaltning har statsmakterna i olika beslut hävdad den regionalpolitiska betydelsen vid lokalisering av statliga myndigheter. Förvaltningens lokalisering har i den här studien visat sig vara en viktig faktor för att förklara skillnader i resursöverföringar mellan regioner och kommuner. Särskilt betydelsefullt har det visat sig vara i Inlandet och Städer (jmf kap 4.). Förvaltningens verksamhet har ett mycket varierande innehåll. Det gäller länsförvaltningar med planeringsuppgifter men också arbetsförmedlingar, domstolar, skattemyndigheter, polis med mer kortsiktiga uppgifter. Det är svårt att bestämma vilken inriktning dessa program har med avseende på effekt i tiden. Det finns både kortsiktiga och långsiktiga effekter. Med tanke på denna svårighet har en mellanklass tillskapats. I mellanklassen är programmens tänkta effekt i tiden inriktade såväl på dagens som på morgondagens arbetsmarknad.

Program som reaktion på företags och kommuners problem behandlas på samma sätt. Anslagen är exempel på sekundär regionalpolitik, dvs det finns regionalpolitiska intentioner och sysselsättningen är oftast en viktig indikator i problembilden. Programmen inriktar sig på att lösa akuta problem i företag, t ex stödet till varvsindustrin. Samtidigt förekommer det emellertid intentioner, som syftar mot en effektivare företagsstruktur i framtiden. Exempel på sådana program är stöden till stålindustrin. På motsvarande sätt har skatteutjämningsbidragen till kommuner och landsting både kortsiktiga och långsiktiga effekter. Anslagen placeras därför in i den tillskapade mellanklassen.

I samband med genomgången av Komplexsamhället (se kapitel 5) talade vi om den dolda regionalpolitiken i försvarspolitik. Lokalisering av regementen och det geografiska utfallet av försvarets materielanskaffning har uppenbarligen regionalpolitisk betydelse. Lokalisering av fredsförband påverkar främst dagens arbetsmarknad medan materielanskaffningen har effekter på morgondagens arbetsmarknad. Inte minst borde uppbyggnaden av teknisk kompetens i samband med utveckling av moderna vapensystem

kunna ses som en fråga för morgondagens arbetsmarknad. Försvar placeras därför in i den tillskapade mellanklassen.

I 1980-talets regionalpolitiska diskussion har teknisk kompetens varit ett centralt inslag. FoU-verksamhet och spridning av FoU-verksamhet har varit viktiga frågor i näringslivets förnyelse. FoU-politik ses som en viktig beståndsdel i de åtgärder som skall påverka utvecklingen mot ett s.k. informationssamhälle. Forskningens och utbildningens lokalisering uppfattas som instrument i uppbyggnaden av en stabil och fungerande regional struktur. När det gäller dessa anslag är det fråga om sekundär regionalpolitik med inriktning på morgondagens arbetsmarknad.

Kultur bedöms vara en viktig faktor i näringslivets lokaliseringsbeslut. Dessutom kan kulturutbud ge möjligheter till att rekrytera och bibehålla kvalificerad personal såväl i näringsliv som i förvaltning. Kulturen har därmed en indirekt påverkan på den regionala utvecklingen.

Infrastruktur har en liknande indirekt påverkan. I detta sammanhang gäller det driften av de olika kommunikationssystemen i landet. Kultur och infrastruktur har klassificerats som sekundär regionalpolitik inriktad på morgondagens arbetsmarknad.

Anslagen företags- och arbetsmarknadsutveckling har också förts till denna grupp. När det gäller dessa program är det fråga om åtgärder som skall förbättra företagets konkurrensmöjligheter respektive individens möjligheter att få mer kvalificerade arbeten genom utbildning.

Regionalpolitiken syftar till att lösa långsiktigt, strukturella problem. Dess långsiktiga karaktär har alltid betonats, men blivit allt tydligare genom det ökade inslaget av kompetensutveckling och teknikspridning. Regionalpolitiken klassificeras i linje härmed som en politik för morgondagens arbetsmarknad.

Den förda diskussionen sammanfattas i tabell 11.2.

I fortsättningen av detta kapitel studeras resursöverföringarnas fördelning på regioner enligt uppdelningen i tabell 11.2. Beräkningen bygger på den procentuella fördelningen av "regionens budget" (jmf tabell 8.1.) för respektive anslagsgrupp. I detta avsnitt innefattar regionindelningen en uppdelning på städer och kommuner i Inlandet, Mellanregionen och Sydostregionen. Utöver dessa finns, som tidigare Huvudstadsregionen, Göteborg/Malmö-regionen, Städer och Övriga landet. Analysen visar regioners (relativa) beroende av en viss grupp anslag.

Tabell 11.2. Anslag efter regionalpolitisk indelning och tänkt effekt i tiden

Programgrupp-	Inriktning mot Dagens arbetsmarknad		Morgondagens arbetsmarknad
Regionalpolitik			regionalpolitik
Sekundär reg.pol	individer	kommuner	forskning utbildning kultur
		företag	företagsutveckl. arbetsm.utveckl infrastruktur
Reg.pol betydelse	omsorg	förvaltning försvar	
Övrig politik	bostad/ener. transferer.		

Transfereringar utgör det största delområdet av samtliga. Vissa regioner är starkt beroende av transfereringar (och bostad & energi). Gränsen för beroende av transfereringar och bostad/energi har satts till mer än 50% av överföringarna till regionen.

När det gäller anslagsgruppen omsorg och reaktion på problem hos individer varierar anslagsgruppen andel förhållandevis lite mellan regionerna. I detta fall har stor andel av resursöverföringar definierats till 9% av "regionens budget".

Mellanregionens städer, Mellanregionens kommuner och Sydostregionens kommuner är mycket beroende av de politiska programmen inriktade på dagens arbetsmarknad. Mycket stora andelar av resursöverföringar till dessa regioner återfinns här. Detta förhållande gäller även Övriga landet. I materialet återspeglas regionernas åldersstruktur, men även insatser inom arbetsmarknadspolitikens område. I mindre grad påverkas resultatet av delanslaget omsorg. Det kan på marginalen bidra till Göteborg/Malmöregionens placering (jmf kapitel 4)

Vad gäller de anslagsgrupper där den tänkta effekten i tiden är såväl kort- som långsiktig, framgår de regioner som har höga andelar av tabell 11.4. I detta fall har höga andelar definierats till 10% och mer av "regionens budget" vad gäller reaktion mot kommuners resp företags problem. För förvaltning och försvar är motsvarande värde 19% och högre.

Tabell 11.3. Dagens arbetsmarknad och regioner med höga andelar. (Procent av regionens budget).

Anslagsgrupp:		Transfereringar/Bostad & Energi	
Individer/Omsorg			
Göteborg/Malmö	(9)	Sydostregionens kom.	(64)
Mellanregionens städ	(9)	Övriga kommuner	(59)
Mellanregionens kom.	(9)	Mellanregionens kom.	(59)
Sydostregionens kom.	(9)	Mellanregionens städer	(52)
Inlandets städer	(9)		

Tidigare i rapporten har städernas roll som knutpunkter för olika anslag framhävts bl.a. vad gäller försvar och förvaltning. Inlandets städer, Sydostregionens städer och Städer är i stor utsträckning beroende av resursöverföringar inom försvars- och förvaltningsområdet. Det gäller till viss del också Huvudstadsregionen. Även med denna något annorlunda beräkningsgrund framträder bilden av städernas starka beroende av förvaltning och försvar.

Vad gäller reaktion mot kommuners och företags problem slår stödet till varven igenom i vårt material. Det gäller såväl Göteborg/Malmö-regionen som Sydostregionens städer. För Inlandets och Sydostregionens kommuner är det fråga om skatteutjämningsbidragen till kommuner och landsting.

Programmen inriktade mot morgondagens arbetsmarknad innefattar regionalpolitiken. Andelsmässigt utgör den en mycket liten del av "regionens budget" och det är endast i Inlandet, för både städer och kommuner, som regionalpolitiken kommer över 1% av resursöverföringen. Regionalpolitiken uppgår i dessa två områden till 4 resp 5% av "regionens budget". För Städer, Mellanregionens kommuner och Övriga kommuner är andelen ca 1%.

Morgondagens arbetsmarknad skapas även av anslagsgruppen forskning-utbildning-kultur (Kompetenssamhället) och infrastruktur-företagsutveck-

Tabell 11.4 Mellangruppen och regioner med höga andelar. (Procent av regionens budget.)

Anslagsgrupp:		Förvaltning/Försvar	
Kommuner/Företag			
Sydostregionen städer	(14)	Inlandets städer	(28)
Inlandets kommuner	(11)	Sydostregionen städer	(22)
Sydostregionen kommuner	(10)	Städer	(21)
Göteborg/Malmö	(10)	Huvudstadsregionen	(19)

Tabell 11.5 Program för morgondagens arbetsmarknad och regioner med höga andelar. (Procent av regionens budget.)

Anslagsgrupper:			
forskning/utbildning och kultur		företags-/arbetsm.utveckling och infrastrukturdrift	
Huvudstadsregionen	(9)	Huvudstadsregionen	(16)
Göteborg/Malmö	(8)	Inlandets städer	(16)
Städer	(6)	Inlandet kommuner	(15)
Mellanregionen städer	(5)	Mellanregionen städer	(15)

ling-arbetsmarknad (utbudspåverkande medel). De regioner som är "beroende" av dessa anslagsgrupper redovisas i tabell 11.5. För forskning etc är gränsen satt till minst 5% av "regionbudgeten" och för infrastruktur minst 15%.

På forskningens, utbildningens och kulturens område återfinns en rangordning där stora kommuner, städer, dominerar. Det är på detta område som storstädernas och framför allt Huvudstadsregionens särprägel markeras.

När det gäller infrastruktur återfinns inte detta "stadsmönster". Huvudstadsregionen har högst andel och är därmed infrastrukturberoende, men det gäller även Inlandets städer och kommuner. I viss utsträckning gäller samma för Mellanregionens städer. Materialet måste tolkas som att regionalpolitisk anpassning råder inom anslagsgruppen infrastruktur, företagsutveckling och arbetsmarknad.

Resursöverföringarnas inriktning mot morgondagens arbetsmarknad har sammanfattats genom att de tre anslagsgrupperna förts samman. På så sätt

Tabell 11.6 Andel av "regionbudget" inriktad på morgondagens arbetsmarknad

Huvudstadsregionen	25	(0)
Inlandet städer	23	(4)
Inlandet kommuner	23	(5)
Göteborg/Malmö	20	(0)
Mellanregionen städer	20	(0)
Städer	19	(1)
Sydostregionen städer	15	(0)
Övriga kommuner	14	(1)
Mellanregionen kommuner	14	(1)
Sydostregionen kommuner	12	(0)

erhålls den andel av "regionbudgeten" som är framtidsinriktad. I tabellen 11.6 anges regionalpolitikens andel inom parentes.

Analysen av "regionbudgetens" sammansättning visar på betydelsefulla skillnader. Vissa regioner är beroende av anslagsgrupper inriktade mot dagens arbetsmarknad, framför allt transfereringar. Några regioner, som Inlandets, Sydostregionens och Övriga städer är beroende av förvaltning och försvar. Den regionalpolitiska anpassningen av infrastrukturen och regionalpolitiken innebär att andelen av de program som är inriktade på morgondagens arbetsmarknad är hög för Inlandets städer och kommuner. Tar man enbart hänsyn till forskning, utbildning och kultur framträder ett tydligt storstadsmönster som följer stadsområdenas befolkningsstorlek.

Kapitel 12.

RESURSÖVERFÖRINGAR OCH MOTTAGARE

I detta kapitel studeras resursöverföringarna utfall med avseende på mottagare. Kommun är t ex mottagare av statsbidrag för barnomsorgen och skatteutjämningsbidrag. Företag är mottagare av olika former av stöd, individerna av sjukpenning etc. Vår indelning av mottagare och exempel på anslag redovisas i figur 12.1.

I denna studie har mottagare definierats som mottagare i första ledet. Vad gäller statsbidrag innebär det att "producenten" av service eller den som är ansvarig gentemot staten för resursernas användning är mottagare. I program, där det förekommer överföring i flera led t ex regionala projektmedel, har resursöverföringen följts till den ansvarige mottagaren. Det innebär att enskilda projekt har studerats t ex stöd till "fiskeprodukter" i Gislaved/Gnosjö, Riksteaterns föreställningar kartlagts per kommun osv. Det är på detta område som länsstyrelserna varit en viktig länk i datainsamlingen. Av figur 12.1. framgår att driften av statlig verksamhet uppfattas som en resursöverföring från stat till stat. Följande redovisning bygger på samma teknik som tidigare användes vid beskrivningen av de fem samhällena.

12.1 Individer som mottagare

I absoluta tal är det fråga om 136 mrd kr i överföringar till individer, vilket motsvarar ca 16 200 kr/invånare. Kring detta medelvärde är det ganska stora variationer. I Staffanstorps är värdet knappt 10 000, medan motsvarande värde i Övertorneå är knappt 23 000 kr/invånare. Uttryckt i indexvärden visar det sig emellertid att det inte finns några kommuner i den högsta eller den lägsta klassen, vilket tyder på att spridningen mellan kommunerna är relativt liten (se figur 12.2, bilaga 2).

Kommuner med låga värden är förortskommuner, som Sollentuna, Häryda och Svedala. Vidare återfinns ett antal kommuner i västra Småland och i Skaraborgs län i den här gruppen. Dessa kommuner kännetecknas av att småföretag utgör en stor andel av kommunens näringsliv. Exempel är Gislaved, Gnosjö, Tibro och Götene. Umeå är den enda kommun i Norrland som har lägre värden (dvs under indexvärdet 90). En mycket stor del av kommunerna, ca 160, återfinns i mellanklassen. Eftersom en stor del av

Mottagare	Anslag (exempel)
Individer	KAS
Företag	varvstöd
Kommun	skatteutjämningsbidrag
Stat	anställda vid högskolan
Organisationer	räntebidrag

Figur 12.1. Mottagare och anslag

överföringar till individer utgörs av transfereringar är det ett utfall, som ligger i linje med den jämna fördelningen av transfereringssamhället (jmf kapitel 3).

Utfallet för individer som anslagsmottagare, har därmed stora likheter med det geografiska utfallet för transfereringssamhället. Det rör sig delvis om samma anslag, som folkpensioner, sjukförsäkring, läkemedelssubventioner, barnbidrag. Inom anslagsområdet är det också fråga om vissa åtgärder inom arbetsmarknads- och utbildningspolitiken t ex studiebidrag. Emellertid slår kommuners åldersstruktur igenom i materialet. På så vis förekommer i viss mån en "regionalpolitisk anpassning", en anpassning som förklaras av kommuners skiftande befolkningssammansättning.

I absoluta tal är det fråga om avsevärda belopp. Individer i storstäderna mottar de största summorna: Stockholm 13, Göteborg 8 och Malmö 4.3 mrd kr. Absolutvärdena för kommuner kring riksmedelvärdet varierar från 1,7 mrd kr (Helsingborg), till 0.130 i Laxå och Osby. De lägsta absolutvärdena erhålls naturligen i små förortskommuner som Mullsjö (0.085) och Vaxholm (0.095).

Variationerna mellan de regionalpolitiska regionerna är obetydliga och påverkas inte heller då man tar hänsyn till uppdelning av regionerna i "städer" och kommuner. Den enda grupp som klart avviker från riksmedelvärdet är Inlandets kommuner. Värdet på resursöverföringar till individer är här 19 500 kr/invånare. Övriga regioner återfinns i närheten av riksmedelvärdet. Den högsta avvikelserna uppvisar Mellanregionen med ca 1 500 kr/invånare över medelvärdet.

12.2. Företag som mottagare

Resursöverföringarna till företag uppgår till ca 26 mrd kr. I genomsnitt rör det sig om 3 100 kr/invånare. Variationen mellan kommuner är mycket stor.

Huddinge erhåller 60 jämfört med Arboga (försvar!) 60 000 kr/invånare. I den högsta indexklassen återfinns varvskommuner som Uddevalla, Malmö, Göteborg och Karlskrona, orter med försvarsindustri som Linköping, Karlskoga, Mölndal, Lidingö och Örnköldsvik och orter inom det regionalpolitiska stödområdet som Gällivare, Dorotea, Storuman och Pajala. I den högsta klassen ingår 35 kommuner och för 25 av dem är överföring per invånare mellan 5 000 och 10 000 kr.

Det stora antalet kommuner, 124, återfinns i den lägsta gruppen med ett indexvärde under 40, vilket motsvarar 1 200 kr/invånare. Åtvidaberg, Ljungby, Landskrona, Västerås, Skinnskatteberg och Lilla Edet är valda exempel på kommuner i den lägsta indexklassen.

I den lägre klassen (index 40–89) återfinns ca 80 kommuner. Inom gruppen varierar värdet från Arvikas 2 700 kr/invånare till 1 300 i Hällefors. I gruppen finns flera av kommunerna i Mellanregionen som Borlänge, Avesta, Ljusnarsberg och Munkfors. Samma förhållande gäller flera kommuner i Sydostregionen, som Hultsfred, Högsby, Emmaboda, Kalmar och Ronneby. De två resterande indexgrupperna (markerade med gul och brun färg i figur 12.3, se bilaga 2) omfattar få kommuner.

I absoluta tal innebär Piteås överföring på 3 100 kr/invånare (= riksmedelvärdet) totalt 120 miljoner kr. I absoluta tal har Göteborg det högsta värdet med 3,2 mrd kr. Enligt den använda beräkningsmetoden överförs nära 3 mrd kr till Linköping. I Malmö, Uddevalla, Stockholm och Karlskrona mottar företagen i resp kommun mer än 1 mrd kronor. För kommunerna med låga värden rör det sig om någon eller några miljoner kronor i överföring till företagen. Upplands-Bro, 1,3 miljoner kr, Kungsör, 2,4, Ockelbo, 4,3, och Norberg, 6,6, är exempel på sådana kommuner.

Företagen mottar resurser på olika sätt från staten. Ett viktigt program är det regionalpolitiska stödet med dess indelning i stödområde. Denna indelning har uppenbarligen en styrande effekt på resursöverföringen (jmf fig 12.3.). Denna effekt framträder tydligast vad gäller stödområde A. Undantag finns inom stödområdet och längs Norrlandskusten, där dock Umeå inte ingår i stödområdet. Dessutom visar materialet på att företagen i Västernorrlands län, med undantag för Örnköldsvik, mottar resurser i mindre omfattning. Värdena för kommunerna i detta län återfinns i den lägre – och den lägsta klassen.

Det finns emellertid andra program än det regionalpolitiska stödet som påverkar bilden. Det är fråga om branschstöd, t ex för TEKNO-industrin, stöden till företagen inom utvecklingsfondens verksamhet och STU:s företagsstöd till industriell och teknisk FoU, stödet till stål- och varvsindustri.

Ytterligare ett politikområde är av stor betydelse, nämligen försvarsindustrin. Linköping, Trollhättan, Arboga, Karlskoga och Örensköldsvik återfinns som tidigare redovisats i den högsta indexklassen. För Östhammar i Uppsala län är det fråga om ersättning till Forsmark AB för försenat igångsättnings-tillstånd av kärnkraftsanläggningen.

Resursöverföringar till företagen visar en bild av förhållandevis god överensstämmelse med regionalpolitikens geografiska prioriteringar enligt stöd-områdesindelningen. Det gäller framför allt prioriteringen av stödområde A. Däremot framträder inte andra regionalpolitiskt prioriterade områden i materialet. Vare sig Mellanregionen eller Sydostregionen noteras för några systematiskt högre värden.

12.3 Kommunen som mottagare

Kommunerna och landsting är stora mottagare av statliga resursöverföringar. I den här undersökningen rör det sig om ca 71 mrd kr, vilket motsvarar ett riksnormvärde på ca 8 400 kr/invånare. Statsbidragen till kommuner och landsting är de stora programmen inom området. Därutöver förekommer mindre anslag för turism, regionalpolitik etc. I undersökningen har överföringar till landstingen fördelats per kommun i landstingsområdet i relation till antalet landstingsanställda i kommunen.

Vad som huvudsakligen återspeglas i figur 12.4 (se bilaga 2) är det sammanlagda resultatet av de specialdestinerade stats- och skatteutjämningsbidragen så som bilden såg ut 1986. Skillnaden kommunerna emellan är förhållandevis liten och indexberäkningen resulterar i att kommunerna återfinns endast i de tre mellanklasserna. Emellertid förekommer en tydlig regionalpolitisk anpassning i den meningen att kommunerna i stödområdet i allmänhet återfinns i den högre indexklassen. Det finns en viss tendens till regionalpolitisk anpassning i Sydostregionen. Någon sådan anpassning för Mellanregionens del kan man emellertid inte finna. Det kan noteras att någon skillnad mellan "städer" och kommuner inte finns i materialet. Reformeringen av skatteutjämningsbidragen som träder i kraft 1989 har i viss utsträckning förstärkt den regionalpolitiska profilen på överföringen till kommunerna.

Partille, som erhåller 5 630 kr/invånare intar den sista platsen om kommunerna rangordnas från högsta till lägsta värde. I andra delen av rangskalan återfinns Pajala med 13 370 kr/invånare. Övriga kommuner i den högre gruppen har värden som varierar från ca 9 400, Norsjö, till 13 000 kr/invånare i Åsele.

Kommuner som ligger nära medelvärdet är Upplands-Väsby, Jönköping, Ljungby, Alingsås, Vansbro och Ömsköldsvik.

I den lägre gruppen ingår kommuner i Huvudstadsregionen, västra och sydvästra Sverige. Surahammar, 7 300 kr/invånare, Trelleborg 7 000 och Värmdö 6 500 är exempel på kommuner i denna indexklass.

I absoluta tal blir variationerna naturligen mer omfattande. Om man studerar kommuner kring riksmedelvärdet (8 450 kr/invånare) är skillnaden mellan Jönköping 900 millioner kr och Vansbro 67 betydande. För en stor kommun som Skellefteå rör sig överföringen om 750 millioner kr. Det är ungefär samma absolutbelopp som för Västerås. För en mellanstor kommun som Ljungby uppgår överföringens storlek till ca 230 millioner kr. Den svenska mediankommunen med ca 17 000 invånare kan exemplifieras av Hallsberg, där överföringen är ca 145 millioner kr. Stenungsund är ett annat exempel på en mediankommun och i det fallet är överföringens storlek 120 millioner kr. Ett sista exempel gäller den lilla kommunen. Det är då fråga om kommuner med mindre än 10 000 invånare. Perstorp erhåller ca 45 millioner kr, Älvkarleby 60, Robertsfors 73 och Arvidsjaur 87. Som framgått är befolkningsstorleken betydelsefull för absolutbeloppets värde. Därför ligger Stockholm, Göteborg och Malmö överst om man rangordnar kommunerna efter absolutbeloppets storlek. I övrigt är det endast Uppsala och Örebro som mottar mer än 1 mrd kr.

12.4 Staten som mottagare

Totalt sett uppgår överföringen till staten till 94 mrd kronor. Staten som mottagare avser stora delar av det som tidigare kallats servicesamhället, där framför allt förvaltning och infrastruktur utgör viktiga delområden. Emellertid är staten mottagare av överföringar till andra ändamål. De gäller forskning, kultur och försvar. Ur regionalpolitisk synvinkel är det fråga om statliga åtaganden som dels ger upphov till sysselsättning på dagens arbetsmarknad dels till sin karaktär utgör infrastruktur dvs förutsättningar för morgondagens arbetsmarknad. Statens åtaganden är långsiktiga vilket också är betydelsefullt för den regionala utvecklingen. Sammantaget är det fråga om instrument med långsiktig verkan på den regionala utvecklingen. Det är ett instrument där staten har osedvanligt goda möjligheter att styra verksamheternas lokalisering, inriktning och omfattning.

Statens resursöverföringar till statlig verksamhet varierar kraftigt. Den kommun som kommer längst ned på en rangordning är Hammarö med en överföring på drygt 1000 kr/invånare, medan Solna är den kommun som

återfinns överst i rangordningen med drygt 54 000. Riksmedelvärdet för den statliga verksamheten är ca 11 190 kr/invånare (se figur 12.5, bilaga 2).

Vänersborg är en kommun som ligger på riksmedelvärdet. Den statliga verksamheten är koncentrerad till ett mindre antal orter. Det återspeglar sig i materialet på så sätt att endast 23 kommuner återfinns i den högsta klassen. Det är fråga om "försvarskommuner" som Karlsborg 42 000 kr/invånare, Sollefteå 21 000 och Eksjö 19 000. Det är också fråga om universitetsorter som Umeå och Lund, ca 21 000 kr/invånare vardera och Uppsala med ca 20 000. I gruppen finns också ett antal järnvägsknutpunkter som Ånge 24 000 kr/invånare, Vännäs 20 000 och Hallsberg 18 000. I gruppen finns också olika förvaltningscentra. Det gäller den nationella förvaltningen som är koncentrerad till Solna, 54 000 kr/invånare och Stockholm 25 000. Det gäller också den regionala förvaltningen, tydligast exemplifierad av Härnösand där överföringen uppgår till ca 22 000 kr/invånare. Emellertid är Härnösand också ett exempel på en kommun till vilken staten överför resurser för flera ändamål. Förutom den regionala förvaltningen avser överföringarna högskola och i viss utsträckning utbildning. I den högsta gruppen finns flera "städer" av motsvarande karaktär, där Luleå och Östersund med ca 26 000 vardera och Karlstad med ca 19 000 kr/invånare får utgåra exempel.

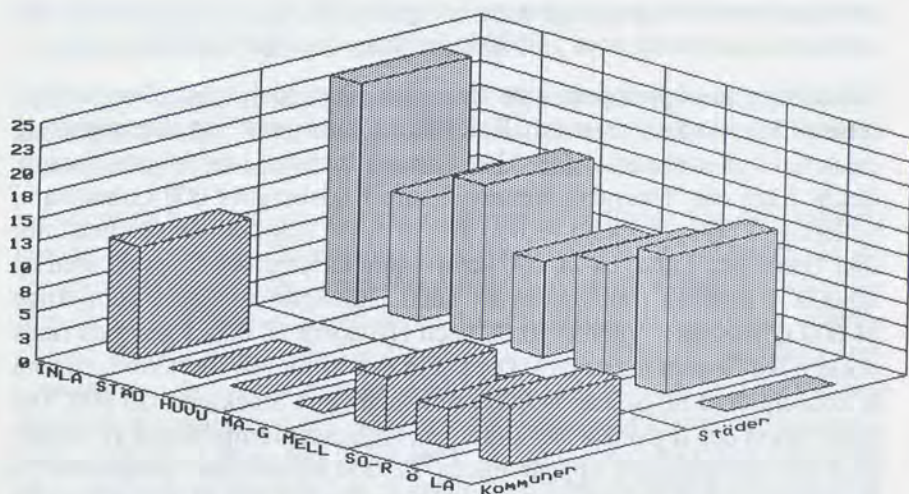
I den högre gruppen, där 33 kommuner ingår, återfinns såväl högskole-, försvars- som förvaltningskommuner. Men även kommuner där anslag till flera ändamål kombineras är vanligen förekommande. I gruppen återfinns Karlskrona, Linköping, Kiruna, Klippan, Örebro, Borlänge och Åsele.

Det stora antalet kommuner finns i den lägre och den lägsta gruppen. I den lägre gruppen varierar resursöverföringens storlek från ca 9 700 kr/invånare i Jönköping, över 6 600 i Kramfors till 4 800 i Ludvika. I den lägsta gruppen är det fråga om värden under 4 500 kr/invånare.

I absoluta tal utgör överföringen till Stockholm det största värdet uppgående till 16,5 mrd kr. De två övriga storstäderna mottar mycket mindre resurser än Stockholm. För Göteborgs och Malmös del rör det sig om 6 respektive 3 mrd kr. Därutöver är det 17 kommuner till vilka statens överföringar till staten uppgår till mer än 1 mrd kronor.

När det gäller en liten kommun kan den exemplifieras av Tanum, där överföringen uppgår till 53 millioner kr. Statens verksamhet i en medelstor kommun som Hagfors behöver ca 75 millioner kr. För en större kommun i norra Sverige som Skellefteå är motsvarande belopp 451.

Figur 12.6 Staten som mottagare på regionnivå (kkr/invånare)

I den tidigare framställningen (kap 4) visades på den regionalpolitiska anpassningen av förvaltning och infrastruktur. Någon sådan tendens fanns inte i försvaret (kap 5) eller inom kulturen och forskningen (kap 6). När man väljer att se på den regionalpolitiska anpassningen för de anslag där staten är mottagare belyses i vilken utsträckning statens egen verksamhet är regionalpolitiskt anpassad.

I den regionalpolitiska diskussionen har frågan ofta formulerats som vilka möjligheter det finns till utlokalisering av myndigheter från Stockholmsområdet. Frågan har även under de senaste åren varit aktuell t ex vad gäller lokaliseringen av Boverket och delar av Riksskatteverket. Sett i ett regionalpolitiskt perspektiv är det emellertid en fråga som diskuterats sedan mitten av 1960-talet. Under regionalpolitikens planeringsskede var frågan om uppbyggnaden av ett ortssystem en viktig del av politiken. Ett centralt inslag gällde hur man skulle kunna skapa alternativ till storstaden, framför allt till Stockholm. Utgångspunkten för diskussionen om stortstadsalternativ var att orterna skulle kunna erbjuda en god arbetsmarknad och ett gott service och kulturutbud. För att detta syfte skulle kunna förverkligas valde man att koncentrera insatser för olika ändamål till vissa orter, stortstadsalternativen. Det blev därmed fråga om att förlägga alla typer av statlig verksamhet till en och samma ort. I ett län var det inte sällan residensstaden som var "den naturliga" orten. I området staten som anslagsmottagare framträder därför "det svenska stadslandskapet". Ett landskap som visar på ett utfall som förhållandevis väl stämmer med intentionerna att skapa stortstadsalternativ.

Dessutom framträder konsekvenserna av historiska infrastrukturbeslut. Det gäller besluten om det svenska järnvägsnätets uppbyggnad. Kommuner som Ånge, Vännäs, Hallsberg framträder med höga värden i materialet.

Den regionalpolitiska anpassningen kan också studeras med avseende på regioner.

Det finns en regionalpolitisk anpassning av statens egen verksamhet. Anpassningen består i att staten koncentrerat sina insatser till Inlandets städer, där värdet är 23 300 kr/invånare. Vidare består anpassningen i att kommunerna i Inlandet mottar mer resurser än Övriga kommuner eller kommunerna i Mellanregionen och Sydostregionen. Emellertid framgår det av kartbilden (figur 12.5) att denna anpassning framför allt gäller Inlandskommunerna i Västerbottens och Norrbottens län. Städer, Mellanregionens och Sydostregionens städer återfinns på ungefär samma nivå. Registrerade skillnader beror till stor del på lokaliseringen av försvaret. Statens politik för den egna verksamheten är en "stadspolitik". De regioner som består av kommuner, Övriga landet, Mellanregionens och Sydostregionens kommuner mottar lite överföringar. Så t ex är värdet för Övriga landet 6 530 kr/invånare.

I absoluta tal blir det naturligtvis fråga om att relationerna mellan regionerna förändras. Till Huvudstadsregionen överförs ca 29 mrd kr, till Städer ca 18 mrd kr och Göteborg/Malmö-regionen ca 15 mrd kr. Överföringen till Inlandet uppgår till ca 6 mrd kr, varav ca en tredjedel går till Inlandets städer (Kiruna och Östersund).

12.5 Organisationer som mottagare

För vissa överföringar är organisationer klassificerade som mottagare. Det gäller främst bostadspolitiska åtgärder, som räntebidrag och bidrag till förbättring av boendemiljö. I kapitel 5 redovisades beräkningsgrunder för dessa program, och slutsatsen där var att materialet skulle tolkas med försiktighet. Organisationer är även mottagare för anslag till turism och stödet till ungdoms- och idrottsorganisationer. Storleken på överföringar med organisationer som mottagare uppgår till drygt 16 mrd kr. Riksmedelvärdet uppgår till 2 000 kr/invånare. Upplands-Bro, Tanum, Askersund och Höör är kommuner som ligger på riksmedelvärdet. Sundbyberg, Linköping, Upplands-Väsby, Helsingborg och Stockholm återfinns bland de kommuner som har högst värden, dvs mellan 5 500 och 3 500 kr/invånare. Motsatsen gäller för Salem, Ljusnarsberg, Hagfors och Norberg där värdet är mellan 200 och 370 kr/invånare. Mer än hälften av kommunerna återfinns i de lägre klassen, vilket betyder att överföringarnas storlek varierar mellan 800 och

1 800 kr/invånare. Södertälje, Arvika, Dorotea, Lindesberg, Ludvika och Markaryd är exempel på kommuner i denna klass. Det är få kommuner som återfinns i den högre och den högsta klassen (se figur 12.7, bilaga 2).

Stödet till bostadsbyggandet utgör den ojämförligt största delen av de resurser som har organisationer som mottagare. I figur 12.7. framträder ett mönster, där orter med ett högt bostadsbyggande under 1980-talet framträder i ett i övrigt "grönt" Sverige. Undantag är några kommuner i norra Sverige där stödet till turismen varit omfattande. Utfallet på städerna framträder vid en uppdelning på regioner och städer resp kommuner. Inlandets, Mellanregionens, Sydostregionens städer, Städer, Göteborg/Malmö och Huvudstadsregionen ligger samtliga över 2 000 kr/invånare. De övriga regionerna Övriga landet, Inlandets, Mellanregionens och Sydostregionens kommuner har värden som är betydligt lägre. Det är med andra ord fråga om en överföring riktad mot städerna. I materialet framträder inte någon tydlig regionalpolitisk anpassning.

12.6 Sammanfattning

Den bild som erhålls vid en analys av resursöverföringarna uppdelade efter mottagare är stadslandskapets dominans. Det gäller bostadspolitiken, där organisationer klassificerats som mottagare. Det gäller framför allt i statens politik för den egna verksamheten. I övriga grupper som studerats är stadslandskapet mindre tydligt. Det finns en koncentration till ett fåtal städer när det gäller överföringar till företagen, medan överföringar till kommuner och individer inte har ett sådant mönster.

Den regionalpolitiska anpassningen märks i viss utsträckning i de fall individer, kommuner och stat är mottagare. Anpassningen är än tydligare när företag är mottagare.

V SUMMERING

Regionalpolitikens målsättning har varit att ge alla människor oavsett var de bor tillgång till arbete, service och god miljö. Regionalpolitiken har emellertid inte endast haft fördelningspolitiska syfte. I målsättningen har ingått att främja tillväxten i ekonomin och ta tillvara regioners resurser. Det sistnämnda har förverkligats genom statliga resursöverföringar till infrastruktur, utbildning, forskning m.m.

Inledningsvis hävdade vi att regionalpolitiken endast utgör en liten del av de samlade statliga resursöverföringarna. Vår studie visar att regionalpolitiken omfattar mindre än 1 % av de kartlagda statliga resursöverföringarna. Regionalpolitiken spelar därför totalt sett en marginell roll när det gäller att direkt påverka den regionala utvecklingen. Emellertid är de marginella regionalpolitiska resurserna förhållandevis "fria" att använda till olika ändamål, vilket skiljer regionalpolitiken från den mer bundna sektorspolitiken.

Den regionala utvecklingen påverkas i mycket stor utsträckning av resursöverföringar i andra politikområden. Regionalpolitiken har emellertid indirekt påverkat dessa politikområden.

För det första ingår regionalpolitiska prioriteringar (sekundärt) i sektorspolitikens målsättning. I den sekundära regionalpolitiken är anpassningen tydlig inom det vi kallat reaktionspolitik, men även vad gäller infrastruktur, arbetsmarknads- och företagsutveckling. Den regionalpolitiska anpassningen saknas däremot inom kulturpolitiken och framträder mindre tydligt i forskningspolitiken.

För det andra kan regionalpolitiken påverka indirekt genom att det faktiska beslutsfattandet i sektorspolitiken leder till ett geografiskt utfall som står i överensstämmelse med regionalpolitiska prioriteringar. Bortsett från de stora resursöverföringarna till Huvudstadsregionen, fann vi en viss regionalpolitisk anpassning i resursöverföringarna till förvaltning. När det gäller försvar och omsorg var emellertid den regionalpolitiska anpassningen mindre tydlig.

I vårt material finns resultat som visar på regionalpolitikens och annan reaktionspolitikens stora betydelse. Det framgår t ex av att Uddevalla i vår kommunklassificering kan placeras som en reaktionskommun. Med detta menas att till Uddevalla överförs mest resurser (i kr/invånare) från de anslag som bildar reaktionssamhället. Resultatet förklaras naturligt av varvskrisen i Uddevalla.

Vi fann även några andra kommuner där resursöverföringarnas sammansättning hade specifik karaktär. Det gällde sju kommuner som är s.k komplexkommuner. De är med andra ord beroende av resursöverföringar inom försvaret och befinner sig i en annan situation än Uddevalla. Komplexkommunernas situation har präglats av årtiondens beslut inom försvarssektorn. Åtgärder inom denna sektor får ett geografiskt utfall som är koncentrerat till ett mindre antal kommuner. Det gäller inte enbart de sju komplexkommunerna utan även de 15 kommuner där kompleksamhället utgör den näst största resursöverföringen.

Det finns några av kommuner där servicesamhället dvs service i den offentliga sektorn, är störst. Historiska beslut påverkar även här några kommuner. Helt naturligt återspeglar sig i materialet den historiska lokaliseringen av rikets huvudstad, men det gäller också järnvägsnätets utbyggnad.

I mer parten av kommunerna dominerar transfereringssamhället resursöverföringarna följt av servicesamhället. Dessa kommuner är mindre beroende av politiken inom någon specifik sektor. I några få fall kan beroenden till enskilda politikområden konstateras. Exempel på detta är kompetenskommunerna, dvs de kommuner där universiteten är belägna.

Det är en mycket varierad bild som framträder när de statliga resursöverföringarna kommunvisa utfall studeras. Kommuner med samma nivå på resursöverföringarna erhåller dem i olika politikområden. Resursöverföringarnas nivå skiljer sig åt mellan kommunerna. Detta faktum framstår klart när vi väljer att diskutera s.k omfördelningstal. Väljer vi att jämföra de 27 största kommunerna med alla andra kommuner blir omfördelningen 21 mrd kr till fördel för de stora kommunerna. Detta innebär ett tillskott på 6 120 kr/inv i de stora kommunerna och en "betalning" på 4 325 kr/inv i de övriga kommunerna. På kommunnivå "gynnar" de statliga resursöverföringarna de största kommunerna.

Vi har i studien på andra sätt kunnat konstatera de stora kommunernas eller städernas starka ställning. Inte minst framgår detta när man beaktar resursöverföringarnas karaktär av insatser riktade mot dagens eller morgondagens arbetsmarknad.

Vi fann då att "stadsregionerna" har höga andelar av sin "regionbudget" inriktade på morgondagens arbetsmarknad. Speciellt märkbart är detta förhållande när man enbart tar hänsyn till kompetenssamhället, dvs kultur, utbildning och forskning. Den regionalpolitiska anpassningen av infrastruktur och regionalpolitik innebär emellertid att även Inlandets städer och kommuner erhåller höga andelar av "regionbudgeten" inriktad mot morgondagens arbetsmarknad. Det motsatta förhållandet gäller för Övriga landet, Mellan- och Sydostregionens kommuner.

Av särskilt intresse i regionalpolitiska sammanhang är statens egen regionalpolitik dvs de politikområden där staten är mottagare av resursöverföringar. I den tidigare framställningen (kap 4) visades på den regionalpolitiska anpassningen av förvaltning och infrastruktur. Någon tydlig regionalpolitisk anpassning fanns inte i försvaret (kap 5) eller inom kulturen och forskningen (kap 6). När man väljer att se på den regionalpolitiska anpassningen för de anslag där staten är mottagare avslöjas i vilken utsträckning statens egen verksamhet är regionalpolitiskt anpassad.

Vi har analyserat detta problem genom att närmare analysera det geografiska utfallet för staten som mottagare av resursöverföringar. Man finner då att det finns ett relativt tydligt samband mellan kommunernas befolkningstorlek och resursöverföringens storlek. Vid en jämförelse med övriga mottagarkategorier är det endast för staten detta samband kan noteras. Speciellt tydligt blir sambandet när det gäller residensstäderna. Allt annat lika innebär det för en kommun mer än 5 000 kr/invånare att vara residensstad (tekniskt är analysen genomförd som en partiell regressionsanalys). Resultatet kan ses som en konsekvens av 1960-talets diskussion om att skapa alternativ till storstaden, framför allt till Stockholm. Utgångspunkten för diskussionen om stortadsalternativ var att orterna skulle kunna erbjuda en god arbetsmarknad och ett gott service- och kulturutbud. För att detta syfte skulle kunna förverkligas att koncentrerades insatser för olika ändamål till vissa orter, stortadsalternativen. Det blev därmed fråga om att förlägga alla typer av statlig verksamhet till en och samma ort. I ett län var det inte sällan residensstaden som var "den naturliga" orten. I området staten som anslagsmottagare framträder därför "det svenska stadslandskapet". Ett landskap som visar på ett utfall som förhållandevis väl stämmer med intentionerna att skapa stortadsalternativ.

Ur regionalpolitisk synvinkel är statliga åtaganden en fråga om framför allt förutsättningar för morgondagens arbetsmarknad. Det fråga om instrument med långsiktig verkan på den regionala utvecklingen. Det är ett instrument, där staten har osedvanligt goda möjligheter att styra lokalisering, inriktning och omfattning. I vår analys kan vi också finna att staten i sin egen politik

har en avsevärd regionalpolitisk anpassning, som visar på samband mellan statens resursöverföringar och stödområdesindelningen. I sin verksamhet, framför allt vad gäller förvaltning och driften av infrastruktur, har staten byggt in de kostnader som en rimlig servicenivå leder till vid hänsynstagande till Inlandets specifika glesbygdsproblem.

I den beskrivande analysen har vi konstanthållit för kommunernas skiftande befolkningsstorlek. Trots detta har vi funnit ett "stadsmönster" för många betydelsefulla anslag. Det kan då vara befogat att ställa frågan huruvida befolkningsfördelningen styr statens resursöverföringar, dvs finns det starka samband med befolkningsstorleken i kommunerna och resursöverföringarna. Vi har gjort en sådan analys på de 15 anslagsområden som resursöverföringarna delats in i. Tillvägagångssättet är detsamma som i kapitel 9 där vi studerade likheter och olikheter mellan resursöverföringarnas sammansättning i regionerna. Analysen bygger på avståndet mellan befolkning och respektive anslagsområdes relativa fördelning på kommunnivå.

Det finns fyra anslagsområden som uppvisar starka samband med befolkningsfördelningen. Det är transfereringar, bostad & energi, utbildning och reaktionspolitik för individer. Dessa är centrala när det gäller fördelningspolitiken i den svenska välfärdsstaten. Det är också områden inom vilka vi tidigare funnit att variationerna är små.

Det finns ett ganska starkt samband mellan befolkningsfördelning och området Omsorg. Samtidigt uppvisar detta område en ganska stor likhet i geografisk fördelning med infrastruktur och förvaltning. De två sistnämnda områdena har emellertid endast svagt samband med befolkningsfördelningen.

Ytterligare två områden har svaga samband med befolkningsfördelningen. Det är arbetsmarknadsutveckling och reaktionspolitik för kommuner.

Det är sex anslagsområden, som inte uppvisar något direkt samband med befolkningsfördelningen, nämligen kultur, reaktionspolitik för företag, forskning, regionalpolitik, företagsutveckling och försvar, där försvar "ligger närmast" och kultur "längst ifrån" befolkningsfördelningen. För dessa områden är det alltså fråga om en politik som är geografiskt prioriterad, men som inte uppvisar något samband med regionalpolitik. Samtliga områden, framför allt kultur och forskning, uppvisar stora skillnader i förhållande till regionalpolitiken. Detta resultat kan tolkas på två sätt. Det ena är att regionalpolitiken uppenbarligen är en kompenserande politik. Regionalpolitiken används när den traditionella sektorspolitiken "misslyckas". Det andra är att politiken för morgondagens arbetsmarknad behandlas inom flera anslagsområden, som av det geografiska utfallet att döma, är dåligt koordinerade.

De totalt fördelade statliga resursöverföringarna uppvisar den s.k Norrbottens effekten. Tjugo års regionalpolitik med inlandets och Norrbottens problem i centrum har inneburit en regionalpolitisk anpassning i sektorerna. Norbotteneffekten är dels en effekt av den regionalpolitiska stödområdesindelningen, dels en effekt av statens egen politik, dvs de områden där staten är mottagare. Stora delar av den konstaterade Norrbotteneffekten återfinns i den del av resursöverföringarna där staten är mottagare. Ett marginellt bidrag lämnas där kommunen är mottagare av resursöverföringar.

Norbotteneffekten kan även uttryckas i form av de omfördelningstal vi diskuterade i samband med resursöverföringarnas sammansättning på olika geografiska nivåer (kap 8-10). Norrbotten får mest i resursöverföringar, räknat i kr/invånare, bland alla län. Ställs Norrbotten mot övriga län visar det sig att Norrbotten får 3 720 millioner mer än vad som hade krävts för att hamna på riksmedelvärdet. För Norrbottens län betyder det att länet erhåller drygt 14 000 kr/invånare medan övriga län "betalar" knappt 500 kr/invånare.

Stockholmsområdets tillväxt har varit särskilt uppmärksammas i den regionalpolitiska debatten. Utvecklingen i huvudstadsområdet och de övriga storstäderna har betydelse för hela landet. I denna undersökningen kallas Stockholmsområdet för Huvudstadsregionen och sträcker sig från Uppsala till Södertälje. I analysen kan vi endast finna svaga samband mellan resursöverföringarna och en kommuns befolkningsstorlek. I den meningen framträder ingen direkt "huvudstadseffekt" i materialet. Däremot har vi på flera områden funnit att Huvudstadsregionen får stora resursöverföringar i jämförelse med andra regioner. Det gäller framför allt anslagen inom kompetenssamhället samt förvaltning, omsorg och infrastruktur. Vi fann att Huvudstadsregionen erhöll 4,7 mrd kr mer än vad befolkningsandelen skulle ge vid en jämn fördelning. Den stora "omfördelningsvinsten" återfinns naturligen inom området förvaltning. När resursöverföringarna betraktas på detta sätt framträder därför en viss huvudstadseffekt, vilken även är tydlig om man studerar omfördelningstal enbart för Stockholm. Om vi ställer Stockholm mot övriga kommuner visar det sig att Stockholms "omfördelningsvinst" utgör 10 904 millioner, vilket betyder ca 16 500 kr/invånare. Till detta resultat bidrar invånarna i andra kommuner med knappt 1 500 kr/invånare.

Däremot kan vi inte finna samma positiva särbehandling för de två övriga regionalpolitiskt definierade problemområdena Bergslagen och Sydöstra Sverige. Detta framgick särskilt tydligt i analysen av resursöverföringarnas sammansättning i kapitel 8 och våra statistiska analyser bekräftar detta resultat. Uppmärksamheten på dessa områdes regionalpolitiska problem har ännu inte omvandlats till en positiv särbehandling i den sektoriella politiken.

I den här utredningen har ERU:s forskargrupp presenterat en beskrivande analys av de statliga resursöverföringarna. I forskargruppens fortsatta arbete följer studier kring dels resursernas effekter och effektivitet i olika geografiska områden, dels förändringar i politiken som syftar till att påverka regional utveckling.

Databasen GEOPOL - indelningar, data och definitioner

Tabellförteckning:

- Tabell 1** Fördelning av fält på samhällen och anslagsgrupper
- Tabell 2** Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen
- Tabell 3** Fördelning av anslag (i kkr) på län, totalt och för fem samhällen
- Tabell 4** Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner
- Tabell 5** Fördelning av anslag (i kkr) inom Reaktions- och Komplexsamhället på kommuner
- Tabell 6** Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och servicesamhället på län
- Tabell 7** Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället på län
- Tabell 8** Beskrivning av datafält
- Anm.:** Alla uppgifter avser budgetåret 1985/86 eller kalenderåret 1986

Tabell 1 Fördelning av fält på samhällen och anslagsgrupper

Tabellen innehåller uppgifter om:

Samhällsbeteckning, uppgifter om ant poster, belopp i kkr, andel av totalbelopp. Data se tab 2 och 3.

Anslagsgruppens beteckning med uppgifter om ant poster, belopp i kkr, andel av totalbelopp. Data se tab 4-7.

Fältnamn (beskrivning se tab 8)

KULTUR-UTBILDNINGS-FORSK- NING-SAMHÄLLET

(5 203, 19 948 196, 5.83%)

Forskning

(295, 9 106 095, 2.66%)

I V A F O R S K

S I P R I

S T U F O R S K

T E L E - X

U N I V F O U

U T R P O L I N S T

V E T A K A D

V Ä X T F Ö R Ä D L

FIN.TV

FONOGRA M

FORSKN.UTV

FÖRFATTARE

HEMSLÖJDST

HIST.MUS.

IDROTT

IDROTTSTÖD

INFOSVEUT

INKGARANTI

KASSETTAX

KOMBIBLIO

KOMKULTUR

KOMMUNDIV

KONST ALLA

KONSTAKADE

KONSTMUS.

KONSTNÄRSN

KULTURIORG

KULTURMINN

KULTURRÅD

KULTURTIDS

LITT.STÖD

LJUDOBILDI

LIVSKOHALL

MERKOST.OP

MUSIKAKADE

MUSIKSAM

NATURHIST

NORD.MUS.

NUNSKU

OPERAN

ORGTIDSKRI

R.KONSERT

REG MUSEER

Utbildning

(1 749, 8 693 151, 2.54%)

FOLKHÖGSK

GYMNSKOLA

LAUTBILD

LUVA M M

PRIVGYMN

SKÖNDAL

STUDFÖRB

STUDMEDEL

VUXENUTB

Kultur

(3 159, 2 148 950, 0.63%)

ARKITEKTUR

BILDKONST

BIOGRAFLEX

BOKHANDELS

DAGSPRESS

DOVA o SVA

DRAMATEN

EJ SWE TID

ETNOGRAF

FILMSTÖD

REGIONMUS
RIKSTEATER
RIKSUTSTÄL
ROL-ARKIV
SAMEFONDEN
SJÖHIST.F.
SKANSEN
SPRÅKNÄMND
SRUTLAND
ST.MUSEER
STAT.ARKIV
SÄR KULTUR
TALTIDNING
TDM-GRUPP
TEK.MUS.
TURISMSTD
UNGDOMSORG
UNGORFERIE
UNGORGCENT
UNGORGLOK
UTBRADIO
VBIDRAGTDM
VIS MUSEER
VISSAARKIV

SERVICESAMHÄLLET

(5 417, 91 004 286, 26.60%)

Förvaltning

(1 462, 31 581 389, 9.23%)

ADMREST
ALLMVAL
HOVET
KOMMUNADM
LACENTRAL
OFFBESÖK
PARTIGRUPP
PARTISTÖD
RIKSDAGLED
SFSTRYCK
STANDKOMM
STATSFÖRV
STHKONFER

Omsorg

(1 544, 16 014 368, 4.68%)

BARNOMSORG
HKAPPSKOL

HKAPPUTB
LASJUKVÅRD
NTF
PEDHKAPP
RÄTTHJÄLP
SAMESKOLA
SOCTJÄNST
SPRI
STATSHÄLSA
ÄLDROMSORG

Företagsutveckling

(826, 872 205, 0.25%)

ABSVINVEST
HORN Borgst
JORDRAT
NORRVIKEN
PKBANKAB
SIFU
SKOGSVÅRD
TEKOIND
UTVFOND
UTVFONDADM

Arbetsmarknadsutveckling

(801, 1 582 367, 0.46%)

AMUFÖRETAG
AMUSTUDBDR
AMUVERKSAM
ARBSTARTEG

Infrastruktursdrift

(784, 40 953 957, 11.97%)

KOMSEKLÖN
KOMVÄGHÅLL
STATVÄGDR

REAKTIONSSAMHÄLLET

(4 942, 36 964 573, 10.80%)

Till företag

(676, 9 528 061, 2.78%)

KAVARV
KOLLBILJ
LOKREGTRAF
PRISREGLJO
SSAB
SSABNJA

**VARVSSTÖD
ZENITH**

Till kommuner

(799, 13 235 806, 3.87%)

EXTRSKUTJKN

SKATTUTJKN

SKATTUTJLAT

Till individer

(2 548, 11 905 025, 3.48%)

AMUFLYKT

BEREDÖVR

FLYTTBIDR

INDBESTÅLL

INVANDÅTG

KAS

KASSA

LÖNEBIDRAG

REKRYTSTD

SAMHALL

STUDINVAND

TEKOSTÖD

UNGDOMSLAG

Regionalpolitik

(919, 2 295 681, 0.67%)

BDARBAVG

BERGSLPKT

LINJEFLYG

MALMFÄLT

MALMÖPAKET

NORRFOND

NORRSTÖD

RUGLESBYGD

RULOKSTÖD

RUREGPROJ

SYSSTÖD

TRANSPSTD

TRANSPSTDG

UDDEPKT

UDDEVSTUD

KOMPLEXSAMHÄLLET

(1 292, 37 633 015, 11.00%)

Försvar

(324, 22 391 590, 6.54%)

DEFENSE

FFVUTRUST

IDBRICK

MILFÖRB

MILOADM

Bostad och energi

(968, 15 241 425, 4.45%)

BOSTADSBDR

BOSTADSPOL

BOSTADSÅTG

KÄRNKRAFT

RANSTAD

RÄNTEBDR

STUDSVIK

TRANSFERERINGSSAMHÄLLET

(2 556, 156 572 218, 45.76%)

ARBYRK

BARNBDRMM

DAGSJUKP

DELPENSION

FOLKATP

FÖRÄLDFÖRS

GRUNDSKOLA

PRISREGLJO

SJUKVÅRD

TOTALSAMHÄLLET

(19 410, 342 122 288, 100%)

Antal fältnamn 188

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen

Kom.

kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex	Transfer.
114	UPPL.VÄSBY	871950	40135	174328	31084	123730	502673
115	VALLENTUNA	484820	9105	78040	19947	59695	318033
117	ÖSTERÅKER	669842	37368	147928	33457	47868	403221
120	VÄRMDÖ	475756	14962	96893	11826	31555	320520
123	JÄRFÄLLA	1499100	64643	312326	36481	260059	825591
125	EKERÖ	417207	19795	85236	22023	12854	277299
126	HUDDINGE	1890630	254569	383844	37839	128207	1086171
127	BOTKYRKA	1833609	81237	453108	97824	206569	994871
128	SALEM	247883	5194	38426	15400	4398	184465
136	HANINGE	2402456	70869	401523	61138	964237	904689
138	TYRESÖ	713068	24645	143507	16573	69521	458822
139	UPPL.BRO	685753	17957	97540	28197	249971	292088
160	TÄBY	1434328	56298	283290	32347	188385	874008
162	DANDERYD	822477	59414	147194	11423	36774	567672
163	SOLLENTUNA	1308072	49377	347473	25515	90869	794838
180	STOCKHOLM	37878105	3586353	15754782	783806	3298199	14454965
181	SÖDERTÄLJE	2672949	121976	786246	110586	254709	1399432
182	NACKA	1697325	61881	318700	183046	91387	1042311
183	SUNDBYBERG	1301901	24854	454999	41106	204181	576761
184	SOLNA	4114215	476845	2372483	56741	189177	1018969
186	LIDINGÖ	1241660	47888	157747	29376	258399	748250
187	VAXHOLM	447542	2317	58332	4397	265147	117349
188	NORRTÄLJE	1613871	44571	353599	86394	214823	914484
191	SIGTUNA	1186547	49501	577124	31645	68144	460133
192	NYNÄSHAMN	901920	21506	391851	20851	79640	388072
305	HÅBO	295751	7296	46085	27847	24725	189798
319	ÄLVKARLEBY	281636	2860	54301	21410	10065	193000
360	TIERP	685480	19841	133084	77553	19471	435531
380	UPPSALA	7050882	1639724	1731076	252466	703563	2724053
381	ENKÖPING	1160025	37609	181558	76027	239789	625042
382	ÖSTHAMMAR	944559	11221	282897	71518	166176	412747
428	VINGÅKER	318416	11109	46131	38243	6737	216196
480	NYKÖPING	2367482	84911	557604	156009	198654	1370304
481	OXELÖSUND	443208	12403	85359	77325	20309	247812
482	FLEN	607149	11684	110107	78284	23816	383258
483	KATRINEHOLM	1236545	64662	249539	145096	57635	719613
484	ESKILSTUNA	3358166	133794	693220	251432	392836	1886884
486	STRÅNGNÄS	1117345	32146	152024	65709	326505	540961
509	ÖDESHÖG	184452	2371	29752	22660	6685	122984
512	YDRE	131889	1992	18843	16523	4534	89997
513	KINDA	334679	9935	57107	49866	10034	207737
560	BOXHOLM	171651	2426	31146	21548	4065	112466
561	ÅTVIDABERG	364408	6676	56073	43408	20734	237517
562	FINSPÅNG	644659	26789	115235	59429	22806	420400
563	VALDEMARSVIK	285786	5117	43718	47442	12268	177241
580	LINKÖPING	7991761	575082	1295555	257904	3868056	1995164
581	NORRKÖPING	4915127	174711	1790035	314184	471739	2164458
582	SÖDERKÖPING	352628	8879	55033	38158	34648	215910

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen (forts)

Kom.							
kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex	Transfer.
583	MOTALA	1529848	46076	331050	135656	243575	773491
584	VADSTENA	218791	20943	28014	18275	4297	147262
586	MJÖLBÄ	830485	30744	208431	78907	39689	472714
604	ANEBÄ	197091	2920	27319	28747	9735	128370
617	GNOSJÖ	222250	3715	30642	27434	15447	145012
662	GISLAVED	739387	25848	125726	77277	40302	470234
665	VÄGGERYD	340808	4314	50731	51575	16225	217963
680	JÖNKÖPING	4075365	206495	1226482	333223	425281	1883884
682	NÄSSJÖ	1304733	41678	521812	136347	33844	571052
683	VÄRNAMO	943494	43181	225160	118320	37171	519662
684	SÄVSJÖ	376034	6892	91057	44888	15220	217977
685	VETLANDA	816024	36350	135954	98108	31429	514183
686	EKSJÖ	864787	27135	138252	96616	266911	335873
687	TRANÅS	542236	20346	85321	71039	26349	339181
760	UPPVIDINGE	323551	5568	52622	45899	7808	211654
761	LESSEBO	274470	4207	46240	50013	9502	164508
763	TINGSRYD	440067	8310	67584	65202	13255	285716
764	ALVESTA	681466	20072	206346	82032	22486	350530
765	ÄLMHULT	437386	18127	86824	39855	17033	275547
767	MARKARYD	322930	8956	57218	45017	7596	204143
780	VÄXJÖ	2682780	180281	747519	275701	409153	1070126
781	LJUNGBÄ	815856	28784	174871	105414	31846	474941
821	HÖGSBÄ	272407	4964	48483	55258	8287	155415
834	TORSÅS	250596	5290	32237	43215	11119	158735
840	MÖRBYLÅNGA	362242	10108	50899	53665	16366	231204
860	HULTSFRED	555513	21703	89580	104221	16130	323879
861	MÖNSTERÅS	353150	7179	57582	48649	6146	233594
862	EMMABODA	325059	6733	58241	50960	10220	198905
880	KALMAR	2332594	148643	832705	259675	139187	952384
881	NYBRO	618768	25338	90270	90478	25551	387131
882	OSKARSHAMN	902751	36303	216589	131395	28310	490154
883	VÄSTERVIK	1329186	46850	265535	211919	53176	751706
884	VIMMERBÄ	493126	14687	81965	84087	25394	286993
885	BORGHOLM	392002	7613	60109	63063	31070	230147
980	GOTLAND	2638498	95994	586272	489662	489214	977356
1060	OLOFSTRÖM	412254	23081	71686	41599	12334	263554
1080	KARLSKRONA	3754722	80414	530759	1066445	939077	1138027
1081	RONNEBÄ	1205055	30269	238278	132717	248070	555721
1082	KARLSHAMN	1009544	32997	210042	139607	48038	578860
1083	SÖLVESBORG	492302	17673	94724	62859	28451	288595
1121	ÖSTRA GÖINGE	441734	13565	103580	54038	7901	262650
1137	ÖRKELLJUNGA	254218	6260	32966	29373	13692	171927
1160	TOMELILLA	377809	12010	51363	53178	19339	241919
1162	BROMÖLLA	303238	4976	38249	41001	16459	202553
1163	OSBÄ	383081	6735	61013	44884	13861	256588
1165	PERSTORP	190308	3770	36679	25836	3249	120774
1166	KLIPPAN	659596	26400	83588	51859	204806	292943

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen (forts)

Kom.							
kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex	Transfer.
1167	ÅSTORP	312881	6845	53494	36246	13732	202564
1168	BÅSTAD	358348	3238	41620	29940	29636	253914
1180	KRISTIANSTAD	3013781	128253	794335	353011	484458	1253724
1181	SIMRISHAMN	626351	18326	94696	89972	28767	394590
1182	ÄNGELHOLM	1279086	42400	226571	149635	282379	578101
1183	HÄSLEHOLM	1855649	61341	364875	209992	342024	877417
1214	SVALÖV	353212	31858	45610	40999	4417	230328
1230	STAFFANSTORP	349550	5062	61955	24125	22612	235796
1231	BURLÖV	325484	10533	46685	22170	29140	216956
1233	VELLINGE	543713	11370	86911	29498	30395	385539
1260	BJUV	336703	4654	44963	39058	9286	238742
1261	KÄVLINGE	552823	8070	134124	49809	23236	337584
1262	LOMMA	410011	73961	49270	15971	22164	248645
1263	SVEDALA	529883	5668	201040	46433	21002	255740
1264	SKURUP	339648	10975	42374	50249	6569	229481
1265	SJÖBO	426423	5398	59526	56613	13141	291745
1266	HÖRBY	407072	6222	65878	54307	22866	257799
1267	HÖÖR	348076	5310	55251	42549	22473	222493
1280	MALMÖ	12559233	607237	4101193	2455216	515778	4879809
1281	LUND	3850467	1246067	778454	177741	326894	1321311
1282	LANDSKRONA	1079102	49349	225070	95664	28026	680993
1283	HELSINGBORG	3792238	114815	1128944	197147	379616	1971716
1284	HÖGANÄS	583336	7721	77301	53970	21716	422628
1285	ESLÖV	780144	33686	161417	72435	40826	471780
1286	YSTAD	964515	38194	209974	83358	153489	479500
1287	TRELLEBORG	1097348	38354	330957	81924	25395	620718
1315	HYLTE	314869	5019	45884	46062	9839	208065
1380	HALMSTAD	2952872	96975	773554	249161	484758	1348424
1381	LAHOLM	611105	20019	85069	83284	27870	394863
1382	FALKENBERG	1029651	38142	160433	118094	59074	653908
1383	VARBERG	1729037	41294	506145	174409	194261	812928
1384	KUNGSBACKA	1152684	62682	196067	73047	97639	723249
1401	HÄRRYDA	693244	9980	216471	41609	40068	385116
1402	PARTILLE	726879	25204	123229	39664	76902	461880
1407	ÖCKERÖ	301920	3173	63715	37781	12460	184791
1415	STENUNGSUND	518013	24440	139374	54913	35950	263336
1419	TJÖRN	320559	7559	37163	26327	21429	228081
1421	ORUST	380962	4676	64651	38215	21148	252272
1427	SOTENÄS	314572	3388	40100	33473	27534	210077
1430	MUNKEDAL	333272	4938	64417	39099	13359	211459
1435	TANUM	403188	7474	70166	52258	19483	253807
1480	GÖTEBORG	22711570	2045832	6661902	3621683	1394546	8987607
1481	MÖLNDAL	2048961	171708	270404	95875	689503	821471
1482	KUNGÄLV	894838	41973	187073	81080	69591	515121
1484	LYSEKIL	494770	19718	92585	66542	19914	296011
1485	UDDEVALLA	3400464	92411	510407	1717582	227196	852868
1486	STRÖMSTAD	371411	14495	78910	41347	31655	205004

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen (forts)

Kom. kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex	Transfer.
1504	DALS-ED	198116	3607	34232	36640	12021	111616
1507	FÄRGELANDA	223508	5694	37622	36660	7746	135786
1521	ALE	535914	8901	75008	54993	27818	369194
1524	LERUM	670084	23661	107563	47096	33850	457914
1527	VÄRGÅRDA	261671	4124	29945	32623	20435	174544
1552	TRANEMO	327709	5392	57223	34660	11457	218977
1560	BENGTSFORS	383790	4953	62736	53338	17798	244965
1561	MELLERUD	342051	4359	79569	41314	6625	210184
1562	LILLA EDET	313640	5129	51146	33616	18100	205649
1563	MARK	973756	32388	157968	125517	61374	596509
1565	SVENLJUNGA	325919	3284	58165	36595	15581	212294
1566	HERRLJUNGA	306812	3556	57024	46929	19230	180073
1580	VÄNERSBORG	1390916	44133	495805	126309	87140	637529
1581	TROLLHÄTTAN	2175876	117298	454446	81154	672800	850178
1582	ALINGSÅS	971462	45936	188053	92677	62717	582079
1583	BORÅS	3605150	171496	1026144	318547	252393	1836570
1584	ULRICEHAMN	707893	20649	134556	90785	33678	428225
1585	ÅMÅL	522425	21534	153285	58563	29260	259783
1602	GRÄSTORP	175730	2072	22315	34569	12307	104467
1603	ESSUNGA	154302	1875	17166	20312	5327	109622
1622	MULLSJÖ	211692	7439	27504	53315	15375	108059
1623	HABO	233112	3065	27415	57446	15958	129228
1637	KARLSBORG	737183	3473	55644	27144	500107	150815
1643	GULLSPÅNG	185213	2518	27505	36601	4967	113622
1660	VARA	517932	15254	88563	83330	28060	302725
1661	GÖTENE	341021	4152	43536	50916	19966	222451
1662	TIBRO	295471	16396	38347	41873	17403	181452
1663	TÖREBODA	311734	4057	61286	48461	17005	180925
1680	MARIESTAD	848773	32159	278304	95196	48065	395049
1681	LIDKÖPING	1252552	36578	222445	128708	263231	601590
1682	SKARA	620608	56693	157890	61336	29588	315101
1683	SKÖVDE	1781774	70173	352517	148611	492275	718198
1684	HJO	251388	7434	30696	32475	20820	159963
1685	TIDAHOLM	405343	13298	94277	47781	24388	225599
1686	FALKÖPING	1085109	29151	296767	155147	45175	558869
1715	KIL	417216	5382	128368	74805	13561	195100
1730	EDA	315167	5528	58564	43647	18260	189168
1737	TORSBY	611307	25199	101660	141862	21202	321384
1760	STORFORS	160151	9711	21592	22313	2958	103577
1761	HAMMARÖ	323133	14518	39010	28308	29096	212201
1762	MUNKFORS	164869	9701	18874	28364	4443	103487
1763	FORSHAGA	344190	6836	53955	66521	9652	207226
1764	GRUMS	282752	7812	41228	40530	4707	188475
1765	ÅRJÄNG	350309	11583	62391	58344	15853	202138
1766	SUNNE	477244	7818	81438	91100	18711	278177
1780	KARLSTAD	3692479	209517	1096180	300660	781366	1304756
1781	KRISTINEHAMN	1019550	34662	210617	113659	175349	485263

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen (forts)

Kom.						
kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex Transfer.
1782	FILIPSTAD	473578	20862	81209	66726	17953 286828
1783	HAGFORS	537943	20476	97865	85558	8230 325814
1784	ARVIKA	960605	37278	172708	185174	41121 524324
1785	SÄFFLE	580405	17536	100298	101713	8996 351862
1860	LAXÅ	242846	3755	57319	25261	6667 149844
1861	HALLSBERG	744174	35275	336326	46827	14306 311440
1862	DEGERFORS	343738	6968	51024	43678	18556 223512
1863	HÄLLEFORS	322339	8615	54602	45506	12101 201515
1864	LJUSNARSBERG	226377	4193	33415	44336	2100 142333
1880	ÖREBRO	5078140	272877	1713599	443524	430651 2217489
1881	KUMLA	567581	9822	150740	52609	23946 330464
1882	ASKERSUND	381167	6843	57752	47544	24992 244036
1883	KARLSKOGA	1692430	53216	205174	91843	661222 680975
1884	NORA	316300	6312	59620	41293	13772 195303
1885	LINDESBERG	1053453	36077	182715	98369	253789 482503
1904	SKINNSKATTEB.	182941	10152	41021	17379	6919 107470
1907	SURAHAMMAR	306579	6179	54324	36253	9862 199961
1917	HEBY	377808	5006	60336	36438	10297 265731
1960	KUNGSÖR	221454	4228	29212	20781	9108 158125
1961	HÄLLSTAHAM.	473570	23398	95163	44196	8124 302689
1962	NORBERG	193138	3184	26013	26319	3783 133839
1980	VÄSTERÅS	3992892	171017	1251077	201699	298055 2071044
1981	SALA	671515	31183	126888	58471	32505 422468
1982	FAGERSTA	504632	22648	106782	69640	21321 284241
1983	KÖPING	778702	34373	155737	57643	35031 495918
1984	ARBOGA	1567621	12998	290481	24042	956309 283791
2021	VANSBRO	297044	7279	44695	55759	7638 181673
2023	MALUNG	439930	16705	91232	80799	19087 232107
2026	GAGNEF	288092	4901	30872	49057	9430 193832
2029	LEKSAND	490471	18347	77490	72234	20908 301492
2031	RÄTTVIK	411626	6354	59535	79448	15249 251040
2034	ORSA	249539	5603	32669	50838	9412 151017
2039	ÄLVDALEN	393027	4842	89950	76517	51954 169764
2061	SMEDJEBACKEN	395462	6654	63168	68436	14342 242862
2062	MORA	756827	33474	194888	120972	27317 380176
2080	FALUN	2190810	93517	708795	186696	262399 939403
2081	BORLÄNGE	1900616	93980	707512	208560	77976 812588
2082	SÄTER	355055	8440	41556	70480	28211 206368
2083	HEDEMORA	623140	62403	107423	90957	29564 332793
2084	AVESTA	841252	33204	192758	113633	11364 490293
2085	LUDVIKA	1005089	41307	192902	141206	29382 600292
2101	OCKELBO	224623	8179	36703	33283	5963 140495
2104	HOFORS	373936	9082	53839	50991	11844 248180
2121	OVANÅKER	443317	4951	66415	71461	21961 278529
2132	NORDANSTIG	404694	5095	60942	71182	14371 253104
2161	LJUSDAL	859676	20526	173676	171947	28797 464730
2180	GÄVLE	3858921	151277	1456096	310719	303056 1637773

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen (forts)

Kom.						
kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex Transfer.
2181	SANDVIKEN	1250856	53885	210538	139250	46208 800975
2182	SÖDERHAMN	1217371	31627	198674	164539	212349 610182
2183	BOLLNÄS	1140990	36505	313794	191838	37890 560963
2184	HUDIKSVALL	1369205	43091	301212	206197	75431 743274
2260	ÅNGE	722193	16572	332511	69352	25657 278101
2262	TIMRÅ	597074	16304	125749	100156	23964 330901
2280	HÄRNÖSAND	1487795	86481	528168	161024	183925 528197
2281	SUNDSVALL	3726110	138478	1390621	383506	171269 1642236
2282	KRAMFORS	968505	29032	208910	140539	29814 560210
2283	SOLLEFTEÅ	1370120	30352	321934	181380	296803 539651
2284	ÖRNSKÖLDSESVIK	2202941	78504	389122	255486	347746 1132083
2303	RAGUNDA	332847	8157	87421	65599	11688 159982
2305	BRÄCKE	373585	7720	80696	83277	11055 190837
2309	KROKOM	560466	11591	94690	149397	26861 277927
2313	STRÖMSUND	806001	20662	201101	207773	20942 355523
2321	ÅRE	478500	18429	98605	139408	26548 195510
2326	BERG	376053	4457	65808	109418	8805 187565
2361	HÄRJEDALEN	566701	15925	127664	145995	13263 263854
2380	ÖSTERSUND	3558250	105451	986012	447995	1053680 965112
2401	NORDMALING	297791	4585	54669	63396	6394 168747
2403	BJURHOLM	137188	2236	28439	31460	1652 73401
2404	VINDELN	285256	10628	54363	66842	6695 146728
2409	ROBERTSFORS	294601	5713	51735	67412	8168 161573
2417	NORSJÖ	247662	3323	72200	51350	10051 110738
2418	MALÅ	165654	4102	39949	35479	5520 80604
2421	STORUMAN	451075	13906	150384	107719	21415 157651
2422	SORSELE	196663	2925	57395	48465	3907 83971
2425	DOROTEA	187618	2887	35343	57057	5838 86493
2460	VÄNNÄS	418646	9392	179638	60852	12049 156715
2462	VILHELMINA	420829	14256	114029	106547	10527 175470
2463	ÅSELE	237307	2846	68395	54469	8373 103224
2480	UMEÅ	4259232	808851	1211851	475123	412613 1350794
2481	LYCKSELE	681902	26035	225110	143474	20660 266623
2482	SKELLEFTEÅ	2753514	110623	624879	476463	145763 1395786
2505	ARVIDSJAUR	504442	11372	123161	86886	109981 173042
2506	ARJEPLOG	206424	2671	64060	49320	8943 81430
2510	JOKKMOKK	413067	14003	144526	101180	16837 136521
2513	ÖVERKALIX	264252	4762	77214	65943	7227 109106
2514	KALIX	933679	30066	188453	268224	63548 383388
2518	ÖVERTORNEÅ	432899	6292	184334	90831	11748 139694
2521	PAJALA	473451	13105	131458	121008	14285 193595
2523	GÄLLIVARE	1240559	30036	376837	389593	42660 401433
2560	ÄLVSBY	483303	9925	109987	117682	60887 184822
2580	LULEÅ	3864665	285448	1354613	697922	438969 1087713
2581	PITEÅ	1518033	56611	335356	384928	38201 702937
2582	BODEN	2006328	33768	391520	318057	709841 553142

Tabell 2 Fördelning av anslag (i kkr) på kommuner, totalt och på fem samhällen (forts)

Kom. kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex	Transfer.
2583	HAPARANDA	520877	21834	137959	136791	25234	199059
2584	KIRUNA	1594557	49031	471362	494836	147827	431501
	RIKET	342122288	19948196	91004286	36964573	37633015	156572218

Tabell 3 Fördelning av anslag (i kkr) på län, totalt och för fem samhällen

Län.							
kod	Namn	Totalbel.	KUF	Service	Reaktion	Komplex	Transfer.
1	STOCKHOLM	68812986	5243260	24416519	1829022	7398498	29925687
3	UPPSALA	10418333	1718551	2429001	526821	1163789	4580171
4	SÖDERMANLAND	9448311	350709	1893984	812098	1026492	5365028
5	ÖSTERGÖTLAND	17956164	911741	4059992	1103960	4743130	7137341
6	JÖNKÖPING	10422209	418874	2658456	1083574	917914	5343391
7	KRONOBERG	5978506	274305	1439224	709133	518679	3037165
8	KALMAR	8187394	335411	1884195	1196585	370956	4400247
9	GOTLAND	2638498	95994	586272	489662	489214	977356
10	BLEKINGE	6873877	184434	1145489	1443227	1275970	2824757
11	KRISTIANSTAD	10056080	334119	1983029	1168965	1460303	5109664
12	MALMÖHUS	29628981	2314504	7906897	3689236	1719041	13999303
13	HALLAND	7790218	264131	1767152	744057	873441	4141437
14	GÖTEB.o BOH	33914623	2476969	8620567	5987448	2700738	14128901
15	ÄLVSBORG	14236692	526094	3260490	1348016	1390023	7712069
16	SKARABORG	9408937	305787	1842177	1123221	1560017	4577735
17	VÄRMLAND	10710898	444419	2365957	1449284	1171458	5279780
18	ÖREBRO	10968545	443953	2902286	980790	1462102	5179414
19	VÄSTMANLAND	9270852	324366	2237034	592861	1391314	4725277
20	KOPPARBERG	10637980	437010	2635445	1465592	614233	5485700
21	GÄVLE	11143589	364218	2871889	1411407	757870	5738205
22	VÄSTERNORRL	11074738	395723	3297015	1291443	1079178	5011379
23	JÄMTLAND	7052403	192392	1741997	1348862	1172842	2596310
24	VÄSTERBOTT	11034938	1022308	2968379	1846108	679625	4518518
25	NORRBOTTEN	14456536	568924	4090840	3323201	1696188	4777383
	RIKET	342122288	19948196	91004286	36964573	37633015	156572218

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner

Kom. kod	KUF-samhället			Service-samhället					
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv	Arbmutv	Infra.dr	
114	191	39130	814	19545	93836	1820	1805	57322	
115	986	7449	670	7288	33857	291	2930	33674	
117	137	35905	1326	55606	49292	90	1229	41711	
120	682	12999	1281	9198	34938	58	1702	50997	
123	491	63033	1119	77812	147809	149	4488	82068	
125	798	15664	3333	27854	40885	60	369	16068	
126	183645	69746	1178	99005	185048	246	4391	95154	
127	2340	76191	2706	136596	159050	186	7327	149949	
128	0	4486	708	3563	24277	33	208	10345	
136	2858	66550	1461	145978	130226	1172	4963	119184	
138	282	23681	682	26417	70261	85	3325	43419	
139	35	17440	482	11919	53397	53	1337	30834	
160	1214	52445	2639	91260	116210	144	2465	73211	
162	25333	28908	5173	33111	75853	76	785	37369	
163	2965	43780	2632	80642	112719	128	3142	150842	
180	1882493	634636	1069224	6488752	1949647	204753	55989	7055641	
181	12689	98784	10503	307296	163257	355	6886	308452	
182	1482	58395	2004	78029	136326	172	3947	100226	
183	2808	19720	2326	51286	74738	76	2418	326481	
184	418466	43121	15258	916218	172371	132	4365	1279397	
186	2771	37436	7681	31971	71475	102	1182	53017	
187	147	1389	781	8037	10465	17	491	39322	
188	50	42374	2147	116782	67113	738	2983	165983	
191	609	45012	3880	158940	114153	107	1706	302218	
192	421	20065	1020	18630	40672	118	2808	329623	
305	30	7060	206	9453	16592	259	646	19135	
319	0	2812	48	20661	12215	170	478	20777	
360	250	19299	292	39931	21693	1229	1752	68479	
380	1423268	178529	37927	739149	341881	6546	17068	626432	
381	208	36195	1206	48380	43204	1931	3287	84756	
382	0	9970	1251	178079	29320	859	2061	72578	
428	0	7682	3427	13545	12973	1060	772	17781	
480	11008	62769	11134	265748	94507	5210	4310	187829	
481	498	10096	1809	17638	21872	75	16530	29244	
482	70	9239	2375	22265	22472	935	24361	40074	
483	100	56364	8198	87164	44806	444	4258	112867	
484	4832	105606	23356	340175	143408	4216	20129	185292	
486	1671	28770	1705	70189	32293	1084	2110	46348	
509	0	1996	375	5076	5530	1012	246	17888	
512	150	1431	411	3503	3432	239	300	11369	
513	68	9377	490	8384	11716	1136	429	35442	
560	0	2061	365	3314	9475	161	1879	16317	
561	360	5758	558	9884	16183	224	702	29080	
562	2642	23348	799	21529	40964	1319	2176	49247	
563	0	4666	451	9632	8579	310	872	24325	
580	416820	142669	15593	624534	289633	5156	15464	360768	
581	13735	133880	27096	524819	271081	2962	19025	972148	
582	0	8085	794	8147	20597	333	570	25386	

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner (forts)

Kom. kod	KUF-samhället			Service-samhället				
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv	Arbmutv	Infra.dr
583	633	42588	2855	159996	69867	911	5403	94873
584	0	10164	10779	2150	13236	233	1354	11041
586	1095	28561	1088	52760	36467	871	3090	115243
604	0	2335	585	5223	6674	227	2289	12906
617	0	3121	594	4487	10888	310	1326	13631
662	0	24618	1230	25297	29529	966	2762	67172
665	0	3603	711	10019	14685	534	598	24895
680	29382	147908	29205	532363	176754	6754	38725	471886
682	767	37861	3050	34592	62992	714	4216	419298
683	2578	38562	2041	63899	54354	1016	2296	103595
684	30	5762	1100	20020	14740	583	28271	27443
685	0	35429	921	37106	32640	934	3002	62272
686	0	26088	1047	50805	31013	792	2033	53609
687	0	18959	1387	20626	19526	915	1721	42533
760	0	5211	357	15464	12001	702	1584	22871
761	0	3813	394	10649	15717	521	821	18532
763	0	8018	292	13047	16308	658	1704	35867
764	0	18879	1193	30438	21892	1544	4441	148031
765	537	16817	773	22062	19606	777	1241	43138
767	0	8675	281	14635	9977	566	1745	30295
780	62874	93896	23511	324592	113607	4891	13730	290699
781	130	27447	1207	67226	34832	2381	2955	67477
821	0	4657	307	11132	8933	862	1242	26314
834	30	4946	314	5002	8377	257	472	18129
840	0	9640	468	9827	12597	0	956	27519
860	298	20730	675	23076	18296	699	1267	46242
861	0	6763	416	10016	11100	193	1745	34528
862	952	5410	371	16452	12235	331	604	28619
880	44778	78874	24991	293319	103079	838	38543	396926
881	75	24258	1005	25517	19512	1422	2209	41610
882	130	34967	1206	68992	42962	3810	35922	64903
883	0	45190	1660	101518	58819	2298	4254	98646
884	0	13289	1398	28490	15803	599	1478	35595
885	1360	5075	1178	16965	10631	1488	1520	29505
980	3139	70256	22599	277411	88660	7131	10646	202424
1060	0	22601	480	16855	23351	1179	4016	26285
1080	1228	60621	18565	203737	103944	5329	9264	208485
1081	0	28202	2067	83134	38413	2773	42100	71858
1082	370	31282	1345	66603	45350	2662	4695	90732
1083	100	16787	786	21634	27260	1914	9215	34701
1121	0	12821	744	11430	20651	271	1191	70037
1137	545	5334	381	5750	7728	203	552	18733
1160	879	10717	414	14019	11391	32	1338	24583
1162	0	4188	788	8200	14651	102	1424	13872
1163	145	5562	1028	16677	16465	337	1769	25765
1165	0	3633	137	5327	9321	313	13539	8179
1166	0	25996	404	23784	13709	308	1186	44601

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner (forts)

Kom. kod	KUF-samhället			Service-samhället				
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv	Arbmutv	Infra.dr
1167	381	6161	303	6625	17043	278	1094	28454
1168	0	2958	280	8843	10544	1808	690	19735
1180	30596	86221	11436	316572	111600	6888	8424	350851
1181	0	17413	913	40538	20882	75	1433	31768
1182	515	40467	1418	69867	36648	210	2888	116958
1183	132	59419	1790	81153	50358	1156	10116	222092
1214	22889	8700	269	8774	13939	845	537	21515
1230	348	4066	648	6717	33054	1301	856	20027
1231	0	10044	489	5023	23329	433	1203	16697
1233	56	10783	531	13202	41633	232	809	31035
1260	0	4299	355	8197	18162	134	830	17640
1261	1066	5894	1110	54134	39706	632	2233	37419
1262	68533	4720	708	10872	25322	112	334	12630
1263	0	5017	651	17581	25870	315	1189	156085
1264	0	9927	1048	7111	16961	73	679	17550
1265	241	4113	1044	13050	12613	325	2228	31310
1266	929	4922	371	10915	17285	334	716	36628
1267	0	4441	869	10476	16305	506	5510	22454
1280	246731	246218	114288	1426627	889852	7830	22705	1754179
1281	1124415	105226	16426	299360	250291	886	7165	220752
1282	11345	34804	3200	75675	56156	2761	4447	86031
1283	2374	109195	3246	287888	196241	1918	9528	633369
1284	145	6565	1011	13196	26578	235	1964	35328
1285	0	32940	746	47493	40449	403	2059	71013
1286	20	31931	6243	65629	32940	508	2446	108451
1287	157	36875	1322	89588	55123	1319	2146	182781
1315	0	3734	1285	8248	9805	582	270	26979
1380	13475	73722	9778	291393	118084	5354	33152	325571
1381	0	16407	3612	21233	20666	1239	759	41172
1382	457	33989	3696	45580	34610	1273	4147	74823
1383	0	37459	3835	320848	64456	2195	3106	115540
1384	10542	47347	4793	41361	51225	918	1772	100791
1401	1427	7816	737	29340	32689	1533	1398	151511
1402	968	23653	583	13983	39483	399	2152	67212
1407	0	2902	271	9743	11783	87	4509	37593
1415	55	23726	659	64896	12142	341	1672	60323
1419	0	7104	455	8783	12786	206	593	14795
1421	69	4232	375	7306	12664	273	1084	43324
1427	125	3001	262	10028	9193	501	1203	19175
1430	62	4341	535	13758	8561	1906	2159	38033
1435	0	6554	920	13166	12993	969	1724	41314
1480	1453525	506685	85622	2440081	1401233	7888	47862	2764838
1481	123401	45706	2601	100090	88304	1109	3619	77282
1482	0	40940	1033	43615	44221	802	3516	94919
1484	833	15350	3535	20852	16173	727	4784	50049
1485	1130	77767	13514	121879	77025	3513	14917	293073
1486	2319	11490	686	35168	8755	321	1638	33028

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner (forts)

Kom. kod	KUF-samhället		Service-samhället					
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv	Arbmutv	Infra.dr
1504	0	2145	1462	8260	4722	660	548	20042
1507	0	5492	202	7107	9177	1383	657	19298
1521	355	8274	272	13860	33154	777	2417	24800
1524	1473	21596	592	17967	41162	660	2589	45185
1527	0	4031	93	5494	7310	937	1615	14589
1552	0	4195	1197	7686	15178	2581	2395	29383
1560	0	4690	263	15225	11313	559	2029	33610
1561	0	4195	164	20545	8794	1140	1498	47592
1562	0	4868	261	16443	18117	989	1115	14482
1563	139	31239	1010	39955	45453	6253	5293	61014
1565	0	3190	94	9949	9637	1595	933	36051
1566	0	3253	303	9152	8436	313	833	38290
1580	230	40693	3210	218448	78726	1054	2665	194912
1581	59456	55074	2768	182761	89429	3053	7394	171809
1582	664	43223	2049	62622	32067	907	3783	88674
1583	31326	118628	21542	361685	151990	23332	20748	468389
1584	0	20091	558	35054	30537	3553	3997	61415
1585	230	20702	602	27003	13766	544	3058	108914
1602	0	1861	211	4180	6377	232	528	10998
1603	0	1626	249	2608	5326	225	457	8550
1622	71	6873	495	4393	8514	1406	1097	12094
1623	0	3019	46	4757	10471	2249	1082	8856
1637	0	2654	819	21467	10548	190	826	22613
1643	265	2024	229	5949	5651	923	472	14510
1660	0	14787	467	18684	17548	1754	1390	49187
1661	79	3777	296	10110	12376	41	1187	19822
1662	0	15887	509	6658	12122	825	1507	17235
1663	0	3708	349	10806	11762	1063	1300	36355
1680	150	29863	2146	148915	34724	5658	5010	83997
1681	1310	33798	1470	91618	52431	1549	5525	71322
1682	24986	29186	2521	71318	29266	5112	1294	50900
1683	7447	52103	10623	141194	44751	4207	9089	153276
1684	0	6701	733	5270	8464	266	801	15895
1685	0	12689	609	54865	13572	658	1204	23978
1686	1000	26611	1540	46519	36595	7192	3000	203461
1715	0	4750	632	8196	12035	1050	2186	104901
1730	75	4885	568	13681	10782	1461	519	32121
1737	1268	23136	795	31221	14587	2671	3119	50062
1760	0	8759	952	4720	5616	1275	2033	7948
1761	0	13841	677	5344	23228	55	1685	8698
1762	60	8936	705	4865	5687	82	660	7580
1763	0	5996	840	14182	16846	542	854	21531
1764	0	7263	549	7813	11326	674	1338	20077
1765	0	11145	438	16348	8272	1311	2914	33546
1766	0	7189	629	25687	10891	714	2010	42136
1780	73614	112201	23702	437324	136409	7488	17838	497121
1781	0	33670	992	54156	30197	689	12523	113052

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner (forts)

Kom. kod	KUF-samhället			Service-samhället				
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv	Arbmutv	Infra.dr
1782	260	19534	1068	18597	15236	1123	1365	44888
1783	400	18659	1417	30130	18277	689	2919	45850
1784	0	35676	1602	51183	29502	1591	7141	83291
1785	712	15766	1058	32996	19231	1990	3946	42135
1860	0	2939	816	26163	11374	326	864	18592
1861	0	34197	1078	50127	25518	440	2129	258112
1862	0	6372	596	11285	17663	240	2615	19221
1863	0	8118	497	9108	13364	183	7356	24591
1864	248	3416	529	9168	8546	1187	1883	12631
1880	87993	152539	32345	586689	272522	5615	16692	832081
1881	0	7467	2355	77454	26773	524	1845	44144
1882	0	6240	603	18371	13230	529	728	24894
1883	0	51161	2055	71483	55549	964	7486	69692
1884	1211	4183	918	16817	17495	588	1784	22936
1885	631	30418	5028	89672	36238	954	3042	52809
1904	7322	2231	599	21321	8001	122	374	11203
1907	30	5362	787	17566	19881	192	2446	14239
1917	0	4485	521	16731	14026	642	307	28630
1960	0	3714	514	4731	11493	181	712	12095
1961	515	20775	2108	43702	23918	244	3515	23784
1962	0	2684	500	7337	8328	293	825	9230
1980	29022	126159	15836	443620	220593	4250	12451	570163
1981	0	30099	1084	39172	26993	678	1206	58839
1982	395	21139	1114	26853	19561	147	1078	59143
1983	20	33472	881	53360	39401	422	2130	60424
1984	0	12309	689	242719	18660	182	796	28124
2021	230	6259	790	7648	6426	2114	1014	27493
2023	0	15520	1185	26192	13109	5493	1603	44835
2026	230	4105	566	5696	7141	1203	1083	15749
2029	0	16988	1359	24471	14134	703	1877	36305
2031	76	5666	612	18442	9542	1474	1674	28403
2034	0	5203	400	7573	5371	1963	865	16897
2039	0	4404	438	36926	8387	8782	1174	34681
2061	0	5809	845	21461	14395	317	1079	25916
2062	0	31636	1838	65603	29405	3240	2425	94215
2080	18996	56320	18201	348056	79784	7051	5001	268903
2081	12950	65941	15089	86348	72979	3147	5976	539062
2082	0	7110	1330	5384	15838	531	898	18905
2083	42791	18566	1046	42444	19888	1779	4299	39013
2084	100	30684	2420	44974	27064	2459	5424	112837
2085	14	39874	1419	53748	38869	2539	3610	94136
2101	5045	2784	350	8357	8384	301	1025	18636
2104	441	8080	561	15495	16865	383	3668	17428
2121	0	4101	850	17533	17085	1088	1009	29700
2132	537	3975	583	10733	11395	2437	848	35529
2161	0	18479	2047	57535	23864	4870	4488	82919
2180	28813	100334	22130	568207	184145	5819	10141	687784

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner (forts)

Kom. kod	KUF-samhället			Service-samhället				Arbmutv	Infra.dr
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv			
2181	441	51924	1520	67061	47072	1351	6279	88775	
2182	1300	27416	2911	46089	38723	2623	4219	107020	
2183	230	34526	1749	67448	43634	2758	5417	194537	
2184	104	40531	2456	84453	63230	10083	3946	139500	
2260	709	14825	1038	37362	13294	4544	1620	275691	
2262	0	15292	1012	25770	18031	1274	2826	77848	
2280	24474	48106	13901	280908	68995	4801	8111	165353	
2281	23789	99335	15354	438350	198559	6167	17038	730507	
2282	95	26706	2231	82055	31694	4603	7343	83215	
2283	1057	25943	3352	106623	38671	9623	5001	162016	
2284	3309	70848	4347	96677	66885	7960	8303	209297	
2303	3060	3183	1914	29469	8963	3430	1602	43957	
2305	0	6360	1360	27277	11307	3433	3100	35579	
2309	0	10616	975	18450	18514	11328	1521	44877	
2313	0	18191	2471	51213	20751	17515	4317	107305	
2321	0	14416	4013	19044	15288	5721	1219	57333	
2326	0	3126	1331	14332	10770	6906	1164	32636	
2361	0	13920	2005	31881	15232	13727	2409	64415	
2380	22286	72077	11088	310841	113560	12230	12695	536686	
2401	0	4009	576	11760	11536	1933	902	28538	
2403	0	1840	396	10797	3700	1181	285	12476	
2404	1033	8859	736	16393	8146	1616	912	27296	
2409	300	4742	671	7714	10315	3507	872	29327	
2417	0	2863	460	23926	7155	1381	1407	38331	
2418	1000	2566	536	10487	6523	3241	933	18765	
2421	1606	11301	999	54292	13197	11636	1836	69423	
2422	0	2444	481	21970	3923	9659	622	21221	
2425	0	2261	626	10963	4523	4531	548	14778	
2460	0	8747	645	9362	11461	1445	678	156692	
2462	0	12984	1272	46398	10128	11445	2876	43182	
2463	0	2333	513	26225	7513	5467	2739	26451	
2480	669885	115574	23392	458554	248580	8152	20702	475863	
2481	0	25044	991	95460	29978	7523	3025	89124	
2482	9281	96314	5028	140735	148022	10155	16539	309428	
2505	121	9710	1541	46333	10123	6113	3583	57009	
2506	0	2026	645	23420	5549	6375	882	27834	
2510	2732	9880	1391	87917	14841	8904	1486	31378	
2513	0	3545	1217	31439	9444	4616	1736	29979	
2514	72	28340	1654	60843	32814	6372	19108	69316	
2518	0	5590	702	56065	7350	4622	92462	23835	
2521	2691	9820	594	54717	10296	16051	4839	45555	
2523	0	27432	2604	106219	45181	10025	69073	146339	
2560	0	9136	789	51892	12496	2030	3080	40489	
2580	195043	76836	13569	466108	120818	8637	49406	709644	
2581	3455	51046	2110	105806	61799	8208	53573	105970	
2582	50	29478	4240	71347	54497	4972	5886	254818	

Tabell 4 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på kommuner (forts)

Kom. kod	KUF-samhället			Service-samhället				
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg	Förutv	Arbmutv	Infra.dr
2583	73	19315	2446	67739	15234	2309	3934	48743
2584	3800	42947	2284	138246	46689	11346	17097	257984
RIKET	9106095	8693151	2148950	31581389	16014368	872205	1582367	40953957

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället

Kom. kod	Reaktionssamhället			Reg.pol	Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ		Försv	Bostad
114	447	8954	21637	46	696	123034
115	1759	14302	3838	48	2502	57193
117	2305	25588	5261	303	0	47868
120	2388	3912	5375	151	735	30820
123	482	11432	24515	52	137032	123027
125	928	3374	17675	46	0	12854
126	658	14328	22697	156	0	128207
127	811	60692	36169	152	75200	131369
128	419	12135	2696	150	0	4398
136	2491	25449	33040	158	880682	83555
138	675	6563	9182	153	370	69151
139	321	19589	8241	46	209240	40731
160	322	11058	20912	55	59029	129356
162	186	5858	5333	46	749	36025
163	401	9839	15228	47	1342	89527
180	3440	134495	645267	604	1895240	1402959
181	16066	22818	71163	539	134045	120664
182	144213	12181	26593	59	175	91212
183	188	5819	35053	46	51421	152760
184	254	10132	46309	46	104097	85080
186	1626	7810	19894	46	210464	47935
187	1921	1290	1130	56	250357	14790
188	8765	45372	32169	88	125580	89243
191	1670	7883	21930	162	4706	63438
192	2673	4256	13514	408	38008	41632
305	452	19144	8251	0	1236	23489
319	324	12047	8615	424	1383	8682
360	6048	40364	30060	1081	4395	15076
380	11694	51607	187123	2042	292790	410773
381	5629	35195	35074	129	194440	45349
382	6377	40053	24250	838	725	165451
428	2212	19192	16639	200	0	6737
480	9087	59321	86759	842	24536	174118
481	38784	6361	31540	640	327	19982
482	4819	27897	45557	11	4676	19140
483	6334	41493	97062	207	2507	55128
484	19100	74155	156392	1785	213819	179017
486	15134	22803	27233	539	243685	82820
509	1546	16420	4694	0	1464	5221
512	2915	11692	1565	351	7	4527
513	13328	26828	9363	347	0	10034
560	1240	13732	6568	8	82	3983
561	12234	23101	8053	20	15621	5113
562	3800	32392	23190	47	180	22626

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället (forts)

Kom. kod	Reaktionssamhället			Reg.pol	Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ		Försv	Bostad
563	3037	31606	12552	247	0	12268
580	26576	86904	144374	50	3459351	408705
581	5737	140902	167495	50	237057	234682
582	3384	27377	7344	53	374	34274
583	3818	70299	61336	203	169664	73911
584	433	13113	4729	0	14	4283
586	2045	45242	31609	11	5547	34142
604	3082	20394	5151	120	0	9735
617	9375	12626	5421	12	0	15447
662	14387	33718	29160	12	100	40202
665	12544	27539	11492	0	234	15991
680	31635	177805	123494	289	193683	231598
682	47729	50862	36699	1057	118	33726
683	23175	59639	35456	50	490	36681
684	3494	28079	13298	17	16	15204
685	7283	53939	35467	1419	0	31429
686	14618	59005	22554	439	242308	24603
687	2981	34620	33221	217	0	26349
760	3087	31683	10374	755	33	7775
761	15198	23742	10680	393	1663	7839
763	2667	48750	13287	498	83	13172
764	22415	44990	14512	115	3328	19158
765	2493	24529	12739	94	974	16059
767	965	25736	18079	237	522	7074
780	31809	148456	94369	1067	260798	148355
781	6967	59942	37671	834	481	31365
821	12532	26458	15870	398	657	7630
834	3065	27640	12448	62	0	11119
840	5840	32541	15229	55	108	16258
860	23247	47472	33102	400	0	16130
861	2435	24542	21597	75	0	6146
862	15940	20381	14589	50	558	9662
880	21160	154954	83302	259	11908	127279
881	18376	41080	30950	72	0	25551
882	12640	66125	52255	375	0	28310
883	17369	138551	54553	1446	207	52969
884	15159	39559	27792	1577	0	25394
885	8607	37132	17265	59	79	30991
980	22530	267585	113822	85725	388139	101075
1060	1460	14813	22958	2368	3664	8670
1080	774116	183569	94686	14074	844933	94144
1081	11968	66345	49729	4675	220146	27924
1082	10946	79763	48898	0	270	47768

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället (forts)

Kom. kod	Reaktionssamhället			Reg.pol	Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ		Försv	Bostad
1083	9835	31027	21947	50	413	28038
1121	2465	30707	20806	60	421	7480
1137	1307	23124	4828	114	26	13666
1160	7997	30359	14700	122	22	19317
1162	9661	14660	16680	0	76	16383
1163	1171	26566	17097	50	99	13762
1165	910	6725	18121	80	0	3249
1166	2843	26980	22036	0	184589	20217
1167	970	24986	10290	0	23	13709
1168	4063	19617	6235	25	53	29583
1180	33685	200262	118614	450	355681	128777
1181	5691	56615	27606	60	426	28341
1182	3318	93054	53263	0	208845	73534
1183	25053	111482	73451	6	298248	43776
1214	3350	27395	10254	0	37	4380
1230	2270	14524	7331	0	34	22578
1231	1142	3677	17301	50	0	29140
1233	3155	14815	11528	0	0	30395
1260	1521	24942	12595	0	6	9280
1261	2475	30932	16402	0	0	23236
1262	2222	4742	9007	0	0	22164
1263	6421	27808	12204	0	14	20988
1264	6557	31348	12332	12	11	6558
1265	8955	30556	17102	0	482	12659
1266	8239	28137	17859	72	893	21973
1267	2671	23868	15960	50	65	22408
1280	1995371	58396	399119	2330	104592	411186
1281	4222	72193	99927	1399	96164	230730
1282	2509	36117	56963	75	12	28014
1283	4004	57119	135953	71	5087	374529
1284	2563	26251	25156	0	0	21716
1285	4485	31749	36151	50	0	40826
1286	9736	29467	44155	0	111572	41917
1287	1865	29125	50834	100	483	24912
1315	12274	20710	13071	7	0	9839
1380	16293	111139	120243	1486	337663	147095
1381	8610	53215	21359	100	12	27858
1382	8220	73106	36768	0	0	59074
1383	22380	98720	52934	375	2640	191621
1384	4032	40451	28564	0	0	97639
1401	15228	14554	11401	426	0	40068
1402	397	7406	31861	0	0	76902
1407	853	23907	12895	126	0	12460

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället (forts)

Kom. kod	Reaktionssamhället			Reg.pol	Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ		Försv	Bostad
1415	20077	17595	16761	480	0	35950
1419	1384	19562	4744	637	0	21429
1421	3853	29194	4790	378	0	21148
1427	1016	16022	14805	1630	406	27128
1430	3999	20940	8818	5342	0	13359
1435	5013	30534	16636	75	0	19483
1480	2916683	93831	606494	4675	484948	909598
1481	15002	31765	49108	0	529569	159934
1482	22059	25316	33305	400	0	69591
1484	2313	25787	27593	10849	0	19914
1485	1273000	51631	83390	309561	134068	93128
1486	3282	16818	20864	383	0	31655
1504	10483	17823	6350	1984	0	12021
1507	3158	20062	5651	7789	0	7746
1521	1245	38875	14823	50	0	27818
1524	670	32860	13566	0	0	33850
1527	2546	24190	5887	0	807	19628
1552	11588	14333	8719	20	0	11457
1560	1358	24918	11583	15479	0	17798
1561	12749	21265	7262	38	0	6625
1562	1435	23325	8856	0	0	18100
1563	17085	68724	39708	0	10	61364
1565	2920	25170	8485	20	0	15581
1566	18524	19603	8802	0	4391	14839
1580	18702	80570	26224	813	1510	85630
1581	3136	32159	44839	1020	594400	78400
1582	1601	64204	26847	25	0	62717
1583	53443	132075	130549	2480	146625	105768
1584	6451	39990	44344	0	10	33668
1585	1339	19811	19729	17684	0	29260
1602	15549	13801	5208	11	0	12307
1603	915	14578	4808	11	0	5327
1622	22675	24142	6485	13	1431	13944
1623	23749	27721	5960	16	0	15958
1637	1118	16487	9433	106	489429	10678
1643	9466	20919	6046	170	0	4967
1660	27489	40514	15296	31	1431	26629
1661	11366	28789	10737	24	361	19605
1662	2036	23476	16341	20	392	17011
1663	3011	29244	16079	127	338	16667
1680	11726	48682	34635	153	0	48065
1681	12314	70547	45749	98	212331	50900
1682	2992	36651	21572	121	769	28819
1683	7564	78664	61846	537	423823	68452

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället (forts)

Kom. kod	Reaktionssamhället				Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ	Reg.pol	Försv	Bostad
1684	2860	21627	7971	17	0	20820
1685	3253	26888	17616	24	0	24388
1686	36690	75082	43264	111	366	44809
1715	30555	26525	16366	1359	395	13166
1730	1344	21820	17453	3030	0	18260
1737	10132	52699	61401	17630	0	21202
1760	1195	8368	9278	3472	0	2958
1761	454	18241	9516	97	0	29096
1762	361	10790	16692	521	0	4443
1763	1341	37868	26498	814	246	9406
1764	974	19812	19111	633	0	4707
1765	1424	26641	23743	6536	0	15853
1766	11910	29815	37820	11555	0	18711
1780	5416	138507	152700	4037	632068	149298
1781	2437	61501	46925	2796	136682	38667
1782	744	32171	28247	5564	5712	12241
1783	1312	30890	50040	3316	0	8230
1784	23461	72615	77904	11194	340	40781
1785	4038	53652	37474	6549	0	8996
1860	849	11173	13110	129	346	6321
1861	2543	27531	15233	1520	417	13889
1862	1376	16948	22688	2666	0	18556
1863	564	13119	25559	6264	1825	10276
1864	4728	19707	16674	3227	63	2037
1880	11313	210528	220104	1579	156867	273784
1881	1542	27905	23112	50	294	23652
1882	2332	26530	18631	51	1589	23403
1883	1712	27651	60509	1971	622197	39025
1884	1225	23265	15618	1185	1966	11806
1885	4610	54949	33220	5590	220556	33233
1904	1170	9080	6207	922	0	6919
1907	7208	14156	14849	40	438	9424
1917	4237	24589	7504	108	892	9405
1960	1066	9700	9865	150	1109	7999
1961	1247	10169	32394	386	0	8124
1962	845	11308	12904	1262	657	3126
1980	11414	25042	165193	50	36299	261756
1981	4783	24587	29058	43	4476	28029
1982	7030	8884	40568	13158	0	21321
1983	3234	13473	40816	120	291	34740
1984	1092	9533	13392	25	933788	22521

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället (forts)

Kom. kod	Reaktionssamhället			Reg.pol	Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ		Försv	Bostad
2021	5115	25476	19536	5632	0	7638
2023	4907	25452	32327	18113	0	19087
2026	4914	27744	14184	2215	0	9430
2029	10304	33076	26127	2727	516	20392
2031	10382	30269	36636	2161	16	15233
2034	4229	22249	17236	7124	0	9412
2039	776	35208	29002	11531	40393	11561
2061	7210	27411	28256	5559	0	14342
2062	14218	63786	33987	8981	0	27317
2080	3356	110635	68753	3952	157037	105362
2081	55777	52844	86327	13612	0	77976
2082	2496	45877	17703	4404	797	27414
2083	3205	54318	30072	3362	422	29142
2084	3284	53781	40163	16405	79	11285
2085	11075	66721	56579	6831	0	29382
2101	807	17914	12560	2002	0	5963
2104	788	16516	25932	7755	358	11486
2121	2746	33890	26831	7994	0	21961
2132	2048	37051	24321	7762	16	14355
2161	2853	72650	71394	25050	2086	26711
2180	2775	108519	196894	2531	144097	158959
2181	2450	47521	85341	3938	752	45456
2182	2083	80483	70057	11916	162103	50246
2183	4418	98792	78916	9712	0	37890
2184	4619	100765	86520	14293	85	75346
2260	2064	37076	14139	16073	83	25574
2262	11813	42388	27906	18049	503	23461
2280	12803	106499	36618	5104	127421	56504
2281	16933	228877	105106	32590	5654	165615
2282	14738	86045	28873	10883	2883	26931
2283	15441	112824	37003	16112	257332	39471
2284	16222	149293	50065	39906	268906	78840
2303	2490	35432	19336	8341	1517	10171
2305	1968	49965	20696	10648	3563	7492
2309	19963	75521	36365	17548	79	26782
2313	14695	103880	62609	26589	100	20842
2321	17611	57091	27826	36880	30	26518
2326	8088	44601	25446	31283	51	8754
2361	6640	60141	38120	41094	41	13222
2380	32622	255214	130337	29822	890938	162742
2401	2747	32537	17633	10479	429	5965
2403	1865	13510	6716	9369	0	1652

Tabell 5 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället (forts)

Kom. kod	Reaktionssamhället				Komplexsamhället	
	Föret	Kommun	Individ	Reg.pol	Försv	Bostad
2404	10352	28301	14005	14184	1527	5168
2409	4329	28725	17679	16679	30	8138
2417	1472	20691	13564	15623	1744	8307
2418	906	16480	12773	5320	0	5520
2421	26623	39658	28661	12777	9220	12195
2422	7181	21053	14307	5924	0	3907
2425	11296	24196	13578	7987	0	5838
2460	7936	28225	15735	8956	326	11723
2462	13569	41498	26049	25431	0	10527
2463	2006	27378	18477	6608	36	8337
2480	12452	296438	126078	40155	226532	186081
2481	10378	71054	44218	17824	496	20164
2482	40516	228455	130799	76693	10051	135712
2505	12697	35457	30713	8019	97308	12673
2506	1106	17319	16110	14785	24	8919
2510	7191	30784	35114	28091	5561	11276
2513	1906	27275	26121	10641	497	6730
2514	11557	98071	78627	79969	40852	22696
2518	4451	36593	36389	13398	455	11293
2521	3458	52986	45637	18927	77	14208
2523	34488	116718	116963	121424	705	41955
2560	3056	45538	49719	19369	52420	8467
2580	109645	207151	185227	195899	360804	78165
2581	7155	187479	110121	80173	1572	36629
2582	47600	188747	61617	20093	674820	35021
2583	10419	52155	47599	26618	66	25168
2584	48894	97567	154423	193952	111513	36314
RIKET	9528061	13235806	11905025	2295681	22391590	15241425

Tabell 6 Fördelning av anslag (i kkr) inom KUF- och Servicesamhället på län

Län. kod	KUF-samhället			Servicesamhället			Förutv	Arbmutv	Infra.dr
	Forskn	Utbild	Kultur	Förvalt	Omsorg				
1	2543893	1558339	1141028	9001735	4127875	211161	123241	10952507	
3	1423756	253865	40930	1035653	464905	10994	25292	892157	
4	18179	280526	52004	816724	372331	13024	72470	619435	
5	435503	414584	61654	1433728	796760	14867	51510	1763127	
6	32757	344246	41871	804437	453795	13745	87239	1299240	
7	63541	182756	28008	498113	243940	12040	28221	656910	
8	47623	253799	33989	610306	322344	12797	90212	848536	
9	3139	70256	22599	277411	88660	7131	10646	202424	
10	1698	159493	23243	391963	238318	13857	69290	432061	
11	33193	280890	20036	608785	340991	11981	45644	975628	
12	1479249	680680	154575	2471508	1831809	21102	69584	3512894	
13	24474	212658	26999	728663	298846	11561	43206	684876	
14	1583914	781267	111788	2932688	1788005	20575	92830	3786469	
15	93873	395579	36642	1059216	608968	50290	63567	1478449	
16	35308	247167	23312	649311	320498	33550	35769	803049	
17	76389	331406	36624	756443	368122	23405	63050	1154937	
18	90083	307050	46820	966337	498272	11550	46424	1379703	
19	37304	262429	24633	917112	410855	7353	25840	875874	
20	75387	314085	47538	794966	362332	42795	38002	1397350	
21	36911	292150	35157	942911	454397	31713	41040	1401828	
22	53433	301055	41235	1067745	436129	38972	50242	1703927	
23	25346	141889	25157	502507	214385	74290	28027	922788	
24	683105	301881	37322	945036	524700	82872	54876	1360895	
25	208037	325101	35786	1368091	447131	100580	326145	1848893	
RIKET	9106095	8693151	2148950	31581389	16014368	872205	1582367	40953957	

Tabell 7 Fördelning av anslag (i kkr) inom reaktions- och komplexsamhället

Län. kod	Reaktionssamhället		Komplexsamhället		Försv	Bostad
	Föret	Kommun	Individ	Reg.pol		
1	195409	485129	1144821	3663	4181670	3216828
3	30524	198410	293373	4514	494969	668820
4	95470	251222	461182	4224	489550	536942
5	80093	539608	482872	1387	3889361	853769
6	170303	558226	351413	3632	436949	480965
7	85601	407828	211711	3993	267882	250797
8	156370	656435	378952	4828	13517	357439
9	22530	267585	113822	85725	388139	101075
10	808325	375517	238218	21167	1069426	206544
11	99134	665137	403727	967	1048509	411794
12	2073733	603161	1008133	4209	319452	1399589
13	71809	397341	272939	1968	340315	533126
14	4284159	424862	943465	334962	1148991	1551747
15	168433	699957	432224	47402	747753	642270
16	194773	597812	329046	1590	1130671	429346
17	97098	641915	631168	79103	775443	396015
18	32794	459306	464458	24232	1006120	455982
19	43326	160521	372750	16264	977950	413364
20	141248	674847	536888	112609	199260	414973
21	25587	614101	678766	92953	309497	448373
22	90014	763002	299710	138717	662782	416396
23	104077	681845	360735	202205	896319	276523
24	153628	918199	500272	274009	250391	429234
25	303623	1193840	994380	831358	1346674	349514
RIKET	9528061	13235806	11905025	2295681	22391590	15241425

Tabell 8 Beskrivning av datafält

Beskrivning omfattar uppgifter om fältnamn (i versaler och i bokstavsordning); departement; budgetkod (sexsiffrig där de två sista siffrorna anger anslagsnummer: de två därpå följande budgetens litterabeteckning i siffror och den första (eller två) anger dep). Kodens överensstämmer med den i RRV: Statsbudgetens utfall, Budgetåret 1985/86. I några fall är den hämtad från Budgeten 1986/87. Efter koden följer anslagsbenämning och under den en anmärkning om exv varifrån underlaget är hämtat och hur den geografiska fördelningen är gjord. Anmärkningen står vanligen endast första gången under ett nytt fältnamn.

Vanliga anmärkningar:

"Via SCB drift" - anger att belopp och fördelning bygger på uppgifter från SCB över statsbidragen till kommuner och landstings drift av verksamheten. Svårigheter har funnits att koppla kommunernas budgetuppdelning till statsbudgeten. I flera fall har budgetkoder måst komponeras. Dessa slutar på tal 60 eller större

"Via SCB löner" - Fördelningen av stora delar av statens verksamhet bygger på uppgifter från SCB om statsanställdas geografiska fördelning och deras löner. Utifrån denna databas har vissa sektorer utskiljts och särbehandlats (exv UNIVFOU, MILO-ADM, KOMSEKLÖN). Beloppen har hämtats från budgeten och fördelats proportionellt mot löneutbetalningar/kommun. STATSFÖRV är en sammanslagning av ett stort antal poster (se nedan).

"Via RFV" - enl uppgifter (för landsting) från riks försäkringsverket. Fördelningen på kommuner vanligen efter olika ålders grupper inom befolkningen.

"Via LSt" - baserat på uppgifter från länsstyrelser

Uppgifter som samlats in på landstingsnivå har vanligen fördelats efter landstingsanställda/kommun.

Efter den generella beskrivningen av fälten följer anmärkningar om skattningar som gjorts olika i skilda län.

ABSVINVEST Industridepartementet
120210 Kostn Sveriges Inv.bank AB
Fört till Sthlm (0180)
ADMREST Försvarsdepartementet m.m.
40702 Civil ledn o samordning
Via SCB driftanslag till kommuner
40801 Befolkn.skydd o räddn.tjänst
Civildepartementet
130960 Kommuners o landstings administr
Sammanslagn av adm fr SCB drift
130960 Driftbidrag till kommuners adm.

ALLMVAL Justitiedepartementet
20805 Allmänna val
Fördelat efter folkmängd
AMUFLYKT Arbetsmarknadsdepartementet
100201 Adm av flykt.verks
Via LSt
AMUFÖRETAG Arbetsmarknadsdep.
100203 Arbetsmarknadsutbildning
Förd eft ant pers i företagsutb.
AMUSTUDBDR Arbetsmarknadsdep.
100204 Bidr t arb.lösh.ers. m m
Via RFV, förd eft arbetslösa/kommun

AMUVERKSAM Arbetsmarknadsdep.
 100203 Arbetsmarknadsutbildning
 Elevsocial verksamhet
 Via LSt

ARBSTARTEG Arbetsmarknadsdep.
 100205 Syssels.skapande åtgärder
 Via LSt

ARBYRK Socialdepartementet m.m.
 50404 Vissa yrkessk.ersättningar mm
 Via RFV, Förd eft 16-64 år/kom

ARKITEKTUR Utbildningsdepartementet
 80642 Arkitekturmuseet
 Engl reglbrev, tfnkontakt

BARNBDRMM Socialdepartementet m.m.
 50301 Allmänna barnbidrag
 Via RFV, Förd eft 0-18 år/kom

50303 Vårdbidr f handikappade barn
 50304 Bidragsförsäkring
 50305 Barnpensioner
 50306 Särsk bidr f vissa adoptivbarn

BARNOMSORG Socialdepartementet
 50601 Bdr till kommunal barnomsorg
 Via SCB drift

BDARBAVG Industridepartementet
 120306 Ers f nedsätt av socialavgift
 Inkl Svappavaara. Förd enl tid.databas
 för 85/86

BEREDÖVR Arbetsmarknadsdep.
 100205 Syssels.skapande åtgärder
 Lista från UMDAC, förd eft ant pers i
 beredskapsarbeten

100222 Särskild sysselsättning Norrbotten

BERGSLPKT Industridepartementet
 120311 Stöd till Bergslagen
 Enl lista från Bergslagsdelegation

BILDKONST Utbildningsdepartementet
 80625 Vissa bidrag till bildkonst
 Enl fört kulturrådet

BIOGRAFLEX Utbildningsdepartementet
 80628 Svenskt biografiskt lexikon
 Regl.brev, Telefonkontakt

BOKHANDELS Utbildningsdepartementet
 80715 Stöd till bokhandel
 Utbet-lista fr Bokbran. Finansinst AB

BOSTADSBDR Socialdepartementet m.m.
 50403 Bidr t kom bostadst t folkpen.
 SCB drift
 Bostadsdepartementet

110207 Bostadsbidrag

BOSTADSPOL Bostadsdepartementet
 110260 Div anslag till bostäder
 Div ansl till bost från SCB drift

110260 Bidrag till kom bostadspolitik

BOSTADSÅTG Bostadsdepartementet
 110205 Åtg i bost.omr m outh.lägh.mm
 Förd efter bestånd

110208 Bostadsförbättringsverksamhet
 110209 Bostadsförbättr boendemiljö
 110210 Bidrag allmän samling
 110211 Upprust.bdr till allm samlings
 110221 Bidrag till bost i BD-län
 Efter bestånd i BD

DAGSJUKP Socialdepartementet m.m.
 50401 Bidrag till sjukförsäkringen
 RFV, sjuk-o dagpen till vpl
 Arbetsmarknadsdepartementet

100215 Vapenfria tjänstepliktiga
 RFV

DAGSPRESS Utbildningsdepartementet
 80706 Stöd till dagspressen
 Dagspressrapport 1987:2

DEFENSE Försvarsdepartementet m.m.
 40202 Materialanskaffning
 Förd efter ind.beställningar

40204 Forskning och utveckling
 40302 Materielanskaffning
 40304 Forskning och utveckling
 40402 Forskning och utveckling
 40404 Forskning och utveckling

DELPENSION Socialdepartementet m.m.
 50460 Bidrag till delpension
 Via RFV, Förd eft 60-65 år/kom

DOVA o SVA Utbildningsdepartementet
 80627 Dialekt- och ortsnamnsarkiv
 Eft protokoll, förteckningar

DRAMATEN Utbildningsdepartementet
 80614 Bidr t Dramatiska teatern

EJ SWE TID Utbildningsdepartementet
 80710 Stöd t tidningar på andra spr.
 Invandrarverkets beslutsprotokoll

ETNOGRAF Utbildningsdepartementet
 80641 Etnografiska museet
 Enl reglbrev, tfnkontakt

EXTRSKUTJKN Finansdepartementet
 70501 Extra skatteutjämningsbidrag
 Årsbok för Sveriges kommuner

FFVUTRUST Industridepartementet
 120702 Affärsv. FFV: Byggn o utrustn
 Efter FFV-orter

FILMSTÖD Utbildningsdepartementet
 80702 Statens biografbyrå
 Avser frakstöd, ej filminstitut

FIN.TV Utbildningsdepartementet
 80725 Sändn av finl televisionsprogr
 Lagt till 0180

FLYTTBIDR Arbetsmarknadsdepartementet
 100202 Arbetsmarknadsservice
 Enl LST

FOLKATP Socialdepartementet m.m.
 50402 Folkpensioner och ATP
 Via RFV, förd eft 65-W år/kom
 efter uppg på försäkr.kasseomr.

FOLKHÖGSK Utbildningsdepartementet
 80306 Bidr t drift av folkhögsk mm
 Via SCB löner

FONOGRAM Utbildningsdepartementet
 80621 Stöd till fonogramverksamheten
 Kont med utb.dep

FORSKN.UTV Utbildningsdepartementet
 80652 FoU-insatser inom kulturområdet
 Kont RAÅ, kulturrådet

FÖRFATTARE Utbildningsdepartementet
 80608 Ers åt förf m fl f utlåning mm
 Enl författarfondens listor

FÖRÄLDFÖRS Socialdepartementet m.m.
 50302 Bidr t föräldraförsäkringen
 RFV, förd eft 0-6 år/kom

GRUNDSKOLA Utbildningsdepartementet
 80211 Ansl till grundskola o dyl
 Sum 80211,80212,80221, SCB drift
 80211 Bidr t drift av grundskolor mm

GYMNSKOLA Utbildningsdepartementet
 80217 Bidr t drift av gymnasieskolor
 Via SCB löner
 80221 Särsk. åtgärder i gymnasiesk.
 Sammanslaget med grundsk 84/85/86
 Via SCB drift
 80223 Bidr t utrustn f gymnasiesk mm
 80224 Undervisningsmtrl till gymnasiesk.

HEMSLÖJDST Industridepartementet
 120205 Främjande av hemslöjden

HIST.MUS. Utbildningsdepartementet
 80634 Statens historiska museer
 Enl reglbrev, tfnkontakter

HKAPPSKOL Utbildningsdepartementet
 80215 Spec.sk: Utbildningskostnader
 Förd på 9 skolor i 8 kommuner

HKAPPUTB Socialdepartementet m.m.
 50704 Kostn f viss utb av handik mm
 Skärholmens gym

HORNBOGST Jordbruksdepartementet
 90810 Rest. av Homborgasjön
 Förd på 2 kommuner

HOVET Kungl hov- och slottsstaterna
 10101 Hovhållning
 Förd på 0180
 10201 Kungliga slott
 10202 Kungl husgerådskammaren

IDBRICK Försvarsdepartementet
 40905 Identitetsbrickor
 Förd till 1180

IDROTT Jordbruksdepartementet
 90901 Anslag till rfs verksamhet
 Enl riksidrottsf verksamhetsber.

IDROTTSTÖD Jordbruksdepartementet
 90901 Stöd till specialförbund
 Enl riksidrottsf verksamhetsber

INDBESTÅLL Arbetsmarknadsdep.
 100205 Syssels.skapande åtgärder

INFOSVEUT Utrikesdepartementet
 30403 Övr inform om Sverige i utl.
 Förd till 0180

INKGARANTI Utbildningsdepartementet
 80607 Ink.garantier för konstnärer
 Enl fört fr kammarkollegiet

INVANDÅTG Arbetsmarknadsdep.
 100403 Åtgärder för invandrare
 Bdr till invandrarutredningen 4 640 Kkr

IVAFORSK Industridepartementet
 120613 Bidrag till IVA
 Fört till 180

JORDRAT Jordbruksdepartementet m m
 90203 Bidr t jordbr rationalisering
 Via LST
 90205 Täckande av förluster m m
 90206 Bidr t trädgårdsnäringsens rat.
 90208 Stöd t inneh. av fjällägenh.mm
 90211 Främjande av rennäringen

KAS Arbetsmarknadsdepartementet
 100204 Bidr t arb.lösh.ers. m m
 RFV, förd efter arbetslösa/kom

KASSA Arbetsmarknadsdepartementet
 100204 Bidr t arb.lösh.ers. m m
 RFV, förd efter arbetslösa/kom

KASSETTAX Utbildningsdepartementet
 80609 Ers t rättigh.hav på musikomr.
 Enl STIM, IFPI, NIFF, SAMI

KAVARV Industridepartementet
 120717 Tillskott till Karlskronavarvet
 EGET, 80/81 G10 + G20

KOLLBILJ Kommunikationsdepartementet
 60403 Ers t SJ f köp av vissa tjänst
 Förd enl transportrådets underlag

KOMBIBLIO Utbildningsdepartementet
 80717 Bidrag till folkbibliotek
 SCB drift
 80718 Bidrag till regional biblioteksverks

KOMKULTUR Utbildningsdepartementet
 80660 Sammansl div anslag till kultur
 i kom.
 Via SCB drift

KOMMUNADM Arbetsmarknadsdep.
100406 Ers t kommuner f åtg. f flykt.
SCB DRIFT

Civildepartementet
130860 Kommunernas förvaltning
KOMMUNDIV Diverse departement
80663 Park, fritid, frigård m.m
Via SCB drift

KOMSEKLÖN Socialdepartementet m.m.
50705 Ers t telev f texttelefoner
Via SCB löner

50706 Ers t postv f bef av blindskr
Kommunikationsdepartementet
60201 Vägverket: Ämbetsverksuppgifter

60301 TSV: Trafik och administration

60501 Farledsverks exkl isbrytning

60503 Fartygsverksamhet

60505 Övrig verksamhet

60602 Beredsk för civil luftfart

60701 Ers t postv f befordr av tj.f.

60702 Ers t postv f tidn.distr.

60901 Transportrådet

61002 Bidr t statens väg- o tr. inst

61004 Transp.forskn.beredningen

61260 Anst inom kom.sektorn

Finansdepartementet

70206 Ers. t postverket mm

KOMVÄGHÅLL Kommunikationsdep.

60204 Bidr t drift av kom vägar m m
SCB drift

KONST ALLA Utbildningsdepartementet

80623 Förvärv av konst f st. byggn.
Enl Statens konstråd

KONSTAKADE Utbildningsdepartementet

80624 Bidr t Akademien f de fria kon
Förd enl konstakademin

KONSTMUS. Utbildningsdepartementet

80635 Statens konstmuseer

Enl reglbrev, tfnkontakt

KONSTNÄRSNUtbildningsdepartementet

80605 Visn.ers. åt bild- o formkonst
enl utbetalningsprotokoll

80606 Bidrag till konstnärer

Enl bidragsprotokoll

KULTURIORG Utbildningsdepartementet

80602 Bidr t kulturverks i org mm
Info kulturrådet, tfnkatt

KULTURMINNUtbildningsdepartementet

80632 Kulturminnesvård

Enl bla kontakter med RÄ

KULTURRÅD Utbildningsdepartementet

80601 Kulturrådet

Bdrdel från kulturrådet

KULTURTIDS Utbildningsdepartementet

80709 Stöd till kulturtidskrifter

Kulturrådets förteckning

KÄRNKRAFT Industridepartementet

120506 Ers f försenad idrift. av kär

Förd till 382 (3 DEL) o 1383 (2 DEL)

LACENTRAL Civildepartementet

130861 Landstingens centralförvaltning

SCB drift förd efter anst

LASJUKVÅRD Socialdepartementet m.m.

50516 Hälsoupplysning

SCB

50517 Epidemiberedskap m.m.

SCB, förd efter anst Lting

50519 Bidr t allmän sjukvård m.m.

50520 Vidareutb av läkare m.m.

50521 Ber.lagr. m.m. f hälso-osjukv

50522 Driftskostn. f ber.skapslagr.

50523 Bidr. t undervisn.sjukhus m m

50703 Kostn f viss oms om handik. mm

Via SCB DRIFT, Förd efter ltinganst

80217 Bidr t drift av särskolor m m

Utbildningsdepartementet

80406 Vissa tandvårdskostnader

Till Huddinge, Malmö-Lund via SCB-dat

LAUTBILD Utbildningsdepartementet

80415 Bidr t kommunal högsk.utb. mm

SCB drift, förd efter anst lting

LINJEFLYG Kommunikationsdepartementet

60603 Ers till Linjeflyg AB osv

Fört till Gotland

LITT.STÖD Utbildningsdepartementet

80712 Litteraturstöd

En bok för alla, 5.7 milj ofördelat

LIVSKOHALL Utbildningsdepartementet

80637 Livrustkammaren m m

Enkl reglbrev, tfnkontakt

LJUDOBILDI Utbildningsdepartementet

80704 Arkivet ljud o bild:insamlingsverks

Enl uppg allt till 0180

LOKREGTRAFKommunikationsdep.

60905 Ers t lokal och reg koll p.tr.

Skärgårdstrfk,fjällflyg,ers nedl jvg

Via Lst

LUVA M M Utbildningsdepartementet

80203 Länsskoln. utvecklingsstöd

LUVA, SÅS, Uppföljn.ansvar

Via Lst

80209 Reg. åtg. f elever m handikapp

80220 Bidr t åtg i komm. uppföljn mm

LÖNEBIDRAG Arbetsmarknadsdep.

100303 Yrkesinr. rehabilitering

Via Lst

- 100304 Särsk åtg. f arbetsanpassn mm
100306 Statsbidr t skyddad arb off ar
- MALMFÄLT** Arbetsmarknadsdepartementet
100219 Malmfältsinsatser
104 938 Kkr
- MALMÖPAKET** Arbetsmarknadsdep.
100221 Malmöpaketet
- MERKOST.OP** Utbildningsdepartementet
80613 Merkostnad för operan
Förd på 0180
- MILFÖRB** Försvarsdepartementet
40201 Förbandsverksamhet
All förb.verks enl SCB löner+påslag
40201 Ledn o förbandsverksamhet
40301 Ledn och förbandsverksamhet
40401 Ledn och förbandsverksamhet
- MILOADM** Försvarsdepartementet m.m.
40101 Försvarsdepartementet
Via SCB löner
40102 Vissa nämnd m.m. inom totförsv
40103 Utredningar m.m.
40260 Administration m.m.
Saml av administr. SCB löner+påslag
40501 Ledn och förbandsverksamhet
40601 Försvarets civilförvaltning
40602 Försvarets sjukvårdsstyrelse
40603 Fortifikationsförvaltningen
40604 Försvarets materielverk
40605 Gemensam försvarsforskning
Går till FORTF
40607 Försvarets radioanstalt
40608 Värnpliktsverket
40609 Försv rationaliseringsinst
40610 Försvarshögskolan
40611 Militärhögskolan
40612 Försvarets förvaltningsskola
40614 Krigsarkivet
40615 Statens försvarshist museer
40617 Försvarets datacentral
40618 Vissa nämnd m.m. inom mil förs
40701 Överst f civil beredskap
40703 Civilbefälhavaren
40801 Befolkn.skydd o räddn.tjänst
40802 Anl för fredsorganisationen
40807 Ber f olje-o kem.bekämp t sjös
40901 Styr f psykologiskt försvar
41102 Flygtekn. försöksanstalten
Socialdepartementet
50514 SBL: Försv.med. verksamhet
- MUSIKAKADE** Utbildningsdepartementet
80619 Bidr t Musikaliska akademien
Enl tfnkontakt
- MUSIKSAM** Utbildningsdepartementet
80643 Statens musiksamlingar
Enl reglbrev, tfnkontakt
- NATURHIST** Utbildningsdepartementet
80638 Naturhistoriska riksmuseet
Enl reglbrev, tfnkontakt
- NORD.MUS.** Utbildningsdepartementet
80645 Bidr till Nordiska museet
Enl reglbrev, tfnkontakt
- NORRFOND** Industridepartementet
120260 Norrlandsfonden
Fört till 2580
- NORRSTÖD** Jordbruksdepartementet
90306 Prisstöd t jordbr. i n Sverige
Efter fettprod; områdestaxor
- NORRVIKEN**
91004 Bidr t Norrvikens trädgårdar
Fört till Båstad kommun
- NTF** Kommunikationsdepartementet
60304 Bidrag till NTF
Fört till 0180
- NUNSKU** Utbildningsdepartementet
80636 Ust. av sv. konst i utlandet
Enl telefonkontakter
- OFFBESÖK** Utrikesdepartementet
30112 Officiella besök m m
Fört till 0180
- OPERAN** Utbildningsdepartementet
80612 Bidrag till Operan
Förd på 0180
- ORTIDSKRI** Utbildningsdepartementet
80708 Stöd till organisationstidskrifter
Kulturrådets förteckning
- PARTIGRUPP** Riksdagen och dess mynd.
140105 Bidrag till partigrupper
- PARTISTÖD** Justitiedepartementet
20804 Stöd till pol partier
Fört till 0180
- PEDHKAPP** Utbildningsdepartementet
80206 Rikscentr. f ped. hjälpm. m m
Fört till Umeå, Örebro, Göteborg,
Solna
- PKBANKAB** Finansdepartementet
70615 Täckning av aktier i PK-banken
Fört till 0180
- PRISREGLJO** Jordbruksdepartementet
90303 Prisregl. åtg. på jordbr. omr.
Förd eft antal producenter, hänfört
till företagsutveckl (se tab 1)
- PRISREGLJO** Jordbruksdepartementet
90303 Prisregl. åtg. på jordbr. omr.
Förd efter befolkning, hänfört
till transfereringar (se tab 1)

PRIVGYMN Utbildningsdepartementet
 80218 Bidr t drift av frist gymn
 Privata gymnasieskolor. Fört till 8
 kommuner

R.KONSERT Utbildningsdepartementet
 80615 Rikskonsertverksamhet
 Enl spelplatser

RANSTAD Industridepartementet
 120516 Verksamheten i Ranstad
 Fört till Falköping

REG MUSEER Utbildningsdepartementet
 80649 Bidrag till regionala museer
 Enl kulturrådets förteckning

REGIONMUS Utbildningsdepartementet
 80616 Regionmusiken
 Efter anställda enl SCB

REKRYTSTD Arbetsmarknadsdep.
 100205 Sysselskapande åtgärder
 Via LSt

RIKSDAGLED Riksdagen och dess mynd.
 140101 Ers t riksdagens ledamöter mm
 Förd eft riksled mantalsskr.ort

RIKSTEATER Utbildningsdepartementet
 80611 Bidr t Svenska riksteatern
 Efter spelplatser

RIKSUTSTÄL Utbildningsdepartementet
 80650 Riksutställningar
 Förd kom.vis efter besök o länsuppg

ROL-ARKIV Utbildningsdepartementet
 80626 Riksarkivet o landsarkivet
 Eft lokalis.orter

RUGLESBYGD Industridepartementet
 120304 Regionala utveckl.insatser mm
 Via LSt

RULOKSTÖD Industridepartementet
 120301 Visst reg.politiskt stöd
 120302 Lokaliseringsbidrag m m
 Via LSt
 120304 Regionala utveckl.insatser mm
 Enl SIND-data

RUREGPROJ Industridepartementet
 120304 Regionala utveckl.insatser mm
 Avser teknikspridning
 Via LSt
 120314 Reg pol BD-län
 83/84 C6
 120315 Reg pol BD-län
 82/83 C5 samt 79/80 C5

RÄNTEBDR Bostadsdepartementet
 110204 Räntebidrag m m
 Enl list fr bost.styr
 110217 Energibidrag
 Efter bestånd

RÄTTHJÄLP Justitiedepartementet
 20601 Rättshjälpskostnader
 Fördelat efter fm

SAMEFONDEN Utbildningsdepartementet
 80604 Bidr till samisk kultur
 Uppg fr samefondens protokoll

SAMESKOLA Utbildningsdepartementet
 80214 Sameskolor, utb kostnader
 Förd på fem kommuner

SAMHALL Arbetsmarknadsdepartementet
 100305 Bidr t Stiftelsen Samhällsför.
 Förd efter anst/anläggning

SFSTRYCK Justitiedepartementet
 20801 Svensk författningssamling
 Avser tryckning, fört till 0180

SIFU Industridepartementet
 120204 Bidr t Stift. Inst. f Företags
 Fört till Borås, Stockholm delat 50/50

SIPRI Utrikesdepartementet
 30604 Bidr t Sthlms int fredsforskn.
 Fört till 0180

SJUKVÅRD Socialdepartementet
 50560 Div ansl till sjukvård
 Fyra första anslag i SCB drift
 Förd eft ltinganställda

SJÖHIST.F. Utbildningsdepartementet
 80639 Statens sjöhistoriska museum
 Enl reglbrev, tfnkontakt

SKANSEN Utbildningsdepartementet
 80647 Bidrag till Skansen
 Enl regl.brev

SKATTUTJKN Finansdepartementet
 70501 Skatteutjämningsbidrag m m
 Årsbok för Sveriges kommuner
 70502 Bidr m anledn av avskaff. m m

SKATTUTJLAT Finansdepartementet
 70501 Skatteutjämningsbidrag m m
 Årsbok för Sveriges kommuner

SKOGSVÅRD Jordbruksdepartementet
 90406 Bidr t skogsvård m m
 Via LSt
 90408 Främjande av skogsvård mm

SKÖNDAL Utbildningsdepartementet
 80461 Till stiftelsen Stora Sköndal
 Fört till 0180

SOCTJÄNST Socialdepartementet
 50800 Försk, hemvård, familjebidr. m.m.
 SCB drift
 50802 Bidr t missbrukarvård m m

SPRI Socialdepartementet
 50518 Bdr till SPRI
 Fört till 0180

SPRÅKNÄMND Utbildningsdepartementet	2701	Justitiekansler
80721 Bidr till svenska språknämnden	2702	Datainspektionen
Regl.brev samt telefonkontakt	2703	Brottsf rådet förvaltning
SRUTLAND Utrikesdepartementet	2704	Brottsf rådet utvecklingskosst
30402 Sveriges rr progr.verks för utland	2705	Bokföringsnämnden
Fört till 0180	2706	Brottsskadendn:förvaltning
SSAB Industridepartementet	30101	Utrikesförvaltning
120707 Ränta o amort på sk t SSAB		Utrikesdepartementet
Förd eft SSAB lokalisering	30110	Utredningar m.m.
120715 Lån till SSAB	30304	Styr f intern. utv. (SIDA)
Eget ansl. 82/83 G18	30305	Nämnden f u-landsutbildn.
SSABNJA Industridepartementet	30306	Styr. f u-landsforskning
120708 Ränta på skuld t NJA	30307	Nordiska afrikainstitutet
Fört till 2580	30401	Svenska institutet
ST.MUSEER Utbildningsdepartementet	30501	Kommerskollegium
80644 Statliga museer: Vissa kostn	30502	Exportfrämj verksamhet
Enl reglbrev, tfnkontakt	50101	Socialdepartementet
STANDKOMM Industridepartementet	50102	Utredningar m.m.
120614 Bidr t Standardiseringskomm.	50104	Extra utgifter
Fört till 0180	50201	Försäkringsöverdomstolen
STAT.ARKIV Utbildningsdepartementet	50202	Försäkringsrätter
80629 Statl arkiv: Vissa kostn samlingar	50203	Riksförsäkringsverket
Enl bla protokoll Riksarkivet	50204	Allm. försäkringskassor
STATSFÖRV Justitiedepartementet	50501	Socialstyrelsen
20101 Statsrådsberedningen	50503	Statens rättskemiska lab.
Via SCB löner	50504	Statens rättsläkarstationer
20102 Justitiedepartementet	50505	Rättsspsyk stationer o kliniker
20103 Utredningar m.m.	50506	Statens miljömed. laboratorium
20104 Extra utgifter	50507	Statens giftnform. central
20105 Information om lagstiftning	50508	Hälso- o sjukv ansvarsnämnd
20201 Rikspolisstyrelsen	50510	Statens inst f psykosoc miljö
20202 Polisverksamhet rikets säkerhet	50513	SBL: Centrallab.uppgifter
20203 Statens kriminaltekniska lab	50518	Bidr t Sjukv o socialv plan mm
20204 Lokala polisorganisationer	50603	Barnmiljörådet
20205 Utrustning m.m polisväsendet	50604	Statens nämnd f int. adop.fråg
20206 Underhåll,drift motorfordon mm	50604	Statens nämnd f int. adop.fråg
20208 Diverse utgifter	50708	Statens hundscola
20301 Riksåklagaren	50709	Statens handikappråd
20302 Åklagarmyndigheterna	60101	Kommunikationsdepartementet
20401 Domstolsverket	60102	Utredningar m.m.
20402 Allmänna domstolarna	61102	Bidrag t SMHI
20403 Allm förvaltningsdomstolarna	61105	Bidrag till SGI
20404 Bostadsdomst o hyresnämnderna	70101	Finansdepartementet
20405 Utrustning till domstolarna	70103	Utredningar m.m.
20501 Kriminalvårdsstyrelsen	70104	Extra utgifter
20502 Kriminalvårdsanstalterna	70201	Riksskatteverket
20503 Frivården	70202	Lokala skattemyndigheterna
20504 Maskin- och vertygsutrustning	70203	Kronofogdemyndigheterna
20505 Engångsanskaft av inventarier	70204	Stämpelomkostnader
20506 Utbildning av personal	70205	Kostn. för årlig taxering mm
20602 Rättshjälpsnämnderna	70301	Marknadsdomstolen
20605 Vissa domstolskostnader	70302	Näringsfrihetsombudsmannen
20606 Div kostn för rättsväsendet	70303	Statens pris-o kartellnämnd

70304	Konsumentverket	90607	Bidr t statens utsädeskontroll
70305	Allm reklamationsnämnden	90609	Lantbrukskem. lab.verksamhet
70404	TV: Förvaltningskostnader	90611	Bidr t statens maskinprovninga
70405	Drift o underh av tekn mat mm	90705	Skogs- o jordbr. forskn.råd
70407	Myntverket	90705	Skogs- o jordbr. forskn.råd
70408	Konjunkturinstitutet	90801	Statens naturvårdsverk
70409	Statens förhandlingsnämnd	90802	Koncessionsnämnden f miljösk.
70413	Statens arbetsgivarverk	90803	Miljövårdsinformation
70609	Täckning av merkkostn. f löner	90812	Bidr t statens strålskyddsinst
80101	Utbildningsdepartementet	100101	Arbetsmarknadsdepartementet
80102	Utredningar m m	100102	Utredningar m m
80201	Skolöverstyrelsen	100106	Jämställdhetsombudsmannen m m
80202	Länsskolnämnderna	100201	Arb.markn.verk. förvaltn.kostn
80204	Statens inst f läromedelsinfor	100202	Arbetsmarknadsservice
80205	Stöd f prod. av läromedel	100208	Arb.markn.v: Anskaffn av utr.
80401	Universitets- o högskoleämbete	100211	AMU: Bidr. t vissa driftutgift
80402	Regionstyr. för högskolan	100213	Arbetsdomstolen
80426	Kungliga biblioteket	100214	Statens förlikn.mannaexpeditio
80427	Statens psyk-ped. bibliotek	100216	Nämnden för vapenfriutbildning
80429	Forskningsrådsnämnden	100301	Arbetsmiljö - Tills o forskn.
80430	Hum-samh.vet. forskn.rådet	100301	Arbetsmiljö - Tills o forskn.
80431	Medicinska forskningsrådet	100302	Arbetsarkyddstyr: Anskaffn. mm
80432	Naturvetensk. forskn.rådet mm	100401	Statens invandrarverk
80436	Förvaltningskostnader	100402	Informationsverksamhet
80501	Centrala studiestödsnämnden mm	100403	Åtgärder för invandrare, inform.verksamhet
80502	Ers t vissa myndigh m m	100405	Överför. o mottagn av flykt.mm
80601	Statens kulturråd	110101	Bostadsdepartementet
80610	Lotterinämnden	110102	Utredningar m m
80622	Statens konstråd	110201	Bostadsstyrelsen
80631	Riksantikvarieämbetet:Förv. mm	110202	Länsbostadsnämnderna
80653	Statens ungdomsråd	110218	Inform. o utbildning m m
80701	Statens biografbyrå	110301	Statens planverk
80703	Förvaltningskostnader	110402	Plangenomförande
80705	Presstödsnämnden	110403	Landskapsinformation
80719	Bidr t talboks- o punktskriftbiblio	110404	Försvarsberedskap
80722	Kabeln: Förvaltningskostnader	110405	Utrustning m m
80724	Närradionämnden	110501	Centralnämnden f fastighetsdat
80901	Utrustn.nämnd f univ o högsk.	120101	Industriedepartementet
90101	Jordbruksdepartementet	120103	Utredningar m m
90102	Lantbruksråd	120201	Förvaltningskostnader SIND
90103	Utredningar m m	120202	Utredningsverksamhet SIND
90201	Lantbruksstyrelsen	120308	Expertgr. f forskn om reg utv.
90202	Lantbruksnämnderna	120401	SGU: Geologisk kartering m m
90301	Statens jordbruksnämnd	120403	Bergsstaten
90302	Lantbruksek. samarbetsnämnden	120404	St. gruveg: Prospektering mm
90308	Adm av perm. skördeskadeskydd	120405	St. gruveg: Egendomsförv. mm
90401	Skogsstyrelsen	120406	Del f samordn av havsresursv.
90403	Myndighetsuppgifter	120501	Statens energiv: Förvaltn.kost
90501	Fiskeristyrelsen	120502	Statens energiv: Utredn. mm
90502	Fiskenämnderna	120503	Statens elektriska inspektion
90601	Statens livsmedelsverk	120504	Utbildn o rådgivn m m spara en
90604	Bidr t statens vet. med. anst.	120521	Omställning av energisystem
90605	Bekämp. av smittsamma sjukd.mm		

- 120601 STU: Tekn forskn o utveckl.-INFO
 120602 STU: Förvaltningskostnader
 120606 Patent- o registreringsverket
 120609 Bidr t statens provningsanstalt
 120610 St. provn.anstalt: Utrustning
 120611 Statens mät- och provråd
 120703 Nämnden f fartygskreditgaranti
 130101 Civildepartementet
 130102 Utredningar m m
 130104 Reg.kansliets förvaltningskont
 130203 Riksrevisionsverket
 130204 Kammarkollegiet
 130206 SCB: Statistik, reg, o progn
 130208 Folk- o bostadsräkningar
 130401 Statens löne- o pensionsverk
 130403 Statens arbetsmarknadsnämnd
 130406 St inst f pers.utv: Bidr t m
 130408 Bidr t särsk pers.utb.åtgärder
 130409 Statens arbetsmiljönämnd
 130501 Länsstyrelserna m m
 130601 Domkapitlen m m
 130602 Vissa ersättn till kyrkofonden
 130862 Statlig förv. utom FoU, mil.förb
 Riksdagen och dess myndigheter
 140106 Förvaltningskostnader
 140201 Riksgäldskont: Förvaltn.kostn.
 140202 Riksgäldskont: Vissa kostn. mm
 140203 Riksd. ombudsmän. justitieomb.
 140204 Riksdagens rev. o deras kansli
 STATSHÄLSA Civildepartementet
 130414 Bidr t Stiftelsen Statshälsan
 Förd efter statshälsans verksamhet
 STATVÄGDR Kommunikationsdep.
 60202 Drift av statliga vägar
 Via LSt
 60206 Bidr t drift av ensk vägar m.m
 60208 Tjänster till utomstående
 STHKONF Utrikesdepartementet
 30607 Sthlmskonf. förv kostnader
 Fört till 0180
 STUDFÖRB Utbildningsdepartementet
 80304 Bidr t studieförbunden mm
 Uppg fr SÖ, förd efter bidragstim.
 STUDINVAND Utbildningsdepartementet
 80305 Undervisn f invandrare i sv mm
 Uppg fr SÖ, förd efter bidragstim.
 STUDMEDEL Utbildningsdepartementet
 80503 Studiehjälp m m
 Via RFV, förd efter fm
 80505 Vuxenstudiestöd m m
 Förd efter folkmängd (869 829 kkr)
 80506 Timers vid vissa vuxenutbildn
 55 063 kkr efter folkmängd
 STUDSVIK Industridepartementet
 120513 Bidr t verks vid Studsvik Ener
 Avser 80 435 kkr
 120514 Avveckl av forskn.reaktorer mm
 120515 Rad avfall i Studsvik
 STUFORSK Industridepartementet
 120601 STU: Tekn forskn o utveckling
 Data från STU 86/87
 STU: Tekn forskn o utveckling-RYMD
 Fört till 580,2584,1480,180,1481
 120616 Forskn.bidr t tekn.bas. småför
 Via STU
 SYSSTÖD Industridepartementet
 120307 Sysselsättningsstöd
 Via LSt
 SÄR KULTUR Utbildningsdepartementet
 80603 Bidr t särsk kulturella ändam.
 Info kulturråd, RÄ, kammarkoll
 TALTIDNING Utbildningsdepartementet
 80711 Stöd t radio- o kassettdn.
 Presstödsnämnden protokoll
 TDM-GRUPP Utbildningsdepartementet
 80618 Bidr t fria teater-, dans-,mm
 Enl fört kulturråd, tfnknt
 TEK.MUS. Utbildningsdepartementet
 80646 Bidr t Sveriges Tekniska museu
 Enl reglbrev, tfnkntkontakt
 TEKOIND Industridepartementet
 120211 Ind.pol åtg. f tekoindustrin
 Ofördelat av ansl. ca 31 438 kkr
 Övr enl uppg fr SIND
 Ind.pol åtg. f tekoindustrin
 FoU-Centrum o högskolan i Borås
 120212 Branschfrämjande åtgärder
 TEKOSTÖD Arbetsmarknadsdepartementet
 100216 Tillf. sysselsättningsbidr mm
 Via LSt
 100226 Tillf bidrag till TEKÖ
 Gammalt anslag, ny beteckning
 TELE-X Industridepartementet
 120605 Bidr t Tele-X-projektet
 20% oförd. 43363 kkr, 80% förd. 173453
 kkr enl uppg rymddelegation
 TRANSPSTD Kommunikationsdep.
 60902 Transportstöd f Norrland m m
 Data från transportrådet
 TRANSPSTDG Kommunikationsdep.
 60903 Transportstöd f Gotland
 Fört till 0980
 TURISMSTD Jordbruksdepartementet
 90902 Försöksverk. inom turism
 Fört till 7 kommuner
 Stöd till turism o rekreation

- 15 540 kkr till 0180 för adm. enl
Turistrådet
- UDDEPKT Arbetsmarknadsdepartementet
100227 Stöd till Uddevalla
Industridepartementet
Via LSt
120309 Lokstöd Uddevalla regionen
Inkl 84/85 C11, Inkl 84/85 B18
- UDDEVSTUD Utbildningsdepartementet
80310 Studiecirkelverks. i Uddevalla
Fört till 1485
- UNGDOMSLAG Arbetsmarknadsdep.
100217 Statsbidr. f ungdomslag
Via LSt
- UNGDOMSORG Utbildningsdepartementet
80655 Bdr till ungdoms.org lokala verk-
samhet
Via LSt
- UNGORFERIE Utbildningsdepartementet
80656 Bidr t ungdomsorg ferieverksamh
Enl föret utbetalningar
- UNGORGCENT Utbildningsdepartementet
80654 Bidr t ungdomsorg centr verks.
Enl fört utbetalningar
- UNGORGLOK Utbildningsdepartementet
80655 Bidr t ungdomsorg lokala verks.
Enl företagna utbetalningar
- UNIVFOU Utrikesdepartementet
30306 Styr. f u-landsforskning
Forskning via SCB löner
Socialdepartementet m.m.
- 50103 Forskn.- o utveckl.arb m.m.
50513 SBL: Centrallab.uppgifter
50805 Utvecklings-o försöksverksamh
Utbildningsdepartementet
- 80207 Forskn. o centr. utveckl.arb m
80405 Lokalkostnader m m vid högsk
80407 Vissa särsk utg inom högsk mm
80408 Utb. för tekniska yrken
80409 Utbildn f adm. ek o soc yrken
80410 Utbildning för vårdyrken
80411 Utb f undervisningsyrken
80412 Utb f kultur- o inform.yrken
80413 Lok o individuella linjer mm
80415 Forskningsankn av gr.lägg. mm
80416 Humanistiska fakulteterna
80417 Teologiska fakulteterna
80418 Juridiska fakulteterna
80419 Samh.vetensk. fakulteterna
80420 Medicinska fakulteterna
80421 Odontologiska fakulteterna
80422 Farmaceutiska fakulteten
80423 Mat.-naturvetensk. fakultetern
- 80424 Tekniska fakulteterna
80425 Temaorienterad forskning
80428 Vissa särsk utg f forskn.ändam.
80432 Naturvetensk. forskn.rådet mm
80433 Nationell halvledarforskning
Fört till Linköping, Lund o Göteborg
80434 Del f vetensk o tekn inf.förs.
80437 Materiel m m
80438 Kiruna geofysiska institut
80439 Inst f internationell ekonomi
80460 FoU-anslaget
80903 Inr o utr av lokaler vid högsk
Jordbruksdepartementet
90701 Sveriges lantbruksuniversitet
90702 Lokalkostnader m m
90704 Inredn och utrustn av lokal mm
90806 Miljövärdhetsforskning
90807 Övervakn av miljöförändr m m
Bostadsdepartementet
110212 Byggnadsforskning
110215 Bidr t statens inst f byggfors
110216 SIB:utrustning
Industridepartementet
120512 Energiforskning
Medel till STU,TFB,BFR,NFR,EFN
- UTBRADIO Utbildningsdepartementet
80309 Utbildningsradion
Äldre anslag C1, fört till 0180
- UTRPOLINST Utrikesdepartementet
30606 Forskningsverks vid utropolinst
Förd på 0180
- UTVFOND Industridepartementet
120212 Småföretagsutveckling
120213 Småföretagsutveckling
Via LSt eller efter folkmängd, se län
- UTVFONDADM Industridepartementet
120213 Småföretagsutveckling
Förd efter huvudort. Avser administr
- VARVSTÖD Industridepartementet
120704 Räntestöd mm t varvsindustrin
Fört till 1485,1480,1280,1080,182
Förd efter varvsanställda
120705 Förlusttäckn t följd av m m
120706 Ränta o amort. på skuldebrev m
120709 Kapiteltillsk Svenska Varv AB
120710 Inlösen skuld till Svenska Varv AB
120711 Avskrivningslån till varvsindustri
120716 Kap tillskott Svenska Varv
- VBIDRAGTDM Utbildningsdepartementet
80620 Vissa bidr t teater-, dans-,mm
Enl reglbrev, fört kulturråd

VETAKAD Utbildningsdepartementet	VÄXTFÖRÄDL Jordbruksdepartementet
80444 Vissa bdr till forskningsverksamhet	90707 Bidr t växtförädling
Fört till 0180	Fört till 1214 (60%) o 1282 (40%)
VIS MUSEER Utbildningsdepartementet	ZENITH Industridepartementet
80648 Bidrag till vissa museer	120219 Zenith täckande av förlust
Enl fört kulturrådet	120712 Förlustgaranti Zenith AB
VISSAARKIV Utbildningsdepartementet	Eget anslag 83/84 G10+82/83 G21
80630 Bidrag till vissa arkiv	Förd lika på 1280,1480,1485
Enl regl.brev, kont Kulturrådet	ÄLDROMSORG Socialdepartementet
VUXENUTB Utbildningsdepartementet	50701 Omsorg om äldre o handikappade
80301 Bidr t kommunal utb. för vuxna	Omfattar 50701-50703, SCB drift
Via SCB drift	50701 Bidr t social hemhjälp
80302 Utbildningskostnader	Via SCB drift
80303 Undervisningsmateriel mm	50702 Bidrag till färdtjänst

Kommentarer om län:

Enbart uppgifter om avvikelser från av LSt lämnade uppgifter eller då uppgifter saknats. I vissa fall har dock generella justeringar eller sammanslagningar gjorts (se ovan under fält).

01

UTFVOND skattat, se anm under fältet

Merparten av uppgifter inom arbetsmarknadsområdet fördelat på kommuner efter folkmängd baserat på uppgifter för arbetsmarknadsdistrikt.

ARBSTARTEG skattat - förd efter samma percap-tilldelning som län 03 (0.0031 kkr/inv)

UNGDOMSORG skattat utifrån percap-tilldelningen baserat på uppg från 15 län.

03

UTFVOND skattat, se anm under fältet

UNGDOMSORG sannolikt underskattat

04

UNGDOMSLAG förd efter folkmängd från länsupp

TEKOSTÖD förd efter tekossyssels. från länsupp

LÖNEBIDRAG förd efter folkmängd från länsupp

05

UTFVOND, UTFVONDADM skattat, se anm under fältet

REKRYTSTD, FLYTTBDR skattat baserat på medelvärden från andra län.

UNGDOMSORG skattat utifrån percap-tilldelningen baserat på uppg från 15 län.

06

UTFVONDADM skattat, se anm under fältet

AMUFLYKT fört till 0680

FLYTTBDR, REKRYTSTD, ARBSTARTEG, UNGDOMSLAG, LÖNEBIDRAG förd efter folkmängd

TEKOSTÖD förd efter syssels. inom teko

AMUVERKSAM delat lika på 0680, 0684

07

UTVFONDADM förd helt till 0780

08

AMUVERKSAM delat mellan 0880 och 0882

FLYTTBIDRAG, AMUVERKSAM, UNGDOMSLAG, LÖNEBIDRAG förd efter folkmängd från länsuppg.

09

UTVFOND skattat, se anm under fältet

10

UTVFOND skattat, se anm under fältet

11

LÖNEBIDRAG avser 1985 års uppgifter

12

REKRYTSTD, UNGDOMSLAG förd efter folkmängd baserat på uppgifter om kommungrupper

LÖNEBIDRAG uppgifter från 1985

TEKOSTÖD förd efter tekossyssels. baserat på uppgifter om kommungrupper

13

UTVFONDADM skattat, se anm under fältet

UTVFOND anv LSts uppgifter under förvaltn.

LÖNEBIDRAG förd efter folkmängd baserat på uppgifter för enbart 1380

14

UTVFOND skattat, se anm under fältet

UTVFONDADM förd på 1480,1485

15

UTVFOND, UTVFONDADM, se anm under fältet

16

UNGDOMSLAG skattat baserat på uppgifter från motsvarande länstyp

LÖNEBIDRAG får uppg länssumma på kommun efter folkmängd

FLYTTBIDR skattat, baserat på uppgifter från andra län

17

UNGDOMSORG skattat, baserat på uppg från 15 län

18

UTVFOND, UTVFONDADM se anm under fältet

LUVA M M förd på kommuner skattat, baserat på uppgifter på länsnivå o förd efter befolkning 7-16 år.

19

UTVFOND, UTVFONDADM se anm under fältet
UNGDOMSORG skattat, baserat på uppg från 15 län

20

UTVFONDADM se anm under fältet
UNGDOMSORG skattat, baserat på uppg från 15 län
LÖNEBIDRAG enl uppg från databasen för 1985
FLYTTBIDR, AMUVERKSAM, REKRYTSTÖD, ARBSTARTEG samt UNGDOMS-
LAG förd på kommuner efter folkmängd baserat på läsuppg.
RUREGPROJ skattat

21

UTVFOND, UTVFONDADM se anm under fältet
UNGDOMSORG skattat, baserat på uppg från 15 län

22

UTVFOND, UTVFONDADM se anm under fältet
UNGDOMSLAG uppg från databasen för 1985
UNGDOMSORG skattat, baserat på uppg från 15 län

23

UTVFONDADM, se anm under fältet
AMUFLYKT, FLYTTBIDR, ARBSTARTEG, UNGDOMSLAG samt LÖNEBIDRAG
kommunförd efter folkmängd baserat på uppg om länet.
RUGLESBYGD kommunförd efter folkmängd, dock 50% av teknikspridning till 2380.

24

UTVFOND, UTVFONDADM se anm under fältet
ARBSTARTEG skattat efter s:a percap som län 22
UNGDOMSLAG förd efter folkmängd
STATVÄGDR, AMUFLYKT baserat på uppg från 1985

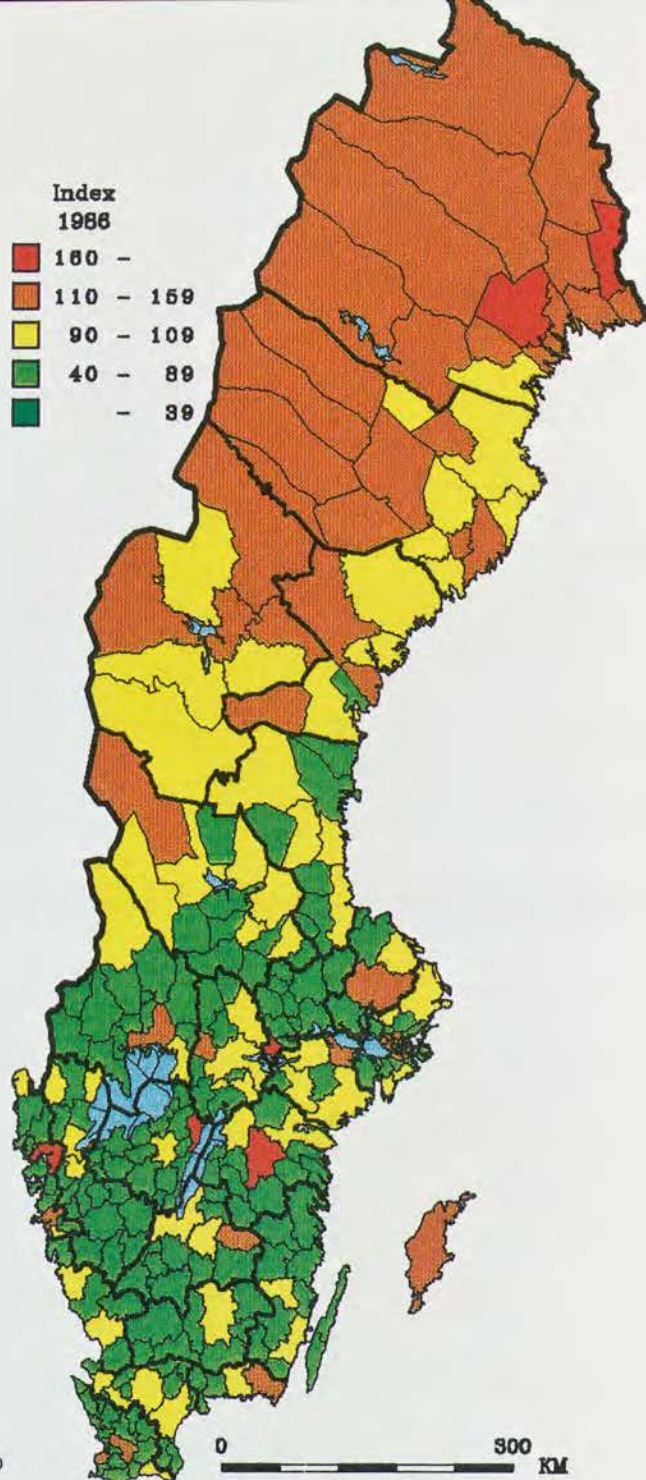

Kartor

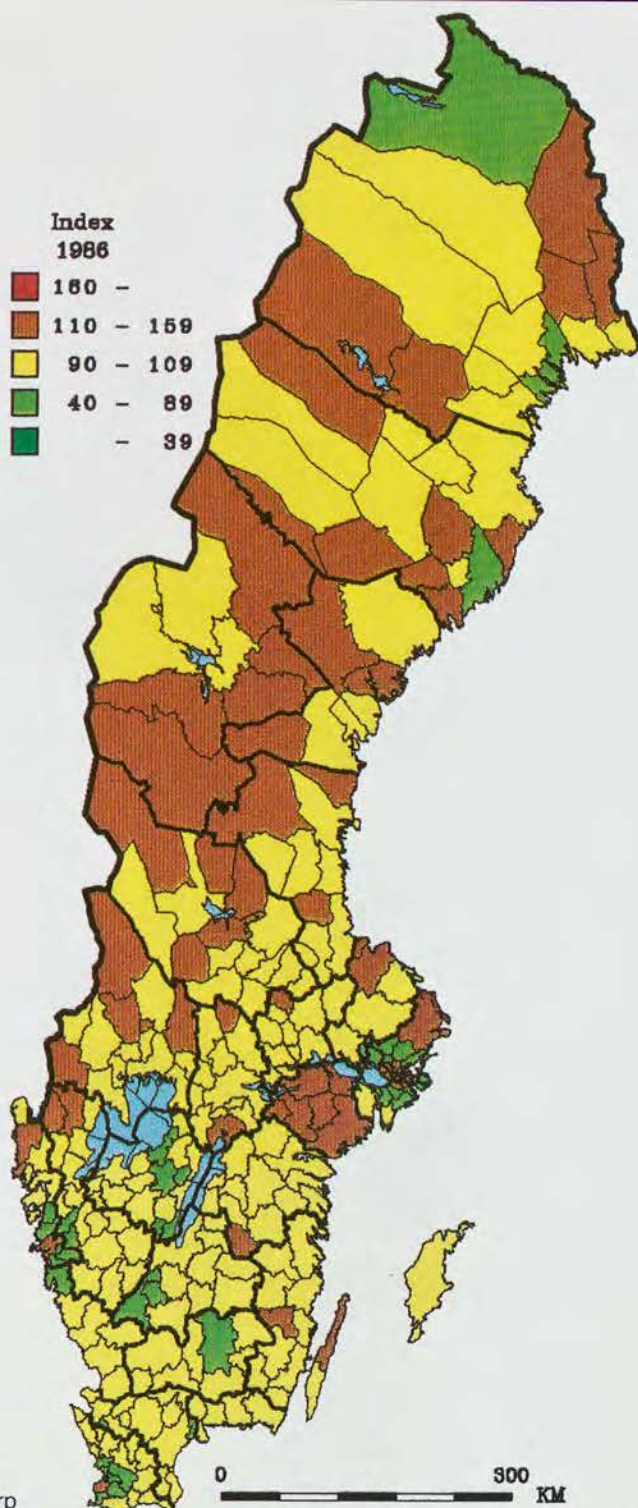
Figurerna 2.1, 3.3, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5 och 12.7.

Anm: Kartorna är producerade vid Lunds universitets datacentral.

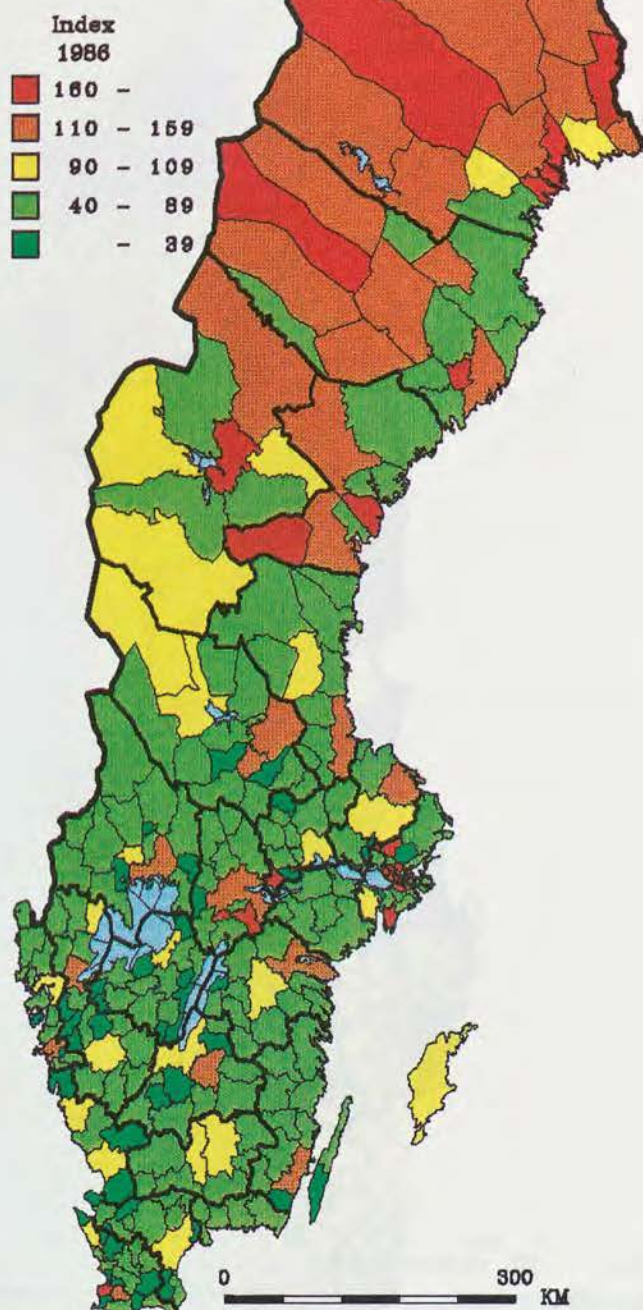

Figur 2.1. Geografin i politiken – de totalt kommunvis fördelade resursöverföringarna 1985/86. Kartan anger indexvärden baserade på kr/invånare. Riksnivåvärdet (40 930 kr/invånare)=100.

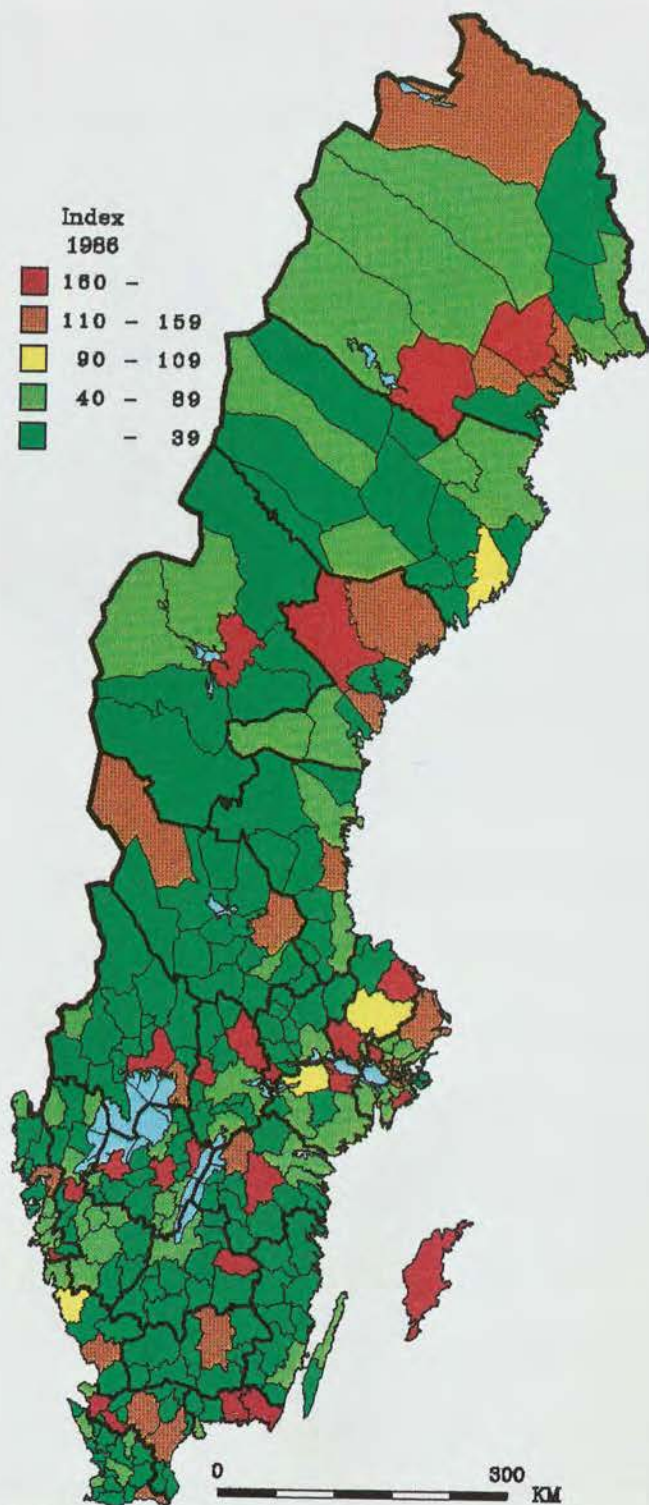

Figur 3.3. Transfereringssamhället. Fördelningen baserad på kr/invånare. Riksmedelvärdet (18 730 kr/invånare)=100.

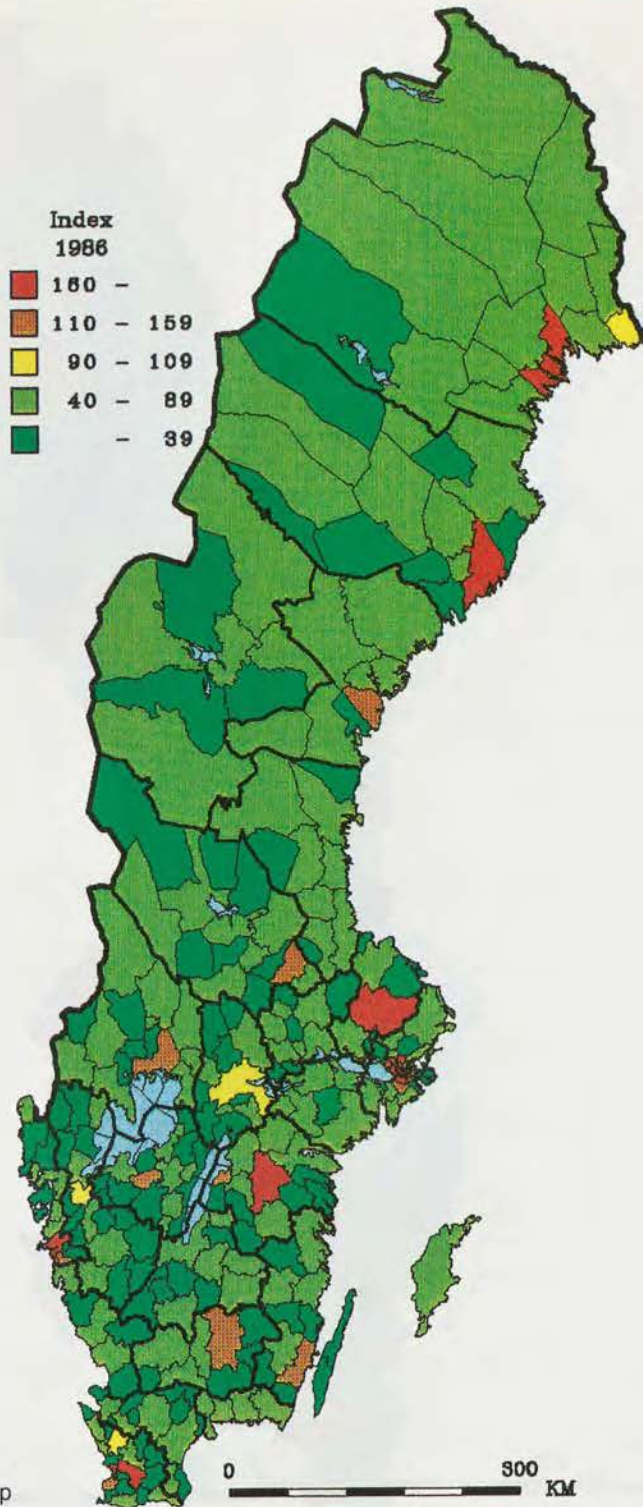

Figur 4.1. Servicesamhällets geografiska utfall baserat på kr/invånare. Riksnivåvärdet (10 890 kr/invånare)=100

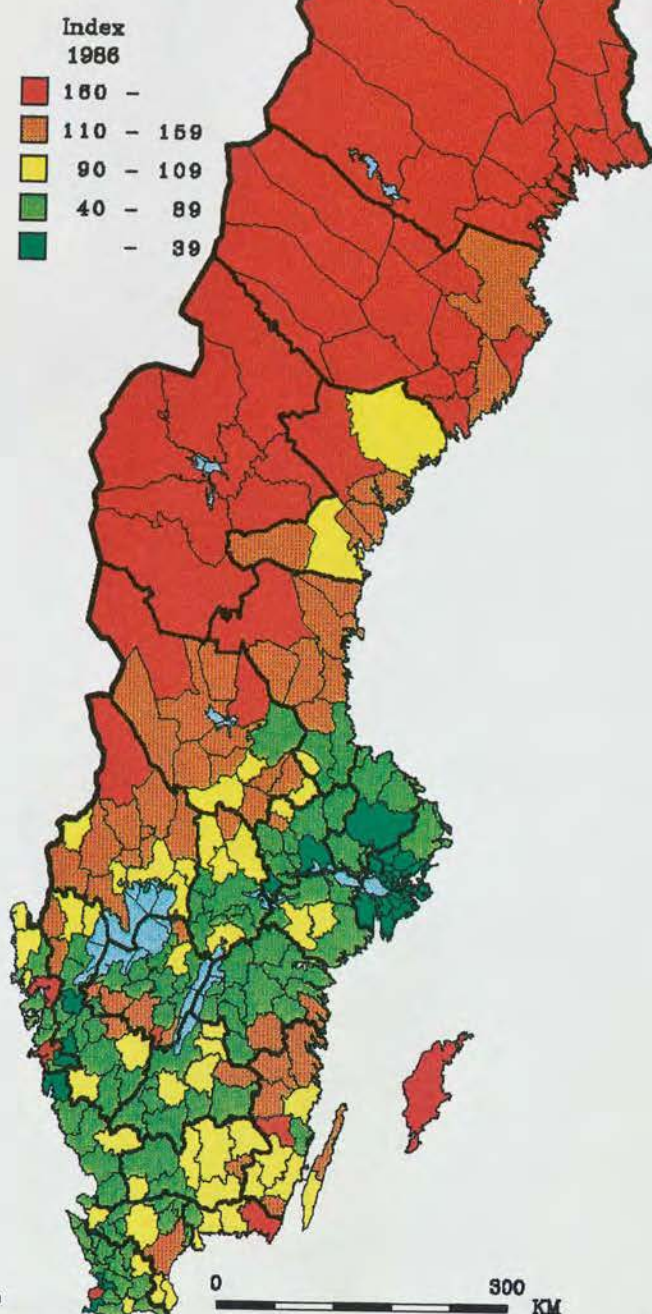

Figur 5.1. Komplexsamhällets geografiska utfall baserat på kr/inånare. Riksmedelvärdet (4 500 kr/inånare)=100.

Figur 6.1. Kompetenssamhällets geografiska utfall baserat på kr/invånare. Riksmedelvärdet (2 390 kr/invånare)=100.

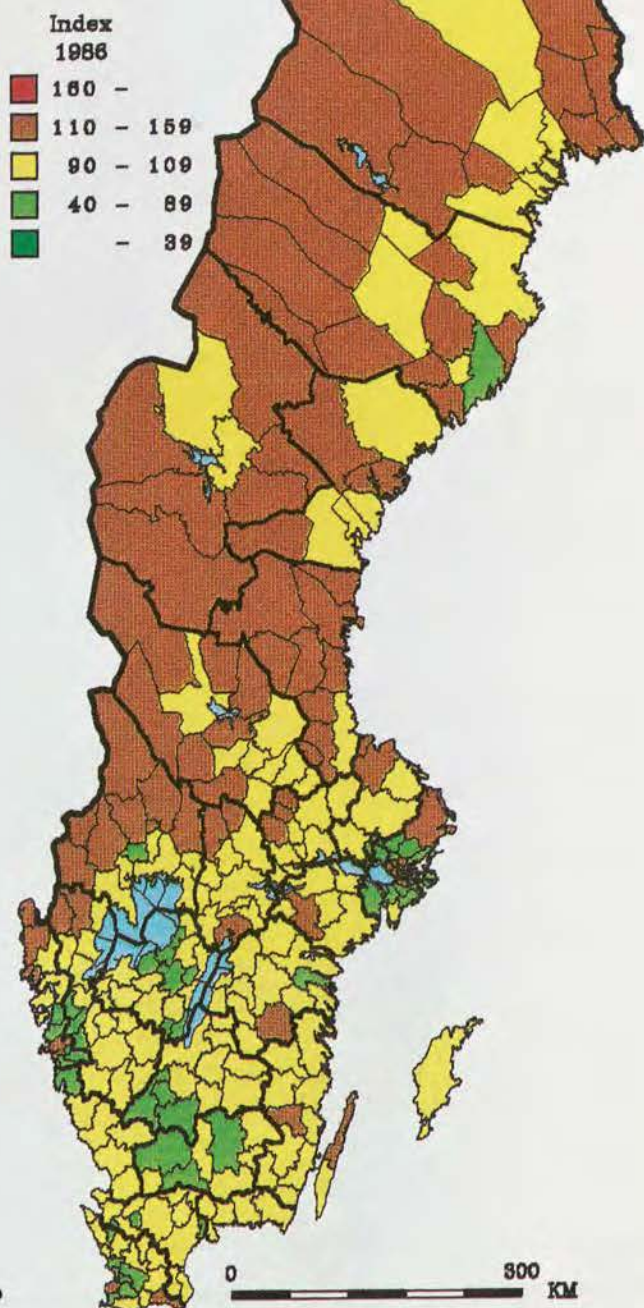

Figur 7.1. Reaktionssamhällets geografiska utfall baserat på kr/invånare. Riksmedelvärdet (4 420 kr/invånare)=100.

E R U

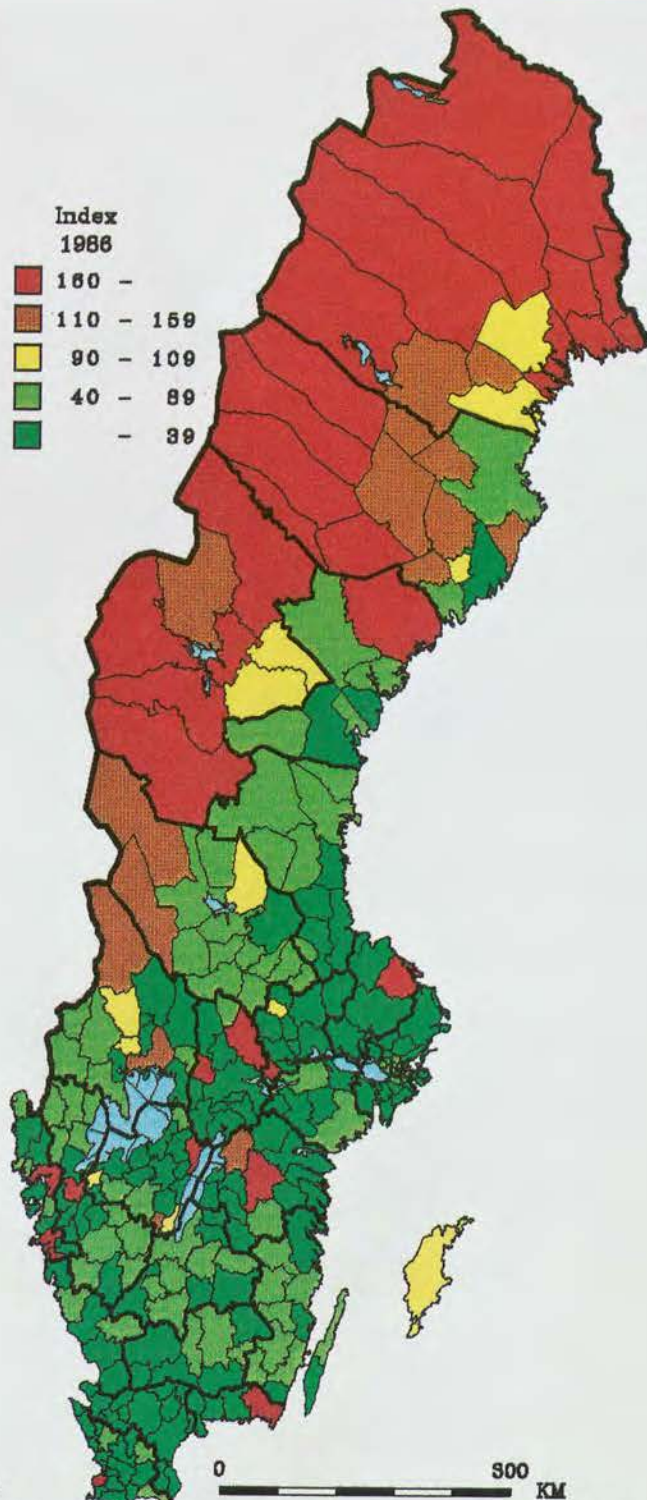
Beckman/Lenntorp

Figur 12.2. Resursöverföringar till individer baserat på kr/invånare. Riksmedelvärdet (16 210 kr/invånare)=100.

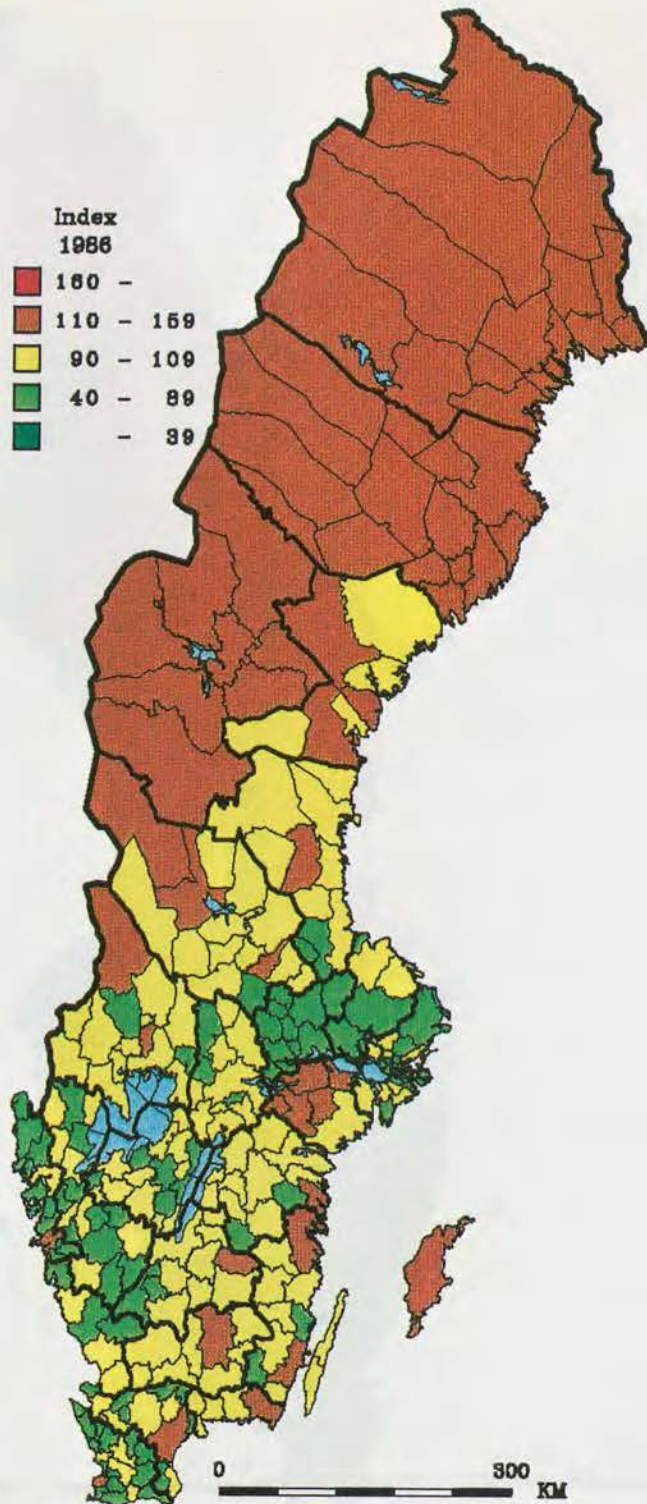
E R U

Beckman/Lenntorp

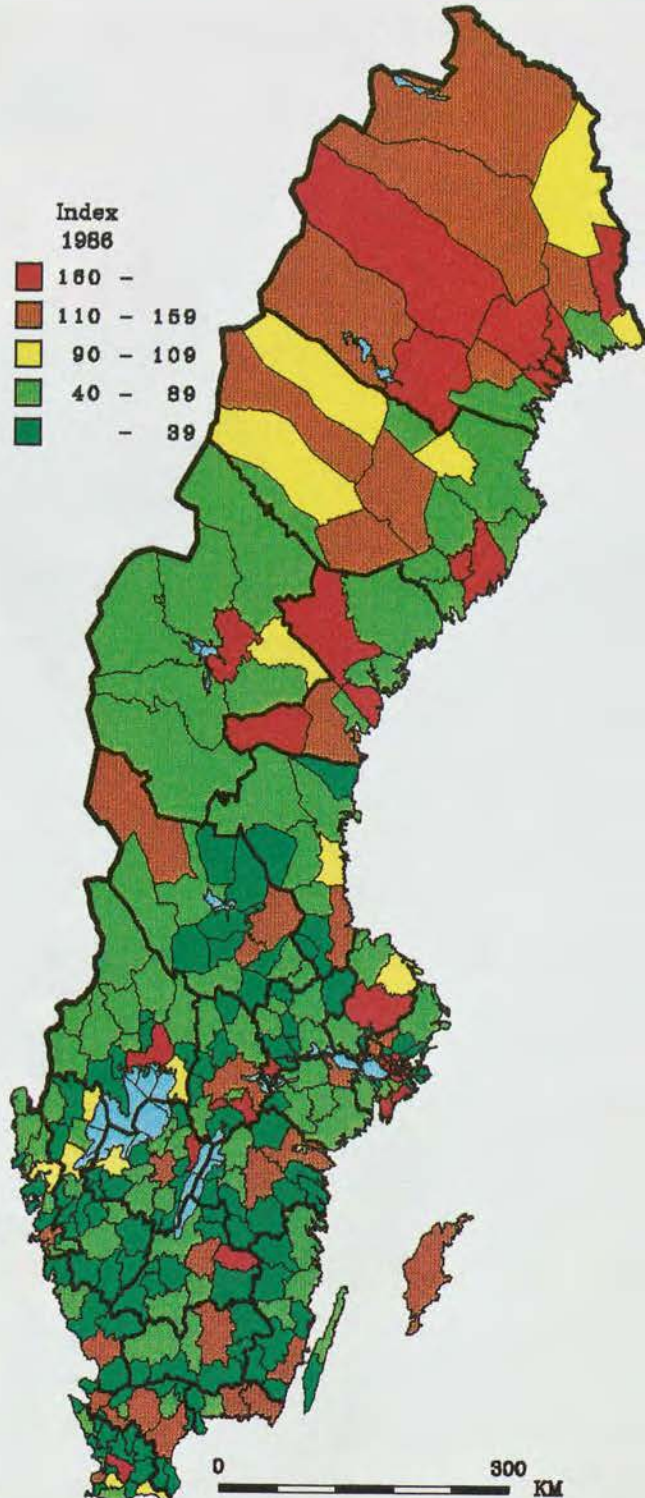

Figur 12.3. Resursöverföringar till företag baserat på kr/invånare. Riksnedelvärdet (3 100 kr/invånare)=100.

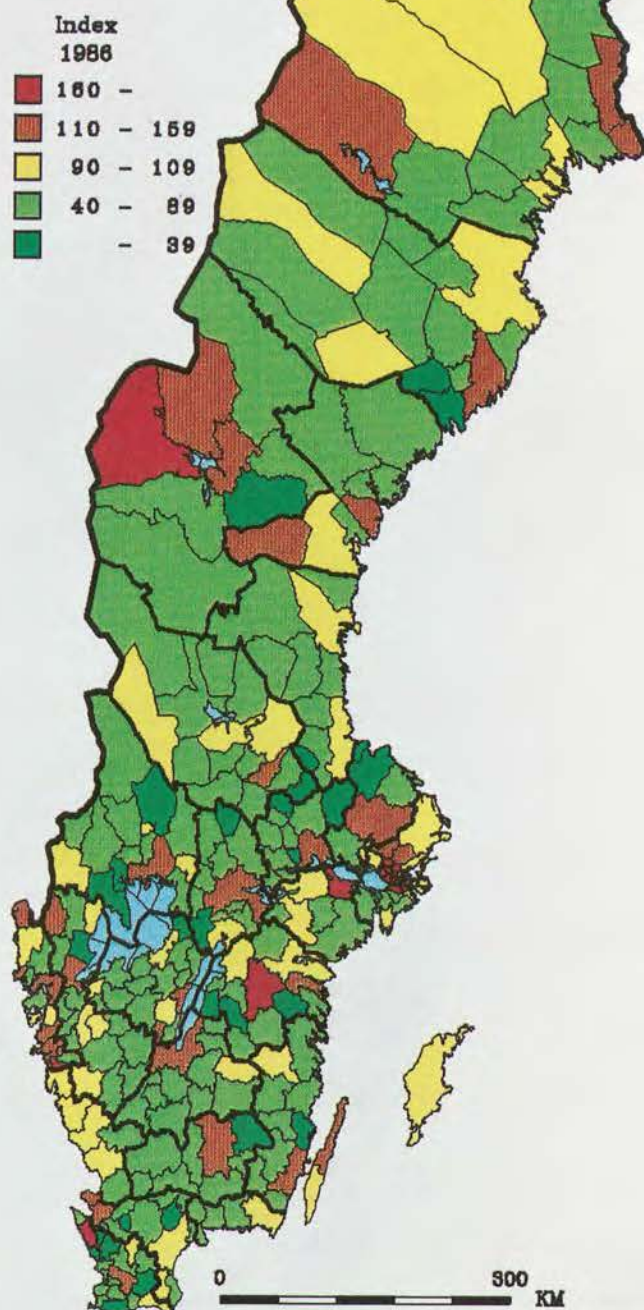

Figur 12.4. Kommuner som mottagare baserat på kr/invånare. Riksnedelvärde (8 450 kr/invånare)=100.

Figur 12.5. Staten som mottagare baserat på kr/invånare. Riksmedelvärdet (11 190 kr/invånare)=100.

Figur 12.7. Organisationer som mottagare baserat på kr/invånare. Riksmedelvärdet (1 990 kr/invånare)=100.

Statens offentliga utredningar 1989

Kronologisk förteckning

---

1. Rapport av den särskilde utredaren för granskning av hotbilden mot och säkerhetsskyddet kring statsminister Olof Palme. C.
  2. Beskattnings av fåmansföretag. Fi.
  3. Integriteten vid statistikproduktion. C.
  4. Fasta Öresundsförbindelser. K.
  5. Samordnad länsförvaltning. Del 1: Förslag. C.
  6. Samordnad länsförvaltning. Del 2: Bilagor. C.
  7. Vidgad etableringsfrihet för nya medier. U.
  8. UD:s presstjänst. UD.
  9. Särskild inkomstskatt för utländska artister m.fl. Fi.
  10. Två nya treåriga linjer. U.
  11. Hushållssparandet - Huvudrapport från Spardelegationens sparundersökning. Fi.
  12. Den regionala problembilden. A.
  13. Mångfald mot enfald. Del 1. A.
  14. Mångfald mot enfald. Del 2. Lagstiftning och rättsfrågor. A.
  15. Storstads trafik 2 - Bakgrundsmaterial. K.
  16. Kostnadsutveckling och konkurrens i banksektorn. Fi.
  17. Risker och skydd för befolkningen. Fö.
  18. SÄPO - Säkerhetspolisens arbetsmetoder. C.
  19. Regionalpolitikens förutsättningar. A.
  20. Tullregisterlag m.m. Fi.
  21. Sätt värde på miljön - miljöavgifter på svavel och klor. ME.
  22. Censurlagen - en modernisering av biografförordningen. U.
  23. Parkeringsköp. Bo.
  24. Statligt finansiellt stöd? I.
  25. Rapporter till finansieringsutredningen. I.
  26. Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen. Fi.
  27. Forskning vid de mindre och medelstora högskolorna. U.
  28. Utbildningar för framtidens tandvård. U.
  29. Samarbete kring klinisk utbildning och forskning inför 90-talet. U.
  30. Professorstillsättning. En översyn av proceduren vid tillsättning av professorstjänster. U.
  31. Statens mät- och provstyrelse. I.
  32. Miljöprojekt Göteborg - för ett renare Hisingen. ME.
  33. Reformerad inkomstbeskattnings
- Skattereformens huvudlinjer. Del 1.
- Inkomst av kapital. Del 2.
- Inkomst av tjänst, lagtext och kommentarer. Del 3.
- Bilagor, expertrapporter. Del 4. Fi.
  34. Reformerad företagsbeskattnings
- Motiv och lagförslag. Del 1.
- Expertrapporter. Del 2. Fi.
  35. Reformerad mervärdeskatt m.m.
- Motiv. Del 1.
- Lagtext och bilagor. Del 2. Fi.
  36. Inflationskorrigerad inkomstbeskattnings. Fi.
  37. Utländska förvärv av Svenska företag - en studie av utvecklingen. I.
  38. Det nya skatteförslaget - sammanfattning av skatteutredningarnas betänkanden. Fi.
  39. Hjälpmedelsverksamhetens utveckling - kartläggning och bedömning. S.
  40. Datorisering av tullrutinerna - slutrapport. Fi.
  41. Samerätt och sameting. Ju.
  42. Det civila försvaret. Del 1.
Det civila försvaret. Del 2. Författningstext. Fö.
  43. Storstads trafik 3 - Bilavgifter. K.
  44. Översyn av vapenlagstiftningen. Ju.
  45. Standardiseringens roll i EFTA/EG - samarbetet. I.
  46. Arméns utveckling och försvarets planeringssystem. Fö.
  47. Hjälpmedelsverksamhetens utveckling - Bilagor. S.
  48. Energiforskning för framtiden. ME.
  49. Energiforskning för framtiden. Bilagor. ME.
  50. Stiftelser för samverkan. U.
  51. Den gravida kvinnan och fostret - två individer. Om fosterdiagnostik. Om sena aborter. Ju.
  52. Det statliga energiforskningsprogrammet - aktörer inom energisektorn. ME.
  53. Arbetstid och välfärd.
Arbetstid och välfärd. Bilagedel A.
Arbetstid och välfärd. Bilagedel B. A.
  54. Rätt till gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade ungdomar. S.
  55. Fungerande regioner i samspel. A.
  56. Fiskprisregleringen och fiskeriadministrationen. JO.
  57. DO och Nämnden mot etnisk diskriminering
— de tre första åren.
  58. Undantagandepensionärernas ekonomi. S.
  59. Nominering av redovisningskonsulter. C.
  60. Huvudbetänkande från
alternativmedicinkommittén. S.
  61. Hälsohem. S.
  62. Alternativa terapier i Sverige. S.
  63. Värdering av alternativmedicinska teknologier. S.
  64. Kommunalbot. C.
  65. Staten i geografien. A.
-

Statens offentliga utredningar 1989

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

Samerätt och sameting. [41]
Översyn av vapenlagstiftningen. [44]
Den gravida kvinnan och fostret - två individer. Om fosterdiagnostik. Om sena aborter. [51]

Utrikesdepartementet

UD:s presstjänst. [8]

Försvarsdepartementet

Risker och skydd för befolkningen. [17]
Det civila försvaret. Del 1. [42]
Det civila försvaret. Del 2. Författningstext. [42]
Arméns utveckling och försvarets planeringssystem. [46]

Socialdepartementet

Hjälpmedelsverksamhetens utveckling - kartläggning och bedömning. [39]
Hjälpmedelsverksamhetens utveckling - Bilagor. [47]
Rätt till gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade ungdomar. [54]
Undantagandepensionärernas ekonomi. [58]
Huvudbetänkande från alternativmedicinkommittén. [60]
Hälsohem. [61]
Alternativa terapier i Sverige. [62]
Värdering av alternativmedicinska teknologier. [63]

Kommunikationsdepartementet

Fasta Öresundsförbindelser. [4]
Storstadstrafik 2 - Bakgrundsmaterial. [15]
Storstadstrafik 3 - Bilavgifter. [43]

Finansdepartementet

Beskattning av fåmansföretag. [2]
Särskild inkomstskatt för utländska artister m.fl. [9]
Hushållsparandet - Huvudrapport från Spardelegationens sparundersökning. [11]
Kostnadsutveckling och konkurrens i banksektorn. [16]
Tullregisterlag m.m. [20]
Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen. [26]

Reformerad inkomstbeskattning
- Skattereformens huvudlinjer. Del 1. [33]
- Inkomst av kapital. Del 2. [33]
- Inkomst av tjänst, lagtext och kommentarer. Del 3. [33]
- Bilagor, expertrapporter. Del 4. [33]
Reformerad företagsbeskattning
- Motiv och lagförslag. Del 1. [34]
- Expertrapporter. Del 2. [34]
Reformerad mervärdeskatt m.m.
- Motiv. Del 1. [35]
- Lagtext och bilagor. Del 2. [35]
Inflationskorrigerad inkomstbeskattning. [36]
Det nya skatteförslaget - sammanfattning av skatteutredningarnas betänkanden. [38]
Datorisering av tullrutinerna - slutrapport. [40]

Utbildningsdepartementet

Vidgad etableringsfrihet för nya medier. [7]
Två nya treåriga linjer. [10]
Censurlagen - en modernisering av biografförordningen. [22]
Forskning vid de mindre och medelstora högskolorna. [27]
Utbildningar för framtidens tandvård. [28]
Samarbete kring klinisk utbildning och forskning inför 90-talet. [29]
Professorstillsättning. En översyn av proceduren vid tillsättning av professorstjänst. [30]
Stiftelser för samverkan. [50]

Jordbruksdepartementet

Fiskprisregleringen och fiskeriadминистраtionen. [56]

Arbetsmarknadsdepartementet

Den regionala problembilden. [12]
Mångfald mot enfald. Del 1. [13]
Mångfald mot enfald. Del 2. Lagstiftning och rättsfrågor. [14]
Regionalpolitikens förutsättningar. [19]
Arbetstid och välfärd.
Arbetstid och välfärd. Bilagedel A. [53]
Arbetstid och välfärd. Bilagedel B. [53]
Fungerande regioner i samspel. [55]
DO och Nämnden mot etnisk diskriminering — de tre första åren. [57]
Staten i geografin. [65]

Statens offentliga utredningar 1989

Systematisk förteckning

Industridepartementet

Statligt finansiellt stöd. [24]
Rapporter till finansieringsutredningen. [25]
Statens mät- och provstyrelse. [31]
Utländska förvärv av svenska företag - en studie av utvecklingen. [37]
Standardiseringens roll i EFTA/EG - samarbetet. [45]

Civildepartementet

Rapport av den särskilde utredaren för granskning av hotbilden mot och säkerhetsskyddet kring statsminister Olof Palme. [1]
Integriteten vid statistikproduktion. [3]
Samordnad länsförvaltning. Del 1: Förslag. [5]
Samordnad länsförvaltning. Del 2: Bilagor. [6]
SÄPO - Säkerhetspolisens arbetsmetoder. [18]
Nominering av redovisningskonsulter. [59]
Kommunalbot. [64]

Bostadsdepartementet

Parkeringsköp. [23]

Miljö- och energidepartementet

Sätt värde på miljön - miljöavgifter på svavel och klor. [21]
Miljöprojekt Göteborg - för ett renare Hisingen. [32]
Energiforskning för framtiden. [48]
Energiforskning för framtiden. Bilagor. [49]
Det statliga energiforskningsprogrammet - aktörer inom energisektorn. [52]

Systematisk förteckning Statsbibliotekets

Industrihistoriska

Statistiska årsberättelser 1860-1869

Statistiska årsberättelser 1870-1879

Statistiska årsberättelser 1880-1889

Statistiska årsberättelser 1890-1899

Statistiska årsberättelser 1900-1909

Statistiska årsberättelser 1910-1919

Statistiska årsberättelser 1920-1929

Statistiska årsberättelser 1930-1939

Statistiska årsberättelser 1940-1949

Statistiska årsberättelser 1950-1959

Statistiska årsberättelser 1960-1969

Statistiska årsberättelser 1970-1979

Statistiska årsberättelser 1980-1989

Statistiska årsberättelser 1990-1999

Statistiska årsberättelser 2000-2009

Statistiska årsberättelser 2010-2019

Statistiska årsberättelser 2020-2029

Statistiska årsberättelser 2030-2039

Statistiska årsberättelser 2040-2049

Statistiska årsberättelser 2050-2059

Statistiska årsberättelser 2060-2069

Statistiska årsberättelser 2070-2079

Statistiska årsberättelser 2080-2089

Statistiska årsberättelser 2090-2099

Statistiska årsberättelser 2100-2109

Statistiska årsberättelser 2110-2119

Statistiska årsberättelser 2120-2129

Statistiska årsberättelser 2130-2139

Statistiska årsberättelser 2140-2149

Statistiska årsberättelser 2150-2159

Statistiska årsberättelser 2160-2169

Statistiska årsberättelser 2170-2179

Statistiska årsberättelser 2180-2189

Statistiska årsberättelser 2190-2199

Statistiska årsberättelser 2200-2209

Statistiska årsberättelser 2210-2219

Statistiska årsberättelser 2220-2229

Statistiska årsberättelser 2230-2239

Statistiska årsberättelser 2240-2249

Statistiska årsberättelser 2250-2259

Statistiska årsberättelser 2260-2269

Statistiska årsberättelser 2270-2279

Statistiska årsberättelser 2280-2289

Statistiska årsberättelser 2290-2299

Statistiska årsberättelser 2300-2309

Statistiska årsberättelser 2310-2319

Statistiska årsberättelser 2320-2329

Statistiska årsberättelser 2330-2339

Statistiska årsberättelser 2340-2349

Statistiska årsberättelser 2350-2359

